ΟΡΘΟΔΟΞΙΑ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ :

Α΄.) Πατριαρχικὴ Ἀπόδειξις ἐπὶ τῷ Πάσχᾳ.

Β΄.) † Πριγκηποννήσων Δωροθέου : «Σκέψεις εἰς τὸ Πάσχα».

Γ΄.) † Εἰρηνουπόλεως Κωνσταντίνου : «Ἡ Πρίγκηπος»

Δ΄.) † Μιλήτου Αἰμιλιανοῦ, Ἀρχειοφύλακος τῶν Πατριαρχείων : «Ἐπισκοπικοὶ Κατάλογοι κατὰ τοὺς Κώδικας τῶν Ὑπομνημάτων τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου». (Συνέχεια).

Ε΄.) Βασιλείου Σταυρίδου, Καθηγητοῦ : «Τὸ Διορθόδοξον καὶ Διαχριστιανικὸν ἔργον τοῦ Γερμανοῦ Στρηνοπούλου, πρὸ τῆς ἀνυψώσεώς του εἰς τὴν Μητρόπολιν Θυατείρων».

Στ΄.) † Δ. Χρυσοστόμου Κωνσταντινίδου, Καθηγητοῦ: «Τεχνητὴ Γονιμοποίησις καὶ Θεολογία».

Ζ΄.) † Μιλήτου Αἰμιλιανοῦ, Ἀρχειοφύλακος τῶν Πατριαρχείων : «Ἀρχειοφυλάκιον - Αἴθουσα Χει-

ΕΤΟΣ ΛΔ΄. — 1959 — ΤΕΥΧΟΣ Β΄.

ΑΠΡΙΛΙΟΥ — ΜΑΙΟΥ — ΙΟΥΝΙΟΥ 1959.

ρογράφων Οἰκουμ. Πατριαρχείου». (Τὸ περιεχόμενον αὐτῶν).

Η΄.) † Δ. Χρυσοστόμου Κωνσταντινίδου, Καθηγητοῦ: «Ὀρθοδοξία τῶν Πατέρων καὶ Ὀρθόδοξος νεοπατερισμός».

Θ΄.) Ἑόρτια γράμματα καὶ τηλεγραφήματα.

Ι΄.) Ἡ ἐπίσκεψις τῆς Α. Μ. τοῦ Πατριάρχου τῆς Σερβίας κ. Γερμανοῦ.

ΙΑ΄.) Ἡ ἐπίσκεψις τοῦ Πρωθυπουργοῦ τῆς Ἑλλάδος κ. Κ. Καραμανλῆ.

ΙΒ΄.) Ἡ ἐπίσκεψις τῆς Α. Μ. τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Θεοκλήτου.

ΙΓ΄.) Χρονικά.

ΙΔ΄.) Νεκρολογία.

ΙΕ΄.) Βιβλιοκρισίαι.

† ΑΘΗΝΑΓΟΡΑΣ

ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ, ΝΕΑΣ ΡΩΜΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΣ ΠΑΤΡΙΑΡΧΗΣ

**ΠΑΝΤΙ ΤΩ ΙΕΡΩ ΚΛΗΡΩ
ΚΑΙ ΤΩ ΕΥΣΕΒΕΙ ΠΛΗΡΩΜΑΤΙ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ,
ΧΑΡΙΝ ΚΑΙ ΕΙΡΗΝΗΝ ΠΑΡΑ ΤΟΥ ΕΝΔΟΞΩΣ ΑΝΑΣΤΑΝΤΟΣ
ΚΥΡΙΟΥ ΚΑΙ ΣΩΤΗΡΟΣ ΗΜΩΝ.**

Ὕμνους ἐπινικίους καὶ αἶνον δοξολογίας ἀναπέμπει καὶ αὖθις, κατὰ τὴν πανέορτον καὶ ἁγίαν ταύτην ἡμέραν, ἡ Μήτηρ Ἐκκλησία, τέκνα ἡμῶν ἐν Κυρίῳ ἀγαπητὰ καὶ ἐπιπόθητα, καὶ τὸ ἀνὰ τὸν κόσμον εὐσεβὲς Ὀρθόδοξον Πλήρωμα ἐν σκιρτώσῃ καρδίᾳ συνεορτάζει καὶ συμπανηγυρίζει μετ' αὐτῆς τὸ κοσμοσωτήριον θαῦμα τῆς ἐκ νεκρῶν ἐνδόξου τοῦ Κυρίου ἀναστάσεως.

Εὐλόγως δέ, διότι διὰ τοῦ Σταυροῦ καὶ τῆς Ἀναστάσεως ἦλθε χαρὰ ἐν ὅλῳ τῷ κόσμῳ·

Ὁ Σταυρὸς καὶ ἡ Ἀνάστασις εἶναι ἡ κατακλεὶς τοῦ μεγίστου καὶ μοναδικοῦ τῆς ἱστορίας γεγονότος,τῆς ἐνσαρκώσεως τοῦ Θεοῦ Λόγου, πρὸς σωτηρίαν τοῦ ἁμαρτωλοῦ ἀνθρώπου. Ρῆγμα εἶχεν ἐπέλθει ἐν τῇ δημιουργίᾳ τοῦ Θεοῦ διὰ τῆς παρακοῆς, καὶ ἄβυσσος, ἡ ἄβυσσος τῆς ἁμαρτίας, ἐκύκλου τὴν ψυχὴν τοῦ ἀνθρώπου. Ἀλλ' ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ ἐγεφύρωσε τὸ ῥῆγμα καὶ ἐπλήρωσε τὴν ἄβυσσον. Τὰ πάθη καὶ ὁ θάνατος τοῦ Χριστοῦ ἀποτελοῦσιν ἀπάντησιν τοῦ Θεοῦ εἰς τὴν ὀδύνην τοῦ κόσμου. Ὁ ἀναμάρτητος Χριστός, κατὰ τὴν νύκτα τῆς ἀγωνίας, ἐν τῷ κήπῳ

τῆς Γεθσημανῆ, καὶ ἐπὶ τοῦ Σταυροῦ, ἀνέλαβεν ἐν Ἑαυτῷ ἁπάσας τὰς ἁμαρτίας τῆς ἀνθρωπότητος συνόλης.

Ἡ θυσία τῆς ἀγάπης κατεπράϋνε τὴν δικαίαν ὀργὴν τοῦ Θεοῦ, ἱκανοποίησε τὴν Θείαν δικαιοσύνην, ἀποκατέστησε τὴν ἠθικὴν τάξιν, ἐπήνεγκε τὴν εἰρήνευσιν. Ἀπέβη ἡ ἀρχὴ μιᾶς νέας περιόδου διὰ τὴν ἀνθρωπότητα, περιόδου τῆς χάριτος, καθ' ἣν οἱ πρὶν ἐν σκότει καὶ σκιᾷ θανάτου περιπατοῦντες εὐχερῶς εὑρίσκουσι τὴν πύλην, τὴν φέρουσαν πρὸς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ, τὴν βασιλείαν τῆς ἀληθείας καὶ τῆς εἰρήνης, τὴν βασιλείαν τῆς ἐν ἀγάπῃ καὶ χάριτι κοινωνίας τῶν ἀνθρώπων πρὸς τὸν Θεὸν καὶ πρὸς ἀλλήλους.

Ὁ Σταυρὸς καὶ ἡ Ἀνάστασις, καίπερ συνδεδεμένα πρὸς ὡρισμένον τόπον καὶ χρόνον καὶ ἅπαξ γενόμενα, εἶναι ὅμως γεγονότα ἐπέκεινα τόπου καὶ χρόνου. Τὰ ἀπ' αὐτῶν ἀναβλύσαντα ἀγαθὰ εἶναι προσιτὰ εἰς πάντας τοὺς ἀνθρώπους, κατὰ πάντας τοὺς χρόνους. «Χριστὸς ἐγερθεὶς ἐκ νεκρῶν, οὐκέτι ἀποθνήσκει, θάνατος αὐτοῦ οὐκέτι κυριεύει». (Ρωμ. ς'. 9). «Χριστὸς χθὲς καὶ σήμερον ὁ αὐτὸς καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας» (Ἑβρ. ιγ'. 8). Ὁ Ἀναστὰς Χριστὸς ζῇ καὶ ἐνεργεῖ διὰ μέσου τῶν αἰώνων, εἶναι ὁ σύγχρονος πασῶν τῶν γενεῶν. Τὸ Εὐαγγέλιον Αὐτοῦ, Εὐαγγέλιον περὶ τῆς ἀγάπης καὶ τῆς εὐσπλαγχνίας τοῦ Οὐρανίου Πατρός, δὲν ἀνήκει εἰς τὸ παρελθόν, ἀλλὰ συμβαδίζει μετὰ τῆς Ἱστορίας. Ὁ δὲ λόγος Αὐτοῦ, διὰ τῶν Ὀργάνων, τὰ ὁποῖα κατέστησεν ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ καὶ ὥπλισε διὰ τῆς αὐθεντίας Αὐτοῦ, εἶναι παρὼν πάντοτε εἰς πάσας τὰς γενεάς.

Ἐν ἀγάπῃ πατρικῇ προσαγορεύομεν πάντας ὑμᾶς, τοὺς ἐγγὺς καὶ τοὺς μακράν, ἐπὶ τῇ κλητῇ καὶ ἁγίᾳ ταύτῃ ἡμέρᾳ. Ὁ χειμών, ὁ ἐν τῇ φύσει καὶ ἐν ἡμῖν, παρῆλθεν. Ἀπεκυλίσθη ὁ λίθος, ὁ μέγας καὶ βαρύς, ὁ πιέζων καὶ τὸν νοῦν καὶ τὰς καρδίας ἡμῶν.

«Νῦν πάντα πεπλήρωται φωτός, οὐρανός τε καὶ γῆ καὶ τὰ καταχθόνια», εἰς ἀγῶνα κατὰ τοῦ σκότους καὶ τοῦ θανάτου.

Δεῦτε τοίνυν πόμα πίωμεν καινὸν οἱ Προκαθήμε-

νοι τῶν Ἐκκλησιῶν καὶ τῶν Ἐθνῶν οἱ Ἀρχηγοί, ὑπεύθυνοι διὰ μίαν ἐν Χριστῷ καλλιτέραν αὔριον.

Ἀγαλλιασώμεθα πάντες οἱ λαοὶ καὶ λαμπρυνθῶμεν τῇ πανηγύρει, τὰς λαμπάδας τῆς χαρᾶς ἐν ταῖς χερσὶ κρατοῦντες καὶ τὸ χαρμόσυνον «Χριστὸς Ἀνέστη» ἐν ἀγάπῃ καὶ χαρᾷ εἰς ἀλλήλους ἀπευθύνοντες. Μηδεὶς μείνῃ ἀμέτοχος τῆς κοινῆς εὐφροσύνης, μηδεὶς ὑστερήσῃ εἰς ἔργα Χριστιανικῆς ἀρετῆς καὶ φιλανθρωπίας, ἵνα καὶ οἱ ἔχοντες καὶ οἱ μὴ ἔχοντες, καὶ οἱ ἐν τῇ Πατρίδι καὶ οἱ ἁπανταχοῦ, κοινωνοῦντες πρὸς ἀλλήλους καὶ ἀλλήλους στηρίζοντες, ἐξίσου βαθέως αἰσθανθῶσι τὴν ἀπὸ τῆς Ἁγίας Ἀναστάσεως χαράν. Χριστὸς γὰρ ἐγήγερται, ἐλπὶς τοῦ κόσμου καὶ σωτηρία.

«Χριστὸς Ἀνέστη», τέκνα ἡμῶν ἐν Κυρίῳ ἀγαπητά! Αὐτῷ ἡ δόξα καὶ τὸ κράτος εἰς τοὺς αἰῶνας. Ἀμήν.

Πάσχα τοῦ 1959.
† Ο ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ
διάπυρος πρὸς Θεὸν εὐχέτης πάντων ὑμῶν.

ΣΚΕΨΕΙΣ ΕΙΣ ΤΟ ΠΑΣΧΑ

ΤΟ ΠΑΣΧΑ εἶναι ἡ νίκη κατὰ τοῦ θανάτου. Τὴν τελευταίαν δύναμιν, τὴν τελευταίαν διαταγήν, ἀπόφασιν, τὴν τελευταίαν λέξιν, τὴν ἔχει ἡ ζωή, καὶ ὄχι ὁ θάνατος. Αὐτὸ εἶναι τὸ μήνυμα τοῦ Πάσχα. Ἡ νίκη ἀνήκει εἰς τὸν Θεόν, καὶ ὄχι εἰς τὸν θάνατον. Ὁ Θεὸς δὲν συνθηκολογεῖ μὲ τὸν θάνατον· Ὁ Θεὸς εἶναι ἡ ἀρχικὴ καὶ ἡ τελικὴ πραγματικότης. Εἶναι τὸ Α καὶ τὸ Ω τῆς ζωῆς.

Ἀγὼν ἔγινε τιτάνειος. Ὁ Ἰησοῦς ἐπέρασε νικηφόρος τὸν κόσμον τοῦ σκοταδιοῦ. Ὁ ἀντίπαλος ἐχρησιμοποίησεν ὅλην τὴν δύναμίν του, ὅλα τὰ δεινά, τὴν πονηρίαν του, τὴν μοχθηρίαν του, καὶ ἐζήτησε νὰ νεκρώση τὰ πάντα. Ἀλλ' ὁ Χριστὸς τὸν συνέτριψε. Συνέτριψεν ἐπάνω εἰς τὸν Σταυρὸν τὸν θάνατον καὶ τὴν ἁμαρτίαν· Εἰς τὸν Σταυρὸν ὁ ἀντίπαλος ἐπεστράτευσεν ὅλες τὶς ἐνέργειές του, καὶ ὁ Χριστὸς ἐμάζευσεν ὅλες τὶς δημιουργικὲς δυνάμεις, καὶ θανάτῳ ἐπάτησε τὸν θάνατον· «Ποῦ σου, ᾅδη, τὸ κέντρον ; ποῦ σου, θάνατε, τὸ νεῖκος ;»

Ὁ θάνατος, ἡ ἁμαρτία, καὶ ὁ πόνος ἔχασαν τὴν δύναμίν των, συνετρίβησαν. Ἀπηλλάγημεν ἀπὸ τὸν φόβον τοῦ θανάτου, διότι γνωρίζομεν ὅτι ὁ θάνατος δὲν εἶναι πλέον ἀπόλυτος τύραννος. Μὲ τὴν Ἀνάστασιν τοῦ Χριστοῦ, ἔγινεν ὁ ὑπηρέτης καὶ ἀγγελιοφόρος τοῦ Θεοῦ, ὁ θυρωρὸς ποὺ ἀνοίγει τὴν θύραν τῆς αἰωνιότητος. Ὁ ἀναστὰς Κύριος μᾶς ἔδωκε τὴν χάριν νὰ νικῶμεν καὶ τὴν ἁμαρτίαν. Καὶ ξεύρομεν πλέον διατὶ ὑποφέρομεν, εἰς τρόπον ὥστε ὁ πόνος νὰ μᾶς ἐξαγνίζῃ, νὰ μᾶς τελειοποιῇ, νὰ ὡριμάζωμεν διὰ τὴν αἰωνιότητα.

Τὸ Πάσχα δὲν εἶναι ἁπλῶς ἡ ἀφύπνισις τῆς Φύσεως, δὲν εἶναι ἕνα τραγοῦδι ἐαρινό· Εἶναι ἕνα σκίρτημα, ὕστερα ἀπὸ μίαν νίκην ἑνὸς κόσμου ἐναντίον ἑνὸς ἄλλου. Οἱ δαίμονες, κρατοῦντες ἁλυσσοδεμένους εἰς τὸν ᾅδην τοὺς ἀνθρώπους, εἶδαν τὸν ἀναστάντα Κύριον, καὶ ἐφοβήθησαν, καὶ εἶπαν : «Ἰδοὺ ὁ Νικητής !» Τὸ βασίλειόν των κατέρρευσεν, ἡ ἀλήθεια ἐνίκησε τὸ ψεῦδος, ἡ δικαιοσύνη κατέλυσε τὴν ἀδικίαν, ἡ ἐλευθερία τὴν δουλείαν, τὸ φῶς παρεμέρισε τὸ σκοτάδι. «Ἰδοὺ ὁ Νικητής !» Ἐνίκησε, διότι ἦτο γεμᾶτος ἀγάπην διὰ τὸν ἄνθρωπον. Ἐνίκησε, διότι ἦτο γεμᾶτος Θεότητα. Ἡ ἀγάπη εἶναι ἡ μεγαλύτερη δύναμις εἰς τὸν κόσμον.

Εἰς τὴν ἀρχαίαν τραγῳδίαν ὁ χῶρος εἶναι κλειστός, διέξοδος δὲν ὑπάρχει. Ὑπάρχει ὁ θάνατος, τὸ ἀναπότρεπτον· Πόνος θανάτου, ἐνῷ εἰς τὸν Χριστιανισμὸν ὁ πόνος εἶναι ὠδῖνες τοκετοῦ, δρόμος ποὺ φέρνει

εἰς τὸ φῶς, εἰς τὴν ἀλήθειαν, εἰς τὴν ζωήν· Ὁ Χριστὸς μᾶς λέγει : Διὰ νὰ ἀγαπήσωμεν πρέπει νὰ ἤμεθα ἕτοιμοι νὰ ἀποθάνωμεν, καὶ νὰ μὴ τρέμωμεν διὰ τὸ σῶμά μας. Διὰ νὰ ἀγαπήσωμεν πρέπει νὰ ἤμεθα ἕτοιμοι διὰ κάθε ταπείνωσιν. Διὰ νὰ ἀγαπήσωμεν, πρέπει νὰ παύσωμεν νὰ πιστεύωμεν πὼς μὲ τὸ χρῆμα μποροῦμεν νὰ ἀγοράσωμεν τὰ πάντα, καὶ τὶς συνειδήσεις ἀκόμη τῶν ἀνθρώπων. Μὲ τὸ χρῆμα δὲν μποροῦμεν νὰ ἀγοράσωμεν καμμιᾶς ψυχῆς τὴν ἀγάπην.

Δὲν ὑπάρχει δύναμις, νίκη, χωρὶς ἀγάπην· Καὶ ὁ Χριστὸς κατέκτησε τὰς συνειδήσεις μας, διότι μᾶς ἠγάπησε. Μὲ τὴν ἀγάπην Του ἐνίκησε καὶ τὸν θάνατον. Ἡ ἀγάπη πρέπει νὰ βασιλεύσῃ εἰς τὸν κόσμον, αὐτὸ εἶναι τὸ μήνυμά Του· Ἡ ἀγάπη εἶναι ὁ Χάρτης τῆς οὐράνιας εὐτυχίας καὶ ὁ νόμος τῆς γή-νης προσπαθείας ποὺ ὁδηγεῖ εἰς τὸν οὐρανόν. Δὲν ἐνδιεφέρθη Ἐκεῖνος τόσον διὰ τὴν ὑλικὴν εὐτυχίαν, ὅσον διὰ νὰ ἀνοίξῃ τὶς πύλες τῆς Βασιλείας τοῦ Θεοῦ. Ἐκήρυξε μάλιστα εὐτυχεῖς τοὺς φτωχούς, τοὺς κλαίοντας, τοὺς δεδιωγμένους, διότι ἡ ἀμοιβή των θὰ εἶναι μεγάλη εἰς τὴν Βασιλείαν τῶν οὐρανῶν. Καλεῖ τοὺς ἀνθρώπους εἰς τὴν αἰώνιαν ζωὴν καὶ εἰς τὴν ἀγάπην τοῦ Πατρός· Καὶ ἔφερε τὸ θεῖόν Του αὐτὸ μήνυμα εἰς ἕνα κόσμον ὅπου κυριαρχεῖ ὁ ἐγωϊσμός, καὶ τὸν καταξεσχίζει τὸ μῖσος. Πρωτάκουστο μήνυμα ἡ ἐντολὴ τῆς ἀγάπης.

Σήμερα οἱ φτωχοὶ Τὸν τραγουδοῦν, διότι εἶπε : «Ἐπείνασα καὶ μοῦ ἐδώκατε νὰ φάγω. Ἐπείνασα, καὶ μ' ἐποτίσατε. Ἀνέστιος ἤμουνα, ξένος, καὶ σεῖς μὲ δεχθήκατε· Γυμνός, καὶ μ' ἐνεδύσατε. Ἀσθενής, καὶ μ' ἐπισκεφθήκατε.» (Ματθ. κε'· 35—36). Σήμερα ἡ ἁμαρτωλὸς ἀλείφει μὲ πολύτιμον μῦρον καὶ μὲ δάκρυα τοὺς ἀχράντους πόδας Του, διότι εἶπε : «Αἱ πολλές Της ἁμαρτίες ἔχουν συγχωρηθῆ, διότι ἠγάπησε πολύ.» Σήμερα τὰ παιδιά, ὡσὰν ἄγγελοι φτερουγίζουν, διότι εἶπε γι' αὐτά: «Ὅποιος δεχθῇ εἰς τὸ ὀνομά μου ἕνα μικρὸ παιδί, ὡσὰν κι' αὐτό, ἐμένα δέχεται.» (Ματθ. ιη', 5). Σήμερα, ὅλη ἡ Οἰκουμένη ψέλνει τὸν Ὕμνον Του, διότι Ἐκεῖνος εἶπε : «Θὰ ἔρθουν καὶ ἀπὸ τὴν Ἀνατολὴν καὶ ἀπὸ τὴν Δύσιν, καὶ ἀπὸ τὸν Βορρᾶν καὶ ἀπὸ τὸν Νότον,γιὰ νὰ πάρουν θέσιν εἰς τὴν Βασιλείαν τοῦ Θεοῦ·» (Λουκᾶ ιγ' 29). Σήμερα ὁ λαὸς ἀλλαλάζει ἀπὸ ἀνακούφισιν, διότι εἶπε : «Σπλαγχνίζομαι τὸν ὄχλον»· (Ματθ. θ', 36).

«Νῦν πάντα πεπλήρωται φωτός, οὐρανός τε καὶ γῆ καὶ τὰ καταχθόνια.» Ἰδοὺ κἄτι εἰς τὸ ὁποῖον συμφωνοῦν ὅλοι οἱ Χριστιανοί, ὅλες αἱ Ἐκκλησίες. Οἱ Μαθηταὶ ἔμειναν κατάπληκτοι, ἔζησαν κἄτι τὸ φοβερόν. Συνέβη κἄτι τὸ ὁποῖον ἕως τότε κανεὶς δὲν εἶδε, κανένας δὲν ἤκουσε, κανένας ὀφθαλμός, κανένα οὖς. «Ἤμουνα νεκρός, καὶ ἰδοὺ τώρα ζῶ, καὶ εἶμαι ζῶν εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.» Τὰ λόγια αὐτὰ τὰ ἤκουσεν ὁ Ἰω-

άννης τῆς 'Αποκαλύψεως εἰς τὴν Πάτμον, τὸ γλυκὺ καὶ αἰθέριο καὶ μονῆρες καὶ εὔδιο αὐτὸ Νησί, ποὺ ὅσοι τὸ εἶδαν ἐγέμισεν ἡ ψυχή των ἀπὸ γαλήνην καὶ ὡραιότητα· 'Εκεῖ ἤκουσε μιὰ φωνὴ μεγάλη, ὡσὰν σάλπισμα. Καὶ εἶδε ἑπτὰ λυχνίες, χρυσές, καὶ ἀνάμεσα εἰς αὐτὲς μιὰ μορφή, ὡσὰν ἄνθρωπον, μὲ χιτῶνα ποδήρη, περιεζωσμένον μὲ ζώνην χρυσῆν. 'Η κόμη του ἦταν λευκή, ὡσὰν τὸ χιόνι, οἱ ὀφθαλμοί του γεμᾶτοι φλόγα, οἱ πόδες του, ὡσὰν νὰ εἶχαν ψηθῆ εἰς κάμινον, καὶ ἡ φωνή του, ὡσὰν τὴν βοὴν κυμάτων πολλῶν. Εἰς τὸ δεξί του χέρι κρατοῦσε ἑπτὰ ἄστρα, καὶ ἀπὸ τὸ στόμα του ἔβγαινε ρομφαία καὶ τὸ πρόσωπόν του ἔλαμπε,ὡσὰν τὸν ἥλιον. Καὶ ὅταν τὸν εἶδα, ἔπεσα εἰς τοὺς πόδας του, ὡσὰν νεκρός. Καὶ ἔβαλε τὸ χέρι του τὸ δεξιὸ ἐπάνω μου, καὶ μοῦ εἶπε : «Μὴ φοβῆσαι. 'Εγὼ εἶμαι ὁ πρῶτος καὶ ὁ ἔσχατος καὶ ἐκεῖνος ὁ ὁποῖος ζῇ. Ἔγινα νεκρός, καὶ τώρα ζῶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων, καὶ ἔχω τὰ κλειδιὰ τοῦ θανάτου καὶ τοῦ ᾅδου ;». ('Αποκ. α', 17, 18).

Αὐτὲς δὲν εἶναι εἰκόνες, ἀλλὰ πραγματικότητες. Τὸν κατέλαβεν εἰς τὴν ἀρχὴν ὁ φόβος τὸν 'Ιωάννην. Καὶ εἰς τὴν Εὐαγγελικὴν διήγησιν τῆς 'Αναστάσεως ἐπαναλαμβάνεται : «καὶ ἐξεθαμβήθησαν», «καὶ ἐφοβήθησαν». Μὲ τὴν 'Ανάστασιν τοῦ Κυρίου, φεύγομεν ἀπὸ τὸν κόσμον αὐτὸν ποὺ εἶναι ἕνα περίβλημα καὶ εἰσερχόμεθα εἰς τὴν ἐσωτάτην οὐσίαν τῆς πραγματικότητος, ὅπου βασιλεύει ἡ αἰωνιότης. Μὲ τὴν 'Ανάστασιν τοῦ Χριστοῦ, ἔχομεν φελιασθῆ τὴν αἰωνιότητα, ἡ ὁποία πρέπει νὰ εἶναι ἡ μεγαλυτέρα μας μέριμνα εἰς τὸν κόσμον. Μὲ τὴν 'Ανάστασιν τοῦ Χριστοῦ, ἐνεφυσήθη εἰς τὸ εἶναί μας ἡ πνοὴ τοῦ 'Αγίου Πνεύματος, μιὰ νέα ζωὴ ποὺ θὰ κατακτήσῃ τὴν αἰωνιότητα.

Μὲ τὴν 'Ανάστασίν Του, δὲν εἴμεθα οἱ πρίν, μέσα μας ἔχει ἀλλάξῃ ὁ κόσμος. 'Αλλοιώτικα πλέον βλέπομεν τὸν κόσμον, καὶ τὸν γνωρίζομεν, καὶ τὸν αἰσθανόμεθα. Τὸν βλέπομεν καὶ τὸν γνωρίζομεν καὶ τὸν αἰσθανόμεθα, ὅπως τὸν βλέπει καὶ τὸν γνωρίζει καὶ τὸν αἰσθάνεται ὁ Χριστός. Τὸν κόσμον δὲν τὸν βλέπομεν πλέον μέσα ἀπὸ τὸ πρῖσμα τῆς παροδικότητος. Τὸν βλέπομεν καὶ εἰς τὶς ἀναλογίες του τὶς ὑπερφυσικές, κάτω ἀπὸ τὴν αἰωνιότητα. Μὲ τὸν Χριστόν, ἔχομεν γίνῃ φῶς, φέρομεν ἐντὸς ἡμῶν τὸ φέγγος τοῦ Θεοῦ, καὶ γι' αὐτό, ὅπου καὶ ἂν εὑρεθῶμεν, αἱ ὑπάρξεις μας καὶ τὰ ὄντα φωτίζονται ἀλλοιώτικα, καὶ παίρνουν μίαν νέαν ὑπόστασιν.

Τὴν νύκτα, βέβαια, τὰ πράγματα ἔχουν τὴν ὕπαρξίν των, τὴν πραγματικότητά των, τὴν φύσιν των. 'Εν τούτοις τὸ πρωῒ ὁ ἥλιος τὰ μεταμορφώνει, καὶ ἀλλάσσει τὶς ἀξίες των. Ὅλα διὰ τὸν Χριστιανόν, τὸν πιστεύοντα, εἶναι ἀλλαγμένα, διαφορετικὰ ἀπὸ ὅ,τι τὰ βλέπει ὁ μὴ πιστεύ-

ων, ἢ ἐκεῖνος ποὺ εὑρίσκεται εἰς τὴν ἁμαρτίαν. Ἄλλο νόημα ἔχει ἡ ζωὴ διὰ τὸν ἕνα, καὶ ἄλλο διὰ τὸν ἄλλον· Ἄλλο ἡ χρῆσις τῶν ἀγαθῶν, ἄλλο ὁ πόνος. Ἀλλοιώτικα βλέπει ὁ ἕνας τὴν ἐργασίαν, τὴν ἰδιοκτησίαν, τὸν γάμον, τὸν πόλεμον, καὶ ἀλλοιώτικα ὁ ἄλλος.

Ἤλλαξε τὸ βλέμμα μας, μὲ τὸν Χριστόν. Βλέπομεν τώρα τὸν πλησίον μας ὡς ἀδελφόν, καὶ τὸν σεβόμεθα καὶ τὸν ἀγαπῶμεν. Ἀνάμεσα ἀπὸ τὰ σκοτάδια μας βλέπομεν τὴν Θείαν Πρόνοιαν, νὰ ἀγρυπνῇ ἐπάνω μας. Ἠρχίσαμεν νὰ βλέπωμεν ὀρθά, μὲ σεβασμὸν καὶ μὲ ἀγάπην. Ὅλα τὰ κατευθύνει ὁ Θεός, ἀρκεῖ νὰ Τὸν ἀγαπῶμεν, νὰ ἐμπιστευώμεθα εἰς Αὐτόν, καὶ νὰ κάμνωμεν τὸ καθῆκόν μας. Ὅλα περνοῦν, ὅλα σκοντάφτουν, τὰ χρόνια μας, ὡσὰν ἄμμος, κυλοῦν ἀνάμεσα ἀπὸ τὰ δάκτυλά μας· Σκάνδαλον καὶ ἀπογοήτευσις δι' ἐκεῖνον ὁ ὁποῖος πιστεύει μονάχα εἰς τὸ ὁρατόν· Φῶς ὅμως δι' ἐκεῖνον ὁ ὁποῖος γνωρίζει : Ὅ,τι περνᾷ πρέπει νὰ περάσῃ, ἀλλ' ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον πρέπει νὰ μείνῃ μένει. Μένει ὁ Θεός, καὶ εἶναι αὐτὸ ἡ μεγάλη μας παρηγορία, ἡ μεγάλη μας ἐλπίδα. Μόνοι μας, εἴμεθα τίποτε, ἄχυρο, ποὺ τὸ παίρνει ὁ ἄνεμος. Μαζὺ μὲ τὸν Θεόν, εἰς τὸν Ὁποῖον ἀνήκει ἡ βασιλεία καὶ ἡ δύναμις καὶ ἡ δόξα, εἴμεθα τὸ ἀριστούργημα εἰς τὴν πλᾶσιν, κάμνομεν κάτι μεγάλο, καὶ μένομεν ἀθάνατοι.

Θεῖον σάλπισμα : Χριστὸς Ἀνέστη. Συναισθανόμεθα πλέον βαθειά, ὅτι ἡ ζωὴ εἶναι γόνιμη, ὅτι ἔχομεν νὰ φέρωμεν καρπὸν πολύν, νὰ ἐπηρεάσωμεν τοὺς ἄλλους πρὸς τὸ καλόν. Ἡ ζωή μας ἔχει ἀνυψωθῆ, μὲ τὴν Ἀνάστασιν τοῦ Χριστοῦ· Ἔχομεν γίνῃ ὄντα ἐξαιρετικά, πολλὰ περιμένουν οἱ ἄλλοι ἀπὸ ἡμᾶς. Ἔχομεν κάτι τὸ ἔκτακτον νὰ τοὺς εἴπωμεν, κάτι τὸ πολύτιμον νὰ τοὺς δώσωμεν, διότι εἴμεθα ἡνωμένοι μὲ τὴν θείαν πηγήν, μὲ τὸν ἀναστάντα Χριστόν. Ἡ τροφή μας εἶναι ὅμοια μὲ τὴν τροφὴν τῶν μικρῶν τοῦ πελεκάνου. Ἔχομεν τραφῆ μὲ τὸ αἷμα καὶ τὴν σάρκα τὴν ἰδικήν Του. Μᾶς ἐγέμισε μὲ τὴν ἀγάπην Του.

† Ὁ Πριγκηποννήσων ΔΩΡΟΘΕΟΣ.

Η ΠΡΙΓΚΗΠΟΣ

Η ΠΡΙΓΚΗΠΟΣ εἶναι ἡ μεγαλυτέρα τῶν Πριγκηποννήσων. Ἔχουσα μῆκος 4800 καὶ πλάτος 1300 μέτρων κατὰ μέσον ὅρον ἔχει ἐπιφάνειαν 6 περίπου χιλιομέτρων, τὸ δὲ ὕψος τοῦ ὑψηλοτέρου λόφου τοῦ Ἁγίου Γεωργίου φθάνει τὰ 200 μέτρα. Κατὰ τὸν Σ. Βυζάντιον καὶ τὸν Πατριάρχην Κωνστάντιον, ὠνομάσθη Πρίγκηπος ἐκ τῶν βυζαντινῶν Πριγκηπισσῶν, αἱ ὁποῖαι περιωρίζοντο εἰς τὴν ἐν τῇ νήσῳ ταύτῃ ὑπάρχουσαν γυναικείαν Μονήν. Εἶναι ὅμως γεγονὸς ὅτι αἱ πριγκήπισσαι αὗται περιωρίσθησαν ἐν τῇ νήσῳ κατὰ τὰ τέλη τοῦ 8ου καὶ τὰς ἀρχὰς τοῦ 9ου καὶ 11ου αἰῶνος, ἐνῷ ἡ νῆσος φέρει τὸ ὄνομα τοῦτο πολλοὺς αἰῶνας πρότερον. Ὁ βίος τοῦ Πατριάρχου Εὐτυχίου (+572) γραφεὶς παρὰ τοῦ μαθητοῦ του Εὐστρατίου κατὰ τὸ δεύτερον ἥμισυ τοῦ 6ου αἰῶνος ἀποδεικνύει ὅτι καὶ τότε ἡ νῆσος ὠνομάζετο Πρίγκηπος. Φαίνεται μᾶλλον ὅτι ὠνομάσθη οὕτω ἐκ τοῦ ἀνακτόρου καὶ τῆς Μονῆς, τὴν ὁποίαν ἵδρυσεν ἐκεῖ τῷ 569 ὁ αὐτοκράτωρ Ἰουστῖνος ὁ Β΄. πλησίον τοῦ λιμένος. Δὲν ἀποκλείεται δὲ ἡ νῆσος αὐτὴ νὰ ἐφιλοξένησε προηγουμένως καὶ ἄλλους πρίγκηπας.

Πρώτην φορὰν μνημονεύεται ἡ νῆσος αὐτή, ἔρημος τότε οὖσα, ἐξ ἀφορμῆς τοῦ ἐν αὐτῇ περιορισμοῦ ὑπὸ τοῦ αὐτοκράτορος Κωνσταντίου, τοῦ ἱεροῦ Ἐπισκόπου τῆς Μεγάλης Ἀρμενίας Νερσῆ τοῦ Α΄. τοῦ ἐπονομαζομένου Μεγάλου, ὅστις σταλεὶς παρὰ τοῦ Ἀρσάκου τοῦ Γ΄. βασιλέως τῶν Ἀρμενίων εἰς Ἰσταμπούλ, μετὰ 10 ἄλλων ἀρχόντων τῆς Ἀρμενίας πρὸς ἀνανέωσιν τῆς παλαιᾶς μεταξὺ τῶν δύο ἐπικρατειῶν συμμαχίας, ὑπέπεσεν εἰς τὴν ὀργὴν τοῦ αὐτοκράτορος διὰ τὸ κατὰ τοῦ Ἀρείου Ὀρθόδοξον αὐτοῦ φρόνημα. Ἐν Πριγκήπῳ ὁμοίως ἐξωρίσθη ὑπὸ τοῦ Ἰουστινιανοῦ ὁ Πατριάρχης Εὐτύχιος, ἕνεκα τῆς αἱρέσεως τοῦ ἀφθαρτοδοκητισμοῦ, τὸν ὁποῖον εὐνοήσας ὁ αὐτοκράτωρ ἐξέδωκεν ἔδικτον ὑπὲρ αὐτοῦ καὶ κατεδίωξε τοὺς μὴ δεχθέντας αὐτό, ἐν οἷς καὶ τὸν Πατριάρχην Εὐτύχιον. Κατὰ τὸ ἔτος 637 ὁ Ἡράκλειος περιωρισμένος εἰς τὸ ἀνάκτορον τοῦ Φενὲρ - μπαχτσὲ κα ὶμὴ τολμῶν νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς Ἰσταμπούλ, φοβούμενος τὸ διὰ θαλάσσης ταξείδιον, ἐξώρισεν εἰς Πρίγκηπον τὸν φυσικὸν υἱόν του κατηγορηθέντα ἐπὶ συνωμοσίᾳ κατ' αὐτοῦ. Τῷ 765 ὁ Κωνσταντῖνος Κοπρώνυμος ἐξορίζει εἰς Φενὲρ - μπαχτσέ, καὶ μετὰ ταῦτα εἰς Πρίγκηπον τὸν Πατριάρχην Κωνσταντῖνον τὸν Β΄. Περὶ τὰ τέλη τοῦ 780, νέος κρατικὸς ὑπάλληλος 20 μόλις ἐτῶν, Θεοφάνης ὀνόματι, περιώρισεν εἰς γυναικείαν Μονὴν τῆς Πριγκήπου τὴν σύζυγόν του Μεγάλω, κόρην τοῦ πα-

τρικίου Λέοντος ἀποθανόντος μικρὸν μετὰ τὸν γάμον των, διὰ νὰ ἀφιερωθῇ καὶ ὁ ἴδιος εἰς τὸν μοναχικὸν βίον. Ἀμφότεροι ἀπεχωρίσθησαν ἀλλήλων ἐκ συμφώνου καὶ ἡ Μεγάλω εἰσῆλθεν εἰς τὴν Μονὴν λαβοῦσα τὸ ὄνομα Εἰρήνη, λόγῳ τῆς κτίτορος τῆς ἐν λόγῳ Μονῆς, βασιλίσσης Εἰρήνης. Ἐνταῦθα συνήντησεν αὔτη συγγενῆ τοῦ συζύγου της ὀνόματι Μαρίαν, διότι πρὸς αὐτὰς κατὰ πᾶσαν πιθανότητα, ἀπευθύνεται τὸ γράμμα τοῦ Θεοδώρου τοῦ Στουδίτου, διὰ τοῦ ὁποίου τὰς παρηγορεῖ ἐπὶ τῷ θανάτῳ τοῦ Ἁγίου Θεοφάνους.

Ἡ Μεγάλω δὲν ἦτο ἡ μόνη γυνὴ περιωπῆς, ἡ ὁποία εἰσῆλθεν εἰς τὴν γυναικείαν Μονὴν τῆς Πριγκήπου, πολλαὶ ἄλλαι γυναῖκες ἀριστοκράτισσαι περιωρίσθησαν ἐν αὐτῇ, διὰ τῆς βίας κατὰ τὸ πλεῖστον. 1)

Κατὰ τὸ πρῶτον τέταρτον τοῦ 9ου αἰῶνος, ὁ Θεόδωρος Στουδίτης καὶ οἱ Μοναχοί του καταδιωχθέντες λόγῳ τῆς εἰκονομαχίας, περιωρίσθησαν ἐπὶ πολλὰς ἑβδομάδας ἐν Πριγκήπῳ. Εἰς ἐπιστολὴν πρὸς τὸν Μητροπολίτην Νικαίας Πέτρον, ὁ ἅγιος λέγει ὅτι ὑποφέρουν πολὺ ἀφ' ἑνὸς ἕνεκα τῆς μεγάλης θερμότητος καὶ τῆς ἐλλείψεως ποσίμου ὕδατος καὶ ἀφ' ἑτέρου ἕνεκα τῆς πληθώρας τῶν ἐκ Βιθυνίας προσφύγων τῶν καταφυγόντων εἰς Πρίγκηπον, λόγῳ τῆς ἐπιδρομῆς τῶν Ἀράβων. Ὀλίγον βραδύτερον ὡδηγήθησαν οὗτοι εἰς Καδήκιοϊ, ὅπου ὁ ἅγιος συνήντησε τὸν Πατριάρχην Νικηφόρον καταδιωκόμενον, ὁμοίως ἕνεκα τῆς εἰκονομαχίας. Δύο ἔτη ἀργότερον, ὁ ἅγιος Θεόδωρος μετέβη πάλιν εἰς Πρίγκηπον διὰ νὰ ἐπισκεφθῇ τὸν ἐξόριστον ἀδελφόν του Ἰωσήφ, Ἀρχιεπίσκοπον Θεσσαλονίκης, ἀσθενοῦντα βαρέως.

Εἰς ἐπιστολὴν τὴν ὁποίαν ἀπευθύνει ὁ Θεόδωρος εἰς τὰς Μοναχὰς τῆς νήσου, δικαιολογεῖται διότι μὴ ἔχων ἐπαρκῆ χρόνον δὲν κατώρθωσε νὰ τὰς ἐπισκεφθῇ καὶ νὰ τὰς συμβουλεύσῃ. Εἰς τὴν Πρίγκηπον ἀπέθανε τῇ 11ῃ Νοεμβρίου 826 ὁ ἅγιος Θεόδωρος ἐν μέσῳ τῶν ἀγαπητῶν του Μοναχῶν μετὰ παραμονὴν ἐν αὐτῇ ἐπ' ἀρκετοὺς μῆνας, διότι οἱ Στουδῖται ἀφοῦ ἐπὶ πολὺ περιεπλανήθησαν εἰς διάφορα μέρη τῆς Βιθυνίας, μετὰ ταῦτα εἰς τὴν χερσόνησον τοῦ Ἁγίου Τρύφωνος, κατέληξαν εἰς τὴν Πρίγκηπον τελευταίως. Εἶναι δὲ ἐσφαλμένη ἡ πληροφορία τοῦ Στουδίτου Μιχαήλ, γραφεῖσα μετὰ 40 ἔτη ἀπὸ τοῦ θανάτου τοῦ ἁγίου, καθ' ἣν ὁ ἅγιος ἀπέθανεν εἰς τὸν Ἅγιον Τρύφωνα καὶ ἐκηδεύθη μετὰ 2 ἡμέρας ἐν Πριγκήπῳ. Διότι ὁ διάδοχός του Ναυκράτιος γράφων πρὸς τοὺς διεσκορπισμένους Στουδίτας λέγει ὅτι ὁ ἅγιος ἀπέθανεν ἐντὸς μικρᾶς οἰκίας ἐν Πριγ-

1) Λεπτομερῆ περιγραφὴν τῆς Μονῆς ταύτης ἴδε ἐν «Ὀρθοδοξίᾳ» 1957, σ. 285.

κήπῳ, ἐν τῇ ὁποίᾳ ἀντέγραφε τὰ ἱερὰ βιβλία καὶ ἐτέλει τὴν Θείαν Λειτουργίαν. Ἄπειρον πλῆθος ἐξ Ἰσταμπούλ παρὰ τὴν μεγάλην τρικυμίαν, ἔσπευσε νὰ παραστῇ κατὰ τὴν κηδείαν. Μετὰ 40 ἔτη, ἐπὶ βασιλίσσης Θεοδώρας τὰ ἅγια λείψανα τοῦ Θεοδώρου καὶ τοῦ ἀδελφοῦ του Ἰωσὴφ μετεκομίσθησαν εἰς τὴν Μονὴν τοῦ Στουδίου. Οἱ Στουδῖται ἐπὶ ἀρκετὰ ἀκόμη ἔτη δὲν κατώρθωσαν νὰ ἐπιστρέψουν εἰς τὴν Μονήν των. Ὁ ἅγιος Δανιὴλ ὁ Στουδίτης, ὁ ὁποῖος παρευρέθη παρὰ τῷ ἁγίῳ κατὰ τὸν θάνατόν του, ἐπὶ 3 κατόπιν ἔτη προσηύχετο παρὰ τὸν τάφον αὐτοῦ.

Ὀλίγους μῆνας μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Θεοδώρου Στουδίτου, συνοδεία πολυμελὴς μετέβη εἰς Πρίγκηπον διὰ νὰ παραλάβῃ παρὰ τῆς ἐκεῖ γυναικείας Μονῆς τὴν θυγατέρα τοῦ ἀτυχοῦς Κωνσταντίνου τοῦ Στ΄, ἔγγονὴν δὲ τῆς αὐτοκρατείρας Εἰρήνης, Εὐφροσύνην τὴν ὁποίαν αὕτη εἶχε βίᾳ περιορίσει ἐκεῖ. Μιχαὴλ ὁ Τραυλός, διὰ νὰ στηρίξῃ τὸν κλονιζόμενον θρόνον του ἐθεώρησε καλὸν νὰ νυμφευθῇ τὴν Εὐφροσύνην διὰ νὰ προσελκύσῃ τὴν ἀγάπη τοῦ λαοῦ του αἰσθανομένου ἀπεριόριστον συμπάθειαν εἰς τὴν προηγουμένην δυναστείαν. Ἡ δυστυχὴς ὅμως Εὐφροσύνη δὲν ἀπήλαυσεν ἐπὶ πολὺ τὰς αὐτοκρατορικὰς τιμάς, διότι ὁ Μιχαὴλ ὁ Τραυλὸς ἀπέθανε τὴν 1ην Ὀκτωβρίου 829, ὁ δὲ υἱός του Θεόφιλος τὴν περιώρισε πάλιν εἰς τὴν Μονὴν τῆς Πριγκήπου.

Κατὰ τὸν 11ον αἰῶνα, δύο ἀκόμη πριγκήπισσαι λαμβάνουν τὸ μοναχικὸν ἔνδυμα ἐν Πριγκήπῳ : ἡ αὐτοκράτειρα Ζωή, σύζυγος τοῦ Ρωμανοῦ Γ΄ Ἀργυροῦ καὶ εἶτα Μιχαὴλ τοῦ Δ΄. Κατὰ τὸ ἔτος 1042 ἐξεβλήθη τῶν ἀνακτόρων ὑπὸ τοῦ θετοῦ υἱοῦ της Μιχαὴλ Ε΄ καὶ περιωρίσθη εἰς τὴν Μονὴν τῆς Πριγκήπου. Ὁ περιορισμός της ὅμως δὲν διήρκεσεν ἐπὶ πολύ, διότι ὁ λαὸς αἰσθανόμενος μεγάλην ἀφοσίωσιν εἰς τὴν οἰκογένειαν τοῦ Βασιλείου Μακεδόνος καὶ Βουλγαροκτόνου, ἔλαβε τὰ ὅπλα ἀνὰ χεῖρας καὶ ὥρμησε κατὰ τῶν ἀνακτόρων. Ὁ δὲ Μιχαὴλ φοβηθεὶς παρῃτήθη ἀμέσως τοῦ θρόνου καὶ μεταβὰς εἰς τὴν Μονὴν τοῦ Στουδίου, ἐκάρη Μοναχὸς διὰ νὰ ἀποφύγῃ τὴν ἐκδίκησιν τοῦ λαοῦ. Ἡ Ζωὴ ἐπανῆλθεν ἐκ Πριγκήπου καὶ ἀνῆλθε πάλιν ἐπὶ τοῦ θρόνου συζευχθεῖσα εἰς τέταρτον γάμον τὸν Κωνσταντῖνον Θ΄ τὸν Μονομάχον. Δευτέρα ὑπῆρξεν ἡ Ἄννα ἡ Δαλασσηνή, χήρα τοῦ Κουροπαλάτου Ἰωάννου Κομνηνοῦ καὶ γνωστὴ ἐν τῇ ἱστορίᾳ ὡς «μήτηρ τῶν Κομνηνῶν» περιορισθεῖσα ἐν τῇ Μονῇ ὑπὸ Ρωμανοῦ Δ΄ τοῦ Διογένους. Ἀλλὰ καὶ αὐτὴ δὲν ἔμεινεν ἐκεῖ ἐπὶ πολύ, διότι ὁ διάδοχος τοῦ Ρωμανοῦ Μιχαὴλ Ζ΄, ὁ Δούκας, τὴν ἐπανέφερεν εἰς τὰ ἀνάκτορα.

Κατὰ τὸν ιβ΄ αἰῶνα εὑρίσκομεν ἐν Πριγκήπῳ, ὄχι ὅμως ὡς Μοναχήν, τὴν Εἰρήνην Δούκα, σύζυγον τοῦ Ἀλεξίου Κομνηνοῦ, ἥτις μετέ-

δη ἐκεῖ κατὰ τὴν εἰς Μικρὰν Ἀσίαν ἐκστρατείαν τοῦ ἀνδρός της διά νὰ εἶναι δῆθεν ἐν περιπτώσει ἀνάγκης πλησιέστερον πρὸς αὐτόν, ὄντα ἀσθενῆ, κυρίως ὅμως διὰ νὰ ἀναλάβῃ τὸν θρόνον ἐν περιπτώσει θανάτου τοῦ ἀνδρός της, τὸν ὁποῖον ὑπελόγιζε σύντομον. Τέλος ἐν Πριγκήπῳ συναντῶμεν ἐξόριστον τὴν Εἰρήνην, σύζυγον Ἀνδρονίκου τοῦ Κομνηνοῦ.

Ἀπὸ τῆς ἐποχῆς ταύτης, ἡ Πρίγκηπος εἶναι γνωστὴ ἀπὸ τὰς ἔριδας μεταξὺ Ἑλλήνων καὶ Λατίνων. Τὴν 9ην Ἀπριλίου 1182 οἱ Λατῖνοι σφάζονται ἀνὰ τὰς ὁδοὺς τῆς Ἰσταμπούλ ἀπὸ τὸν λαὸν καὶ τὸν στρατόν, τοὺς ὁποίους ἐρεθίζει ὁ Κλῆρος καὶ οἱ Μοναχοί. Οἱ ἐπιζῶντες, 14.000 τὸν ἀριθμόν, καταφεύγουν εἰς τὰς νήσους καὶ κυρίως εἰς τὴν Πρίγκηπον. Τὴν ἐπαύριον καταστρέψαντες τὰ Μοναστήρια καὶ τὰς κατοικίας, καταφεύγουν εἰς τὸ Αἰγαῖον πέλαγος.

Κατὰ τὸ ἔτος 1302 οἱ Βενετοὶ ἔχοντες διαφορὰς μετὰ τοῦ Ἀνδρονίκου Β΄ Παλαιολόγου, εἰσέρχονται μετὰ τοῦ στόλου των μέχρι τῶν τειχῶν τῶν Βλαχερνῶν. Ταυτοχρόνως πειραταὶ ἐλθόντες μετὰ τοῦ στόλου τῶν Βενετῶν, φθάνουν εἰς Πρίγκηπον, ὅπου κατακαύσαντες τὰς Μονὰς καὶ τὰς οἰκίας, αἰχμαλωτίζουν τοὺς ἐκεῖ συνηθροισμένους ἐκ τῶν περιχώρων πρόσφυγας,τοὺς δὲ Μοναχοὺς καὶ Ἡγουμένους δέρουσι γυμνοὺς ἀνηλεῶς ὑπὸ τὰ ὄμματα τῶν Βυζαντινῶν, ἵνα ἀναγκασθῇ ὁ αὐτοκράτωρ νὰ καταβάλῃ τοῖς πειραταῖς 4.0000 χρυσᾶ νομίσματα.

Μετὰ τὴν ἅλωσιν τῆς Ἰσταμπούλ, οὐδὲν ἱστορικὸν γεγονὸς ἀναφέρεται ἐν Πριγκήπῳ. Αὕτη ἐχρησίμευσεν ὡς τόπος ἐξορίας τεσσάρων Πατριαρχῶν. Πρῶτον Γρηγορίου τοῦ Ε΄, παραιτηθέντος τῇ 22ᾳ Σεπτεμβρίου τοῦ 1808 καὶ περιορισθέντος κατ᾽ ἀρχὰς εἰς τὴν Μονὴν τῆς Μεταμορφώσεως ἐν Πριγκήπῳ καὶ εἶτα εἰς Ἅγιον Ὄρος. Δεύτερον, τοῦ Χρυσάνθου παραιτηθέντος τῇ 7ῃ Ὀκτωβρίου τοῦ 1826 καὶ ἐξορισθέντος κατ᾽ ἀρχὰς εἰς Καισάρειαν καὶ εἶτα εἰς τὴν ἐν Πριγκήπῳ Μονὴν τῆς Μεταμορφώσεως, ὅπου καὶ ἐτάφη τὴν 22αν Σεπτεμβρίου 1834, τρίτον Ἀνθίμου τοῦ Δ΄., ὅστις παραιτηθεὶς τὸν Μάϊον τοῦ 1841 κατῴκησεν εἰς τὴν ἰδιόκτητον οἰκίαν του ἐν Πριγκήπῳ καὶ μετὰ δευτέραν Πατριαρχείαν ἀπέθανεν ἐκεῖ τῷ 1878 καὶ τέλος τοῦ Σωφρονίου, ὅστις παραιτηθεὶς τῇ 16ῃ Δεκεμβρίου 1866, ἀπεσύρθη εἰς τὴν ἐν Πριγκήπῳ Μονὴν τῆς Μεταμορφώσεως, ὁπόθεν τὴν 11ην Ἰουνίου 1870 ἐξελέγη Πατριάρχης Ἀλεξανδρείας.

Μοναστήρια: Ἐν Πριγκήπῳ σώζονται σήμερον τρία Μοναστήρια.

Α΄. Μονὴ τοῦ Ἁγίου Γεωργίου. Περὶ τῆς Μονῆς ταύτης λεπτομερῆ πραγματείαν συνέγραψεν ὁ Ἀντώνιος Μαλέτσκος (ἐν Ἐπετηρίδι

βυζαντινῶν σπουδῶν).

Β'. Μονὴ τῆς Μεταμορφώσεως. Ἄγνωστος τυγχάνει ἡ ἐποχὴ τῆς ἱδρύσεως αὐτῆς· Ἴσως ὑπῆρχε κατὰ τὸν ιβ'. αἰῶνα καὶ πρέπει τότε νὰ τὴν ταυτίσωμεν μὲ τὴν Μονὴν τὴν ἀναφερομένην ἐν τῷ χρυσοβούλλῳ τοῦ Μανουὴλ Κομνηνοῦ τοῦ 1158. Ὁ Μελέτιος Πηγᾶς ἀναφέρει ὅτι ἡ Μονὴ ἀνεκαινίσθη ὑπὸ δύο Μοναχῶν ἐκ Πριγκήπου τῷ 1597. Τῷ 1753 ὁ Πατριάρχης Κύριλλος τὴν παρεχώρησεν, ἐνοριακὴν οὖσαν εἰς τοὺς «μπεζιρτζῆδες», οἱ ὁποῖοι τὴν ἐπλούτισαν διὰ κτημάτων (Γεδεὼν Πατριαρχικοὶ πίνακες σ. 646). Σαμουὴλ ὁ Α'. τὴν ἀνέδειξε σταυροπηγιακὴν τῷ 1764. Οἱ μπεζιρτζῆδες ὅμως ἀπογοητευθέντες τὴν παρεχώρησαν εἰς τὴν Μονὴν τοῦ Ἐσφιγμένου ἐν Ἁγίῳ Ὄρει, ὡς φαίνεται ἐξ ἐπιστολῆς συνοδικῆς τοῦ Πατριάρχου Γαβριὴλ τῷ 1782. (Αὐτόθι 668). Ὁ Πατριάρχης Νεόφυτος ὁ Ζ'. τὸν Μάϊον τοῦ 1799 τὴν ἀνέδειξε σταυροπηγιακὴν καὶ τὴν ἐνεπιστεύθη εἰς τὸν Χριστόδουλον Βλαχούτζην. Κατὰ τὸ ἔτος 1866 ἀπεσύρθη εἰς τὴν Μονὴν ὁ πρώην Κωνσταντινουπόλεως Σωφρόνιος ὁ Γ'., ὁ ὁποῖος μετὰ 3 ἔτη ἐκάλεσε τοὺς προὔχοντας τῆς Πριγκήπου καὶ τοὺς ἔπεισε νὰ ἀναλάβουν τὴν ἀνοικοδόμησιν τῆς Μονῆς. Αἱ ἐργασίαι ἤρχισαν τὴν 2αν Ἰουλίου καὶ τὰ ἐγκαίνια ἐτελέσθησαν τὴν 19ην Σεπτεμβρίου τοῦ αὐτοῦ ἔτους. Ἐπεσκευάσθησαν δὲ ὄχι μόνον ὁ Ναὸς ἀλλὰ καὶ τὰ περὶ αὐτὸν οἰκήματα δαπανηθέντων 127.441 γροσίων (βλ. ἔκθεσιν).

Τέλος τὸν Μάϊον τοῦ 1903 τὸ πλησίον τῆς Μονῆς κτισθὲν πολυτελὲς ξενοδοχεῖον ἠγοράσθη διὰ δωρεᾶς τῆς κ. Ζαρίφη καὶ δι' ἐπισήμου τελετῆς, καθ' ἣν προήδρευσεν ὁ Πατριάρχης Ἰωακεὶμ Γ'. μετετράπη εἰς Ἐθνικὸν Ὀρφανοτροφεῖον.

Γ'. Μονὴ τοῦ Ἁγίου Νικολάου. Ἔναντι ἀκριβῶς τῆς Ἀντιροβίνθου κεῖται πλησίον τῆς παραλίας, ἡ Μονὴ τοῦ Ἁγίου Νικολάου, τῆς ὁποίας ὁ Ναὸς ἦτο πρότερον ἐνοριακὸς τοῦ ἐνταῦθα κειμένου χωρίου Καρύα, σωζομένου οὐ μόνον ἐπὶ Γυλλίου (1545) ἀλλὰ καὶ ἐπὶ Μελετίου τοῦ Ἀθηνῶν. Δυστυχῶς οὐδὲν εἶναι γνωστὸν περὶ τῆς ἐποχῆς τῆς ἱδρύσεως τῆς Μονῆς καὶ τῆς ἱστορίας αὐτῆς.

† Ὁ Εἰρηνουπόλεως ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ.

† ΜΙΛΗΤΟΥ ΑΙΜΙΛΙΑΝΟΥ
ΑΡΧΕΙΟΦΥΛΑΚΟΣ ΤΟΥ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΥ

ΕΠΙΣΚΟΠΙΚΟΙ ΚΑΤΑΛΟΓΟΙ

ΚΑΤΑ ΤΟΥΣ ΚΩΔΙΚΑΣ ΤΩΝ ΥΠΟΜΝΗΜΑΤΩΝ ΤΟΥ ΑΡΧΕΙΟΦΥΛΑΚΙΟΥ ΤΟΥ ΟΙΚΟΥΜ. ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΥ (*)

ΕΤΟΣ 1924 (Συνέχεια)

1681) ΑΜΑΣΕΙΑΣ ΓΕΡΜΑΝΟΥ ΚΑΡΑΒΑΓΓΕΛΗΣ (ἀπὸ Οὐγγαρίας καὶ Ἐξάρχου Κεντρώας Εὐρώπης). «Τῆς Ἁγιωτάτης Μητροπόλεως Ἀμασείας ἀπροστατεύτου διαμεινάσης μετὰ τὴν εἰς τὸν θρόνον τῆς Ἁγ. Μ. Ἰωαννίνων ἀποκατάστασιν τοῦ ἐν αὐτῇ ἀρχιερατεύοντος κ. Σπυρίδωνος, ἡ Μετριότης ἡμῶν μετὰ τῆς περὶ ἡμᾶς Ἁγίας καὶ Ἱερᾶς Συνόδου διασκεψάμενοι περὶ τῆς πληρώσεως τῆς ἐπαρχίας ταύτης, ἔγνωμεν ἀποκαταστῆσαι ἐν αὐτῇ καὶ αὖθις τὸν ἀπὸ τῆς ἁρτισυστάτου Μητρ. Οὐγγαρίας καὶ Ἐξαρχίας Κεντρώας Εὐρώπης παραιτηθέντα Ἱερώτατον Μητροπολίτην καὶ ἀγαπητὸν ἡμῖν ἐν Χριστῷ ἀδελφὸν κ. Γερμανόν, ὡς καὶ ἄλλοτε εὐδοκίμως ἀρχιερατεύσαντα ἐν αὐτῇ καὶ θεαρέστως ποιμάναντα τὸ ἐν αὐτῇ λογικὸν τοῦ Χριστοῦ ποίμνιον. Ἐπὶ τῷ ὁριστικῷ δὲ σχηματισμῷ ἐν τῇ Κεντρώᾳ Εὐρώπῃ ἰδίας αὐτοτελοῦς Ἐπαρχίας περιλαμβανούσης τὰς ἐν Οὐγγαρίᾳ, Αὐστρίᾳ καὶ Ἰταλίᾳ Ὀρθοδόξους Κοινότητας καὶ γνωριζομένης ὡς «Μητροπόλεως Κεντρώας Εὐρώπης», ἐνεκρίθη Συνοδικῶς καὶ ἀνετέθη τῇ αὐτοῦ Ἱερότητι ἡ πνευματικὴ διακυβέρνησις καὶ διαποίμανσις τῶν ἐν τῇ ἁρτισυστάτῳ ταύτῃ Μητροπόλει εὐσεβῶν Χριστιανῶν, μετὰ καὶ τοῦ δικαιώματος ὅπως ἡ Αὐτοῦ Ἱερότης γνωρίζηται καὶ φημίζηται ἑφεξῆς : «ΙΕΡΩΤΑΤΟΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ ΑΜΑΣΕΙΑΣ, Υ-

---

*) Συνέχεια ἐκ τῆς 35ης σελ. τοῦ ἔτους ΛΔ΄. (1959).

ΠΕΡΤΙΜΟΣ ΚΑΙ ΕΞΑΡΧΟΣ ΚΕΝΤΡΩΑΣ ΕΥΡΩΠΗΣ».
"Οθεν εἰς ἔνδειξιν κατέστρωται, ἐν τῷδε τῷ ἱερῷ κώδικι τῆς ἁγιωτ. τοῦ Χριστοῦ Μ. Ἐκκλησίας ἡ παροῦσα ἡμετέρα Πατριαρχικὴ καὶ Συνοδικὴ Ὑπομνηματιστικὴ Πρᾶξις».
«Ἐν ἔτει σ. αϡκδ', κατὰ μῆνα Αὔγουστον (ιϐ'.)
Ἐπινεμήσεως ζ'.».

Ὁ Πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ἀποφαίνεται.

+ Ὁ Κυζίκου ΚΑΛΛΙΝΙΚΟΣ
+ Ὁ Νικαίας ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ
+ Ὁ Χαλκηδόνος ΙΩΑΚΕΙΜ
+ Ὁ Δέρκων ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ
+ Πριγκηποννήσων ΑΓΑΘΑΓΓΕΛΟΣ
+ Ὁ Φιλαδελφείας ΦΩΤΙΟΣ.
+ Ὁ Σηλυβρίας ΕΥΓΕΝΙΟΣ
+ Ὁ Ροδοπόλεως ΚΥΡΙΛΛΟΣ.
+ Ὁ Ἀνέων ΘΩΜΑΣ

(Κὼδ. Π. Ἀρχ. ΠΙΒ'., σελ. 34).

Σημ. : Ὁ Ἀμασείας Γερμανὸς ἐκοιμήθη ἐν Κυρίῳ τῇ 10ῃ Φεβρουαρίου 1935. («Ὀρθοδοξία» 1935, σελ. 107).

1682) ΚΑΡΔΑΜΥΛΩΝ ΙΩΑΚΕΙΜ — ΣΤΡΟΥΜΠΗΣ — (ἀπὸ Κορυτσᾶς). Ἵδρυσις Ἰ. Μ. Καρδαμύλων.
«Ἐν ἔτει αϡκδ', κατὰ μῆνα Ὀκτώβριον (ζ'.)
Ἐπινεμήσεως ζ'.».

(Κὼδ. Π. Ἀρχ. ΠΙΒ'. σελ. 35).

1683) ΠΛΩΜΑΡΙΟΥ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ — ΚΟΓΔΑΚΗΣ (ἀπὸ Καλλιουπόλεως). Ἵδρυσις Ἰ. Μητρ. Πλωμαρίου.
Ἐν ἔτει αϡκδ', κατὰ μῆνα Ὀκτώβριον (ζ).
Ἐπινεμήσεως ζ'.».

(Κὼδ. Π .Ἀρχ. ΠΙΒ'., σελ. 36).

Σημ. : Κατὰ τὸ ἔτος 1934 μετετέθη εἰς τὴν Ἰ. Μητρ. Κίτρους. Παρητήθη τὴν 2αν Μαρτίου 1954. Ἀπέθανε τὴν 30ὴν Μαρτίου 1954 ὡς πρώην Κίτρους. («Ὀρθοδοξία» 1954, σελ. 225).

1684) ΑΡΔΑΜΕΡΙΟΥ ΚΑΛΛΙΝΙΚΟΥ — ΚΡΕΑΤΣΟΥΛΗΣ — (Ἀρχιμ. - Ἀρχιδιακονεύων Οἰκουμ. Πατριαρχείου). «...... Ἰωακεὶμ μετατεθέντος εἰς τὸν θρόνον τῆς ἁγιωτάτης Μητροπόλεως

Καρυτσᾶς.............».
«Ἐν ἔτει αϡκδ΄. κατὰ μῆνα Ὀκτώβριον (ζ΄.)
Ἐπινεμήσεως (η΄.).
(Κῶδ. Π. Ἀρχ. ΠΙΒ΄., σελ. 37).

1685) ΚΑΒΑΛΛΑΣ ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ ΧΑΤΖΗ ΣΤΑΥΡΟΥ — (ἀπὸ Βεροίας καὶ Ναούσης). Σύστασις τῆς Ἱ. Μητρ. Καβάλλας.
«Ἐν ἔτει αϡκδ΄. κατὰ μῆνα Ὀκτώβριον (ζ΄.).
Ἐπινεμήσεως η΄.»
(Κῶδ. Π. Ἀρχ. ΠΙΒ΄., σελ. 38).

1686) ΜΕΤΣΟΒΟΥ ΤΙΜΟΘΕΟΥ ΛΑΜΝΗΣ — (ἀπὸ Γάνου καὶ Χώρας). Ἵδρυσις τῆς Ἱ. Μ. Μετσόβου.
«Ἐν ἔτει αϡκδ΄. κατὰ μῆνα Ὀκτώβριον (ζ΄.)
Ἐπινεμήσεως (η΄.)».
(Κῶδ. Π. Ἀρχ. ΠΙΒ΄., σελ .39).
Σημ. : Ὁ Μ. Τιμόθεος ἐκοιμήθη ἐν Κυρίῳ ἐν τῇ Ἐπαρχίᾳ αὐτοῦ τῇ 19ῃ Φεβρουαρίου 1928. («Ὀρθοδοξία» 1928, σελ. 536).

1687) ΒΕΡΡΟΙΑΣ ΚΑΙ ΝΑΟΥΣΗΣ ΣΩΦΡΟΝΙΟΥ — ΣΤΑΜΟΥΛΗΣ — (ἀπὸ Μυριοφύτου καὶ Περιστάσεως). «...... Χρυσοστόμου μετατεθέντος εἰς τὴν ἀρτισύστατον Μητρόπολιν Καβάλλας.............».
«Ἐν ἔτει αϡκδ΄. κατὰ μῆνα Ὀκτώβριον (ζ΄.).»
Ἐπινεμήσεως (η΄.)».
(Κῶδ. Π. Ἀρχ. ΠΙΒ΄., σελ. 40).

1688) ΛΑΓΚΑΔΑ ΓΕΡΜΑΝΟΥ — ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ (ἀπὸ Κυκλάδων). Ἵδρυσις τῆς Ἱ. Μ. Λαγκαδᾶ.
«Ἐν ἔτει αϡκδ΄., κατὰ μῆνα Ὀκτώβριον (θ΄.).
Ἐπινεμήσεως (η΄.).»
(Κῶδ. Π. Ἀρχ. ΠΙΒ΄., σελ. 41).

1689) ΖΙΧΝΩΝ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ — ΔΗΛΑΝΑΣ — (ἀπὸ Περγάμου). «Ἐν ἔτει αϡκδ΄. κατὰ μῆνα Ὀκτώβριον (θ΄.).ἐπινεμήσεως (η΄.)».
(Κῶδ. Π. Ἀρχ. ΠΙΒ΄., σελ. 42).
Σύστασις τῆς Ἱ. Μητροπόλεως.

Σημ. : Ὁ Ζιχνῶν Ἀλέξανδρος ἐξεμέτρησε τὸ ζῆν ὡς Βερροίας καὶ Ναούσης, τῇ 5ῃ Ἰανουαρίου 1958.
(«Ὀρθοδοξία», Ἰανουαρ. 1968), σελ. 111).

1690) ΝΕΥΡΟΚΟΠΙΟΥ ΦΙΛΟΘΕΟΥ — ΛΟΥΚΙΔΗΣ — (ἀπὸ Ἐπισ. Μυρέων) «...... Δαμασκηνοῦ εἰς διαθεσιμότητα τεθέντος....».
«Ἐν ἔτει αϡκδ΄. κατὰ μῆνα Ὀκτώβριον (θ΄.).
Ἐπινεμήσεως (η΄.).»
(Κῶδ. Π. Ἀρχ. ΠΙΒ΄. σελ. 43).

1691) ΙΚΑΡΙΑΣ ΙΩΑΚΕΙΜ ΚΑΒΥΡΗΣ — (ἀπὸ Ἴμβρου). Ἵδρυσις τῆς Ἱ. Μ. Ἰκαρίας.
«Ἐν ἔτει αϡκδ΄. κατὰ μῆνα Ὀκτώβριον (θ΄.).
Ἐπινεμήσεως (η΄.)».
(Κῶδ. Π. Ἀρχ. ΠΙΒ΄., σελ. 44).

1692) ΘΑΣΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΜΙΣΑΗΛΙΔΗΣ — (ἀπὸ Προικοννήσου. Σύστασις Ἱ. Μητροπόλεως Θάσου.
«Ἐν ἔτει αϡκδ΄. κατὰ μῆνα Ὀκτώβριον (θ΄.).
Ἐπινεμήσεως (η΄.)».
(Κῶδ. Π. Ἀρχ. ΠΙΒ΄., σελ. 45).

Σημ. : Ὁ Γεώργιος Μισαηλίδης τῷ 1932 μετετέθη εἰς τὴν Μητρόπολιν Παραμυθίας, τὸν Φεβρουάριον τοῦ 1942 εἰς τὴν Μ. Δράμας. Ἐξεμέτρησε τὸ ζῆν ὡς Μ. Δράμας τῇ 30ῇ Σεπτεμβρίου 1958. («Ἀπόστολος Ἀνδρέας», 8 Δεκεμβρίου 1958), («Ὀρθοδοξία» 1958, σελ. 510).

1693) ΣΟΥΦΛΙΟΥ ΝΕΟΦΥΤΟΥ — ΚΟΤΖΑΜΑΝΙΔΗΣ — (ἀπὸ Παραμυθίας). Ἵδρυσις τῆς Ἱ. Μ. Σουφλίου. «Ἐν ἔτει αϡκδ΄. κατὰ μῆνα Ὀκτώβριον (θ) ἐπινεμήσεως η΄.»
(Κῶδ. Π. Ἀρχ. ΠΙΒ΄., σελ. 46).

1694) ΠΑΡΑΜΥΘΙΑΣ ΙΩΑΚΕΙΜ — ΜΑΡΤΙΝΙΑΝΟΣ (ἢ ΜΑΡΤΙΤΣΗΣ) — (ἀπὸ Βελεγράδων) «........ Νεοφύτου μετατεθέντος εἰς τὸν θρόνον τῆς ἀρτισυστάτου Μητροπόλεως Σουφλίου....».
«Ἐν ἔτει αϡκδ΄. κατὰ μῆνα Ὀκτώβριον (θ΄), Ἐπινεμήσεως η΄.».
(Κῶδ. Π. Ἀρχ. ΠΙΒ΄., σελ. 47).

1695) ΓΕΝΙΤΣΩΝ ΚΑΙ ΓΟΥΜΕΝΙΤΣΗΣ ΣΜΑΡΑΓΔΟΥ — (ΧΑΤΖΗ - ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ) (ἀπὸ Ἡλιουπόλεως) Ἵδρυσις τῆς Ἱ.

Μητροπόλεως.
«Ἐν ἔτει ‚αϡκδ΄. κατὰ μῆνα Ὀκτώβριον (ιδ΄.) ἐπινεμήσεως η΄.»
(Κῶδ. Π. Ἀρχ. ΠΙΒ΄., σελ. 48).
Σημ. : Ἐκοιμήθη ἐν Κυρίῳ τῇ 14ῃ Ἰανουαρίου 1928 ἐν Θεσσαλονίκῃ. («Ὀρθοδοξία» 1927, σελ. 488).

1696) ἘΛΑΣΣΩΝΟΣ ΚΑΛΛΙΝΙΚΟΥ — ΛΑΜΠΡΙΝΙΔΗΣ — «... Εἰρηναίου οἰκειοθελῆ παραίτησιν ὑποβαλόντος.........».
«Ἐν ἔτει σωτηρίῳ ‚αϡκδ΄. κατὰ μῆνα Ὀκτώβριον (ιδ΄). Ἐπινενεμήσεως η΄.»
(Κῶδ. Π. Ἀρχ. ΠΙΒ΄., σελ. 49).
Σημ. : Ὁ Καλλίνικος ἐξεμέτρησε τὸ ζῆν τὴν 24ην Ἀπριλίου 1957 ὡς πρ. Ἐλασσῶνος («Ὀρθοδοξία» 1957, 254).

1697) ΝΙΓΡΙΤΗΣ ΚΥΡΙΛΛΟΥ — ΑΥΘΕΝΤΟΠΟΥΛΙΔΗΣ — (ἀπὸ Δαρδανελλίων). Ἵδρυσις τῆς Μητροπόλεως.
«Ἐν ἔτει σωτηρίῳ ‚αϡκδ΄ κατὰ μῆνα Ὀκτώβριον (ιστ΄.) ἐπινεμήσεως η΄.».
(Κῶδ. Π. Ἀρχ. ΠΙΒ΄., σελ. 50).

1698) ΙΜΒΡΟΥ ΙΩΑΝΝΟΥ — ΒΑΣΙΛΙΚΟΣ — (ἀπὸ Ἐπισκ. Κωνσταντίας). «...... Ἰωακεὶμ μετατεθέντος εἰς τὸν θρόνον τῆς ἀρτισυστάτου Μητροπόλεως Ἰκαρίας».
«Ἐν ἔτει σ. ‚αϡκδ΄. κατὰ μῆνα Ὀκτώβριον ιστ΄. ἐπινεμήσεως η΄.».
(Κῶδ. Π. Ἀρχ. ΠΙΒ΄., σελ. 51).

1699) ΔΑΡΔΑΝΕΛΛΙΩΝ ΚΑΙ ΛΑΜΨΑΚΟΥ — ΕΙΡΗΝΑΙΟΥ — ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ — (ἀπὸ πρώην Ἐλασσῶνος).
«............... μετὰ τὴν εἰς τὸν θρόνον τῆς Ἁγιωτάτης Μητροπόλεως Νιγρίτης μετάθεσιν τοῦ ἐν αὐτῇ ἀρχιερατεύοντος κ. Κυρίλλου..... ἔγνωμεν ἀποκαταστῆσαι ἐν αὐτῇ καὶ αὖθις ὡς ποιμένα αὐτῆς τὸν Ἱερώτατον Μητροπολίτην πρώην Ἐλασσῶνος ἀγαπητὸν ἡμῖν ἐν Χριστῷ ἀδελφὸν κ. Εἰρηναῖον....».
Ἐν ἔτει σ. ‚αϡκδ΄. κατὰ μῆνα Ὀκτώβριον ιστ΄. ἐπινεμήσεως η΄.».
(Κῶδ. Π. Ἀρχ. ΠΙΒ΄., σελ. 52).

1700) ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΣΤ΄. — ΑΡΑΜΠΟΓΛΟΥΣ — ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΟΥ (ἀπὸ Δέρκων) ΥΠΟΜΝΗΜΑ ΕΚΛΟΓΗΣ.

«Τοῦ Ἁγιωτάτου Ἀποστολικοῦ καὶ Πατριαρχικοῦ θρόνου τῆς Κωνσταντινουπόλεως παρὰ πᾶσι τοῖς εὐσεβέσιν ἀνωμολόγηται θεῖον ἅμα καὶ μέγιστον τὸ ἀξίωμα· θεῖον μὲν γὰρ ἀπὸ τοῦ ὑψηλοῦ τῆς ἀρχιερωσύνης βαθμοῦ, εἰς ὃν προκεχειρισμένος ἐστὶν ὁ ἐν αὐτῇ προκαθήμενος, μέγιστον δὲ διὰ τὸ ἔχειν τὸν Ἁγιώτατον τοῦτον θρόνον παρὰ σεπτῶν Οἰκουμενικῶν Συνόδων τὰ πρεσβεῖα τιμῆς πατρίως τε λαμπρύνεσθαι ἀνέκαθεν ἐξαιρέτοις τιμαῖς καὶ προνομίαις, ἐπὶ τῷ προΐστασθαι τῶν λοιπῶν καὶ ἐν τοῖς ἐκκλησιαστικοῖς μεγαλύνεσθαι πράγμασιν. Εἰκότως δὲ ταῦτα οὕτως οἱ ἱεροὶ ἡμῶν Πατέρες προσεβουλεύσαντο, ὥστε περισώσθαι μέν, ὡς ἀπὸ ἰσχυροῦ κέντρου καὶ περιόπτου ἀρχῆς τὴν ἁγίαν καὶ ἀμώμητον ἡμῶν πίστιν μετὰ τῶν πατροπαραδότων αὐτῆς θεσμίων, συγκρατεῖσθαι διὰ τοὺς πιστοὺς ἐν ἑνότητι πνεύματος, εἰς καταρτισμὸν τοῦ κατὰ Χριστὸν πολιτεύματος καὶ εἰς δόξαν Θεοῦ. Εἰ δ' ἡ παλαίφατος αὕτη ἀρχή, ὥς τις παλαίφατος δρῦς, βαθείας τὰς ρίζας ἔβαλε καὶ ἀναγκαία πρὸς ἀκριβῆ τὸν νόμων φυλακὴν κρίνεται, ἄνευ γὰρ νόμων καὶ ἀρχῆς καθεστηκυίας ἐπὶ τὴν τούτων τήρησιν οὐδὲν εὐοδοῦται τῶν ἐν ἀνθρώποις συστημάτων, ἐπεῖγον ἐνδείκνυται πᾶσαν καταβάλλειν σπουδήν, ὁσάκις ἂν δεήσῃ, περὶ τὴν ἀποκατάστασιν αὐτῆς, ἀφ' ἧς ὡς ἀπὸ γενναίου καὶ ἀγαθοῦ κορμοῦ οἱ τῶν κατὰ μέρος παροικιῶν κλάδοι ὁμοίως εὐθαλεῖς εἰς γόνιμον πνευματικὴν τῶν εὐσεβῶν καρποφορίαν ἀναβλαστάνουσι.

Τοῦ γοῦν Ἁγιωτάτου τούτου Ἀποστολικοῦ καὶ Πατριαρχικοῦ θρόνου τῆς Κωνσταντινουπόλεως ἐν στερήσει τοῦ οἰκείου προστάτου γενομένου ἅτε δὴ τοῦ ἰθύνοντος τὰ κατ' αὐτὸν Παναγιωτάτου Πατριάρχου Γρηγορίου τὸ ζῆν ἐκμετρήσαντος καὶ εἰς τὰς οὐρανίους μονὰς μεταστάντος, ἡμεῖς οἱ τῆς Ἐνδημούσης Ἱερᾶς Συνόδου Ἀρχιερεῖς, οἱ τὰ τῆς διοικήσεως τῆς Ἐκκλησίας κατὰ τὴν κανονικὴν τάξιν ἀπὸ τοῦ θανάτου τοῦ Πατριάρχου διεξάγοντες, προέβημεν συντελέσαι ὅσα πρὸς ἔγκαιρον καὶ νόμιμον Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου ἐκλογὴν καθωρισμένα εἰσὶν ὑπὸ τῶν θείων καὶ Ἱερῶν κανόνων.

Οὕτω δὴ ἀποσφραγίσαντες ἐν τοῖς Πατριαρχείοις σήμερον, δεκάτην ἑβδόμην Δεκεμβρίου μηνός, ἡμέραν Τετάρτην, τὰ ἀπὸ μέρους τῶν Πανιερωτάτων Μητροπολιτῶν καὶ Ἀρχιεπισκόπων τοῦ θρόνου ἀποσταλέντα ψηφοδέλτια ἀνεκηρύξαμεν ὑποψηφίους τοὺς δύο πρώτους ὑπὸ τῆς συνόλου τῆς Ἱεραρχίας προτεινομένους Ἀρχιερεῖς καὶ δὴ κατὰ σειρὰν ἀριθμοῦ ψήφων τοὺς Πανιερωτά-

τους Μητροπολίτας Δέρκων κ. Κωνσταντῖνον καὶ Χαλκηδόνος Ἰωακείμ, προβάντες ἀκολούθως εἰς τὴν διὰ βοῆς ἀνάδειξιν συνυποψηφίου τοῦ Πανιερωτάτου Μητροπολίτου Νικαίας κ. Βασιλείου, πρὸς συμπλήρωσιν οὕτω τοῦ τακτικοῦ τῶν τριῶν ὑποψηφίων δελτίου.

Εἶτα κατελθόντες κατὰ τὴν τάξιν ἐν τῷ Πανσέπτῳ Πατριαρχικῷ Ναῷ τοῦ Ἁγίου ἐνδόξου Μεγαλομάρτυρος Γεωργίου τοῦ Τροπαιοφόρου, εὐχὰς μὲν πρῶτον πρὸς τὸν Κύριον ἀναπέμψαμεν ἐν κατανύξει ψυχῆς, τὴν ἄνωθεν ἐπικαλεσάμενοι ἀντίληψιν, εἶτα δέ, κατὰ τὴν ἐκκλησιαστικὴν διατύπωσιν, τῇ ἐπικλήσει τοῦ Παναγίου Πνεύματος, ἀνεδείξαμεν διὰ μυστικῆς ψηφοφορίας, κατ' ἀπόλυτον πλειοψηφίαν τὸν θεόθεν ὑποδειχθέντα καὶ προβληθέντα Σεβασμιώτατον Μητροπολίτην Δέρκων κύριον Κωνσταντῖνον, ὃν καὶ Παναγιώτατον ἡμῶν Δεσπότην καὶ Οἰκουμενικὸν Πατριάρχην ἀναγνωρίζομεν καὶ ἀνακηρύττομεν ἐν ὥραις αἰσίαις καὶ ἐλπίσι χρησταῖς, ἡμῶν τε καὶ πάσης τῆς Ἐκκλησίας, δεόμενοι ἐκ βαθέων καρδίας ὅπως ἡ ταῦτα πανσόφως οἰκονομίσασα φιλάγαθος τοῦ Ὑψίστου Πρόνοια, χαρίσηται ἡμῖν τὴν Αὐτοῦ Θειοτάτην Παναγιότητα σῶον, ὑγιᾶ, ὀρθοτομοῦντα τὸν λόγον τῆς ἀληθείας τοῦ Θεοῦ καὶ ἀστεμφῶς ἐρηρεισμένον ἐπὶ τοῦ Ἁγιωτάτου Ἀποστολικοῦ καὶ Πατριαρχικοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου μέχρι τερμάτων μηκίστης ζωῆς, πρὸς εὔκλειαν μὲν τῆς Ἁγίας τοῦ Χριστοῦ Μεγάλης Ἐκκλησίας, δικαίαν δὲ χαρὰν συμπάσης τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Ἱεραρχίας καὶ πνευματικὴν ὠφέλειαν τοῦ Χριστιανικοῦ Ὀρθοδόξου πληρώματος.

Ἐφ' ᾧ καὶ τὸ Ἀρχιερατικὸν ἡμῶν τόδε ὑπόμνημα κατέστρωται ἐν τῷ Ἱερῷ τούτῳ Κώδικι τῆς τοῦ Χριστοῦ Μεγάλης Ἐκκλησίας εἰς ἔνδειξιν διηνεκῆ καὶ παράστασιν νόμιμον.

Ἐν ἔτει σωτηρίῳ χιλιοστῷ ἐννεακοσιοστῷ εἰκοστῷ τετάρτῳ, κατὰ μῆνα Δεκέμβριον (ιζ') ἐπινεμήσεως η'.

† Ὁ ΚΑΙΣΑΡΕΙΑΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ

† Ὁ ΝΙΚΑΙΑΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ,

† Ὁ ΔΕΡΚΩΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ,

† Ὁ ΝΕΟΚΑΙΣΑΡΕΙΑΣ ΑΜΒΡΟΣΙΟΣ,

† Ὁ ΣΑΡΔΕΩΝ ΚΑΙ ΠΙΣΙΔΙΑΣ ΓΕΡΜΑΝΟΣ,
ἔχων καὶ τὴν ψῆφον τῶν σεβ. ἁγίων Χαλκηδόνος κ. Ἰωακεὶμ καὶ Προύσης κ. Νικοδήμου,

† Ὁ ΦΙΛΑΔΕΛΦΕΙΑΣ ΦΩΤΙΟΣ,

ἔχων καὶ τὰς ψήφους τῶν σεβ. ἁγίων Ἐφέσου κ. Καλλινίκου, Κυζίκου κ. Καλλινίκου καὶ Πριγκηπονήσων κ. Ἀγαθαγγέλου.
† Ὁ ΣΗΛΥΒΡΙΑΣ ΕΥΓΕΝΙΟΣ.
† Ὁ ΙΜΒΡΟΥ ΚΑΙ ΤΕΝΕΔΟΥ ΙΩΑΚΕΙΜ,
† Ὁ ΡΟΔΟΠΟΛΕΩΣ ΚΥΡΙΛΛΟΣ,
† Ὁ ΑΝΕΩΝ ΘΩΜΑΣ».

(Κῶδιξ Πατρ. Ἀρχειοφ. ΠΙΒ'., σελ. 53—54).

Σημ. Ἀρχειοφ.: α) Ὁ ἀείμν. Πατριάρχης Γρηγόριος ὁ Ζ'. (Ζερβουδάκης) ἐξεμέτρησε τὸ ζῆν τὴν 17ην Νοεμβ. 1924 («Ὀρθοδοξία» 1926, σελ. 136). β) Ὁ ἀείμ. Πατριάρχης Κωνσταντῖνος ὁ ΣΤ'. ἀναγκασθεὶς νὰ ἀναχωρήσῃ ἐντεῦθεν τῇ 30ῇ Ἰανουαρίου 1925 μετέβη εἰς Ἑλλάδα, ὁπόθεν τῇ 22ᾳ Μαΐου τοῦ αὐτοῦ ἔτους ἀπέστειλε τὴν παραίτησιν αὐτοῦ. Ἐκοιμήθη ἐν Κυρίῳ τὴν 28ην Νοεμβρίου 1930 («Ὀρθοδοξία» 1930, σελ. 556).

ΕΤΟΣ 1925

1701) ΑΜΦΙΠΟΛΕΩΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ — Πρᾶξις ἀναγνωρίσεως τῆς εἰς Ἀρχιερέα χειροτονίας τοῦ ἐν Ἀνατολῇ κληρικοῦ Κωνσταντίνου καὶ ἀπονομῆς αὐτῷ τοῦ τίτλου Ἐπισκόπου Ἀμφιπόλεως.
«Ἐν ἔτει ᾳϡκε'. κατὰ μῆνα Ἰανουάριον (ι) ἐπινεμήσεως η'.»
(Κῶδ. Π. Ἀρχ. ΠΙΒ'., σελ. 55).

1702) ΔΕΡΚΩΝ ΦΩΤΙΟΥ — ΜΑΝΙΑΤΗΣ — (ἀπὸ Φιλαδελφείας)
«...... Κωνσταντίνου εἰς τὸν Ἁγιώτατον Π. Οἰκουμενικὸν Θρόνον ἀναχθέντος...........».
«Ἐν ἔτει ᾳϡκε' κατὰ μῆνα Ἰανουάριον (ιζ) ἐπινεμήσεως η'.».
(Κῶδ. Π. Ἀρχ. ΠΙΒ'., σελ. 56).

1703) ΦΙΛΑΔΕΛΦΕΙΑΣ ΚΥΡΙΛΛΟΥ — ΜΟΥΜΤΖΗΣ — (ἀπὸ Μυτιλήνης). «...... Φωτίου μετατεθέντος εἰς τὸν θρόνον τῆς ἁγιωτάτης Μητροπόλεως Δέρκων.......».
«Ἐν ἔτει σ. ᾳϡκε'. κατὰ μῆνα Ἰανουάριον (κ). Ἐπινεμήσεως η'.
(Κῶδ. Π. Ἀρχ. ΠΙΒ'., σελ. 57).

1704) ΜΥΤΙΛΗΝΗΣ ΙΑΚΩΒΟΥ — ΝΙΚΟΛΑΟΥ — ΓΚΙΓΚΙΛΑΣ — (ἀπὸ Δυρραχίου). «...... Κυρίλλου μετατεθέντος εἰς τὸν θρόνον τῆς ἁγιωτάτης Μητροπόλεως Φιλαδελφείας..........».
«Ἐν ἔτει σωτηρίῳ ᾳϡκε΄. κατὰ μῆνα Ἰανουάριον (κ) Ἐπινεμήσεως η΄.».

(Κῶδ. Π. Ἀρχ. ΠΙΒ΄., σελ. 58).

Σημ.: Ὁ Μυτιλήνης Ἰάκωβος ἐξεμέτρησε τὸ ζῆν τῇ 25ῃ Μαρτίου 1958. («Ὀρθοδοξία» 1958, σελ. 108).

1705) ΕΙΡΗΝΟΥΠΟΛΕΩΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ — ΑΛΑΤΟΠΟΥΛΟΣ — (Μ. Πρωτοσύγκελλος). «τῷ χειροτονηθῆναι τὸν ἄξιον ὡς ἀρχιερατικῶς Προϊστάμενον ἐν τῇ Κοινότητι Σταυροδρομίου τῆς Ἁγιωτάτης Ἀρχιεπισκοπῆς..........».
«Ἐν ἔτει σωτηρίῳ ᾳϡκε΄. κατὰ μῆνα Ἰανουάριον (κβ) Ἐπινεμήσεως η΄.».

(Κῶδ. Π. Ἀρχ. ΠΙΒ΄., σελ. 59).

1706) ΗΛΙΟΥΠΟΛΕΩΣ ΓΕΝΝΑΔΙΟΥ — ΑΡΑΜΠΑΤΖΟΓΛΟΥΣ — (ἀπὸ Ἐπισκ. Σκοπέλου). «........ Σμαράγδου μετατεθέντος εἰς τὸν θρόνον τῆς ἀρτισυστάτου Μητροπόλεως Γιενιτσῶν καὶ Γουμενίτσης...........».
«Ἐν ἔτει ᾳϡκε΄. κατὰ μῆνα Ἰανουάριον (κθ) Ἐπινεμήσεως η΄.».

Σημ.: Ἐξεμέτρησε τὸ ζῆν τὴν 14ην Μαρτίου 1956. («Ὀρθοδοξία», 1956, σελ. 114).

(Κῶδ. Π. Ἀρχ. ΠΙΒ΄., σελ. 60).

1707) ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ Γ΄. — ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ — ΟΙΚΟΥΜ. ΠΑΤΡΙΑΡΧΟΥ (ἀπὸ Νικαίας). ΥΠΟΜΝΗΜΑ ΕΚΛΟΓΗΣ. «... Τοῦ γοῦν Ἁγιωτάτου τούτου Ἀποστολικοῦ καὶ Πατριαρχικοῦ Οἰκουμενικοῦ θρόνου ἐν στερήσει τοῦ οἰκείου προστάτου γενομένου, ἅτε δὴ τοῦ ἰθύνοντος τὰ κατ' αὐτὸν Παναγιωτάτου Πατριάρχου Κωνσταντίνου οἰκειοθελῆ παραίτησιν ἀποστείλαντος τῇ Ἐκκλησίᾳ, ἡμεῖς οἱ τῆς ἐνδημούσης Ἱερᾶς Συνόδου Ἀρχιερεῖς, οἱ τὰ τῆς διοικήσεως τῆς Ἐκκλησίας κατὰ τὴν κανονικὴν τάξιν ἀπὸ τῆς παραιτήσεως τοῦ Πατριάρχου διεξάγοντες, προέβημεν συντελέσαι ὅσα πρὸς ἔγκαιρον καὶ νόμιμον Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου ἐκλογὴν καθωρισμένα εἰσὶν ὑπὸ τῶν θείων καὶ ἱερῶν κανόνων...... ἀνεδείξαμεν διὰ μυστικῆς ψηφοφορίας κατ' ἀπόλυτον πλειοψηφίαν

τοῦ θεόθεν ὑποδειχθέντα καὶ προβληθέντα Σεβασμιώτατον Μητροπολίτην Νικαίας κύριον Βασίλειον......».

.....«Ἐν ἔτει σωτηρίῳ χιλιοστῷ ἐννεακοσιοστῷ εἰκοστῷ πέμπτῳ, κατὰ μῆνα Ἰούλιον (ιγ΄.) Ἐπινεμήσεως η΄.

† Ὁ Καισαρείας ΝΙΚΟΛΑΟΣ
† Ὁ Νικαίας ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ
† Ὁ Δέρκων ΦΩΤΙΟΣ
† Ὁ Πριγκηποννήσων ΑΓΑΘΑΓΓΕΛΟΣ
† Ὁ Σηλυβρίας ΕΥΓΕΝΙΟΣ
† Ὁ Ἡλιουπόλεως καὶ Θείρων ΓΕΝΝΑΔΙΟΣ, ἔχων καὶ τὴν γνώμην τοῦ Γέροντος Ἁγίου Ἐφέσου κ. Καλλινίκου.
† Ὁ Κυζίκου ΚΑΛΛΙΝΙΚΟΣ
† Ὁ Χαλκηδόνος ΙΩΑΚΕΙΜ ἔχων καὶ τὴν γνώμην τοῦ ἀδελφοῦ Ἁγίου Σάρδεων Γερμανοῦ.
† Ὁ Προύσης ΝΙΚΟΔΗΜΟΣ
† Ὁ Νεοκαισαρείας ΑΜΒΡΟΣΙΟΣ
† Ὁ Ἴμβρου καὶ Τενέδου ΙΩΑΝΝΗΣ
† Ὁ Ροδοπόλεως ΚΥΡΙΛΛΟΣ
† Ὁ Ἀνέων ΘΩΜΑΣ».

(Κῶδιξ Π. Ἀρχειοφ. ΠΙΒ΄., σελ. 61—62).

1708) ΝΙΚΑΙΑΣ ΒΕΝΙΑΜΙΝ — ΚΥΡΙΑΚΟΣ — (ἀπὸ Φιλιππουπόλεως). «...... Βασιλείου ἐπὶ τὸν Ἀποστολικὸν καὶ Πατριαρχικὸν Οἰκουμ. Θρόνον ἀναχθέντος......».
Ἐν ἔτει ᾳϡκε΄. κατὰ μῆνα Ἰούλιον (κα) Ἐπινεμήσεως η΄.
(Κῶδ. Π. Ἀρχ. ΠΙΒ΄., σελ. 63).

1709) ΦΙΛΙΑΤΩΝ ΚΑΙ ΓΗΡΟΜΕΡΙΟΥ ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ — ΚΑΒΟΥΡΙΔΗΣ (ἀπὸ Νέας Πελαγονίας). Ἵδρυσις τῆς Μητροπόλεως.
«Ἐν ἔτει ᾳϡκε΄. κατὰ μῆνα Σεπτέμβριον (γ). Ἐπινεμήσεως θ΄.»
(Κῶδ. Π. Ἀρχ. ΠΙΒ΄., σελ. 64).

1710) ΝΕΑΣ ΠΕΛΑΓΟΝΙΑΣ ΙΩΑΚΕΙΜ — ΜΑΡΤΙΝΙΑΝΟΣ — (ΜΑΡΤΙΤΣΗΣ). (ἀπὸ Παραμυθίας). «...... Χρυσοστόμου μετατεθέντος εἰς τὸν θρόνον τῆς ἁγ. Μητροπόλεως Φιλιατῶν......
«Ἐν ἔτει ᾳϡκε΄ κατὰ μῆνα Σεπτέμβριον (γ). Ἐπινεμήσεως θ΄.
(Κῶδ. Π. Ἀρχ. ΠΙΒ΄., σελ. 65).

Σημ : Ὁ Ἰωακεὶμ ἐξεδήμησε πρὸς Κύριον ὡς Μητρ. Ξάνθης τῇ 10ῃ Δεκεμβρίου 1953 ἐν τῇ ἕδρᾳ τῆς Ἐπαρχίας αὐτοῦ. («Ὀρθοδοξία» 1953, σελ. 417).

1711) ΠΑΡΑΜΥΘΙΑΣ ΑΘΗΝΑΓΟΡΟΥ — ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΥ — (πρώην Μ. Πρωτοσυγκέλλου). «.... Ἰωακεὶμ μετατεθέντος εἰς τὸν θρόνον τῆς ἁγιωτάτης Μητροπόλεως Νέας Πελαγονίας......».
«Ἐν ἔτει αϡκε΄. κατὰ μῆνα Σεπτέμβριον (γ). Ἐπινεμήσεως θ΄.».
(Κῶδ. Π. Ἀρχ. ΠΙΒ΄., σελ. 66).

Σημ. : α) : Ἀθηναγόρου παραίτησιν οἰκειοθελῆ ὑποβαλόντος τῇ Ἐκκλησίᾳ ἐξελέγη (Νοέμβριος 1932) ὁ τέως Μητροπολίτης Θάσου Γεώργιος ὑπὸ τὸν τίτλον «Παραμυθίας, Φιλιατῶν καὶ Γηρομερίου.
(«Ὀρθοδοξία» Ζ΄. (1932), σ. 428.

Σημ. β) : Ὁ πρ. Παραμυθίας Ἀθηναγόρας ἐξεμέτρησε τὸ ζῆν ἐν Ἀθήναις κατὰ μῆνα Αὔγουστον ἐν ἔτει 1944.
(«Ὀρθοδοξία» 1944, σελ. 280).

ΕΤΟΣ 1926.

1712) ΣΕΛΕΥΚΕΙΑΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ — ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ — (Ἀρχιμ. — ἐν Ἀθήναις τοποτηρητὴς τῆς Ι. Μητροπόλεως Σμύρνης). Τιτουλάριος Μητροπολίτης.
«Ἐν ἔτει αϡκς΄, κατὰ μῆνα Ἰανουάριον (κς). Ἐπινεμήσεως θ΄.»
(Κῶδ. Π. Ἀρχειοφ. ΠΙΒ΄., σελ. 67).

1713) ΒΕΛΛΑΣ ΚΑΙ ΚΟΝΙΤΣΗΣ ΙΩΑΝΝΟΥ ΒΑΣΙΛΙΚΟΣ (ἀπὸ Ἴμβρου καὶ Τενέδου). «...... Παναρέτου τὸ ζῆν ἐκμετρήσαντος......».
«Ἐν ἔτει σ. αϡκς, κατὰ μῆνα Μάρτιον (κγ΄.).
Ἐπινεμήσεως θ΄.».
(Κῶδ. Π. Ἀρχειοφ. ΠΙΒ΄, σελ. 68).

1714) ΙΜΒΡΟΥ ΚΑΙ ΤΕΝΕΔΟΥ ΙΑΚΩΒΟΥ — ΠΑΠΑΠΑΪΣΙΟΥ — (Μ. Ἀρχιδιάκονος). «...... Ἰωάννου μετατεθέντος εἰς τὸν θρόνον τῆς Ἁγιωτάτης Μητροπόλεως Βελλᾶς καὶ Κονίτσης.. ».
«Ἐν ἔτει αϡκς, κατὰ μῆνα Μάρτιον κγ΄.
Ἐπινεμήσεως θ΄.».
(Κῶδ. Π. Ἀρχειοφ. ΠΙΒ΄., σελ. 69).

1715) ΦΛΩΡΙΝΗΣ ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ — ΚΑΒΟΥΡΙΔΗΣ — (ἀπὸ Φιλιατῶν. «...... Πολυκάρπου τεθέντος εἰς διαθεσιμότητα...».
«Ἐν ἔτει ᾳϡκς, κατὰ μῆνα Μάρτιον (κζ΄).
Ἐπινεμήσεως θ΄.».
(Κῶδ. Π. Ἀρχειοφ. ΠΙΒ΄., σελ. 70).

1716) ΧΑΡΙΟΥΠΟΛΕΩΣ ΓΕΝΝΑΔΙΟΥ — ΖΗΣΙΑΔΗΣ — (Ἀρχιμ.) «......Ἔνθεν τοι καὶ ἤδη σεπτῆς Πατριαρχικῆς εἰσηγήσεως γενομένης ἐπὶ τῷ χειροτονηθῆναι τὸν ἄξιον ὡς ἀρχιερατικῶς προϊστάμενον ἐν τῇ Κοινότητι Ταταούλων τῆς Αγιωτάτης Ἀρχιεπισκοπῆς......». Βοηθὸς Ἐπίσκοπος.
«Ἐν ἔτει ᾳϡκς, κατὰ μῆνα Μάρτιον (κζ), Ἐπινεμήσεως θ΄.»
(Κῶδ. Π. Ἀρχ. ΠΙΒ΄., σελ. 71).
Σημ. : Ὁ Χαριουπόλεως Γεννάδιος ἐξεμέτρησε τὸ ζῆν τὴν 25ην Ἰουλίου 1939. («Ὀρθοδοξία» 1939, σελ. 225).

1717) ΑΠΑΜΕΙΑΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ — ΜΑΓΚΡΙΩΤΗΣ — (Ἀρχιμ. — Πρωτοσύγκελλος Μ. Θεσσαλονίκης). Βοηθὸς Ἐπίσκοπος τοῦ Μ. Θεσσαλονίκης Γενναδίου.
«Ἐν ἔτει ᾳϡκς, κατὰ μῆνα Μάρτιον (λ΄), Ἐπινεμήσεως θ΄.».
(Κῶδ. Πατρ. Ἀρχειοφ. ΠΙΒ΄., σελ. 72).

1718) ΣΑΜΟΥ ΕΙΡΗΝΑΙΟΥ — ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ — (ἀπὸ Δαρδανελλίων καὶ Λαμψάκου). «...... Κωνσταντίνου πρὸς Κύριον ἐκδημήσαντος......».
«Ἐν ἔτει ᾳϡκς, κατὰ μῆνα Ἀπρίλιον (ι΄), Ἐπινεμήσεως θ΄.».
(Κ. Π. Ἀρχειοφ. ΠΙΒ΄., σελ. 73).
Σημ. : Ὁ Σάμου Κωνσταντῖνος Βατζαλίδης ἐξεμέτρησε τὸ ζῆν ἐν Σάμῳ τὴν 31ην Μαρτίου 1926. («Ὀρθοδοξία» 1926, σελ. 136).

1719) ΧΡΙΣΤΟΥΠΟΛΕΩΣ ΜΕΛΕΤΙΟΥ — ΛΟΥΚΑΚΗΣ — (Ἀρχιμ. Ἀρχειοφύλαξ τῶν Πατριαρχείων) «ἐπὶ τῷ χειροτονηθῆναι τὸν ἄξιον ὡς ἀρχιερατικῶς προϊστάμενον ἐν τῇ Κοινότητι Κοντοσκαλίου τῆς Ἁγιωτάτης Ἀρχιεπισκοπῆς........».
«Ἐν ἔτει ᾳϡκς, κατὰ μῆνα Ἀπρίλιον (ιγ΄). Ἐπινεμήσεως θ΄.».
(Κῶδ. Π. Ἀρχειοφ. ΠΙΒ΄., σελ. 74).
Σημ. : Ἐκοιμήθη ἐν Κυρίῳ τὴν 21ην Ἰουλίου 1946 ὡς Μητροπολίτης Χριστουπόλεως. («Ὀρθοδοξία» 1946).

1720) ΙΩΝΟΠΟΛΕΩΣ ΓΡΗΓΟΡΙΟΥ — ΣΠΑΝΟΥΔΗΣ — (Ἀρχιμ.) Βοηθὸς Ἐπίσκοπος τοῦ Μ. Χίου Ἱερωνύμου.

«Εν ἔτει αϡκς. κατὰ μῆνα Ἀπρίλιον (ιγ΄). Ἐπινεμήσεως θ΄.».

(Κῶδ. Π. Ἀρχειοφ. ΠΙΒ΄., σελ. 75).

Σημ. : Ἐκοιμήθη ἐν Κυρίῳ τῇ 10ῃ Ἰουνίου 1937. («Ὀρθοδοξία» 1937, σελ. 262).

1721) ΕΛΑΙΑΣ ΑΓΑΘΑΓΓΕΛΟΥ — ΠΑΠΑΘΕΟΔΩΡΟΥ (Ἀρχιμ.) «...... ὡς ἀρχιερατικῶς προϊστάμενον τῶν ἐν Γαλατᾷ τῆς Ἁγιωτάτης Ἀρχιεπισκοπῆς......».

«Ἐν ἔτει αϡκς, κατὰ μῆνα Ἀπρίλιον (ιε΄), Ἐπινεμήσεως θ΄.».

(Κ. Π. Ἀρχειοφ. ΠΙΒ΄., σελ. 76).

1722) ΑΥΣΤΡΑΛΙΑΣ ΙΩΑΚΕΙΜ — ΑΠΟΣΤΟΛΙΔΗΣ — (ἀπὸ Σερβίων καὶ Κοζάνης). «...... Χριστοφόρου τεθέντος εἰς διαθεσιμότητα......».

«Ἐν ἔτει αϡκς, κατὰ μῆνα Ἀπρίλιον (ιζ΄), Ἐπινεμήσεως θ΄.».

(Κ. Π. Ἀρχειοφ. ΠΙΒ΄., σελ. 77).

1723) ΣΕΡΒΙΩΝ ΚΑΙ ΚΟΖΑΝΗΣ ΕΥΓΕΝΙΟΥ — ΠΑΠΑΘΩΜΑΣ — (ἀπὸ Σηλυβρίας). «...... Ἰωακεὶμ μετατεθέντος εἰς τὸν θρόνον τῆς Ἁγιωτάτης Μητροπόλεως Αὐστραλίας......».

«Ἐν ἔτει αϡκς, κατὰ μῆνα Μάϊον (κ΄), Ἐπινεμήσεως θ΄.».

(Κῶδ. Π. Ἀρχειοφ. ΠΙΒ΄., σελ. 78).

1724) ΔΩΔΩΝΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΕΥΘΥΜΙΟΥ — Πρωτοσύγκελ. Ἱ. Μητρ. Ἰωαννίνων). «...... αἰτήσεως τῇ Ἐκκλησίᾳ ἀπὸ μέρους τοῦ ἀγαπητοῦ ἡμῖν ἐν Χριστῷ ἀδελφοῦ πανιερωτάτου Μητροπολίτου Ἰωαννίνων κ. Σπυρίδωνος, ἐπὶ τῷ χειροτονηθῆναι τὸν ἄξιον ὡς βοηθὸν Ἐπίσκοπον τῆς Ἱερᾶς αὐτοῦ Μητροπόλεως...».

«Ἐν ἔτει σ. αϡκς΄., κατὰ μῆνα Μάρτιον (κ΄), Ἐπινεμήσεως θ΄.».

(Κῶδ. Π. Ἀρχειοφ. ΠΙΒ΄., σελ. 79).

1725) ΣΤΑΥΡΟΥΠΟΛΕΩΣ ΙΩΑΚΕΙΜ — ΠΕΛΕΚΑΝΟΣ — (Ἀρχιμ. — Σχολάρχης τῆς Πατριαρχικῆς Θεολογικῆς Σχολῆς).

«ἐπὶ ψιλῷ ὀνόματι τῆς πάλαι ποτὲ διαλαμψάσης Μητροπόλεως Σταυρουπόλεως........».

Σημ. : «Ἡ κανονικὴ ἐκλογὴ ἐγένετο ἐν τῷ σεπτῷ Ἱ. Ναῷ «τῆς ἱε-

ρᾶς ταύτης Μονῆς τῆς Ἁγ. Τριάδος Χάλκης».
«Ἐν ἔτει σ. ᾳϡκς΄., κατὰ μῆνα Ἰούνιον (κδ΄.),
Ἐπινεμήσεως θ΄.».
(Κ. Π. Ἀρχειοφ. ΠΙΒ΄., σελ. 80).

1726) ΑΥΣΤΡΑΛΙΑΣ ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΥ — ΚΝΗΤΗΣ — (πρώην Αὐστραλίας). «Τῆς Ἁγιωτάτης Μητροπόλεως Αὐστραλίας ἀπροστατεύτου διαμεινάσης ἅτε δὴ τοῦ ἐν αὐτῇ ἀρχιερατεύοντος κ. Ἰωακεὶμ τεθέντος εἰς προσωρινὴν διαθεσιμότητα ἡ Μετριότης ἡμῶν μετὰ τῆς περὶ ἡμᾶς Ἁγίας καὶ Ἱερᾶς Συνόδου διασκεψάμενοι περὶ τῆς πληρώσεως τῆς Ἐπαρχίας ταύτης ἔγνωμεν ἀποκαταστῆσαι ἐν αὐτῇ καὶ αὖθις ὡς ποιμένα αὐτῆς τὸν Ἱερώτατον Μητροπολίτην πρώην Αὐστραλίας ἀγαπητὸν ἡμῖν ἐν Χριστῷ ἀδελφὸν κ. Χριστοφόρον ὡς καὶ ἄλλοτε ἀρχιερατεύσαντα ἐν αὐτῇ καὶ ποιμάναντα τὸ ἐν αὐτῇ λογικὸν τοῦ Χριστοῦ ποίμνιον.

Ὅθεν εἰς ἔνδειξιν κατέστρωται ἐν τῷδε τῷ ἱερῷ κώδικι τῆς Ἁγίας τοῦ Χριστοῦ Μεγάλης Ἐκκλησίας ἡ παροῦσα ἡμετέρα Πατριαρχικὴ καὶ Συνοδικὴ ὑπομνηματιστικὴ Πρᾶξις.
«Ἐν ἔτει σωτηρίῳ ᾳϡκς΄, κατὰ μῆνα Ἰούνιον (κδ΄), Ἐπινεμήσεως θ΄.».
(Κ. Π. Ἀρχειοφ. ΠΙΒ΄., σελ. 81).

1727) ΛΕΥΚΗΣ ΠΑΓΚΡΑΤΙΟΥ — ΒΑΤΟΠΕΔΙΝΟΣ — (Ἀρχμ.) «Ἔνθεν τοι καὶ ἤδη σεπτῆς Πατριαρχικῆς εἰσηγήσεως γενομένης ἐπὶ τῷ χειροτονηθῆναι τὸν ἄξιον εἰς ἀρχιερέα καὶ προΐστασθαι αὐτὸν ὥς τε ἡγούμενον καὶ ἀρχιερατικῶς προϊστάμενον τῆς ἐν τῇ Ἁγιωτάτῃ Ἀρχιεπισκοπῇ Ἱερᾶς Πατριαρχικῆς καὶ Σταυροπηγιακῆς Μονῆς τῆς Ζωοδόχου Πηγῆς Βαλουκλῆ......».
«Ἐν ἔτει ᾳϡκς΄, κατὰ μῆνα Ὀκτώβριον (κη΄.), Ἐπινεμήσεως ι΄».
(Κῶδ. Π. Ἀρχειοφ. ΠΙΒ΄., σελ. 82).

1728) ΙΚΑΡΙΑΣ ΝΕΟΦΥΤΟΥ — ΚΟΤΖΑΜΑΝΙΔΗΣ — (ἀπὸ Σουφλίου). «...... Ἰωακεὶμ εἰς διαθεσιμότητα τεθέντος».
«Ἐν ἔτει ᾳϡκς΄, κατὰ μῆνα Νοέμβριον (κ΄), Ἐπινεμήσεως ι΄.».
(Κῶδ. Π. Ἀρχειοφ. ΠΙΒ΄., σελ. 83).
Σημ. : Ὁ Ἰκαρίας Νεόφυτος ἐξεμέτρησε τὸ ζῆν τὴν 21ην Ἰανουαρίου 1931. («Ὀρθοδοξία» 1931, σελ. 82).

1729) ΣΟΥΦΛΙΟΥ ΙΩΑΚΕΙΜ — ΚΑΒΥΡΗΣ — (ἀπὸ πρώην Ἰκαρίας». «...... Νεοφύτου μετατεθέντος εἰς τὴν Μητρ. Ἰκαρίας».

«Ἐν ἔτει αϡκϛ', κατὰ μῆνα Νοέμβριον (κ'), Ἐπινεμήσεως ι'.».
(Κῶδ. Π. Ἀρχειοφ. ΠΙΒ'., σελ. 84).

1730) ΦΩΤΙΚΗΣ ΙΩΑΚΕΙΜ — ΖΑΓΟΡΗΝΟΣ — (Πρωτοσύγκελλος Μ. Νικοπόλεως καὶ Πρεβέζης). «...... γενομένης σχετικῆς αἰτήσεως τῇ Ἐκκλησίᾳ ἀπὸ μέρους τοῦ ἀγαπητοῦ ἡμῖν ἐν Χριστῷ ἀδελφοῦ Πανιερωτάτου Μητροπολίτου Νικοπόλεως καὶ Πρεβέζης κ. Ἰωακεὶμ ἐπὶ τῷ χειροτονηθῆναι τὸν ἄξιον ὡς βοηθὸν Ἐπίσκοπον τῆς Ἱερᾶς αὐτοῦ Μητροπόλεως......».
«Ἐν ἔτει αϡκϛ' κατὰ μῆνα Νοέμβριον (κ'), Ἐπινεμήσεως ι'».
(Κῶδ. Π. Ἀρχειοφ. ΠΙΒ'., σελ. 85).
Σημ. : Ὁ Φωτικῆς Ιωακεὶμ ἐξεμέτρησε τὸ ζῆν τὴν 30ὴν Ἰουλίου 1928. («Ὀρθοδοξία» 1928, σελ. 250).

ΕΤΟΣ 1927.

1731) ΧΑΛΚΗΔΟΝΟΣ ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΣΑΚΚΟΠΟΥΛΟΣ — (ἀπὸ Καισαρείας). «...... Ἰωακεὶμ τὸ ζῆν ἐκμετρήσαντος......».
«Ἐν ἔτει αϡκζ', κατὰ μῆνα Φεβρουάριον (κβ'), Ἐπινεμήσεως ι'.».
(Κῶδ. Π. Ἀρχειοφ. ΠΙΒ'., σελ. 86).
Σημ. α'.) Ὁ Χαλκηδόνος Νικόλαος διετέλεσε Τοποτηρητὴς τοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου (Φεβρουαρ. 1921— Νοεμβρ. 1921), Πατριαρχικὸς Ἐπίτροπος (Νοεμβρ. 1921 — Ἰανουαρ. 1922). Ἐκοιμήθη ἐν Κυρίῳ τῇ 17ῃ Μαρτίου 1927. («Ὀρθοδοξία» 1927, σελ. 531).
Σημ. β'.) : Ὁ Χαλκηδόνος Ἰωακεὶμ ἐξεμέτρησε τὸ ζῆν τὴν 5ην Φεβρουαρ. 1927. («Ὀρθοδοξία» 1927, σ. 531),

1732) ΧΑΛΚΗΔΟΝΟΣ ΑΓΑΘΑΓΓΕΛΟΥ — ΜΑΓΝΗΣ — ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ — «...... Νικολάου πρὸς Κύριον ἐκδημήσαντος......»
«Ἐν ἔτει αϡκζ'., κατὰ μῆνα Ἀπρίλιον (β'.), Ἐπινεμήσεως ι'».
(Κ. Π. Ἀρχειοφ. ΠΙΒ'. σελ. 87).

1733) ΠΡΙΓΚΗΠΟΝΝΗΣΩΝ ΘΩΜΑ - ΣΑΒΒΟΠΟΥΛΟΣ — (ἀπὸ Μ. Ἀνέων). «...... Ἀγαθαγγέλου εἰς τὸν Θρόνον τῆς ἁγιωτάτης Μητροπόλεως Χαλκηδόνος προαχθέντος».

«Ἐν ἔτει ͵αϡκζ', κατὰ μῆνα Ἀπρίλιον (6'), Ἐπινεμήσεως ι'.».
(Κ. Π. Ἀρχειοφ. ΠΙΒ'. σελ. 88).

1734) ΑΓΙΟΥ ΦΡΑΓΚΙΣΚΟΥ ΚΑΛΛΙΣΤΟΥ — ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΟΠΟΥΛΟΣ — (Ἀρχιμ.) Βοηθὸς Ἐπίσκοπος Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀμερικῆς, αἰτήσει τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Βορείου καὶ Νοτίου Ἀμερικῆς Ἀλεξάνδρου.
«Ἐν ἔτει ͵αϡκζ', κατὰ μῆνα Ἰούλιον (κς'), Ἐπινεμήσεως ι'.».
(Κ. Π. Ἀρχ. ΠΙΒ'., σελ. 89).
Σημ. : Ἐξεμέτρησε τὸ ζῆν κατὰ μῆνα Νοέμβριον τοῦ 1940.
(«Ὀρθοδοξία» 1940, σελ. 358).

1735) ΕΛΕΥΘΕΡΟΥΠΟΛΕΩΣ ΣΩΦΡΟΝΙΟΥ — ΣΤΑΜΟΥΛΗΣ — (ἀπὸ Βερροίας καὶ Ναούσης). «Αἰμιλιανοῦ πρὸς Κύριον ἐκδημήσαντος......».
«Ἐν ἔτει ͵αϡκζ', κατὰ μῆνα Νοέμβριον (ιθ'.).
Ἐπινεμήσεως ια'.».
(Κ. Π. Ἀρχ. ΠΙΒ'., σελ. 90).
Σημ. : Ὁ Ἐλευθερουπόλεως Αἰμιλιανὸς ἐξεμέτρησε τὸ ζῆν ἐν Ἀθήναις τῇ 9ῃ Νοεμβρίου 1927. «Ὀρθοδοξία» 1927, σελ. 375).

1736) ΒΕΡΡΟΙΑΣ ΚΑΙ ΝΑΟΥΣΗΣ ΠΟΛΥΚΑΡΠΟΥ — ΣΑΚΕΛΛΑΡΟΠΟΥΛΟΣ — (ἀπὸ πρ. Φλωρίνης). «...... Σωφρονίου μετατεθέντος εἰς τὸν θρόνον τῆς Ἁγ. Μητροπόλεως Ἐλευθερουπόλεως......».
«Ἐν ἔτει ͵αϡκζ', κατὰ μῆνα Νοέμβριον (ιθ'), Ἐπινεμήσεως ια'.».
(Κ. Π. Ἀρχειοφ. ΠΙΒ'., σελ. 91).

1737) ΜΥΡΩΝ ΠΟΛΥΚΑΡΠΟΣ — ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ — (ἀπὸ Μ. Πρωτοσύγκελλος). Τιτουλάριος Μητροπολίτης. «τῆς πάλαι ποτὲ διαλαμψάσης Μητροπόλεως Μύρων......».
«Ἐν ἔτει ͵αϡκζ', κατὰ μῆνα Δεκέμβριον (ιζ'), Ἐπινεμήσεως ια'.».
(Κ. Π. Ἀρχειοφ. ΠΙΒ'., σελ. 92).

1738) ΛΑΟΔΙΚΕΙΑΣ ΔΩΡΟΘΕΟΥ — ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ — (Ἀρχιμ. — Ἀρχιγραμματεὺς τῆς Ἁγίας καὶ Ἱ. Συνόδου τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου). Τιτουλάριος Μητροπολίτης τῆς πάλαι ποτὲ διαλαμψάσης Μητροπόλεως Λαοδικείας......».
«Ἐν ἔτει ͵αϡκζ' κατὰ μῆνα Δεκέμβριον (ιζ'.), Ἐπινεμήσεως ια'».
(Κ. Π. Ἀρχ. ΠΙΒ'., σελ. 93).

1739) ΤΡΑΧΕΙΑΣ — ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ — ΖΩΤΟΣ — (Μ. Κατηχητής. «Ἐπίσκοπος τῆς πάλαι ποτὲ διαλαμψάσης Ἐπισκοπῆς Τραχείας...... ὡς βοηθὸς Ἐπίσκοπος τῆς Ἱ. Μητροπόλεως Ρόδου...».
«Ἐν ἔτει αϡκζ΄. κατὰ μῆνα Δεκέμβριον (ιζ΄), Ἐπινεμήσεως ια΄».
(Κ. Π. Ἀρχειοφ. ΠΙΒ΄., σελ. 94).
Σημ. : Ὁ Τραχείας Ἀλέξανδρος ἐκοιμήθη ἐν Κυρίῳ τῇ 6ῃ Ἰουλίου 1933. («Ὀρθοδοξία» 1933 σελ. 190).

1740) ΣΕΡΒΙΩΝ ΚΑΙ ΚΟΖΑΝΗΣ ΙΩΑΚΕΙΜ — ΑΠΟΣΤΟΛΙΔΗΣ — (ἀπὸ πρώην Αὐστραλίας).
.... «Εὐγενίου εἰς προσωρινὴν διαθεσιμότητα τεθέντος....».
Ἀποκατάστασις διὰ Πατριαρχικῆς καὶ Συνοδικῆς Ὑπομνηματιστικῆς Πράξεως.
«Ἐν ἔτει αϡκζ΄ κατὰ μῆνα Μάρτιον (ιε΄), Ἐπινεμήσεως ι΄».
(Κ. Π. Ἀρχ. ΠΙΒ΄., σελ. 104).

1741) ΣΗΛΥΒΡΙΑΣ ΕΥΓΕΝΙΟΥ — ΠΑΠΑΘΩΜΑΣ —(ἀπὸ εἰς προσωρινὴν διαθεσιμότητα πρ. Σερβίων καὶ Κοζάνης). «...... μετὰ τὴν εἰς τὸν θρόνον τῆς Ἁγιωτάτης Μητροπόλεως Σερβίων καὶ Κοζάνης μετάθεσιν τοῦ ἐν αὐτῇ ἀρχιερατεύοντος κ. Εὐγενίου, ἡ Μετριότης ἡμῶν μετὰ τῆς περὶ ἡμᾶς Ἁγίας καὶ Ἱ. Συνόδου, διασκεψάμενοι περὶ τῆς πληρώσεως τῆς ἐπαρχίας ταύτης, ἔγνωμεν ἀποκαταστῆσαι ἐν αὐτῇ καὶ αὖθις ὡς ποιμένα αὐτῆς τὸν εἰς προσωρινὴν ἄρτι διαθεσιμότητα ἀπὸ τῆς εἰρημένης Μητροπόλεως Σερβίων καὶ Κοζάνης τεθέντα ἱερώτατον Μητροπολίτην Εὐγένιον».
«Ἐν ἔτει αϡκζ΄, κατὰ μῆνα Μάρτιον (κς΄)' Ἐπινεμήσεως ι΄.».
(Κ. Π. Ἀρχ. ΠΙΒ΄., σελ. 105).
Σημ. : Ὁ Σηλυβρίας Εὐγένιος ἐξεμέτρησε τὸ ζῆν ἐν τῇ Πόλει μας ταύτῃ τὴν 22αν Ἰουνίου 1934 («Ὀρθοδοξία» 1934. σελ. 233).

ΕΤΟΣ 1928.

1742) ΓΕΝΙΤΣΩΝ ΚΑΙ ΓΟΥΜΕΝΙΤΣΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ — ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ — (ἀπὸ Σελευκείας). «...... Σμαράγδου πρὸς Κύριον ἐκδημήσαντος......».

«Ἐν ἔτει αϡκη', κατὰ μῆνα Ἰανουάριον (κζ'.), Ἐπινεμήσεως ια'».
(Κ. Π. Αρχ. ΠΙΒ'., σελ. 95).
Σημ. : Ὁ Γενιτσῶν καὶ Γουμενίτσης Σμάραγδος ἐξεμέτρησε τὸ ζῆν τῇ 14ῃ Ἰανουαρίου 1928.
(«Ὀρθοδοξία» 1928, σελ. 488).

1743) ΒΙΖΥΗΣ ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΥ —ΚΝΗΤΗΣ — (ἀπὸ Αὐστραλίας). «...... Ἀνθίμου μετατεθέντος εἰς τὸν θρόνον τῆς Ἁγιωτάτης Μητροπόλεως Μαρωνείας......».
«Ἐν ἔτει αϡκη', κατὰ μῆνα Φεβρουάριον (δ'.), Ἐπινεμήσεως ια'.»
(Κ. Π. Ἀρχ. ΠΙΒ'., σελ. 96).
Σημ. : Ὁ Βιζύης Χριστοφόρος ἐξεμέτρησε τὸ ζῆν τῇ 7ῃ Αὐγούστου 1958, ἐφησυχάζων ἐν Σάμῳ.
(«Ὀρθοδοξία» 1958, σελ. 366).

1744) ΑΥΣΤΡΑΛΙΑΣ ΓΕΡΜΑΝΟΥ — ΠΟΛΥΖΩΙΔΗΣ — (Ἀρχιμ.) Χριστοφόρου μετατεθέντος εἰς τὸν θρόνον τῆς ἁγιωτάτης Μητροπόλεως Βιζύης......».
«Ἐν ἔτει αϡκη'. κατὰ μῆνα Ἰανουάριον (κζ'), Ἐπινεμήσεως ια'.».
(Κ. Π. Ἀρχειοφ. ΠΙΒ'., σελ. 97).
Σημ. Ἀρχειοφ. : Ἡ ὡς ἄνω ἐκλογὴ κατ' ἀπόφασιν τῆς Ἰ. Συνόδου ἐκηρύχθη ἄκυρος καὶ μὴ ὑπάρχουσα ἡ Πρᾶξις αὕτη, τοῦ ὑποψηφίου μὴ ἀποδεχθέντος τὴν ἐκλογήν.

1745) ΗΡΑΚΛΕΙΑΣ ΦΙΛΑΡΕΤΟΥ — ΒΑΦΕΙΔΗΣ — (ἀπὸ Διδυμοτείχου). «............ Γρηγορίου τὸ ζῆν ἐκμετρήσαντος καὶ εἰς τὰς οὐρανίους μονὰς μεταστάντος..........».
«Ἐν ἔτει αϡκη', κατὰ μῆνα Φεβρουάριον (κα'.) Ἐπινεμήσεως ια'.»
(Κ. Π. Ἀρχειοφ. ΠΙΒ'., σελ. 98).
Σημ. α'.) : Ὁ Ἡρακλείας Γρηγόριος ἐκοιμήθη ἐν Κυρίῳ τῇ 25ῃ Ἰουλίου 1925. («Ὀρθοδοξία» 1926, σελ. 136).
Σημ. β'.) : Ὁ Ἡρακλείας Φιλάρετος ἐκοιμήθη ἐν Κυρίῳ κατὰ τὸν Ὀκτώβριον τοῦ 1933.
(«Ὀρθοδοξία» 1933, σελ. 290).

1746) ΔΙΔΥΜΟΤΕΙΧΟΥ ΙΩΑΚΕΙΜ — ΣΙΓΑΛΑΣ — (ἀπὸ Ἐπισκ. Ἀπολλωνιάδος). «...... Φιλαρέτου προαχθέντος εἰς τὸν θρόνον

τῆς ἁγιωτάτης Μητροπόλεως Ἡρακλείας».
«Ἐν ἔτει αϡκη', κατὰ μῆνα Φεβρουάριον (κα'),
Ἐπινεμήσεως ια'.».
(Κ. Π. Ἀρχειοφ. ΠΙΒ'., σελ. 99).

1747) ΤΡΩΑΔΟΣ ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ — ΠΟΠΕΣΚΟΣ — (Ἀρχιμ.)
«...... γενομένης αἰτήσεως τῇ Ἐκκλησίᾳ ἀπὸ μέρους τοῦ ἀγαπητοῦ ἡμῖν ἐν Χριστῷ ἀδελφοῦ πανιερωτάτου Μητροπολίτου Δέρκων κ. Φωτίου, ἐπὶ τῷ χειροτονηθῆναι τὸν ἄξιον ὡς βοηθὸν Ἐπίσκοπον τῆς Ἱερᾶς αὐτοῦ Μητροπόλεως............».
«Ἐν ἔτει αϡκη', κατὰ μῆνα Ἰούνιον (θ'.),
Ἐπινεμήσεως ια'.».
(Κ. Π. Ἀρχειοφ. ΠΙΒ'., σελ. 100).

1748) ΠΟΛΥΑΝΗΣ ΚΥΡΙΛΛΟΥ — ΑΥΘΕΝΤΟΥΛΙΔΗΣ — (ἀπὸ Νιγρίτης). «...... Φωτίου τὸ ζῆν ἐκμετρήσαντος......».
«Ἐν ἔτει αϡκη', κατὰ μῆνα Ἰούνιον (κα'),
Ἐπινεμήσεως ια'.».
Σημ. : Ὁ Πολυανῆς Φώτιος ἐξεμέτρησε τὸ ζῆν τὴν 2αν Ἰουνίου 1928 ἐν τῇ ἕδρᾳ τῆς Ἐπαρχίας αὐτοῦ. («Ὀρθοδοξία 1928, σελ. 148).
(Κ. Π. Ἀρχειοφ. ΠΙΒ'., σελ. 101).

1749) ΝΙΓΡΙΤΗΣ ΕΥΓΕΝΙΟΥ — ΘΕΟΛΟΓΟΣ — (ΒΑΚΑΛΗΣ) (ἀπὸ Κυδωνιῶν). «...... Κυρίλλου μετατεθέντος εἰς τὸν θρόνον τῆς ἁγιωτάτης Μητροπόλεως Πολυανῆς......».
«Ἐν ἔτει αϡκη'., κατὰ μῆνα Ἰούνιον (κη'.) Ἐπινεμήσεως ια'.».
(Κ. Π. Ἀρχειοφ. ΠΙΒ'., σελ. 102).
Σημ. : Ὁ Νιγρίτης Εὐγένιος ἐξεμέτρησε τὸ ζῆν ὡς πρ. Νευροκοπίου ἐν Ἀθήναις τῇ 15ῃ Δεκεμβρίου 1957.
(«Ὀρθοδοξία» 1957, σελ. 135).

1750) ΜΙΛΗΤΟΥ ΑΙΜΙΛΙΑΝΟΥ — ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ — (Μ. Πρωτοσύγκελλος. «...... Προτροπῇ καὶ ἀδείᾳ τοῦ Παναγιωτάτου καὶ Σεβασμιωτάτου ἡμῶν Αὐθέντου καὶ Δεσπότου, τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου κυρίου κυρίου Βασιλείου, καὶ ψήφους κανονικὰς προβαλλόμενοι τῇ ἐπικλήσει τοῦ Παναγίου Πνεύματος, εἰς ἐκλογὴν τοῦ ἀξίου εἰς Ἐπίσκοπον ἐπὶ ψιλῷ ὀνόματι τῆς πάλαι ποτὲ διαλαμψάσης Ἐπισκοπῆς Μιλήτου, προεκρίναμεν τὸν Πανοσιολο-

γιώτατον Μέγαν Πρωτοσύγκελλον κ. Αἰμιλιανόν............».
«Ἐν ἔτει αϡκη'., κατὰ μῆνα Αὔγουστον (θ'),
Ἐπινεμήσεως ια'.».
(Κ. Π. Ἀρχειοφ. ΠΙΒ'., σελ. 103).

ΕΤΟΣ 1929

1751) ΦΩΤΙΟΥ Β'. - ΜΑΝΙΑΤΗΣ — ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΟΥ (ἀπὸ Δέρκων): ΥΠΟΜΝΗΜΑ ΕΚΛΟΓΗΣ:
«..... ..... τοῦ τέως ἰθύνοντος Παναγιωτάτου Πατριάρχου Βασιλείου τελευτήσαντος τὸν ἐπὶ γῆς βίον καὶ εἰς τὰς οὐρανίους μεταστάντος μονάς .... συνήλθομεν τῇ ζ' τοῦ παρόντος μηνὸς Ὀκτωβρίου ἐν τῇ τῶν Πατριαρχῶν λεγομένῃ αἰθούσῃ, ἐν τοῖς Πατριαρχείοις, καὶ ἐπιλαβόμενοι τῆς διεξαγωγῆς τῆς ἐκλογῆς κατὰ τὴν κανονικὴν τάξιν, πρῶτον μὲν προέβημεν εἰς τὴν πρότασιν ὑποψηφίων καὶ ἐκ τῶν προταθέντων προσώπων κατηρτίσαμεν διὰ μυστικῆς ψηφοφορίας τὸ τακτικὸν τῶν τριῶν ὑποψηφίων δελτίον ἐκ τῶν Πανιερωτάτων Μητροπολιτῶν Νικαίας Βενιαμίν, Δέρκων Φωτίου καὶ Προύσης Νικοδήμου...........
ἀνεδείξαμεν διὰ μυστικῆς ψηφοφορίας παμψηφεὶ τὸν Θεόθεν ὑποδειχθέντα καὶ προβληθέντα Σεβασμιώτατον Μητροπολίτην Δέρκων κ. Φώτιον.

«Ἐν ἔτει σωτ. χιλιοστῷ ἐννεακοσιοστῷ εἰκοστῷ ἐνάτῳ, κατὰ μῆνα Ὀκτώβριον (ζ'), Ἐπινεμήσεως ιγ'.».

+ Ὁ Κυζίκου ΚΑΛΛΙΝΙΚΟΣ
+ Ὁ Νικαίας ΒΕΝΙΑΜΙΝ
+ Ὁ Χαλκηδόνος ΑΓΑΘΑΓΓΕΛΟΣ
+ Ὁ Δέρκων ΦΩΤΙΟΣ
+ Ὁ Προύσης ΝΙΚΟΔΗΜΟΣ
+ Ὁ Νεοκαισαρείας ΑΜΒΡΟΣΙΟΣ
+ Ὁ Πριγκηποννήσων ΘΩΜΑΣ
+ Ὁ Σάρδεων καὶ Πισιδίας ΓΕΡΜΑΝΟΣ
ἔχων καὶ τὴν γνώμην τοῦ ἀγαπητοῦ ἀδελφοῦ ἁγίου Σταυρουπόλεως κ. Ἰωακείμ
+ Ὁ Σηλυβρίας ΕΥΓΕΝΙΟΣ
+ Ὁ Ροδοπόλεως ΚΥΡΙΛΛΟΣ

+ Ὁ Ἡλιουπόλεως ΓΕΝΝΑΔΙΟΣ
+ Ὁ Θεοδωρουπόλεως ΛΕΟΝΤΙΟΣ
+ Ὁ Χριστουπόλεως ΜΕΛΕΤΙΟΣ
+ Ὁ Εἰρηνουπόλεως ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ
+ Ὁ Μύρων ΠΟΛΥΚΑΡΠΟΣ
+ Ὁ Λαοδικείας ΔΩΡΟΘΕΟΣ.

(Κ. Π. Ἀρχειοφ. ΠΙΒ'., σελ. 106—107).

Σημ. : Ὁ Πατριάρχης Βασίλειος ἐκοιμήθη ἐν Κυρίῳ τὴν 29ην Σεπτεμβρίου 1929. («Ὀρθοδοξία» 1929, σελ. 389).

1752) ΔΕΡΚΩΝ ΑΜΒΡΟΣΙΟΥ — ΣΤΑΥΡΙΝΟΣ — (ἀπὸ Νεοκαισαρείας). «...... Φωτίου εἰς τὸν Ἁγιώτατον Πατριαρχικὸν Οἰκουμενικὸν Θρόνον ἀναχθέντος......».
«Ἐν ἔτει αϡκθ'. κατὰ μῆνα Ὀκτώβριον (κδ').
Ἐπινεμήσεως ιγ'.».

(Κ. Π. Ἀρχειοφ. ΠΙΒ'., σελ. 108).

Σημ. : Ὁ Δέρκων Ἀμβρόσιος ἐξεμέτρησε τὸ ζῆν τὴν 9ην Δεκεμβρίου 1931. («Ὀρθοδοξία» 1931, σελ. 660).

ΕΤΟΣ 1930.

1753) ΦΙΛΑΔΕΛΦΕΙΑΣ ΜΑΞΙΜΟΥ — ΒΑΠΟΡΤΖΗΣ — (Ἀρχιμ. — Ἀρχιγραμματεὺς τῆς Ἱ. Συνόδου τοῦ Οἰκουμ. Πατριαρχείου). «Κυρίλλου τὸ ζῆν ἐκμετρήσαντος».
«Ἐν ἔτει σ. αϡλ', κατὰ μῆνα Φεβρουάριον (η').

(Κ. Π. Ἀρχειοφ. ΠΙΒ'., σελ. 109).

Σημ. : Ὁ Φιλαδελφείας Κύριλλος ἀπεβίωσε τῇ 1ῃ Ἀπριλίου 1925 ἐν Μυτιλήνῃ. («Ὀρθοδοξία» Σεπτεμβρίου 1926), σελ. 136).

1754) ΑΜΕΡΙΚΗΣ ΒΟΡΕΙΟΥ ΚΑΙ ΝΟΤΙΟΥ (Ἀρχιεπισκοπὴ) ΑΘΗΝΑΓΟΡΟΥ — ΣΠΥΡΟΥ — (ἀπὸ Κερκύρας). ΥΠΟΜΝΗΜΑ ΕΚΛΟΓΗΣ. «Τῆς Ἁγιωτάτης Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀμερικῆς Βορείου καὶ Νοτίου ἀπροστατεύτου διαμεινάσης, ἅτε δὴ τοῦ ἐν αὐτῇ ἀρχιερατεύοντος πανιερωτάτου Ἀρχιεπισκόπου κ. Ἀλεξάν-

δρου τεθέντος εἰς διαθεσιμότητα, ἡμεῖς οἱ τὴν Ἱερὰν Σύνοδον ἀποτελοῦντες Ἀρχιερεῖς, μετὰ τὴν γενομένην Συνοδικῶς πρότασιν καὶ προβολὴν τριῶν ὑποψηφίων, τῶν μᾶλλον καταλλήλων εἰς τοῦτο, ἤτοι τῶν Πανιερωτάτων Μητροπολιτῶν Κερκύρας καὶ Παξῶν κ. Ἀθηναγόρου, Σερρῶν κ. Κωνσταντίνου καὶ Σάμου κ. Εἰρηναίου, κατελθόντες ἐν τῷ πανσέπτῳ Πατριαρχικῷ Ναῷ τοῦ ἁγίου ἐνδόξου Μεγαλομάρτυρος Γεωργίου τοῦ Τροπαιοφόρου προτροπῇ καὶ ἀδείᾳ τοῦ Παναγιωτάτου καὶ Σεβασμιωτάτου ἡμῶν Αὐθέντου καὶ Δεσπότου, τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου κ.κ. Φωτίου καὶ ψήφους κανονικὰς προβαλλόμενοι, τῇ ἐπικλήσει τοῦ Παναγίου Πνεύματος, εἰς ἐκλογὴν καὶ ἀνάδειξιν τοῦ ἀξίου ἐκ τῶν τεθέντων τριῶν ὑποψηφίων, προεκρίναμεν τὸν πανιερώτατον Μητροπολίτην Κερκύρας καὶ Παξῶν κ. Ἀθηναγόραν.

Ἐφ' ᾧ καὶ εἰς διηνεκῆ ἔνδειξιν καὶ μόνιμον παράστασιν κατεστρώθη τὰ ὀνόματα αὐτῶν ἐν τῷδε τῷ κώδικι τῆς Ἁγίας τοῦ Χριστοῦ Μεγάλης Ἐκκλησίας.

Εν ἔτει σωτηρίῳ ͵αϡλ΄, κατὰ μῆνα Αὔγουστον (ιϐ΄), Ἐπινεμήσεως ιγ΄.».

+ Ὁ Κυζίκου ΚΑΛΛΙΝΙΚΟΣ

+ Ὁ Νικαίας ΒΕΝΙΑΜΙΝ,

+ Ὁ Χαλκηδόνος ΑΓΑΘΑΓΓΕΛΟΣ

+ Ὁ Δέρκων ΑΜΒΡΟΣΙΟΣ

+ Ὁ Προύσης ΝΙΚΟΔΗΜΟΣ

+ Ὁ Ἡλιουπόλεως ΓΕΝΝΑΔΙΟΣ

+ Ὁ Ἴμβρου καὶ Τενέδου ΙΑΚΩΒΟΣ

+ Ὁ Θεοδωρουπόλεως ΛΕΟΝΤΙΟΣ

+ Ὁ Χριστουπόλεως ΜΕΛΕΤΙΟΣ

+ Ὁ Μύρων ΠΟΛΥΚΑΡΠΟΣ

+ Ὁ Λαοδικείας ΔΩΡΟΘΕΟΣ».

(Κ. Π. Ἀρχειοφ. ΠΙΒ΄., σελ. 110).

ΕΤΟΣ 1931.

1755) ΑΒΥΔΟΥ ΓΕΡΜΑΝΟΥ — ΓΑΡΟΦΑΛΙΔΗΣ — (ἀπὸ Μ. Πρωτοσύγκελλος). «...... προΐστασθαι αὐτὸν ὥς τε ἡγούμενον καὶ ἀρχιερατικῶς προϊστάμενον τῆς ἐν τῇ Ἁγιωτάτῃ Ἀρχιεπισκοπῇ Ἱερᾶς Πατριαρχικῆς καὶ Σταυροπηγιακῆς Μονῆς τῆς Ζωοδόχου Πηγῆς Βαλουκλῆ».

«Ἐν ἔτει ͵αϡλα΄. κατὰ μῆνα Μάρτιον (ιθ΄), Ἐπινεμήσεως ιδ΄.».

(Κ. Π. Ἀρχ. ΠΙΒ΄., σελ. 111).

1756) ΝΑΖΙΑΝΖΟΥ ΦΙΛΟΘΕΟΥ ΠΑΠΑΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ — (Μ. Ἀρχιμανδρίτης). «...... ὡς Ἀρχιερατικῶς Προϊστάμενον ἐν τῇ Κοινότητι Κοντοσκαλίου τῆς Ἁγιωτάτης Ἀρχιεπισκοπῆς.»
«Ἐν ἔτει ͵αϡλα΄, κατὰ μῆνα Μάρτιον (ιθ΄), Ἐπινεμήσεως ιδ΄.».

(Κ. Π. Ἀρχ. ΠΙΒ΄., σελ. 112).

1757) ΑΥΣΤΡΑΛΙΑΣ ΤΙΜΟΘΕΟΥ — ΕΥΑΓΓΕΛΙΝΙΔΗΣ — (Ἀρχιμ.) «...... Χριστοφόρου μετατεθέντος εἰς τὸν θρόνον τῆς Ἁγιωτάτης Μ. Βιζύης......».
«Ἐν ἔτει ͵αϡλα΄. κατὰ μῆνα Νοέμβριον (ιθ΄). Ἐπινεμήσεως ιε΄.».

(Κ. Π. Ἀρχ. ΠΙΒ΄., σελ. 113).

1758) ΔΕΡΚΩΝ ΙΩΑΚΕΙΜ - ΠΕΛΕΚΑΝΟΣ - (ἀπὸ Σταυρουπόλεως). «...... Ἀμβροσίου πρὸς Κύριον ἐκδημήσαντος......».
«Ἐν ἔτει ͵αϡλα΄. κατὰ μῆνα Δεκέμβριον (ιϐ΄.), Ἐπινεμήσεως ιε΄.».

(Κ. Π. Ἀρχ. ΠΙΒ΄., σελ. 114).

Σημ. : Ὁ Δέρκων Ἰωακεὶμ ἐξεδήμησε πρὸς Κύριον τὴν 23ην Ἰανουαρίου 1950 καὶ ἐτάφη ἐν τῷ Κοινοτικῷ Νεκροταφείῳ τῶν Θεραπείων (τῆς Ἱ. Μητροπόλεως Δέρκων). («Ὀρθοδοξία» 1950, σελ. 23).

ΕΤΟΣ 1932.

1759) ΕΦΕΣΟΥ ΑΓΑΘΑΓΓΕΛΟΥ — ΜΑΓΝΗΣ — ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΑΗΣ (ἀπὸ Χαλκηδόνος) «...... Καλλινίκου τὸ ζῆν ἐκμετρήσαντος......».
«Ἐν ἔτει ᾳϡλβ΄, κατὰ μῆνα Ἰούνιον (κη΄),
Ἐπινεμήσεως ιε΄.».
(Κ. Π. Ἀρχειοφ. ΠΙΒ΄., σελ. 115).
Σημ. : Ὁ Ἐφέσου Καλλίνικος ἐκοιμήθη ἐν Κυρίῳ τῇ 16ῃ Ἰανουαρίου 1926. («Ὀρθοδοξία» 1926, σελ. 136), ὁ Ἐφέσου Ἀγαθάγγελος τῇ 16ῃ Αὐγούστου 1935, («Ὀρθοδοξία» 1935, σελ. 336).

1760) ΧΑΛΚΗΔΟΝΟΣ ΜΑΞΙΜΟΥ — ΒΑΠΟΡΤΣΗΣ — (ἀπὸ Μ. Φιλαδελφείας). «Ἀγαθαγγέλου προαχθέντος εἰς τὸν θρόνον τῆς Ἁγιωτάτης Μητροπόλεως Ἐφέσου..... προεκρίναμεν ἰσοψήφους τοὺς Πανιερωτάτους Μητροπολίτας Μύρων κ. Πολύκαρπον καὶ Φιλαδελφείας κ. Μάξιμον, ἐπαφιέμενοι τὴν ὁριστικὴν πρόκρισιν τῇ Α. Θ. Παναγιότητι.
«Ἐν ἔτει σωτηρίῳ ᾳϡλβ΄., κατὰ μῆνα Ἰούνιον (κη΄.),
Ἐπινεμήσεως ιε΄.».
Σημείωσις τοῦ Γραφείου τῆς Ἰ. Συνόδου : (ὡς ἔχει ἐν τῷ Κώδικι).

«Κατὰ τὴν ἐπακολουθήσασαν αὐθημερὸν συνέχισιν τῆς Συνοδικῆς συνεδρίας, τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Πριγκηποννήσων κ. Θωμᾶ ἀναγγείλαντος τὸ ἀποτέλεσμα τῶν ἐν τῷ σεπτῷ Πατριαρχικῷ Ναῷ γενομένων κανονικῶν ψήφων, ἡ Α. Θ. Παναγιότης ἐδήλωσεν ὅτι ἐκ τῶν ὡς ἄνω δύο ἰσοψήφων Σεβ. Μητροπολιτῶν προέκρινε τὸν Σεβ. Μητροπολίτην Φιλαδελφείας κ. Μάξιμον.

Ἐν τοῖς Πατριαρχείοις, τῇ 28ῃ Ἰουνίου 1932.
(Κ. Π. Ἀρχειοφ. ΠΙΒ΄., σελ. 116).

1761) ΚΑΙΣΑΡΕΙΑΣ — ΚΑΛΛΙΝΙΚΟΥ — ΔΕΛΙΚΑΝΗΣ (ἀπὸ Κυζίκου). «...... τοῦ ἐν αὐτῇ ἀρχιερατεύσαντος ποτὲ καὶ ἤδη ἀοιδίμου κυροῦ Νικολάου μετατεθέντος ἐν καιρῷ εἰς τὸν θρόνον τῆς Ἁγιωτάτης Μητροπόλεώς Χαλκηδόνος..........».

«Ἐν ἔτει σωτηρίῳ ͵αϡλβ΄., κατὰ μῆνα Ἰούλιον (κς),
Ἐπινεμήσεως ιε΄.».
(Κ. Π. Ἀρχ. ΠΙΒ΄., σελ. 117).
Σημ. : Ὁ Καισαρείας Καλλίνικος ἐξεμέτρησε τὸ ζῆν ἐν τῇ Πόλει μας ταύτῃ τῇ 11ῃ Ἰανουαρίου 1934. (Νεκρολογία ἐν «Ἐκκλησίᾳ» 1934, σελ. 21 καὶ ἐν «Ὀρθοδοξίᾳ 1934, σελ. 44).

ΕΤΟΣ 1933.

1762) ΚΡΗΤΗΣ ΤΙΜΟΘΕΟΥ — ΒΕΝΕΡΗΣ — (ἀπὸ Ἐπισκ. Ρεθύμνης). «...... Τίτου τὸ ζῆν ἐκμετρήσαντος......».
«Ἐν ἔτει ͵αϡλγ΄., κατὰ μῆνα Ἰούλιον (κβ΄.)
Ἐπινεμήσεως α΄.».
(Κ. Π. Ἀρχ. ΠΙΒ΄., σελ. 118).
Σημ. : Ὁ Κρήτης Τίτος ἐκοιμήθη ἐν Κυρίῳ τὴν 25ην Ἀπριλίου 1933. («Ὀρθοδοξία» 1933, σελ. 95).

1763) ΗΡΑΚΛΕΙΑΣ ΒΕΝΙΑΜΙΝ — ΚΥΡΙΑΚΟΣ (ἀπὸ Νικαίας)
«...... Φιλαρέτου τὸ ζῆν ἐκμετρήσαντος......».
«Ἐν ἔτει ͵αϡλγ΄. κατὰ μῆνα Ὀκτώβριον (κα΄.),
Ἐπινεμήσεως Β΄.»
(Κ. Π. Ἀρχειοφ. ΠΙΒ΄., σελ. 119).

ΕΤΟΣ 1935.

1764) ΧΕΡΣΟΝΗΣΟΥ ΙΩΑΝΝΟΥ — ΛΕΟΝΤΣΟΥΚΩΦ — (Ἀρχιμ. - Ἱερατικῶς Προϊστάμενος τοῦ Ρωσσικοῦ Μετοχίου τοῦ Ἁγίου Σεργίου)
«Σημείωμα περὶ τελέσεως κανονικῶν ψήφων ἐν Παρισίοις πρὸς ἐκλογὴν βοηθοῦ Ἐπισκόπου ὑπὸ τὸν ψιλὸν τίτλον Χερσονήσου (25 Ἰανουαρίου 1935).»
«Γενομένης Συνοδικῶς ἀποδεκτῆς αἰτήσεως πρὸς τὴν Ἐκ-

κλησίαν τοῦ ἐπὶ τῶν ἐν Εὐρώπῃ Ρωσσικῶν Παροικιῶν Ἐξάρχου τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου ἐν Παρισίοις σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου κ. Εὐλογίου ἐπὶ τῷ ἐκλεγῆναι καὶ χειροτονηθῆναι βοηθὸν Ἐπίσκοπον ὑπὸ τὸν τίτλον τῆς πάλαι ποτὲ διαλαμψάσης Ἐπισκοπῆς Χερσονήσου τῆς ἐν Κριμαίᾳ, συντρέχοντα αὐτῷ εἰς εἰς τὸ ποιμαντορικὸν ἔργον τῆς ἀρχιερατικῆς προστασίας τῶν ἐν Γερμανίᾳ ἰδίᾳ ,Ὀρθοδόξων Ρωσσικῶν Παροικιῶν καὶ κατόπιν εἰδικῆς ἐπὶ τούτῳ Πατριαρχικῆς καὶ Συνοδικῆς ἀδείας, ἐγένετο τῇ 25ῃ Ἰανουαρίου 1935 ἐν τῷ ἐν Παρισίοις καθεδρικῷ ναῷ τοῦ Ἁγίου Ἀλεξάνδρου τοῦ Νέβσκη αἱ κανονικαὶ ψῆφοι ὑπὸ τριῶν Ρώσσων Ἱεραρχῶν, ἤτοι τοῦ σεβ. Ἐξάρχου Μητροπολίτου κ. Εὐλογίου, τοῦ ἐν Βρυξέλλαις σεβ. Ἀρχιεπισκόπου κ. Ἀλεξάνδρου καὶ τοῦ ἐν Πράγᾳ Θεοφιλ. Ἐπισκόπου κ. Σεργίου, ἐκ τῶν προβληθέντων δὲ τριῶν ὑποψηφίων ἐξελέγη βοηθὸς Ἐπίσκοπος ὑπὸ τὸν ψιλὸν τίτλον Χερσονήσου ὁ ὑπὸ τῆς Α. Σεβασμιότητος προταθεὶς ἀρχιμανδρίτης κ. Ἰωάννης Λεοντσούκωφ, προϊστάμενος τοῦ ἐν τῇ αὐτῇ πόλει Ρωσσικοῦ Μετοχίου τοῦ ἁγίου Σεργίου, χειροτονηθεὶς εἰς ἀρχιερέα ἐν τῷ αὐτῷ Ἱερῷ Ναῷ καὶ ὑπὸ τῶν αὐτῶν Ἱεραρχῶν τῇ 27ῃ Ἰανουαρίου 1935, κατόπιν σεπτῆς ἐκδόσεως τῆς Α. Θ. Παναγιότητος τε- Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου κ.κ. Φωτίου».

(Κ. Π. Ἀρχ. ΠΙΒ΄., σελ. 120).

Σημ. : Ὁ Χερσονήσου Ἰωάννης ἐκοιμήθη ἐν Κυρίῳ τῇ 27ῃ Δεκεμβρίου 1947. («Ὀρθοδοξία», 1947, σελ. 91).

ΕΤΟΣ 1936.

1765) ΒΕΝΙΑΜΙΝ Α΄. — ΚΥΡΙΑΚΟΣ — ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΟΥ (ἀπὸ Ἡρακλείας). ΥΠΟΜΝΗΜΑ ΕΚΛΟΓΗΣ.

«............. τοῦ γοῦν ἁγιωτάτου τούτου Ἀποστολικοῦ θρόνου ἐν στερήσει τοῦ οἰκείου προστάτου γενομένου, ἅτε δη τοῦ τέως ἰθύνοντος Παναγιωτάτου Πατριάρχου Φωτίου τελευτήσαντος τὸν ἐπὶ γῆς βίον καὶ εἰς τὰς οὐρανίους μεταστάντος μονάς, ἡμεῖς οἱ τῆς Ἐνδημούσης Ἱερᾶς Συνόδου Ἀρχιερεῖς .... συνήλθομεν τῇ δεκάτῃ ὀγδόῃ τοῦ παρόντος μη-

νός, ἐν τῇ τοῦ Μικροῦ Συνοδικοῦ Αἰθούσῃ, ἐν τοῖς Πατριαρχείοις, καὶ ἐπιλαβόμενοι τῆς διεξαγωγῆς τῆς ἐκλογῆς κατὰ τὴν κανονικὴν τάξιν, πρῶτον μὲν προέβημεν εἰς τὴν πρότασιν ὑποψηφίων καὶ ἐκ τῶν προταθέντων προσώπων καταρτίσαμεν διὰ μυστικῆς ψηφοφορίας τὸ τακτικὸν τῶν τριῶν ὑποψηφίων δελτίον ἐκ τῶν Πανιερωτάτων Μητροπολιτῶν Ἡρακλείας κ. Βενιαμίν, Εἰρηνουπόλεως κ. Κωνσταντῖνον καὶ Μύρων κ. Πολύκαρπον,

....

ἀνεδείξαμεν διὰ μυστικῆς ψηφοφορίας κατὰ πλειοψηφίαν τὸν Θεόθεν ὑποδειχθέντα καὶ προβληθέντα Σεβασμ. Μητροπολίτην Ἡρακλείας κύριον Βενιαμίν............».

Ἐν ἔτει σωτ. χιλιοστῷ ἐννεακοσιοστῷ τριακοστῷ ἕκτῳ, κατὰ μῆνα Ἰανουάριον (ιη΄.), Ἐπινεμήσεως Δ΄.».

+ Ὁ Ἡρακλείας ΒΕΝΙΑΜΙΝ
+ Ὁ Δέρκων ΙΩΑΚΕΙΜ
+ Ὁ Σάρδεων καὶ Πισιδίας ΓΕΡΜΑΝΟΣ
+ Ὁ Ἡλιουπόλεως καὶ Θείρων ΓΕΝΝΑΔΙΟΣ
+ Ὁ Θεοδωρουπόλεως ΛΕΟΝΤΙΟΣ
+ Ὁ Χριστουπόλεως ΜΕΛΕΤΙΟΣ
+ Ὁ Χαλκηδόνος ΜΑΞΙΜΟΣ
+ Ὁ Πριγκηποννήσων ΘΩΜΑΣ
+ Ὁ Ροδοπόλεως ΚΥΡΙΛΛΟΣ
+ Ὁ Ἴμβρου καὶ Τενέδου ΙΑΚΩΒΟΣ
+ Ὁ Εἰρηνουπόλεως ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ
+ Ὁ Μύρων ΠΟΛΥΚΑΡΠΟΣ
+ Ὁ Λαοδικείας ΔΩΡΟΘΕΟΣ.»

Ἐν ἔτει χιλιοστῷ ἐννεακοσιοστῷ τριακοστῷ ἕκτῳ, κατὰ μῆνα Ἰανουάριον (ιη΄.), Ἐπινεμήσεως Δ΄.».

(Κ. Π. Ἀρχ. ΠΙΒ΄., σελ. 121—122).

Σημ. : Ὁ ἀείμν. Πατριάρχης Φώτιος ἐξεμέτρησε τὸ ζῆν τὴν 29ην Δεκεμβρίου 1935.

1766) ΡΕΘΥΜΝΗΣ ΚΑΙ ΑΥΛΟΠΟΤΑΜΟΥ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ — ΑΠΟΣΤΟΛΑΚΗΣ — (Ἀρχιμ.). «Τῆς πληρώσεως τῶν ἐν τῇ νήσῳ Κρήτῃ ἁγιωτάτων Ἐπισκοπῶν, τῶν ἐν χηρείᾳ γενομένων καὶ τῶν ἄρτι ἀνασυσταθεισῶν, ἀδυνάτου οὔσης διεξαχθῆναι ἐπὶ τόπου συμφώνως τῷ διέποντι τὰ τῆς Αὐτονόμου Ἁγιωτάτης ἐν Κρήτῃ Ἐκκλησίας Καταστατικῷ, διὰ τὸ ἐλλείπειν σήμερον τὸν ἀπαι-

τούμενον πρὸς ἀπαρτίαν τῆς Ἐπισκοπικῆς Συνόδου διὰ κανονικὴν ἐκλογὴν ἀριθμὸν Ἀρχιερέων ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ τῆς Νήσου, παρέστη ἀνάγκη ἵνα ἡ εἰς τὰς Ἐπισκοπικὰς ταύτας ἕδρας κανονικὴ ἐκλογὴ καὶ ἀνάδειξις γένηται ....
ὑπὸ τῆς καθ' ἡμᾶς Κυριάρχου Μεγάλης τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας, ἐν τῇ ἕδρᾳ αὐτῆς, διεξαγομένη διὰ τῶν κανονικῶν ψήφων τῆς Ἁγίας καὶ Ἱερᾶς Συνόδου τοῦ Οἰκουμ. Θρόνου............».
«Ἐν ἔτει αϡλς', κατὰ μῆνα Ἰανουάριον (κη')
Ἐπινεμήσεως Δ'.».

(Κ. Π. Ἀρχ. ΠΙΒ'., σελ. 123).

1767) ΚΥΔΩΝΙΑΣ ΚΑΙ ΑΠΟΚΟΡΩΝΟΥ ΑΓΑΘΑΓΓΕΛΟΥ — ΞΗΡΟΥΧΑΚΗΣ — (Ἀρχιμ.)
«Ἐν ἔτει αϡλς'. κατὰ μῆνα Ἰανουάριον (κη'.),
Ἐπινεμήσεως Δ'.».

(Κ. Π. Ἀρχειοφ. ΠΙΒ'., σελ. 124).

Σημ. Ἀρχ. : α) Ὁ αὐτὸς τύπος Ὑπομνήματος τῆς ἐκλογῆς Ρεθύμνης καὶ Αὐλοποτάμου Ἀθανασίου.

Σημ. Ἀρχειοφ. : β) Ὁ Κυδωνίας καὶ Ἀποκορώνου Ἀγαθάγγελος ἐξεμέτρησε τὸ ζῆν τῇ 24ῃ Φεβρουαρίου 1958. (Ἐπετηρ. Ἑταιρ. Βυζ. Σπουδῶν 1957, 466).

1768) ΙΕΡΑΣ ΚΑΙ ΣΗΤΕΙΑΣ ΦΙΛΟΘΕΟΥ — ΜΑΖΟΚΟΠΑΚΗΣ — (Ἀρχιμ.)

Σημ. : Ὁ Ἱερᾶς καὶ Σητείας Ἀμβρόσιος ἐκοιμήθη ἐν Κυρίῳ κατὰ Ἰανουάριον τοῦ 1929. («Ὀρθοδοξία» 1928, σελ. 48).

Σημ. Ἀρχειοφ. : Ὁ αὐτὸς τύπος Ὑπομνήματος.
«Ἐν ἔτει αϡλς', κατὰ μῆνα Ἰανουάριον (κη'),
Ἐπινεμήσεως Δ'.».

(Κ. Π. Ἀρχεοιφ. ΠΙΒ'., σελ. 125).

1769) ΛΑΜΠΗΣ ΚΑΙ ΣΦΑΚΙΩΝ ΕΥΜΕΝΙΟΥ — ΦΑΝΟΥΡΑΚΗΣ — (Ἀρχιμ.)
Σημ. : Ὁ ἴδιος τύπος Ὑπομνήματος.
«Ἐν ἔτει αϡλς' κατὰ μῆνα Ἰανουάριον (κη'.),
Ἐπινεμήσεως Δ'.».

(Κ. Π. Ἀρχ. ΠΙΒ'., σελ. 126).

1770) ΚΙΣΣΑΜΟΥ ΚΑΙ ΣΕΛΙΝΟΥ ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ — ΑΓΓΕΛΙΔΑΚΗΣ — (Ἀρχιμ.)
Σημ. Ἀρχειοφ. : Ὁ αὐτὸς τύπος Ὑπομνήματος.
«Ἐν ἔτει ˏαϡλς, κατὰ μῆνα Ἰανουάριον (κη΄),
Ἐπινεμήσεως Δ΄.».
(Κ. Π. Ἀρχειοφ. ΠΙΒ΄., σελ. 127).
Σημ. : Ἐξεδήμησε πρὸς Κύριον τὴν 13ην Ἰουνίου 1937.
(«Ὀρθοδοξία» 1937, σελ. 194).

1771) ΠΡΟΥΣΗΣ ΠΟΛΥΚΑΡΠΟΥ - ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ — (ἀπὸ Μ. Μύρων). «...... τοῦ ἐν αὐτῇ ἀρχιερατεύοντος κὺρ Νικοδήμου τὸ ζῆν ἐκμετρήσαντος............».
«Ἐν ἔτει ˏαϡλς΄, κατὰ μῆνα Ἰανουάριον (κη΄.),
Ἐπινεμήσεως Δ΄.».
(Κ. Π. Ἀρχειοφ. ΠΙΒ΄., σελ. 128).
Σημ.: Ὁ Προύσης Πολύκαρπος ἐξεδήμησε πρὸς Κύριον τὴν 16ην Αὐγούστου 1953. («Ὀρθοδοξία» 1953, σελ. 299).

1772) ΡΙΓΑΣ ΚΑΙ ΠΑΣΗΣ ΛΑΤΒΙΑΣ ΑΥΓΟΥΣΤΙΝΟΥ — ΠΕΤΕΡΣΟΝ — (Ἱερομ.) «Τῆς ἄρτι διὰ Πατριαρχικῆς καὶ Συνοδικῆς Πράξεως εἰς αὐτόνομον Μητρόπολιν ὑπὸ τὴν ὑπάτην κανονικὴν δικαιοδοσίαν τοῦ Ἁγιωτάτου Ἀποστολικοῦ καὶ Πατριαρχικοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου συγκροτηθείσης Ἁγιωτάτης Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας ἐν Λατβίᾳ............».
«Ἐν ἔτει ˏαϡλς΄., κατὰ μῆνα Μάρτιον (ιζ΄.),
Ἐπινεμήσεως Δ΄.».
(Κ. Π. Ἀρχ. ΠΙΒ΄., σελ. 129).

1773) ΦΙΛΑΔΕΛΦΕΙΑΣ ΑΙΜΙΛΙΑΝΟΥ — ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ — (Ἐπισκ. Μιλήτου — Σχολάρχης Ἱ. Θ. Σχολῆς Χάλκης).
«...... Τοῦ ἐν αὐτῇ ἀρχιερατεύοντος κ. Μαξίμου μετατεθέντος εἰς τὸν θρόνον τῆς Ἁγιωτάτης Μητροπόλεως Χαλκηδόνος....».
«Ἐν ἔτει ˏαϡλς΄., κατὰ μῆνα Σεπτέμβριον (γ),
Ἐπινεμήσεως Ε΄.».
(Κ. Π. Ἀρχειοφ. ΠΙΒ΄., σελ. 130).
Σημ. : Ὁ Φιλαδελφείας Αἰμιλιανὸς ἐκοιμήθη ἐν Κυρίῳ τῇ 6ῃ Δεκεμβρίου 1946. («Ὀρθοδοξία» 1946, σελ. 421).

1774) ΑΙΝΟΥ ΓΕΡΜΑΝΟΥ — ΓΑΡΟΦΑΛΙΔΗΣ — (ἀπὸ Ἐπισκ. Ἀβύδου). «Τῆς Ἁγιωτάτης Μητροπόλεως Αἴνου ἀπροστατεύτου

ἀπὸ χρόνου ἱκανοῦ διαμεινάσης...........».
«Ἐν ἔτει αϡλς΄, κατὰ μῆνα Σεπτέμβριον (γ),
Ἐπινεμήσεως Ε΄.».
(Κ. Π. Ἀρχειοφ. ΠΙΒ΄., σελ. 131).

1775) ΕΛΓΑΒ — ΙΑΚΩΒΟΥ — ΚΑΡΠ — (Πρωθιερεύς).
«...... αἰτήσεως γενομένης τῇ Ἐκκλησίᾳ ἀπὸ μέρους τοῦ ἀγαπητοῦ ἡμῖν ἐν Χριστῷ ἀδελφοῦ Πανιερωτάτου Μητροπολίτου Ρίγας καὶ πάσης Λατβίας κ. Αὐγουστίνου ἐπὶ τῷ χειροτονηθῆναι τὸν ἄξιον ὡς βοηθὸν αὐτοῦ Ἐπίσκοπον εἰς τὸ συντρέχειν αὐτῷ ἐν τῇ ποιμαντορίᾳ τῆς Ἁγιωτάτης Μητροπόλεως καὶ Αὐτονόμου Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας τῆς Λατβίας...........».
«Εν ἔτει αϡλς΄, κατὰ μῆνα Σεπτέμβριον (γ),
Ἐπινεμήσεως Ε΄.».
(Κ. Π. Ἀρχ. ΠΙΒ΄., σελ. 132).

ΕΤΟΣ 1937.

1776) ΕΥΚΑΡΠΙΑΣ — (Ἐπισκ.) — ΘΕΟΔΩΡΟΥ — ΣΠΙΑΚΑ. (Πρωθιερεύς). «.......... αἰτήσεως γενομένης τῇ Ἐκκλησίᾳ ἀπὸ μέρους τοῦ ἀγαπητοῦ ἡμῖν ἐν Χριστῷ ἀδελφοῦ πανιερωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀμερικῆς Βορείου καὶ Νοτίου κ. Ἀθηναγόρου ἐπὶ τῷ χειροτονηθῆναι τὸν ἄξιον καὶ κατάλληλον ἐκ τῶν εἰς τὴν Ὀρθοδοξίαν προσελθόντων καὶ τῇ κανονικῇ αὐτοῦ δικαιοδοσίᾳ ὑπαχθέντων ἐν Ἀμερικῇ Οὐκρανῶν πρὸς ἀνάληψιν τῶν καθηκόντων τῆς ἀρχιερατικῆς μερίμνης καὶ τῆς ἐκκλησιαστικῆς ὀργανώσεως τῶν ἐν Ἀμερικῇ Ὀρθοδόξων Οὐκρανικῶν Κοινοτήτων......».
«Εν ἔτει αϡλζ΄., κατὰ μῆνα Ἰανουάριον (κη΄.),
Ἐπινεμήσεως Ε΄.».
(Κ. Π. Ἀρχειοφ. ΠΙΒ΄., σελ. 133).

1777) ΤΙΡΑΝΩΝ, ΔΥΡΡΑΧΙΟΥ ΚΑΙ ΕΛΒΑΣΑΝΙΟΥ ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΥ — ΚΙΣΣΗΣ — (ἀπὸ Ἐπισκ. Συνάδων).
«Τῆς Ἁγιωτάτης Μητροπόλεως Τιράνων, Δυρραχίου καὶ Ἐλβασανίου τὸν οἰκεῖον ἐπιζητούσης ποιμένα........».
«Ἐν ἔτει αϡλζ΄., κατὰ μῆνα Ἀπρίλιον (γ΄),

Ἐπινεμήσεως Ε΄.».

(Κ. Π. Ἀρχειοφ. ΠΙΒ΄., σελ. 134).

Σημ. Ἡ Ἐκκλησία ἔχουσα ὑπ' ὄψει τὴν αὔξησιν καὶ τὴν εἰς πρωτεύουσαν τοῦ Ἀλβανικοῦ Κράτους ἀνύψωσιν τῆς ἐν τῇ Μητροπόλει Δυρραχίου συμπεριειλημμένης πόλεως Τιράνων, ὥρισεν ὅπως ἡ Μητρόπολις Δυρραχίου φέρῃ τοὐντεῦθεν τὸν τίτλον Μητρόπολις Τιράνων, Δυρραχίου καὶ Ἐλβασανίου.

1778) ΚΟΡΥΤΣΑΣ ΕΥΛΟΓΙΟΥ — ΚΟΥΡΙΛΑΣ — (Ἱερομόν.) «Τῆς ἁγιωτάτης Ἐπισκοπῆς Κορυτσᾶς τὸν οἰκεῖον ἐπιζητούσης ποιμένα.....».

«Ἐν ἔτει αϡλζ΄, κατὰ μῆνα Ἀπρίλιον (γ), Ἐπινεμήσεως Ε΄.».

(Κ. Π. Ἀρχ. ΠΙΒ΄., σελ. 135).

1779) ΑΥΛΩΝΕΙΑΣ ΑΓΑΘΑΓΓΕΛΟΥ — ΤΣΑΜΤΣΗΣ — «Ἡ Μετριότης ἡμῶν μετὰ τῆς περὶ ἡμᾶς Ἁγίας καὶ Ἱερᾶς Συνόδου διασκεψάμενοι ἐπὶ τῆς αἰτήσεως τοῦ Ἀγαθαγγέλου Τσάμτση ἐξαιτουμένου τὴν συγγνώμην τῆς Ἐκκλησίας καὶ τὴν ἄρσιν τῆς ἐν καιρῷ ἐπιβληθείσης αὐτῷ ποινῆς τῆς καθαιρέσεως, καὶ ἐκτιμήσαντες τὰ ἐκδηλούμενα ὑπ' αὐτοῦ αἰσθήματα βαθείας λύπης καὶ μετανοίας ἐφ' οἷς ἔσφαλλε ἔναντι τῆς Ἐκκλησίας, ἀποφασίζομεν : Παρέχομεν τῷ ὡς ἄνω αἰτουμένῳ τὴν συγγνώμην τῆς Ἐκκλησίας διὰ τῆς ἄρσεως τῆς καθαιρέσεως, ἀναγνωρίζοντες δὲ καὶ τὴν ὅπως ποτὲ γενομένην χειροτονίαν αὐτοῦ εἰς ἀρχιερέα, οὐ μέντοι γε καὶ τὴν ἐκλογὴν καὶ ἀνάδειξιν αὐτοῦ εἰς Ἐπίσκοπον Βελεγράδων ἀπονέμομεν αὐτῷ τὸν τίτλον τῆς πάλαι ποτὲ διαλαμψάσης Ἐπισκοπῆς Αὐλωνείας.»

«Ἐν ἔτει αϡλζ΄., κατὰ μῆνα Ἀπρίλιον (γ), Ἐπινεμήσεως Ε΄.».

(Κ. Π. Ἀρχειοφ. ΠΙΒ΄., σελ. 136).

1780) ΑΡΓΥΡΟΚΑΣΤΡΟΥ ΠΑΝΤΕΛΕΗΜΟΝΟΣ — ΚΟΤΟΚΟΣ — (Ἱερομ.) «Τῆς Ἁγιωτάτης Ἐπισκοπῆς Ἀργυροκάστρου τὸν

οἰκεῖον ἐπιζητούσης ποιμένα πρὸς οἰκοδομὴν το- ἐν αὐτῇ πληρώματος...........».

«Ἐν ἔτει ᾳϡλζ'., κατὰ μῆνα Ἀπρίλιον (ς'.),

Ἐπινεμήσεως Ε'.».

(Κ. Π. Ἀρχ. ΠΙΒ'., σελ. 137).

Σημ. : Τὸ Ἀργυρόκαστρον ἀποσπασθὲν ἀπὸ τῆς Μ. Δρυϊνουπόλεως ἀπετέλεσεν ἰδιαιτέραν ὁμώνυμον Ἐπισκοπὴν διὰ τοῦ ὑπ' ἡμερομ. 30 Μαρτίου 1937 «Πατριαρχικοῦ καὶ Συνοδικοῦ Τόμου ἱδρύσεως τῆς Ἐπισκοπῆς Ἀργυροκάστρου».

1781) ΒΕΡΑΤΙΟΥ, ΑΥΛΩΝΟΣ ΚΑΙ ΚΑΝΙΝΗΣ ΑΓΑΘΑΓΓΕΛΟΥ — ΤΣΑΜΤΣΗΣ — (ἀπὸ Ἐπισκ. Αὐλωνείας).
«Τῆς Ἁγιωτάτης Ἐπισκοπῆς Βερατίου, Αὐλῶνος καὶ Κανίνης τὸν οἰκεῖον ἐπιζητούσης ποιμένα πρὸς οἰκοδομὴν τοῦ ἐν αὐτῇ χριστεπωνύμου πληρώματος...........».
«Ἐν ἔτει ᾳϡλζ'., κατὰ μῆνα Ἀπρίλιον (ς'.)
Ἐπινεμήσεως Ε'.».

(Κῶδ. Π. Ἀρχειοφ. ΠΙΒ'., σελ. 138).

ΕΤΟΣ 1938.

1782) ΒΟΣΤΩΝΗΣ ΑΘΗΝΑΓΟΡΟΥ — ΚΑΒΑΔΑΣ — (Ἀρχιμ.) - Πρωτοσυγκ. τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀμερικῆς), αἰτήσει τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Ἀμερικῆς Βορείου καὶ Νοτίου κ. Ἀθηναγόρου.

«Ἐν ἔτει ᾳϡλη', κατὰ μῆνα Μάϊον (λα'.);
Ἐπινεμήσεως ΣΤ'.».

(Κ. Π. Ἀρχ. ΠΙΒ'., σελ. 139).

1783) ΖΕΡΖΙΚΑ ΑΔΑΜ — ΒΙΤΟΛΑ — (Πρωθιερεύς). «...... αἰτήσεως γενομένης τῇ Ἐκκλησίᾳ ἀπὸ μέρους τοῦ ἀγαπητοῦ ἡμῖν ἐν

Χριστῷ ἀδελφοῦ Πανιερωτάτου Μητροπολίτου Ρίγας καὶ πάσης Λατβίας κ. Αὐγουστίνου ἐπὶ τῷ χειροτονηθῆναι τὸν ἄξιον ὡς δεύτερον αὐτοῦ βοηθὸν Ἐπίσκοπον εἰς τὸ συντρέχειν αὐτῷ ἐν τῇ ποιμαντορίᾳ τῆς Ἁγιωτάτης Μητροπόλεως καὶ αὐτονόμου Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας τῆς Λατβίας, συμφώνως τοῖς ἐν τῷ διέποντι τὴν Ἐκκλησίαν ταύτην Πατριαρχικῷ καὶ Συνοδικῷ Τόμῳ διαλαμβανομένοις.... ......».

«Ἐν ἔτει αϡλη', κατὰ μῆνα Μάϊον (λα'). Ἐπινεμήσεως ΣΤ'.».

(Κ. Π. Ἀρχ. ΠΙΒ'., σελ. 140).

1784) ΑΓΑΘΟΝΙΚΕΙΑΣ ΟΡΕΣΤΟΥ -- ΤΣΟΡΝΟΚ — (Πρεσβύτερος). «........... αἰτήσεως γενομένης τῇ Ἐκκλησίᾳ ἀπὸ μέρους τοῦ ἀγαπητοῦ ἡμῖν ἐν Χριστῷ ἀδελφοῦ Πανιερωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀμερικῆς Βορείου καὶ Νοτίου κ. Ἀθηναγόρου ἐπὶ τῷ χειροτονηθῆνια τὸν ἄξιον καὶ κατάλληλον ἐκ τοῦ μέσου τῶν εἰς τοὺς κόλπους τῆς Ἁγίας Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας ἐπανελθόντων καὶ τῇ κανονικῇ τῆς αὐτοῦ Πανιερότητος δικαιοδοσίᾳ ὑπαχθέντων Καρπαθορρώσσων Ἀμερικῆς πρὸς ἀνάληψιν τῆς Ἀρχιερατικῆς μερίμνης αὐτῶν.... ......».

Ἐν ἔτει αϡλη'. κατὰ μῆνα Σεπτέμβριον (ιστ').

Ἐπινεμήσεως Ζ'.

(Κῶδιξ Π. Ἀρχ. ΠΙΒ'., σελ. 141).

(Συνεχίζεται)

ΤΟ ΔΙΟΡΘΟΔΟΞΟΝ ΚΑΙ ΔΙΑΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΟΝ ΕΡΓΟΝ ΤΟΥ ΓΕΡΜΑΝΟΥ ΣΤΡΗΝΟΠΟΥΛΟΥ ΠΡΟ ΤΗΣ ΑΝΥΨΩΣΕΩΣ ΤΟΥ ΕΙΣ ΤΗΝ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΝ ΘΥΑΤΕΙΡΩΝ

Ὁ Μητροπολίτης Θυατείρων Γερμανὸς Στρηνόπουλος ἐγεννήθη κατὰ τὸ ἔτος 1872 εἰς τὸ χωρίον Δελλιῶνες τῆς Ἀνατολικῆς Θράκης. Εἰς τὴν Ἱ. Θεολογικὴν Σχολὴν τῆς Χάλκης εἰσῆλθε τὸ 1889 καὶ ἀπεφοίτησεν ἐξ αὐτῆς ἀριστοῦχος τὸ 1897. Ἡ Ἐναίσιμος αὐτοῦ Διατριβὴ εἶχε τὸ θέμα : «Ὅτι ἡ Οἰκουμενικὴ Ἐκκλησία ἐστὶν ὁ ἀλάθητος κριτὴς ἐν τοῖς τῆς πίστεως». Διάκονος ὢν ἀπεστάλη ὑπὸ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, δύο ἔτη μετὰ τὴν ἀποφοίτησίν του ἐκ τῆς Σχολῆς, εἰς Εὐρώπην πρὸς συνέχισιν καὶ συμπλήρωσιν τῶν σπουδῶν αὐτοῦ. Ἐφοίτησεν εἰς τὰ Πανεπιστήμια τῆς Λειψίας, τοῦ Στρασβούργου καὶ τῆς Λωζάννης. Ἐν Λειψίᾳ ἀνηγορεύθη Διδάκτωρ τῆς Φιλοσοφίας, ἀφοῦ ὑπέβαλε καὶ τὴν πρὸς τοῦτο Διατριβήν, «Αἱ φιλοσοφικαὶ θεωρίαι τοῦ Ἱππολύτου».

Μετὰ τὴν ἀποπεράτωσιν τῶν σπουδῶν αὐτοῦ ἐπανελθὼν διωρίσθη τὸ 1904 Καθηγητὴς ἐν τῇ Τροφῷ Σχολῇ τῆς Χάλκης, ἐν τῇ ὁποίᾳ καὶ παρέμεινε μέχρι τοῦ 1922. Ἐδίδαξεν ἐπὶ σειρὰν ἐτῶν τὰ μαθήματα τῆς Δογματικῆς, τῆς Συμβολικῆς, τῆς Εἰσαγωγῆς εἰς τὴν Κ. Δ., τῆς Ἐγκυκλοπαιδείας τῆς Θεολογίας καὶ τῆς Ἱερᾶς Κατηχήσεως. Ἐκ τῶν μαθημάτων τούτων συνέγραψε πρὸς χρῆσιν τῶν μαθητῶν τῆς Σχολῆς καὶ Ἐγχειρίδιά τινα. Τὸ 1907, χειροτονηθεὶς ἐν τῷ μεταξὺ εἰς Πρεσβύτερον καὶ προχειρισθεὶς εἰς Ἀρχιμανδρίτην, διωρίσθη προσωρινὸς Σχολάρχης, τὸ δὲ ἑπόμενον ἔτος ὁριστικὸς τοιοῦτος. Τὸ 1912 Ἡ Ἐκκλησία προήγαγεν αὐτὸν εἰς Τιτουλάριον Μητροπολίτην Σελευκείας.

Τὸ 1922, ἐπὶ τῆς Πατριαρχείας Μελετίου τοῦ Δ΄, ἐξελέγη Μητροπολίτης Θυατείρων καὶ Ἔξαρχος Δυτικῆς καὶ Κεντρώας Εὐρώπης μὲ ἕδραν τὸ Λονδῖνον, ἔνθα παρέμεινεν ὡς τοιοῦτος μέχρι τοῦ θανάτου αὐτοῦ, ἐπισυμβάντος κατὰ τὸ 1951.

*
* *

Ὁ Γερμανὸς Στρηνόπουλος, ὡς Μητροπολίτης Θυατείρων, εἰρ-

γάσθη, ἐπὶ μίαν σχεδὸν τριακονταετίαν, ἐντατικῶς εἰς τὸν τομέα τῶν Ἐκκλησιαστικῶν σχέσεων, τῆς οὕτω κατὰ τὸν αἰῶνά μας κληθείσης Οἰκουμενικῆς Κινήσεως. Καταλέγεται μεταξὺ τῶν πρωτοπόρων τῆς Κινήσεως ταύτης καὶ τῶν μεγαλυτέρων Οἰκουμενιστῶν. Ὁ βίος του εἶναι δυνατὸν νὰ ἀντιπαραβληθῇ πρὸς τὰ διάφορα στάδια, ἅτινα διῆλθε μέχρι τοῦδε ἡ Ἱστορία τῆς Ἐκκλησιαστικῆς συνεργασίας τοῦ αἰῶνός μας. Ἐνταῦθα θὰ ἐξετάσωμεν ἐν συντομίᾳ τὴν δρᾶσιν καὶ συμβολὴν τοῦ Γερμανοῦ Στρηνοπούλου εἰς τὴν ῥηθεῖσαν Κίνησιν πρὸ τῆς ἀνυψώσεώς του εἰς τὴν Μητρόπολιν Θυατείρων ὅτε ἐσχολάρχευεν ἐν τῇ Σχολῇ τῆς Χάλκης καὶ ἦτο Μητροπολίτης Σελευκείας, δηλαδὴ πρὸ τοῦ 1922.

*
* *

Ἀπὸ τῶν ἀρχῶν τῆς παρούσης Ἑκατονταετηρίδος εὐνοϊκὸς ἤρχισε νὰ πνέῃ ὁ ἄνεμος διὰ τὴν μεταξὺ τῶν Ἐκκλησιῶν συνεργασίαν. Ὁ εὐγενὴς οὗτος πόθος δὲν ἐξεδηλοῦτο μόνον ἐν τῇ Δύσει καὶ τῇ Ἀμερικῇ, ἀλλὰ καὶ ἐν τῇ Ἀνατολῇ, ἐντὸς τῶν κόλπων τῶν Ὀρθοδόξων Ἐκκλησιῶν. Τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον, πατριαρχεύοντος τὸ ϐ΄ τοῦ μεγαλοπνόου Ἰωακεὶμ τοῦ Γ΄, ἀπέστειλε κατὰ τὸ 1902 τὴν γνωστὴν Πατριαρχικὴν καὶ Συνοδικὴν Ἐγκύκλιον 1) πρὸς τοὺς Πατριάρχας καὶ τὰς ἀδελφὰς αὐτοκεφάλους Ἐκκλησίας, ἐν ᾗ μεταξὺ ἄλλων ἐθίγοντο καὶ τὰ φλέγοντα ζητήματα τῶν σχέσεων τῶν Ὀρθοδόξων Ἐκκλησιῶν πρὸς ἀλλήλας καὶ πρὸς τοὺς ἐκτὸς αὐτῶν εὑρισκομένους. Αἱ πρὸς τὴν Ἐγκύκλιον ταύτην Ἀπαντήσεις τῶν Ἀδελφῶν Ὀρθοδόξων Ἐκκλησιῶν καὶ ἡ Ἀνταπάντησις τῆς Μεγάλης τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας, κατὰ τὸ 1904, ὡς καὶ ἡ ἐν γένει ζωὴ τῆς Ἐκκλησίας δεικνύουν τὴν στροφὴν τῆς Ἐκκλησίας πρὸς τὴν κατεύθυνσιν ταύτην.

Ὁ Α΄ Παγκόσμιος Πόλεμος ἐπέδρασε δυσμενῶς ἐφ᾽ ὅλων τῶν ἐκδηλώσεων τοῦ ἀνθρωπίνου πολιτισμοῦ. Πάντως αἱ εἰρηνιστικαὶ προσπάθειαι ἀπὸ Ἐκκλησιαστικῆς πλευρᾶς δὲν ἔπαυσαν, ὁπουδήποτε ὑπῆρχεν εὐνοϊκὸν ἔδαφος δι᾽ αὐτάς.

---

1) Ἡ περὶ τῶν σχέσεων τῶ. Αὐτοκεφάλων Ὀρθοδόξων Ἐκκλησιῶν καὶ περὶ ἄλλων γενικῶν ζητημάτων Πατριαρχικὴ καὶ Συνοδικὴ Ἐγκύκλιος τοῦ 1902, Αἱ εἰς αὐτὴν ἀπαντήσεις τῶν Ἁγίω. Αὐτοκεφάλων Ὀρθοδόξων Ἐκκλησιῶν καὶ ἡ Ἀνταπάντησις τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου. Ἐκ τοῦ Πατρ. Τυπ. 1904. Χρ. Ἀνδρούτσου, Αἱ τῆς ἑνώσεως τῶν Ἐκκλησιῶν βάσεις κατὰ τὰ ἀρτιφανῆ τῶν Ὀρθοδόξων Ἐκκλησιῶν Γράμματα, Ἐκκλ. Ἀλ. 25 (1905) 154 ἑξ., καὶ ἀνάτυπον.

Ἐν τῷ κέντρῳ τῆς Ὀρθοδοξίας ζωηρὸν ἐξηκολούθει νὰ ὑφίσταται τὸ ἐνδιαφέρον διὰ τὴν προώθησιν τῶν Ἐκκλησιαστικῶν σχέσεων, τοὐλάχιστον τὸ κατ' ἀρχὰς ἐπὶ τοῦ Πρακτικοῦ Χριστιανισμοῦ. Οὕτω, κατὰ τὴν Συνεδρίαν τῆς 10ης Ἰανουαρίου τοῦ 1919 τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, ὁ Τοποτηρητὴς τοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου Προύσης Δωρόθεος ἔκαμε τὴν ἑξῆς πρότασιν:

«Νομίζω ὅτι εἶναι καιρὸς πλέον ὅπως ἡ Ὀρθόδοξος Ἐκκλησία σκεφθῇ σοβαρῶς καὶ περὶ τοῦ ζητήματος τῆς ἑνώσεως τῶν ἐπὶ μέρους Χριστιανικῶν Ἐκκλησιῶν, ἰδίως μετὰ τῶν Ἀγγλικανῶν, τῶν Παλαιοκαθολικῶν, καὶ τῆς Ἀρμενικῆς Ἐκκλησίας. Ὅπως δὲ τὸ βαρυσήμαντον ἄγγελμα καὶ πρόσταγμα τῆς ἑνώσεως τῶν ἐπὶ μέρους ἐθνῶν πρὸς σχηματισμὸν μιᾶς κοινωνίας ἐθνῶν, προῆλθεν ἐκ τῆς ἐν τῇ Δύσει μεγάλης Δημοκρατίας τῆς Ἀμερικῆς, τοιουτοτρόπως τὸ ἐπίσης βαρυσήμαντον ἄγγελμα καὶ πρόσταγμα πρὸς μελέτην τοῦ ζητήματος περὶ προσεγγίσεως καὶ δὴ καὶ ἑνώσεως τῶν διαφόρων χριστιανικῶν ὁμολογιῶν πρὸς σχηματισμὸν κοινωνίας Ἐκκλησιῶν πρέπει νὰ προέλθῃ ἐκ τῆς ἐν τῇ Ἀνατολῇ Μ. Ἐκκλησίας τῆς ΚΠόλεως. Ἡ ἡμετέρα λοιπὸν Ἐκκλησία ὀφείλει νὰ λάβῃ τὴν πρωτοβουλίαν ταύτην καὶ μετὰ μελέτην βαθεῖαν τοῦ πράγματος νὰ δώσῃ τὸ σύνθημα τῆς ἐν χριστιανικῇ ἀγάπῃ ἑνώσεως πασῶν τῶν Ἐκκλησιῶν». 2)

Μετὰ συζήτησιν καὶ ἀνταλλαγὴν σκέψεων ἐνεκρίθη ὁ καταρτισμὸς Ἐπιτροπῆς πρὸς μελέτην καὶ εἰσήγησιν ἐπὶ τοῦ ὡς ἄνω θέματος. Ἡ Ἐπιτροπὴ αὕτη κατηρτίσθη ἐκ Μητροπολιτῶν, τοῦ Ἀρχιγραμματέως τῆς Ἱ. Συνόδου καὶ τοῦ Συλλόγου τῶν Θεολόγων Καθηγητῶν τῆς ἐν Χάλκῃ Θεολογικῆς Σχολῆς. Διώρισε δὲ Ὑποεπιτροπὴν πρὸς μελέτην τοῦ σπουδαίου τούτου ζητήματος, ἀπαρτισθεῖσαν ἐκ τοῦ Συλλόγου τῶν Θεολόγων Καθηγητῶν τῆς Σχολῆς: τοῦ Σχολάρχου Σελευκείας Γερμανοῦ καὶ τῶν Καθηγητῶν Ἰω. Εὐστρατίου, Β. Στεφανίδου Β. Ἀντωνιάδου καὶ Π. Κομνηνοῦ. Ἡ Ἔκθεσις τῆς Ὑποεπιτροπῆς πλὴν ὀλίγων μεταβολῶν ἐνεκρίθη ὑπὸ τῆς Ἐπιτροπῆς καὶ ὑπεβλήθη εἰς τὴν Ἁγίαν καὶ Ἱερὰν Σύνοδον διὰ τὰ περαιτέρω. Αὕτη ἐνεκρίθη ἐν τῇ Συνεδρίᾳ τῆς 19ης Νοεμβρίου 1919. Τέλος δὲ ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ἐν λόγῳ γνωμοδοτήσεως συνετάχθη καὶ ἐξεδόθη ὑπὸ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου κατὰ Ἰανουάριον τοῦ 1920 ἡ περίφημος «Ἐγκύκλιος Συνοδικὴ τῆς Ἐκκλησίας ΚΠόλεως πρὸς τὰς

2) Ἐκκλ. Ἀλ. 39 (1919) 16, 17—19. 40 (1919) 277—9, 298. Ἰω. Καρμίρη, Τὰ Δογματικὰ καὶ Συμβολικὰ Μνημεῖα. . , ΙΙ, 950 ἑξ.

ἁπανταχοῦ Ἐκκλησίας τοῦ Χριστοῦ», δι' ἧς τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον ἐκάλει τὰς Ἐκκλησίας τοῦ Χριστοῦ εἰς συνάφειαν καὶ προσέγγισιν καὶ εἰς σύμπηξιν μιᾶς Κοινωνίας τῶν Ἐκκλησιῶν. Ἐν τῇ Ἐγκυκλίῳ ταύτῃ δίδονται αἱ προϋποθέσεις διὰ τὴν ἐπιζητουμένην συνεργασίαν καὶ σχέδιον διὰ τὴν ἐφαρμογὴν αὐτῆς ἐν τῇ πράξει. Ἡ Ἐγκύκλιος τοῦ 1920, ἥτις προῆλθεν ἐκ τοῦ Συλλόγου τῶν Θεολόγων Καθηγητῶν τῆς Σχολῆς περιλαμβάνει τὰς σκέψεις καὶ ἀπόψεις τῶν μελῶν αὐτοῦ, συμπεριλαμβανομένου καὶ τοῦ Σχολάρχου Σελευκείας Γερμανοῦ. Ἡ συμβολὴ αὐτοῦ ὑπῆρξε σπουδαία ὄχι μόνον κατὰ τὴν σύνταξιν τοῦ Διαγγέλματος τούτου, ἀλλὰ καὶ ὡς πρὸς τὸν τρόπον τῆς ἑρμηνείας πρὸς τοὺς ξένους καὶ τῆς ἐφαρμογῆς αὐτοῦ ἐν τῇ Οἰκουμενικῇ Κινήσει.

*
* *

Ἡ Οἰκουμενικὴ Κίνησις, κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην, εὑρίσκετο ἐν τῇ γενέσει αὐτῆς, καὶ ἐκτὸς ἄλλων ἀτομικῶν εἴτε καὶ ὁμαδικῶν ἐκδηλώσεων, παρουσιάζετο ὑπὸ τρεῖς κυρίως μορφάς : Τὸ Παγκόσμιον Συνέδριον περὶ Πίστεως καὶ Τάξεως, τὸν Παγκόσμιον Σύνδεσμον Διεθνοῦς Φιλίας διὰ τῶν Ἐκκλησιῶν καὶ τὸ Παγκόσμιον Χριστιανικὸν Συνέδριον περὶ Ζωῆς καὶ Ἐργασίας. Τὸ ὄνομα τοῦ Σελευκείας Γερμανοῦ, ἀπὸ τοῦ 1920 καὶ ἑξῆς, συνδέεται καὶ πρὸς τὰς τρεῖς ταύτας Κινήσεις. Τὸ ἔτος ἐκεῖνο, λόγῳ τῶν κατ' αὐτὸ συνελθόντων Συνεδρίων, εἶναι δυνατὸν νὰ θεωρηθῇ ἡ χρονικὴ ἀρχὴ τῆς Οἰκουμενικῆς Κινήσεως.

Οἱ διοργανωταὶ τῆς Κινήσεως Π. Τ., ἥτις ἐξεπήδησεν ἐκ τῶν κόλπων τῆς ἐν Ἀμερικῇ Ἐπισκοπιανῆς Ἐκκλησίας, εὐθὺς μετὰ τὸ τέλος τοῦ Α'. Παγκοσμίου Πολέμου ἀπέβλεψαν εἰς τὴν διεύρυνσιν τῆς δράσεως τῆς ὡς ἄνω Κινήσεως. Ἀπεφάσισαν ὅπως συγκαλέσουν κατὰ τὸ ἔτος 1920 Προκαταρκτικὴν Συνδιάσκεψιν περὶ Π. Τ. πρὸς καθορισμὸν τῶν θεμάτων τοῦ μέλλοντος νὰ συνέλθῃ Παγκοσμίου Συνεδρίου καὶ τῆς περαιτέρω δράσεως αὐτοῦ καὶ ὅπως ἀποστείλουν Ἐπιτροπὴν εἰς τὰς Ἐκκλησίας τῆς Εὐρώπης καὶ Ἀνατολῆς ἐπὶ τῷ σκοπῷ ὅπως προσκαλέσουν αὐτὰς ἐπισήμως εἰς τὸ Προκαταρκτικὸν Συνέδριον τοῦ 1920.

Ἡ Ἐπιτροπὴ αὕτη ἐκ τῶν Ἐπισκόπων τοῦ Σικάγου Κ. Ἄνδερσον, τοῦ Νοτίου Ὀχάϊο Β. Βίνσεντ, τοῦ Φὸν — δὲ Λὰκ Ρ. Οὐέλλερ, τοῦ Πρεσβ. Δρος Ε. Πάρσονς καὶ τοῦ Δρος Β. Ρότζερς κατὰ τὴν εἰς τὰ Πατριαρχεῖα ἐπίσκεψιν αὐτῆς, Ἀπρίλιος 1919, ἐγένετο δεκτὴ ὑπὸ τοῦ ἀναπληρωτοῦ Τοποτηρητοῦ Καισαρείας Νικολάου καὶ ἐν ἰδιαιτέρᾳ Συνεδρίᾳ τῆς Συνόδου ἐξέθεσε τὸν σκοπὸν τῆς ἐλεύσεως αὐτῆς, τὸν σκοπὸν τῆς προτεινομένης συνεργασίας καὶ τῆς Συνελεύσεως καὶ ἐκάλεσε τὸ Οἰκου-

μενικὸν Πατριαρχεῖον ὅπως λάβῃ μέρος καὶ ἀποστείλῃ ἀντιπροσώπους εἰς αὐτήν. Ἡ ἀπάντησις τῆς Ἱερᾶς Συνόδου ὑπῆρξεν εὐνοϊκή.

«Ἐφ' ᾧ προθύμῳ γνώμῃ καὶ ἀγαλλομένῃ καρδίᾳ διαβεβαιούμεθα τὰς Ὑμετέρας Σεβασμιότητας ὅτι ἡ Ἐκκλησία ΚΠόλεως θέλει πέμψῃ ἐν καιρῷ, τοῦ τε χρόνου καὶ τοῦ τόπου τῆς Συνδιασκέψεως ὁριζομένου, ἀντιπροσώπους αὐτῆς καταλλήλως, τείνουσα οὕτω χεῖρα συναντιλήψεως τοῖς ἐργαζομένοις ἐν τῷ ἰδίῳ ἀγρῷ καὶ ἐν τῷ αὐτῷ ἀμπελῶνι τοῦ Κυρίου...» 3)

Ἡ Ἀντιπροσωπεία, κατὰ τὴν ἐνταῦθα διαμονήν της, ἐπεσκέφθη καὶ τὴν Σχολὴν τῆς Χάλκης, ἔνθα ἀντήλλαξε σκέψεις μετὰ τοῦ Καθηγητικοῦ Σώματος καὶ τοῦ Σχολάρχου Σελευκείας Γερμανοῦ, 4) ὅπως καὶ μετὰ τοῦ Μητροπολίτου Ὀδησσοῦ Πλάτωνος, καταμένοντος, λόγῳ τῶν τραγικῶν ἐν Ρωσσίᾳ γεγονότων, ἐν αὐτῇ.

Ἡ Προκαταρκτικὴ Συνδιάσκεψις 5) συνεκλήθη ἐν Γενεύῃ ἀπὸ τῆς 12—20 Αὐγούστου 1920 (ν. ἡ.) τῇ συμμετοχῇ τῶν Ὀρθοδόξων, Παλαιοκαθολικῶν, Ἀγγλικανῶν καὶ λοιπῶν Προτεσταντῶν. Ἡ Ἐκκλησία τῆς Ρώμης προσκληθεῖσα ἠρνήθη νὰ συμμετάσχῃ.

Ἐκ τῶν Ὀρθοδόξων Ἐκκλησιῶν ἀπέστειλαν ἀντιπροσώπους σχεδὸν ἅπασαι αἱ Ἐκκλησίαι, ἐκτὸς τῶν Πατριαρχείων Ἀντιοχείας καὶ Ρωσσίας. Ἐκ τῆς τελευταίας Ἐκκλησίας ἀνεπισήμως παρέστη ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Βολύνης καὶ Ζητομήρης Εὐλόγιος καὶ ὁ Πρωθιερεὺς Σ. Ὀρλώφ. Καὶ ἡ Βουλγαρικὴ Ἐκκλησία ὡσαύτως ἀπέστειλεν ἀντιπροσώπους.

Ὁ Μητροπολίτης Σελευκείας Γερμανὸς καὶ ὁ Ἀρχιμ. Κ. Βαλλιάδης ἀντεπροσώπευον τὰ Πατριαρχεῖα ΚΠόλεως καὶ Ἱεροσολύμων.

Οἱ Ὀρθόδοξοι εἰς τὴν Συνδιάσκεψιν ταύτην παρίσταντο ὡς ἓν ὅλον, συνερχόμενοι κατ' ἰδίαν καὶ χαράσσοντες οὕτω τὴν γραμμὴν πορείας. Εἰς τὰ καθέκαστα ὡμίλουν ἅπαντες οἱ ἀντιπρόσωποι, ἀπεφασίσθη ὅμως ὅπως ὁ Μητροπολίτης Σελευκείας Γερμανός, τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατρι-

3) Ἐκκλ. Ἀλ. 39 (1919) 89—90, 93—97, 100. R. Rouse, A. History of the Ecumenical Movement, p. 415.

4) Τὸ ὄνομα τοῦ Γερμανοῦ Στρηνοπούλου συνδέεται καὶ πρὸς τὸ ἐν τῇ Πόλει ἡμῶν κατὰ τὸ 1911 συνελθὸν Παγκόσμιον Συνέδριον τῆς Παγκοσμίου Χριστιανικῆς Φοιτητικῆς Ὁμοσπονδίας, τὸ διοργανωθὲν ὑπὸ τοῦ ἀειμν. Μόττ. R. Rouse, αὐτ. σ. 341, 602—3, 650—1.

5) Ἔκθεσις τῆς Πατριαρχικῆς Ἀντιπροσωπείας, Νέος Ποιμὴν 3(1921) 558—589 W. C. F. O., Report of the Preliminary Meeting at Geneva, Switzerland. August 12—20. 1920 R. Rouse, αὐτ., σ. 417—9.

αρχείου, εἰς τὰ γενικὰ ζητήματα ὁμιλῇ ἀπὸ μέρους τῆς ὅλης Ὀρθοδόξου Ἀντιπροσωπείας. Μεταξὺ τῶν τεσσάρων ἐπισήμων γλωσσῶν τοῦ Συνεδρίου ὡρίσθη διὰ πρώτην καὶ μόνην φορὰν καὶ ἡ Ἑλληνική, τιμῆς ἕνεκεν πρὸς τὴν Ὀρθόδοξον Ἐκκλησίαν. Ἐν τῇ Εἰσηγητικῇ Ἐπιτροπείᾳ τῆς Συνδιασκέψεως ἐξελέγη ὡς μέλος καὶ ὁ Σελευκείας Γερμανός.

Οἱ ἀντιπρόσωποι τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου ὁμοῦ μετὰ τῶν ἄλλων Ἑλλήνων ἀντιπροσώπων τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας ἐν Γενεύῃ προέβησαν εἰς τὸν καταρτισμόν, ἐπὶ τῇ βάσει τῆς Πατριαρχικῆς Ἐγκυκλίου τοῦ 1920, προγράμματος ἐργασίας τῆς παρούσης Συνδιασκέψεως. Τοῦτο ἐγένετο δεκτὸν ὑφ' ὅλων τῶν Ὀρθοδόξων ἐν Γενεύῃ καὶ ἀνεγνώσθη ἐν τῷ Συνεδρίῳ ὑπὸ τοῦ κ. Ἀλιβιζάτου, τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος. Πρὸ τῆς ἀναγνώσεως τοῦ προγράμματος ὁ Μ. Σελευκείας ἐξ ὀνόματος τῶν Ὀρθοδόξων ἀπηύθυνε πρὸς τὴν Συνδιάσκεψιν χαιρετισμόν, εἰπὼν μ. ἄ. καὶ τὰ ἑξῆς :

«Ἡ σύγκλησις τοῦ Συνεδρίου τούτου συμπίπτει πρὸς ἀνάλογον τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας ἐνέργειαν. Τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον, ἡ προκαθημένη τῶν κατὰ Ἀνατολὰς Ἐκκλησιῶν, ἀπεφάσισεν, ἀδελφικὸν ἀπευθύνουσα πρὸς πάσας τὰς Ἐκκλησίας τοῦ Χριστοῦ ἀσπασμόν, νὰ καλέσῃ αὐτάς, ἵνα προλειαίνουσαι τὴν ὁδὸν τῆς τελικῆς ἐν πίστει ἑνώσεως, συμπήξωσι κοινωνίαν τῶν Ἐκκλησιῶν, ἐνῷ δ' εὑρίσκετο ἐν τῇ μελέτῃ καὶ προπαρασκευῇ τῆς πρὸς τοῦτο προσκλήσεως, ἥτις δὲν ἐβράδυνε νὰ ἐπακολουθήσῃ, κατέφθασεν ἡ πρόσκλησις τῆς ἐν Ἀμερικῇ Ἐπισκοπιανῆς Ἐκκλησίας.

Ὑπὸ αἰσθημάτων εἰλικρινοῦς ἀγάπης πρὸς πάσας τὰς Ἐκκλησίας τοῦ Χριστοῦ ἐμπνεομένη, μακρὰν πάσης προσηλυτιστικῆς ἐνεργείας παρὰ τοῖς Χριστιανικοῖς λαοῖς ἄλλων Ἐκκλησιῶν, ἡ Ὀρθόδοξος Ἐκκλησία δὲν ἦτο δυνατὸν ἢ μετ' ἀνυποκρίτου χαρᾶς νὰ χαιρετίσῃ κίνησιν, τὸν αὐτὸν καὶ ἐκείνη ἐπιδιώκουσα σκοπὸν καὶ ν' ἀποδεχθῇ τὴν ἀποστολὴν ἡμῶν ἐνταῦθα, ὡς ἀντιπροσώπων Αὐτῆς.» 6)

Ἀκολούθως ὁ κ. Ἀλιβιζᾶτος ἐξέθεσε διὰ βραχέων τὴν Ὀρθόδοξον περὶ Ἐκκλησίας διδασκαλίαν, «πᾶσαι αὗται αἱ Ἐκκλησίαι αἱ Ὀρθόδοξοι ἀποτελοῦσι τὴν «μίαν, ἁγίαν, καθολικὴν καὶ ἀποστολικὴν Ἐκκλησίαν», καὶ κατόπιν ἀνέπτυξε τὸ πρόγραμμα τῶν Ὀρθοδόξων.

«Τὸ πρόγραμμα... ὡς κυριωτέραν αὐτοῦ ἰδέαν ἔχει τὴν ἐγκαθίδρυσιν ἀληθοῦς φιλικῆς συνεννοήσεως μεταξὺ τῶν διαφόρων Χριστιανι-

6) Νέος Ποιμήν, ἔνθ. ἀν., σ. 566—7.

κῶν ὁμάδων ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ὑψίστου νόμου, τὸν ὁποῖον ἔδωκεν εἰς ἡμᾶ ὁ Κύριος ἡμῶν, τοῦ νόμου τῆς ἀγάπης. Τὸ ὑποβαλλόμενον πρόγραμμα ἀ ποβλέπει τόγε νῦν εἰς τὴν δημιουργίαν κοινωνίας τῶν Ἐκκλησιῶν κατ τὸν τρόπον τῆς κοινωνίας τῶν ἐθνῶν, ἥτις θὰ προλειάνῃ τὸν τελικὸν σκο πὸν τῆς ἐν πίστει καὶ διοικήσει ἑνώσεως αὐτῶν. Πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτο ἀνάγκη νὰ ἐκλείψωσι πρῶτον ἡ ἄγνοια, ἡ ἐχθρότης καὶ ὁ ἐγωϊσμός. Δι τοῦτο ὡς πρῶτον σημεῖον ἐν τῷ προγράμματι ἡμῶν ὡρίσαμεν τὴν κατ παυσιν τοῦ προσηλυτισμοῦ μεταξὺ τῶν διαφόρων Χριστιανικῶν Ἐκκλη σιῶν καὶ τὴν σύναψιν ἀμοιβαίας συνεννοήσεως ὡς πρὸς τὰς μεταξὺ τῶ μὴ Χριστιανῶν ἱεραποστολάς... τοῦτο εἶνε τὸ 2ον τ. τοῦ προγράμματος ἡ μῶν : ἡ ἀλληλεγγύη μεταξὺ τῶν Χριστιανικῶν Ἐκκλησιῶν. Ὡς 3ον ὡρ σαμεν τὴν ἐπικοινωνίαν καὶ συνεργασίαν τῶν Ἐκκλησιῶν πρὸς ὑποστήρ ξιν τῶν Χριστιανικῶν ἀρχῶν κυρίως ἐναντίον παντὸς συστήματος κατ πολεμοῦντος ταύτας... Ὡς 4ον, τὴν ἀμοιβαίαν γνῶσιν καὶ σπουδὴν τῶ Ἐκκλησιῶν... Ὡς 5ον, τὴν ἕνωσιν τῶν μικρῶν συγγενῶν πρὸς ἀλλήλο Ἐκκλησιῶν... Ὡς 6ον, Τὴν ἐν εἰρηνικῷ πνεύματι ἐξέτασιν τῶν δογμ τικῶν διαφορῶν, καὶ ὡς 7ον, τὴν ἀποχὴν τῶν Ἐκκλησιῶν ἀπὸ τῶν πολ τικῶν ζητημάτων, τὰ ὁποῖα πρέπει νὰ ἀφεθῶσιν εἰς τὰς πολιτικὰς ἀρχά Ἐὰν πράξωμεν πάντα ταῦτα, ἐλπίζομεν μετὰ βεβαιότητος, ὅτι θὰ φθάσο μεν εἰς τὸ 8ον σημεῖον τοῦ ἡμετέρου προγράμματος, τὸ ὁποῖον εἶναι καὶ σκοπὸς τοῦ συνεδρίου, εἰς τὴν ἕνωσιν δηλονότι τῶν Ἐκκλησιῶν ἐν πίστ καὶ διοικήσει. Ἀλλ' ἤδη προβάλλω τὸ ἐρώτημα : Πῶς φρονοῦμεν, ὅτι δ νανται ταῦτα νὰ πραγματοποιηθῶσιν ; ἀκριβῶς εἰς τοῦτο ἀποβλέπει ὀργάνωσις τῆς κοινωνίας τῶν Ἐκκλησιῶν, ἥτις νομίζομεν, ὅτι πρέπει συγκροτηθῇ ὡς ἑξῆς : α) νὰ καθορισθῇ μόνιμος κεντρικὴ ἐπιτροπὴ τ κοινωνίας τῶν Ἐκκλησιῶν, πρὸς ἐπιδίωξιν τοῦ ἀνωτέρου σκοποῦ· β) ν ὁρισθῶσι διάφοροι Ἐπιτροπαὶ ἐν ἑκάστῃ Ἐκκλησίᾳ ἀντιπροσωπευομέν ἐν τῇ κοινωνίᾳ τῶν Ἐκκλησιῶν πρὸς συνεννόησιν καὶ συνεργασίαν μετ τῆς κεντρικῆς ἐπιτροπῆς. γ) νὰ ἱδρυθῇ εἰδικὸν δημοσιογραφικὸν ὄργα νον τῆς κοινωνίας τῶν Ἐκκλησιῶν. δ) νὰ συγκροτηθῶσι, χάριν τῶν ἀνω τέρω σκοπῶν, διάφορα συνέδρια, τῶν ὁποίων ὁ χρόνος καὶ ὁ τόπος θ καθορίζηται ὑπὸ τῆς κεντρικῆς ἐπιτροπῆς τῆς κοινωνίας τῶν Ἐκκλησιῶ καὶ ε) νὰ ὁρισθῇ ἀπὸ τοῦδε ὁ τόπος καὶ ὁ χρόνος τοῦ πρώτου Παγχριστ ανικοῦ Συνεδρίου». 7)

7) Νέος Ποιμήν, ἔνθ. ἀν., σ. 567—74. Γερ. Κονιδάρη, Ἡ θέσις τῆ Καθολικῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας ἐν τῇ Κοινωνίᾳ τῶν Ἐκκλησιῶν, Θεολογί

Τὸ πρόγραμμα τοῦτο παρεπέμφθη εἰς τὴν Εἰσηγητικὴν τοῦ Συνεδρίου Ἐπιτροπείαν, ὑποστὰν δὲ μεταλλαγάς τινας ἔλαβε τὴν τελικὴν αὐτοῦ διατύπωσιν. 8)

Ἐν τῇ Διασκέψει ἐγένετο δεκτὸν ὅπως ἐν συντομίᾳ ἀναπτυχθοῦν αἱ δογματικαὶ ἀπόψεις τῶν διαφόρων Ἐκκλησιῶν, διὰ τῶν ἀντιπροσώπων αὐτῶν ἐπὶ τῆς Ἐκκλησίας καὶ τῆς ἐννοίας τῆς ἡνωμένης Ἐκκλησίας, τῶν Ἁγίων Γραφῶν καὶ τοῦ Συμβόλου τῆς Πίστεως ἐν τῇ ἡνωμένῃ Ἐκκλησίᾳ.

Ἡ παρουσία τῶν Ὀρθοδόξων ἐν τῷ Συνεδρίῳ ὑπῆρξεν ἀπὸ πολλῶν ἀπόψεων σημαντικὴ καὶ τοῦτο ἐτονίσθη ὑπὸ τῶν ὁμιλητῶν, ἰδίως δὲ ὑπὸ τοῦ Προέδρου τοῦ Συνεδρίου Ἐπισκόπου Μπρέντ. Οὗτος εἰς τὸν ἐναρκτήριόν του λόγον εἶπεν :

«Αἱ μεγάλαι Ἐκκλησίαι τῆς Ἀνατολῆς ἐδέχθησαν τὴν ἐπίσκεψιν τῶν Ἀπεσταλμένων ἡμῶν, καὶ μετὰ μεγάλης χαρᾶς ἡμεῖς τὰ μέλη τῆς Δυτικῆς Ἐκκλησίας, χαιρετίζομεν τὴν παρουσίαν τῶν ἐπισήμων ἀντιπροσώπων αὐτῶν ἐν τῷ μέσῳ ἡμῶν σήμερον». 9)

Εἰς δὲ τὸν ἐπισφραγιστήριόν του λόγον :

«... ἡ Ἀνατολὴ καὶ ἡ Δύσις συνηντήθησαν κατὰ ἕνα τρόπον ἀρκετὰ ξένον πρὸς τὰς ἐμπειρίας πολλῶν ἐξ ἡμῶν... Ἡ Ἀνατολὴ ἔχει νὰ μᾶς προσφέρῃ κάτι ἀπὸ τὸν σεβασμὸν καὶ τὴν λατρείαν, καὶ ἓν ὅραμα τοῦ μυστηρίου τοῦ Θεοῦ, ὅπερ περισσότερον παντὸς ἄλλου θὰ ἐμβαθύνῃ καὶ θὰ ἀναπτύξῃ τὴν ζωὴν ἡμῶν, καὶ δύναμαι νὰ προσθέσω ὅτι καὶ ἡ Ἀνατολὴ χρειάζεται κάτι, τὸ ὁποῖον, μόνον ἡ Δύσις εἶναι ἀποφασισμένη νὰ προσφέρῃ ἐν τῷ πνεύματι τῆς ἀδελφωσύνης καὶ τῆς φιλίας, τὸ ὁποῖον ἐχαρακτήριζε τὴν στάσιν τῶν ἀντιπροσώπων τῶν Ὀρθοδόξων Ἐκκλησιῶν, τῶν παρευρισκομένων ἐνταῦθα.» 10)

Ἡ Συνέλευσις πρὸ τῆς λήξεως τῶν ἐργασιῶν αὐτῆς ἐξέλεξε τὴν συνεχιστικὴν αὐτῆς Ἐπιτροπὴν (Continuation Committee), ἐν τῇ ὁποίᾳ ἐξελέγη ὡς μέλος ὁ Σελευκείας Γερμανός. Οὗτος ἔλαβε προσέτι καὶ τὴν τιμητικὴν θέσιν ἑνὸς ἐκ τῶν τεσσάρων ἐπιτίμων ἀντιπροέδρων.

---

20 (1949) 497—9. Κατὰ τὴν δήλωσιν τοῦ ἐν τῷ Συνεδρίῳ Ἀρμενίου Ἐπισκόπου Ἄμπελ, καὶ ἡ Ἀρμενικὴ Ἐκκλησία συντάσσεται τῷ προγράμματι τῆς ἀντιπροσωπείας τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας.

8) Νέος Ποιμήν, αὐτ., σ. 583—4.

9) Report... at Geneva, σ. 21.

10) Αὐτ. σ. 84.

Κατὰ τὰς ἡμέρας τοῦ Συνεδρίου οἱ Ὀρθόδοξοι συνεδέθησαν ἰδιαιτέρως καὶ μετὰ τῶν Ἀγγλικανῶν καὶ τῶν Παλαιοκαθολικῶν. Τῇ προσκλήσει τῶν Ἀγγλικανῶν συνῆλθον ἰδιαιτέρως εἰς ἀνεπίσημον συνδιάσκεψιν ἐπὶ τῶν σχετικῶν πρὸς τὰς Ἐκκλησίας Ὀρθόδοξον καὶ Ἀγγλικανικήν. Ἐν αὐτῇ παρέστησαν ἐκ τῶν Ὀρθοδόξων 5, μεταξὺ αὐτῶν καὶ ὁ Σελευκείας Γερμανός, καὶ ἐκ τῶν Ἀγγλικανῶν 25 περίπου ἀντιπρόσωποι. Τῇ πρωτοβουλίᾳ δὲ τῶν Ὀρθοδόξων, παρόντος καὶ τοῦ Σελευκείας Γερμανοῦ, συνεκροτήθη ἰδιαιτέρα συνδιάσκεψις μετὰ τῶν Παλαιοκαθολικῶν, ἐν τῇ ὁποίᾳ συνεζητήθησαν ζητήματα χωρίζοντα τὰς δύο Ἐκκλησίας. Ἀμφότεραι αἱ συσκέψεις αὗται ὑπῆρξαν λίαν ἐποικοδομητικαί. 11)

Ἐν Γενεύῃ κατὰ τὸ ἴδιον χρονικὸν διάστημα συνήρχετο καὶ τὸ Προκαταρκτικὸν Συνέδριον τῆς ἑτέρας μεγάλης Κινήσεως περὶ Ζωῆς καὶ Ἐργασίας, παρόντων ἀντιπροσώπων μόνον ἐκ τῶν Προτεσταντῶν. Ὁ Σελευκείας Γερμανὸς τυχαίως συναντηθεὶς καθ' ὁδὸν μετὰ τοῦ Σουηδοῦ Πρεσβυτέρου Νεάνδερ, ἑλληνομαθοῦς, ἔμαθε παρ' αὐτοῦ τὰ τοῦ Συνεδρίου. Τὴν ἐπομένην ὅμως προσκληθεὶς ἐπισήμως ὑπὸ τοῦ Προέδρου τοῦ Συνεδρίου Ἀρχιεπισκόπου Σόδερμπλομ ἐπεσκέφθη μετὰ τοῦ Νουβίας Νικολάου, τῆς Ἐκκλησίας Ἀλεξανδρείας, καὶ τοῦ Ἀρχιμ. Χρυσοστόμου Παπαδοπούλου, τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, τὴν αἴθουσαν τῶν Συνεδριάσεων. Τοὺς Ὀρθοδόξους ἐν τῷ Συνεδρίῳ προσεφώνησεν ἑλληνιστὶ ὁ Πρεσβύτερος Νεάνδερ. Ὁ δὲ Σελευκείας Γερμανὸς ἀπήντησεν εὐχαριστῶν καὶ εὐχόμενος πρόοδον εἰς τὰς προσπαθείας τῶν Ἐκκλησιῶν διὰ μίαν συνεργασίαν καὶ μελλοντικὴν ἕνωσιν. Λαβὼν τὸν λόγον ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Σόδερμπλομ καὶ κρατῶν ἀνὰ χεῖρας τὴν Ἐγκύκλιον τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου ἐξῆρε τὸ περιεχόμενον αὐτῆς καὶ τὴν σπουδαιότητα τῆς συμμετοχῆς τῆς Ἐκκλησίας ΚΠόλεως εἰς τὸ ἔργον τῆς Συνδιασκέψεως. 12)

Ἀφ' ἑτέρου καὶ ὁ Παγκόσμιος Σύνδεσμος Διεθνοῦς Φιλίας διὰ τῶν Ἐκκλησιῶν, κατὰ τὰς αὐτὰς ἡμέρας, κατ' Αὔγουστον τοῦ 1920, εἶχεν ἐν Στ. Μπεάτεμβεργ τῆς Ἑλβετίας τὸ Συνέδριον τῆς Διεθνοῦς αὐτοῦ Ἐπιτροπείας. Αἱ Ὀρθόδοξοι Ἐκκλησίαι διὰ πρώτην φοράν, ἀπὸ τοῦ 1920, συνεργαζόμεναι ἐν τῷ Συνδέσμῳ τούτῳ ἀπέστειλαν ἀντιπροσώ-

11) Νέος Ποιμήν, ἔνθ. ἀν., σ. 587—9.

12) Ἔκθεσις περὶ τῆς εἰς Σουηδίαν Ἀποστολῆς τοῦ Μητροπολίτου Σελευκείας Γερμανοῦ ὡς Ἀντιπροσώπου τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου. Αὐτ., σ. 606 ἑξ. Ρ. Ρούς, ἔνθ. ἀν., σ. 538, 654.

πους εἰς τὸ παρὸν Συνέδριον. Ὁ τρόπος ἐργασίας τοῦ Συνδέσμου τούτου ἦτο διττός. Ἀφ' ἑνὸς μὲν ὑπῆρχον τὰ Τοπικὰ Συμβούλια εἰς κάθε χώραν καὶ ἀφ' ἑτέρου ἡ Διεθνὴς Επιτροπεία, συνερχομένη κατὰ χρονικὰ διαστήματα. Ἐν Στ. Μπεάτεμβεργ τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον ἀντεπροσωπεύθη ὑπὸ τοῦ Σελευκείας Γερμανοῦ. Οὗτος ἀνέλαβε προσέτι καὶ τὴν προεδρείαν τοῦ Τοπικοῦ ἐν τῷ Οἰκουμενικῷ Πατριαρχείῳ Συμβουλίῳ. 13)

Ἐνταῦθα θὰ πρέπῃ νὰ σημειωθῇ καὶ τὸ ταξείδιον τοῦ Σελευκείας Γερμανοῦ εἰς Σουηδίαν, ἔνθα κατ' ἐντολὴν τῆς Ἐκκλησίας μετέβη διὰ νὰ ἐπισκεφθῇ τὴν Ἐκκλησίαν τῆς Σουηδίας καὶ δώσῃ δύο διαλέξεις τοῦ Κληροδοτήματος Olaus Petri τοῦ Πανεπιστημίου τῆς Οὐψάλης.

Τὴν πρὸς τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον πρόσκλησιν ἐν θερμῇ πρὸς αὐτὸ ἐπιστολῇ ἀπηύθυνεν ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Νάθαν Σόδερμπλομ. Ἡ ἐπιστολὴ αὕτη τοῦ Σόδερμπλομ ἤρχετο ὡς ἀπάντησις πρὸς τὸ Διάγγελμα τοῦ 1920, τὸ ἀπευθυνθὲν πρὸς πάσας τὰς Ἐκκλησίας τοῦ Χριστοῦ. 14)

Ἡ πρὸς τὸν Σελευκείας Γερμανόν, καὶ δι' αὐτοῦ πρὸς τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον, ἐν Σουηδίᾳ ὑπὸ τοῦ Βασιλέως, τοῦ Ἀρχιεπισκόπου καὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν, πολιτικῶν καὶ Πανεπιστημιακῶν ἀρχῶν γενομένη τιμὴ ὑπῆρξε μεγίστη.

Εἰς τὰς δύο αὐτοῦ διαλέξεις ἀνέπτυξε τὸ θέμα : «Τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον καὶ ἡ ἕνωσις τῶν Ἐκκλησιῶν». Κατὰ τοὺς λόγους τοῦ ἰδίου,

«Ἐν τῇ πρώτῃ τούτων παρέσχον βαθεῖαν ἐπισκόπησιν τῆς καταστάσεως τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου ἰδίᾳ ἀπὸ τῆς ἁλώσεως μέχρι σήμερον ἐν τῇ σχέσει αὐτοῦ πρὸς τὴν πολιτείαν, ἐν τῇ ἐσωτερικῇ διοικήσει, ἐν τῇ πρὸς τὰς ἄλλας Ἐκκλησίας ἀναφορᾷ, ἐν ταῖς πρὸς μόρφωσιν τοῦ λαοῦ καθόλου καὶ τοῦ κλήρου ἰδίᾳ προσπαθείαις καὶ ἐν τοῖς ἄλλοις πρὸς ἀνάπτυξιν καὶ καλλιέργειαν τῆς θρησκευτικῆς καὶ ἠθικῆς ζωῆς τῶν πιστῶν. Ἡ δευτέρα περιστραφεῖσα κυρίως περὶ τὴν ἀπάντησιν εἰς τὸ ἐρώτημα : «ἕνωσις τῶν Ἐκκλησιῶν ἢ συνεννόησις ;» ἀπετελέσθη ἐκ τριῶν

---

13) Ἔκθεσις περὶ τῆς Διεθνοῦς Ἐπιτροπῆς τοῦ Παγκοσμίου **Συνδέσμου Διεθνοῦς Φιλίας διὰ τῶν Ἐκκλησιῶν τῆς συνελθούσης ἐν Μπεάτεμβεργ (κατ' Αὔγουστον 1920)**, Νέος Ποιμήν, αὐτ., σ. 590—603.

14) Ἐκκλ. Ἀλ. 40 (1940) 231—4. Ἔκθεσις περὶ τῆς εἰς **Σουηδίαν Ἀποστολῆς...**, ἔνθ. ἀν., σ. 604—623.

μερῶν· ἐν τῷ πρώτῳ προσεπάθησα νὰ ἄρω κρατούσας παρὰ τοῖς ξένοις πλάνας περὶ τοῦ διοικητικοῦ συστήματος τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας καὶ τῆς θέσεως τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου ὡς κέντρου αὐτῆς· τὸ δεύτερον ἠσχολήθη περὶ τὰ κωλύματα καὶ τὰς δυσχερείας πρὸς ἐπίτευξιν πραγματικῆς καὶ τελείας ἑνώσεως τῶν Ἐκκλησιῶν ὑπὸ τὰς σημερινὰς περιστάσεις μεθ' ὅλας τὰς ὁμοιότητας ἐν τοῖς οὐσιωδεστάτοις· ἐν δὲ τῷ τρίτῳ ἀνέπτυξα διὰ μακρῶν τὸ ἐν τῇ Ἐγκυκλίῳ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου συντόμως διατυπωθὲν πρόγραμμα περὶ τῆς μόνης τό γε νῦν δυνατῆς συνεννοήσεως τῶν Ἐκκλησιῶν διὰ τῆς συμπήξεως κοινωνίας αὐτῶν.» 15)

***

Ὁ Γερμανὸς Στρηνόπουλος κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς τριακονταετοῦς καὶ ἄνω δράσεώς του ἐντὸς τῆς Οἰκουμενικῆς Κινήσεως (1919—1951) εἰργάσθη μετὰ σθένους ὅπως παρουσιάσῃ διὰ τῶν λόγων καὶ τοῦ παραδείγματός του τὸν καλῶς νοούμενον Ὀρθόδοξον Οἰκουμενισμόν. Θὰ εὑρισκόμεθα ἐντὸς τῆς ἀληθείας ἐὰν ἐλέγομεν ὅτι εἰργάσθη κατὰ τοὺς χρόνους τούτους «διὰ τὴν ἀνύψωσιν τοῦ γοήτρου τῆς Ὀρθοδοξίας καὶ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου καὶ ὅτι ἔθετεν εἰς ἐφαρμογὴν καὶ ἐνεσάρκωνε τὴν γραμμὴν πορείας τῶν σχέσεων πρὸς τὰς ἑτεροδόξους Ἐκκλησίας καὶ ἐν τῇ Οἰκουμενικῇ Κινήσει, τὴν ὁποίαν ἠκολούθησε τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον κατὰ τὰς τελευταίας δεκαετηρίδας». 16) Ἡ δρᾶσίς του ὅμως αὕτη ἤρχιζε κατὰ τὰ ἔτη 1919—1922' ἀκόμη πρὸ τῆς ἀνυψώσεώς του εἰς τὴν Μητρόπολιν Θυατείρων. Καὶ τότε μετ' ἐνθουσιασμοῦ διετύπωνε τὰς ἰδίας ἀπόψεις, τὰς ὁποίας ἠκολούθησε κατὰ τὴν μετέπειτα σταδιοδρομίαν αὐτοῦ.

Οὕτω τὸν βλέπομεν κατὰ τὸ 1920 νὰ ἐκφράζηται ὑπὲρ τῆς ἑνότητος καὶ συνεργασίας τῶν Ὀρθοδόξων εἰς τὰ ζητήματα τῆς Οἰκουμενικῆς Κινήσεως καὶ εἰς ὅλα γενικῶς τὰ ἀπασχολοῦντα αὐτοὺς προβλήματα. «... ὑπὸ πάντων ἀνωμολογήθη ἡ ἀνάγκη, ὅπως ἡ Ὀρθόδοξος Ἀνατολικὴ Ἐκκλησία ἐμφανίζηται ὡς ἓν ἑνιαῖον καὶ ἀδιαίρετον ὅλον ἔναντι τῶν ἄλλων Ἐκκλησιῶν, τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου ἀναγνωριζομένου ὡς τοῦ κέντρου τῆς ἑνότητος ὅλων τῶν αὐτοκεφάλων Ὀρθοδόξων Ἐκκλησιῶν». Προσέτι δὲ νὰ προτείνῃ καὶ ἐξ ὀνόματος πάντων τῶν Ὀρθοδόξων

15) Ἔκθεσις περὶ τῆς εἰς Σουηδίαν Ἀποστολῆς..., ἔνθ. ἀν., σ. 616.

16) Β. Σταυρίδου, Τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον καὶ τὸ Π. Σ. Ε., Θεολογία 28 (1957) 33 καὶ ἀνάτυπον.

Ἀντιπροσώπων τὸν καταρτισμὸν ἐν τοῖς Πατριαρχείοις «κεντρικῆς Ἐπιτροπείας», ἥτις καὶ θὰ ἀσχολῆται μὲ τοιαῦτα προβλήματα. 17)

Εἰς τὰς σχέσεις τῶν Ὀρθοδόξων πρὸς τοὺς Ἑτεροδόξους ἐν τῇ Οἰκουμενικῇ Κινήσει ἐκφράζεται ὑπὲρ «τῆς συνεννοήσεως τῶν Ἐκκλησιῶν περὶ ζητημάτων ἐνδιαφερόντων τὸν καθόλου Χριστιανισμόν, συμφώνως πρὸς τὸ περιεχόμενον τῆς ὑπὸ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου ἀπολυθείσης πρὸς πάσας τὰς Ἐκκλησίας Ἐγκυκλίου». 18) Καθ' ὅλον τὸν βίον αὐτοῦ οὐδόλως ἐξέκλινε τῆς γραμμῆς ταύτης. Εἰς τὴν ἐν λόγῳ συνεργασίαν ἐπιβάλλεται ἡ πλήρης, ἡ ἀπὸ κοινοῦ καὶ ἡ ἑνιαία ἀντιπροσώπευσις τῶν Ὀρθοδόξων. Εἰς ὅλα τὰ Συνέδρια, λόγῳ τῆς θέσεώς του ὡς Ἀντιπροσώπου τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, εἰργάσθη ἐπὶ τῆς γραμμῆς ταύτης.

Ὁ Σελευκείας Γερμανὸς ἐνωρὶς ἐνεῖδε καὶ τὴν ὠφέλειαν τῶν κατ' ἰδίαν ἐπαφῶν τῶν Ὀρθοδόξων πρὸς τὰς Ἑτεροδόξους Ἐκκλησίας, πρὸς πάσας μὲν ἰδίᾳ ὅμως πρὸς τὰς ἐγγύτερον τῇ ἡμετέρᾳ Ἐκκλησίᾳ ἱσταμένας, τὴν Παλαιοκαθολικήν, τὴν Ἀγγλικανικὴν καὶ τὴν Ἐκκλησίαν τῆς Σουηδίας. Κατὰ τὰς ἐν Γενεύῃ, τὸ 1920, γενομένας ἐπαφὰς μετὰ τῶν Παλαιοκαθολικῶν καὶ τῶν Ἀγγλικανῶν ἐκφράζεται ὡς ἀκολούθως :

«Ἡ ἀντίληψις ἡμῶν εἶναι, ὅτι οἱ Παλαιοκαθολικοὶ ἵστανται ἐγγύτατα πρὸς τὴν ἡμετέραν Ἐκκλησίαν καὶ ὅτι ἐλάχιστοι διαφοραὶ χωρίζουσιν αὐτοὺς ἀπ' Αὐτῆς, μείζονες δὲ διαφοραὶ ὑπάρχουσι μεταξὺ τῶν Ἀγγλικανῶν καὶ τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας ἀλλ' ἡ αὐτὴ προθυμία ὑπάρχει καὶ παρὰ τοῖς Ἀγγλικανοῖς πρὸς ἄρσιν τῶν διαφορῶν τούτων.» 19)

Ὁ Γερμανὸς Στρηνόπουλος ὑπῆρξεν εἰς ὅλον τὸν βίον αὐτοῦ σοβαρὸς καὶ μεμετρημένος. Εἰσήρχετο εἰς τὴν οὐσίαν καὶ τὰ νοήματα τῶν πραγμάτων, ἀντιμετωπίζων τὰς διαφόρους καταστάσεις μὲ ρεαλισμὸν καὶ τοιουτοτρόπως ἐπεδείξατο δρᾶσιν ἐποικοδομητικὴν καὶ σταθεράν.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ Θ. ΣΤΑΥΡΙΔΗΣ
Καθηγητὴς τῆς Ἱ. Θεολογικῆς Σχολῆς Χάλκης.

17) Νέος Ποιμήν, ἔνθ. ἀν., σ. 558—9.

18) Νέος Ποιμὴν ἔνθ. ἀνωτ., σ. 558.

19) Αὐτ. σ. 588—9.

ΤΕΧΝΗΤΗ ΓΟΝΙΜΟΠΟΙΗΣΙΣ
ΚΑΙ
ΘΕΟΛΟΓΙΑ (*)

Ὅταν δὲ τόσαι ὕψισται ἀρχαὶ καὶ ἔννοιαι παραβλάπτονται ἀπὸ μόνην τὴν ἀπουσίαν τῆς κατὰ φύσιν καὶ νόμον ἀπαραιτήτου «actio hominis», πᾶς τις ἀντιλαμβάνεται κατὰ πόσον ἡ διὰ τῆς τεχνητῆς γονιμοποιήσεως ἐπιτυγχανομένη μεταβίβασις τῆς ζωῆς εἶναι σύμφωνος ἢ οὔ πρὸς τὸ Θέλημα καὶ τὸν Νόμον τοῦ Θεοῦ.

Ἡ «actio hominis» ἐν τῇ τεκνοποιήσει δὲν εἶναι στιγμή τις ἡδυνῆς, ἐνδιαφέρουσα μονομερῶς καὶ ἀποκλειστικῶς τὰ δύο συμβαλλόμενα ἐν τῷ γαμικῷ δεσμῷ πρόσωπα, ὥστε ἐλαφρᾷ τῇ συνειδήσει νὰ θεωρῆται, ὅτι δύναται νὰ παροραθῇ ἢ ἐξουδετερωθῇ διὰ τῶν τεχνικῶν μέσων, τῶν χρησιμοποιουμένων ἐν τῇ τεχνητῇ γονιμοποιήσει. Καὶ μόνη ἡ σκέψις, ὅτι ἐκ τῆς «actio» ταύτης τοῦ ἀνθρωπίνου παράγοντος δημιουργεῖται νέον τι ὄν· φέρον μεθ' ἑαυτοῦ ὁλόκληρον καὶ πλήρη τὸν δυναμισμὸν τῆς νέας ζωῆς· τῆς μελλούσης νὰ ἐπεκταθῇ χρονικῶς μὲν ἐπὶ δεκάδας ἐτῶν, καθ' ὅλον τὸ διάστημα τῆς ἐπὶ γῆς ζωῆς τοῦ ὄντος ἐκείνου, ἐν τῷ πλαισίῳ δὲ τῆς αἰωνιότητος μέχρι τῆς Δευτέρας Παρουσίας τοῦ Κυρίου καὶ διὰ ταύτης εἰς τοὺς αἰῶνας, ἀρκεῖ, νομίζομεν, ἵνα ἀποδείξῃ τὴν σπουδαιότητα τοῦ ἀνθρωπίνου παράγοντος ἐν τῇ μεταβιβάσει τῆς ἑκάστοτε νέας ζωῆς (75).

Ἐπιτραπείτω ὅθεν ἡμῖν ἐνταῦθα νὰ ὑπογραμμίσωμεν ὅλως ἰδιαιτέρως τὸ σημεῖον τοῦτο, καθ' ὃ ἡ ἀπουσία ἢ παραφθορὰ τοῦ ἔργου τοῦ ἀνθρωπίνου παράγοντος, τῆς «actio hominis», ἀποτελεῖ ἓν ἐκ τῶν σημαντικωτέρων κενῶν, ἅτινα παρουσιάζει ἡ διὰ τῆς τεχνητῆς γονιμοποιήσεως μεταβίβασις τῆς ζωῆς, ὑποβιβάζει δὲ τὴν στιγμήν, ἀλλὰ καὶ τὸ ἔργον τῆς ἀναπαραγωγῆς· εἰς εὐτελῆ λειτουργίαν τῆς σαρκός· τοῦθ' ὅπερ καὶ βαρυτάτην ἁμαρτίαν ἀποτελεῖ διὰ τὸν οὕτω σκεπτόμενον καὶ ἐνεργοῦντα ἄν-

*) Συνέχεια ἐκ τῆς σελ. 52 τοῦ προηγουμένου τεύχους.

(75) BIOT R., Génération et amour, : Nouv. Rev. Théologique, 79 (1947) p. 33.

θρωπον, ἀλλὰ καὶ παραβίασις καὶ στραγγαλισμὸς τῶν θείων ἐντολῶν, τῆς Θείας Βουλῆς καὶ τοῦ περὶ ἀνθρώπου καὶ δημιουργίας Θείου Σχεδίου τυγχάνει (76).

Ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὸν δεύτερον παράγοντα ἐν τῇ μεταβιβάσει τῆς ζωῆς· τὴν «actio naturae», εἴπομεν, ὅτι οὗτος κατ' ἀρχὴν δὲν θεωρεῖται παραφθειρόμενος διὰ τῆς τεχνητῆς γονιμοποιήσεως. Ὄντως ἡ «actio naturae» ἄρχεται· κυρίως εἰπεῖν, ἀπὸ τῆς στιγμῆς τῆς μεταγγίσεως τοῦ γονιμοποιοῦ ὑγροῦ εἰς τὴν γυναῖκα, ὁ ὀργανισμὸς τῆς ὁποίας καὶ συνεχίζει τὰς ἀπαραιτήτους λειτουργίας πρὸς σύλληψιν καὶ κυοφορίαν, τῶν λειτουργιῶν τούτων γενομένων κατὰ τρόπον ἀνεξάρτητον τῆς τοῦ ἀνδρὸς θελήσεως καὶ ἀνεξέλεγκτον ἐν πολλοῖς.

Βεβαίως θὰ ἠδυνάμεθα εὐθὺς ἀπ' ἀρχῆς νὰ κάμωμεν τὴν ἑξῆς παρατήρησιν, ὅτι ἐν τῇ τεχνητῇ γονιμοποιήσει ἡ «actio naturae» περιορίζεται εἰς μόνον τὸν γυναικεῖον ὀργανισμόν, ἐνῷ κατὰ τοὺς νόμους τῆς φύσεως ἡ actio αὕτη ἐμπλέκει πάντως καὶ τὴν φυσιολογίαν τοῦ ἀνδρός· τοὐλάχιστον κατὰ τὰ ὑπάρχοντα δεδομένα τῆς ἀνατομίας· τῆς βιολογίας καὶ τῆς καθόλου παρατηρήσεως (77). Ἀλλ' ἐκεῖνο ὅπερ θέλομεν νὰ ἐπισημάνωμεν ἐνταῦθα δὲν εἶναι τοῦτο κυρίως τὸ σημεῖον, ἀλλὰ τὸ ἑξῆς : Κατὰ τὴν ὀρθὴν θεολογικὴν ἄποψιν τῶν λειτουργιῶν τῆς μεταβιβάσεως τῆς ζωῆς ἡ «actio naturae» οὐδὲν ἄλλο εἶναι εἰμὴ ἡ φυσικὴ καὶ φυσιολογικὴ συνέπεια καὶ συνέχεια τῆς «actio hominis». Ἄνευ τῆς τελευταίας ταύτης τὸ ἔργον τῆς φύσεως δὲν νοεῖται, οὐδὲ δικαιολογεῖται θεολογικῶς, καὶ ἐὰν ἔτι, ὡς γεγονὸς καὶ ὡς «κλινικόν», οὕτως εἰπεῖν· φαινόμενον· δὲν διαμφισβητεῖται.

Καὶ ἔχομεν ἄρα ἐν τῇ διὰ τῆς τεχνητῆς γονιμοποιήσεως πράξει τῆς μεταβιβάσεως τῆς ζωῆς τὴν αὐτὴν παραβίασιν τοῦ φυσικοῦ καὶ ἠθικοῦ νόμου, τόσον τοὐλάχιστον· ὅσον καὶ ἐν τῇ περιπτώσει τῆς ἐξουδετερώσεως τῆς «actio hominis». Καὶ οὐδεὶς δύναται νὰ διαμφισβητήσῃ, ὅτι καὶ ἀπὸ ταύτης τῆς πλευρᾶς δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς εὐσταθοῦσα θεολογικῶς ἡ τεχνητὴ γονιμοποίησις ὡς πρᾶξις μεταβιβάσεως τῆς ζωῆς.

Ὡς πρὸς τὸν τρίτον παράγοντα, τὸν θεῖον, ὃν θεωροῦμεν ἐν τῷ

---

(76) MARCEL Gabr., Le voeu créateur comme essence de paternité, : Chronique Sociale de France (Lyon), Mars - Avril 1944.

(77) BERNHARD J., La fécondation artificielle et le contrat de mariage, : Nouv. Rev. Théologique, 80 (1948) p. 849.

ἔργῳ τῆς μεταβιβάσεως τῆς ζωῆς ὡς τὸ ἀπαραίτητον στοιχεῖον τῆς ὁλοκληρώσεως τῆς ἐννοίας τῆς ζωῆς ἐν τῷ νέῳ ὄντι, ὡς «Δῶρον Θεοῦ», ἔχομεν νὰ παρατηρήσωμεν τὰ ἑξῆς :

Ἡ ζωὴ ἐν τῷ ἀνθρώπῳ δὲν εἶναι ἁπλῶς καὶ μονομερῶς φαινόμενόν τι φυσιολογικόν, ἀλλ' εἶναι ὁ καρπὸς τῆς συναντήσεως τῆς σαρκὸς μετὰ τοῦ ζωοποιοῦντος αὐτὴν στοιχείου, τῆς πνευματικῆς δηλονότι καὶ ἀΰλου ψυχῆς. Καὶ ἄρα πᾶν συλλαμβανόμενον, κυοφορούμενον καὶ τελικῶς τικτόμενον νέον ἀνθρώπινον ὂν δὲν εἶναι ἁπλῶς ἓν ἀσήμαντον τεμάχιον ἀνθρωπίνης σαρκός. Εἶναι ὁ ὁλοκλήρως ἐν τῇ ἀναπαραγωγῇ μεταβιβαζόμενος γόνος τοῦ γεννήτορος αὐτοῦ,εἶναι πρῶτον ἡ σὰρξ ἐκ τῆς σαρκὸς αὐτοῦ καὶ τὸ ὀστοῦν ἐκ τῶν ὀστέων αὐτοῦ, ἀλλ' εἶναι συγχρόνως καὶ ἡ ψυχή· ἡ ἐνυπάρχουσα ἐν τῷ γεννήτορι καὶ ἡ ὁποία εἶναι ταυτόσημος καὶ ὁμοούσιος ἔν τε τῷ τίκτοντι καὶ τῷ τικτομένῳ, κατὰ τὴν ἀνεξερεύνητον Βουλὴν τοῦ Θεοῦ.

Δεδομένου δέ, ὅτι τὴν ψυχὴν ταύτην ἕλκει ὁ γόνος ἐκ τοῦ Θεοῦ καὶ μόνου, ἐφ' ὅσον ἡ ἄϋλος αὐτῆς φύσις ἀποκλείει τὴν μονομερῆ καὶ ἀποκλειστικὴν προέλευσιν ταύτης ἀπὸ τὴν σωματικήν, ἀπὸ τὴν κατὰ σάρκα δηλονότι ἐνέργειαν τῶν γεννητόρων, σημαίνει ὅτι ὁ πλήρης καὶ ὁλόκληρος ἀπαρτισμὸς τοῦ ἀνθρώπου, ἢ κάλλιον εἰπεῖν, τῆς ζωῆς ἐν τῷ ἀνθρώπῳ, δὲν εἶναι παρὰ τὸ κατὰ θείαν παραχώρησιν, κατὰ θείαν συνέργειαν ἐπιτυγχανόμενον αἴσιον ἀποτέλεσμα (78).

Ἐννοεῖται βεβαίως, ὅτι ἡ θεία αὕτη συνέργεια ἐν τῇ δημιουργίᾳ καὶ μεταβιβάσει τῆς ζωῆς, λειτουργεῖ κατὰ τρόπον ἀσύλληπτον τῇ ἀνθρωπίνῃ διανοίᾳ, ὡς ἄλλωστε καὶ πᾶσα ἄλλη παρὰ τῷ Θεῷ ἐνέργεια καὶ ἐκδήλωσις μένουσιν ἀσύλληπτοι τῷ ἀνθρωπίνῳ νῷ.

Καὶ δὲν δυνάμεθα βεβαίως νὰ εἴπωμεν ἐὰν κλονίζηται καὶ πῶς κλονίζεται ἡ ἔννοια τῆς θείας δωρεᾶς καὶ συνεργείας ἐν τῇ διὰ τῆς τεχνητῆς γονιμοποιήσεως μεταβιβάσει τῆς ζωῆς· ἠμπορεῖ ὅμως νὰ λεχθῇ, νομίζομεν, καὶ δὴ ἀνεπιφυλάκτως, ὅτι ἐκβιάζεταί πως — ἐὰν ἐπιτρέπηται ἡ ἔκφρασις — ὁ θεῖος παράγων εἰς συνέργειαν, ἐκεῖ ἔνθα ἀπουσιάζουσιν αἱ ὑπὸ τοῦ Θείου Νόμου καὶ τῆς Φύσεως προσαπαιτούμεναι ὁμαλαὶ προϋποθέσεις ἐπενεργείας τοῦ Θεοῦ καὶ τῆς συνεργείας Αὐτοῦ μετὰ τῶν ὁμαλῶς λειτουργούντων παραγόντων, τοῦ τε ἀνθρωπίνου καὶ τοῦ τῆς φύσεως· —

(78) BIOT R., Génération et amour, : Nouv. Rev. Théologique, 79 (1947) p. 46.

Δὲν ἐπιθυμοῦμεν νὰ ἐπεκτείνωμεν μειζόνως τὸν λόγον ἐπὶ τοῦ σημείου τούτου. Τὰ μέχρι τοῦ νῦν λεχθέντα ἀποδεικνύουσιν ἐπαρκῶς, νομίζομεν, ὅτι ἡ τεχνητὴ γονιμοποίησις ἀπὸ τῆς ἀπόψεως ταύτης τῆς περὶ τὴν μεταβίβασιν τῆς ζωῆς θεολογίας· παρουσιάζει πλεῖστα ὅσα κενά, καὶ κρίνεται ὅθεν θεολογικῶς ὡς μὴ εὐσταθοῦσα.

Ἴδωμεν ἤδη τὰς ἀπὸ τῆς ἀπόψεως τῆς θεολογίας τοῦ γάμου δυσκολίας καὶ ἐλλείψεις· ἃς παρουσιάζει ἡ τεχνητὴ γονιμοποίησις. Καὶ πρῶτον μὲν ἐν ἀναφορᾷ πρὸς τὴν σημασίαν καὶ ἱερότητα τοῦ ἀνδρώου σπέρματος ἐντὸς τῶν πλαισίων τῆς περὶ σώματος διδασκαλίας τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας ἡμῶν.

1— Ὅτι τὸ ἀνθρώπινον σῶμα κέκτηται ἐν τῇ Ὀρθοδόξῳ πίστει καὶ διδασκαλίᾳ ἰδιάζουσαν σημασίαν καὶ ἱερότητα· τοῦτο περιττὸν καὶ νὰ λεχθῇ ἐνταῦθα. Πάντα ὅσα ἐν τῇ Ἁγίᾳ Γραφῇ λέγονται, καὶ ἰδίᾳ παρὰ τῷ Ἀποστόλῳ Παύλῳ (79), διακηρύττοντι ἀνεπιφυλάκτως ἐν τῇ Α΄ πρὸς Κορινθίους Ἐπιστολῇ αὐτοῦ (6· 15 καὶ 19), ὅτι τὰ «σώματα ὑμῶν μέλη Χριστοῦ ἐστιν» καὶ «τὸ σῶμα ὑμῶν ναὸς τοῦ ἐν ὑμῖν Ἁγίου Πνεύματός ἐστιν», καὶ ὅτι τοῦτο «ἀπὸ Θεοῦ» ἔχομεν, καὶ ὅτι δὲν εἶναι «ἑαυτῶν»· δὲν ἀνήκει δηλονότι εἰς ἡμᾶς αὐτούς, ἀποδεικνύουσι, καὶ παρὰ τὴν ὑπάρχουσαν περὶ τὸ σῶμα καὶ τὸν χοϊκὸν καθόλου ἄνθρωπον ἀπαισιόδοξον οὕτως εἰπεῖν πνοὴν καὶ ἔκφρασιν ἑκασταχοῦ τῆς Βίβλου· καὶ δὴ ἐν ἀναφορᾷ πρὸς τὴν πραγματικότητα τῆς ἁμαρτίας καὶ τῆς πρὸς ταύτην διὰ τοῦ σώματος ῥοπῆς τοῦ ἀνθρώπου, ἀποδεικνύουσι, λέγομεν, τὴν ὅλως ἰδιάζουσαν ἱερότητα· ἣν κέκτηται ἡ ἀπὸ τοῦ Θεοῦ πλασθεῖσα σὰρξ τοῦ ἀνθρώπου, ἥτις· καὶ διὰ μόνον τὸν λόγον τοῦτον, τῆς ἀπὸ Θεοῦ δηλονότι προελεύσεως αὐτῆς, θὰ ἦτο «ἄτοπον»· ἵνα κατὰ Ψευδοϊουστῖνον εἴπωμεν·

(79) Ἴδε σχετικῶς ΚΑΛΟΓΗΡΟΥ Ἰωαν., Ὁ Ἀπόστολος Παῦλος περὶ ἀνθρώπου· Συμβολὴ εἰς τὴν Χριστιανικὴν ἀνθρωπολογίαν ἐξ ἐπόψεως Ὀρθοδόξου· : Γρηγόριος Παλαμᾶς· 34 (1951)· τεύχ. 400)401· σελ· 241)253 καὶ ἐφεξῆς· Πρβλ. καὶ εὐρύτερον ZENKOWSKY B., Das Bild vom Menshen in der Ostkirche. Grundlagen der orthodoxen Anthropologie, μετάφρασις ἐκ τοῦ ρωσσ., ὑπὸ H. STRAUSS (1951) passim, ΚΑΡΜΙΡΗ Ἰωάνν., Τὸ ἀνθρωπολογικὸν δόγμα· : Ἀπόστολος Ἀνδρέας· 6 (1956)· φύλλ· 283 καὶ ἐφεξῆς· EVDOKIMOV P., De la Nature et de la Grace dans la Théologie de l'Orient, ἐν Ἀναμν· Τόμῳ Lamb. Beauduin, 1054—1954, (Paris 1954) pp. 171κ. ἑξ., BONE E., L'homme, Génèse et cheminement : Nouv. Rev. Théologique 79 (1947) pp. 360)389.

«φάσκειν ἄτιμον εἶναι καὶ οὐδενὸς ἀξίαν» (80). Ὅτι δὲ ἐντὸς τοῦ οὑτωσί, ὡς τιμίου καὶ ἱεροῦ, ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας ὁριζομένου σώματος, καὶ πάντα τὰ ἐπὶ μέρους μέλη αὐτοῦ, τά τε «εὐσχήμονα» καὶ τὰ «ἀσχήμονα», ὡς ἐμφαντικῶς ταῦτα χαρακτηρίζονται ὑπὸ τοῦ Ἀποστόλου Παύλου (Α΄ Κορ. 12, 23-24), κέκτηνται ἀνάλογον καὶ παράλληλον ἱερότητα, καὶ ὅτι καὶ πάντα τὰ πρὸς τὸ σῶμα καὶ τὴν ἀναπαραγωγὴν καὶ συντήρησιν καὶ ζωτικότητα αὐτοῦ ἀποβλέποντα καὶ ὑπηρετοῦντα στοιχεῖα μετέχουσι τῆς αὐτῆς ἱερότητος, καὶ τοῦτο τυγχάνει ἀφ᾽ ἑαυτοῦ νοητὸν καὶ λογικόν. Ἤδη ὁλόκληρος ἡ περὶ τῶν μελῶν τοῦ σώματος καὶ περὶ τῆς ἱερότητος αὐτῶν παυλικὴ φιλολογία (81), εἶναι ἐνδεικτικὴ τοῦ πράγματος τούτου.

Τὸ ἀνδρῷον ὅθεν γονιμοποιὸν ὑγρὸν — ὡς ἄλλωστε καὶ τὸ ἐκ γυναικὸς ὠάριον, ἀλλὰ περὶ τούτου δὲν πρόκειται ἐνταῦθα ὁ λόγος — μετέχει τῆς αὐτῆς περὶ τὸ σῶμα ἱερότητος. Καὶ ὁ λόγος τυγχάνει προφανής.

Καὶ εἶναι μὲν ἀληθές, ὅτι τὸ σπέρμα ἐν τῇ ἁπλῇ αὐτοῦ μορφῇ θέτει πλεῖστα ὅσα προβλήματα, ἐν ἀναφορᾷ πρὸς τὸ θέμα τῆς «ζωῆς» ἐν αὐτῷ, ἢ τοῦ «βαθμοῦ ἢ σταδίου ζωῆς», πρὸς ὃ ἀνταποκρίνεται τοῦτο, κατὰ τὰ γνωστὰ ὑπάρχοντα δεδομένα τῆς βιολογικῆς καὶ τῆς εὐρυτέρας ἐπιστημονικῆς παρατηρήσεως καὶ ἀναλύσεως· θέτει δ᾽ ἅμα καὶ θεολογικὰ ἐκ παραλλήλου προβλήματα ἐν σχέσει πρὸς τὸ καθ᾽ ἑαυτὸ ἀσύλληπτον μυστήριον τῆς ὑπάρξεως ἢ οὒ καὶ ἐν τῷ σπέρματι «ψυχῆς», ἅτε γνωστοῦ ὄντος, ὅτι κατὰ τὴν διδασκαλίαν τῆς Ἐκκλησίας ἡμῶν ψυχὴ ζῶσα ὑπάρχει ἐν τῷ συλληφθέντι ἐμβρύῳ, οὗτινος καὶ ἡ ἐν τῇ νηδύϊ τῆς μητρὸς φθορὰ ἢ ἀπώλεια κυρίως εἰπεῖν θεωρεῖται ὡς ἁμαρτία καὶ δὴ καὶ ὡς ἠθικὸν ἔγκλημα· ἐὰν δὲ δὲν ὑπάρχῃ ἐν τῷ σπέρματι ψυχή, ὑπάρχει ὅμως εἶδός τι ζωῆς, δεδομένου ὅτι ὡς ζῶν καὶ κινούμενον καὶ ὡς καὶ καθ᾽ ἑαυτὸ δυνάμενον νὰ ὑπάρξῃ στοιχεῖον, τοῦτο, δηλ. τὸ σπέρμα, λαμβάνεται ὡς ἡ πρώτη ὕλη ἐν τῇ ἀναπαραγωγῇ καὶ ἀναδημιουργίᾳ τῆς ζωῆς· ἐν τούτοις καὶ παρὰ τὴν ποικίλην ταύτην προβληματολογίαν περὶ τὸ σπέρμα καθ᾽ ἑαυτό, τοῦτο οὐδὲν χάνει ἐκ τῆς ἱερότητος αὐτοῦ, καὶ δὴ κατὰ τὸν ἁπλοῦν λόγον τῆς τεθείσης ὡς ἄνω βάσεως, ὅτι τοῦτο ἀποτελεῖ τὴν πρώτην ὕλην, ἐξ ἧς ἡ ζωή, καὶ τὸ πρῶτον στοιχεῖον, ἐφ᾽ οὗ, ὡς ἐπὶ ἀναφαιρέτου προϋ-

---

(80) ΨΕΥΔΟ-Ι-ΟΥΣΤΙΝΟΥ, Περὶ τῆς Ἀναστάσεως, VII, ΒΕΠ 4, 229. Πρβλ. καὶ ΤΡΕΜΠΕΛΑ Παναγ., Δογματικὴ τῆς Ὀρθοδόξου Καθολικῆς Ἐκκλησίας, τόμ. Α (Ἀθῆναι 1959) σελ. 478 κ. ἑξ.

(81) Ρωμ. 6, 13 καὶ 19, 7, 5, Α΄ Κορ. 6, 15, 12, 25 κ. ἑξ., Κολ. 3, 5 κ. ἄλλ.

ποθέσεως οἰκοδομεῖται ἡ πραγματικότης τοῦ ἐμψύχου ἐμβρύου, τοῦ ἀπολήγοντος εἰς τὸν τέλειον ἐν τῇ γεννήσει ἀπηρτισμένον ἄνθρωπον.

Κατὰ ταῦτα τὸ ἀνδρῷον γονιμοποιὸν ὑγρὸν κέκτηται ἱερότητα ἀδιαμφισβητήτως σταθεράν, ἀπορρέουσαν ἀπὸ τὴν ἰδιάζουσαν σημασίαν καὶ συμβολήν, ἣν παρουσιάζει τοῦτο εἰς αὐτὴν ταύτην τὴν πραγματικότητα τῆς ἐμψύχου καὶ ἐλλόγου ζωῆς. Ἀπὸ ταύτης δὲ τῆς πλευρᾶς νοεῖται καὶ ἑρμηνεύεται καὶ ἡ σχετικὴ διάταξις τῆς Βίβλου ἐν τῇ περιπτώσει τοῦ Αὐνὰν ἐν τῇ Γενέσει (38, 8, 8-10) καὶ ὁ βαρὺς χαρακτηρισμὸς τῆς πράξεως αὐτοῦ ὡς πράξεως ἀπαρεσάσης τῷ Θεῷ καὶ ἐπισειράσης ἐφ' ἑαυτὴν τὴν ἔνδικον μισθαποδοσίαν, χαρακτηρισθείσης δὲ ὡς ἁμαρτίας πρὸς θάνατον, φθειρούσης τὸν Νόμον τοῦ Θεοῦ, προσέτι δὲ καὶ ἀποκλειούσης ἐκ τῆς Βασιλείας τοῦ Θεοῦ τοὺς ταύτην μετερχομένους, κατὰ τὴν σαφῆ τοῦ Ἀποστόλου Παύλου διατύπωσιν, καθ' ἣν «... οὔτε μαλακοί... βασιλείαν Θεοῦ οὐ κληρονομήσουσι» (Α΄ Κορ. 6, 11).

Καὶ εἶναι μὲν ἀληθές, ὅτι ἐν τῇ τεχνητῇ γονιμοποιήσει τὸ καθ' ἑαυτὸ ὡς ἱερὸν ὁριζόμενον ἐνταῦθα σπέρμα ἀπολήγει ἢ τοὐλάχιστον θεωρητικῶς τείνει νὰ ἀπολήξῃ εἰς τὸν εὐθὺν αὐτοῦ προορισμόν, ὅστις εἶναι ἡ σύλληψις, ἡ κυοφορία καὶ ἡ γέννησις ἐμψύχου ὄντος, ἤτοι ἀνθρώπου ζῶντος, διαιωνίζοντος τὸ εἶδος καὶ συμβάλλοντος εἰς τὴν συνέχισιν τῆς ζωῆς, τοῦθ' ὅπερ ἐστὶ θέλημα Θεοῦ, δὲν φθείρεται δ' ἐπὶ πλέον οὐδὲ ὁ Νόμος τοῦ Θεοῦ καὶ δὲν κατασπαταλᾶται τοῦτο καθ' ἑαυτό, ὡς συμβαίνει εἰς πᾶσαν ἀνάλογον περίπτωσιν ἀπηγορευμένης καὶ παρανόμου σεξουαλικῆς πράξεως, ἐν τούτοις τὸ σημεῖον, ἐφ' οὗ φθείρεται ἡ ἱερότης τοῦ ἀνδρώου γονιμοποιοῦ ὑγροῦ ἐν τῇ χρήσει αὐτοῦ ἐντὸς τῆς τεχνητῆς γονιμοποιήσεως, ἔγκειται ἀλλαχοῦ καὶ δὴ ἐν τούτῳ :

Κατὰ τὴν διδασκαλίαν τῆς ἡμετέρας Ἐκκλησίας ὁ ἄνθρωπος ἥκιστα δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς ὁ ἀπόλυτος κυρίαρχος καὶ ἐξουσιαστὴς τοῦ ἑαυτοῦ σώματος, ἥκιστα δὲ δύναται νὰ θεωρηθῇ, ὅτι αὐτὸς δι' ἑαυτὸν καὶ διὰ τὸ ἑαυτοῦ σῶμα εἶναι ἡ ἀρχὴ καὶ τὸ τέλος, ὁ ἐξ οὗ καὶ ὁ εἰς ὃν τὸ σῶμα καὶ τὰ ἐπὶ μέρους μέλη αὐτοῦ. Δημιούργημα ὢν τοῦ Θεοῦ τοῦ ζῶντος, θέτει ἑαυτὸν καὶ τὸ σῶμα αὐτοῦ εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῆς δόξης τοῦ Θεοῦ, κατὰ τὴν παυλικὴν ἐντολὴν «δοξάσατε δὴ τὸν Θεὸν ἐν τῷ σώματι ὑμῶν, καὶ ἐν τῷ πνεύματι ὑμῶν, ἅτινά ἐστι τοῦ Θεοῦ» (Α΄ Κορ. 6, 20). Ἐκ τούτου συνάγεται, ὅτι ὁ ἄνθρωπος δὲν κέκτηται ἀπόλυτον κυριαρχίαν ἐπὶ τοῦ σώματος αὐτοῦ, ἡ δὲ ἔλλειψις τῆς ἀπολύτου ταύτης κυριαρχίας ἐπεκτείνεται καὶ ἐπὶ πασῶν τῶν ἐπὶ μέρους ἐκδηλώσεων τῆς περὶ τὸ σῶμα ζωῆς καὶ τῶν σωματικῶν λειτουργιῶν αὐτοῦ. Δὲν δικαιοῦται δὲ ὅθεν ὁ ἄνθρωπος, καὶ εὐρύτερον, νὰ κάμῃ οἱανδήποτε αὐθαίρετον χρῆσιν

καὶ τῶν ἐπὶ μέρους σωματικῶν αὐτοῦ δυνατοτήτων, τῶν χαρισμάτων· τῶν ταλάντων, τῶν μέσων κλπ., δεδομένου ὅτι καὶ ταῦτα πάντα, ὡς καὶ τὸ σῶμα καθόλου, προώρισται ὅπως χρησιμοποιηθῶσι κατὰ τρόπον συνάδοντα πρὸς τὴν Θείαν Βουλὴν καὶ Ἐντολήν, ἀποκαλυφθεῖσαν ἢ ἀποκαλυπτομένην αὐτῷ εἴτε διὰ τοῦ γραπτοῦ Νόμου· εἴτε διὰ τοῦ ἀγράφου Νόμου τῆς συνειδήσεως, εἴτε διὰ τῆς διαισθήσεως καὶ ἐσωτερικῆς γνώσεως, εἴτε ἔτι εὐρύτερον, διὰ τῶν καθεστηκυιῶν τῆς ζωῆς καὶ τῆς κοινωνίας ἠθικῶν ἀρχῶν, εἴτε ἐν τέλει καὶ κατὰ τὴν ὑπάρχουσαν ἐν ἑνὶ ἑκάστῳ μέλει ἢ στοιχείῳ ἢ χαρίσματι ἢ λειτουργίᾳ τοῦ σώματος αὐτοῦ τελολογικὴν ἢ ἠθικὴν σκοπιμότητα.

Κατὰ ταῦτα· καὶ ἐν τῷ θέματι τῆς χρήσεως τοῦ πρὸς ἀναπαραγωγὴν τῆς ζωῆς καὶ ἐκπλήρωσιν τοῦ νόμου τῆς δημιουργίας ἀποβλέποντος σπέρματος αὐτοῦ, ὁ ἀνὴρ δὲν εἶναι ἐλεύθερος νὰ κάμῃ ὅ,τι καὶ βούλεται σχετικῶς, καὶ ἐὰν ἔτι ἐν τῇ πρὸς ἣν καταφεύγει τεχνητῇ γονιμοποιήσει τὸ ὅπερ βούλεται ἀποτέλεσμα εἶναι ἡ ἀναπαραγωγὴ τῆς ζωῆς. Τὸ γονιμοποιὸν ὑγρὸν τότε μόνον μένει ἐντὸς τῆς ἱερᾶς ἀτμοσφαίρας, ἣν κέκτηται, ὅταν ἀποπληροῖ τὸν σκοπόν, δι' ὃν ἐχορηγήθη τῷ ἀνθρώπῳ· ἐντὸς τῶν ὑπὸ τῶν φυσικῶν καὶ ἠθικῶν νόμων διαγραφομένων πλαισίων. Ταῦτα δὲ εἶναι ἡ φυσικὴ λειτουργία, ἤτοι ὁ φυσιολογικὸς μηχανισμὸς τῆς ἐπαφῆς καὶ συναντήσεως τῶν φύλων καὶ τῆς διὰ ταύτης ἀναπαραγωγῆς καὶ γονιμοποιήσεως. Ὁ μηχανισμὸς οὗτος, συνοδευόμενος καὶ ὑπὸ ὅλων τῶν λοιπῶν συνδρόμων στοιχείων, ἅτινα ποικίλλονται διὰ τοῦ θεόθεν ἐπιτρεπομένου καὶ εὐλογουμένου στοιχείου τοῦ «εὐφραίνεσθαι»· κατὰ τὴν σχετικὴν ἐκκλησιαστικὴν εὐχολογίαν, εἶναι ὄχι μόνον ὁ ἐπιτρεπόμενος ἠθικῶς καὶ ἐκκλησιαστικῶς μηχανισμός, ἀλλὰ καὶ ὁ μόνος προσαρμοζόμενος πρὸς τὴν κατασκευὴν καθόλου τοῦ ἀνθρώπου, ἥτις κατασκευὴ καὶ ἀφ' ἑαυτῆς προδίδει τὸν σκοπόν· δι' ὃν ἐπλάσθη ἕκαστον μέλος τοῦ ἀνθρωπίνου σώματος.

Εἶναι ἑπομένως ἀφ' ἑαυτοῦ ἀντιληπτόν· ὅτι πᾶσα ἄλλη· ἐκτὸς τῆς ὑπὸ τῆς φύσεως καὶ τῆς ἠθικῆς προβλεπομένης, χρησιμοποίησις τῶν μελῶν τοῦ σώματος καὶ τῶν τούτου λειτουργιῶν, ἀποτελεῖ βεβήλωσιν τῆς ἱερότητος τοῦ μέλους ἐκείνου, βεβήλωσιν, εὐρύτερον, τοῦ ὅλου σώματος· βεβήλωσιν αὐτοῦ τούτου τοῦ ὅλου ἀνθρώπου. Ἡ γλῶσσα τοῦ Εὐαγγελίου εἶναι σαφὴς διὰ τὰς περιπτώσεις τοῦ ὀφθαλμοῦ· ἐπὶ παραδείγματι· τῶν χειρῶν ἢ τῆς γλώσσης κλπ. (82)· ὁ δὲ Ἀπόστολος Παῦλος, ἀναφερόμε-

(82) Ματθ. 5, 29, 6 22—24, Μάρκ. 7, 22, 9, 47, Λουκ. 13, 34, Ἰακ. 1, 26, 3, 5 κ. ἑξ., Ματθ. 5, 30 κ. ἀλλ.,

νος ῥητῶς εἰς τὴν περίπτωσιν τῶν σεξουαλικῶν παραπτωμάτων, ὁμιλεῖ ἔτι σαφέστερον περὶ τῆς πορνείας καὶ τῶν κολλωμένων αὐτῇ μελῶν καὶ περὶ τῶν τεραστίας ἠθικῆς βαρύτητος ἀποτελεσμάτων τοῦ πράγματος τούτου (Α΄ Κορ. 6, 15 κ. ἑξ.).

Τὸ ἀνδρῶον ὅθεν γονιμοποιὸν ὑγρὸν χάνει τὴν ἱερότητα αὐτοῦ ὅταν χρησιμοποιεῖται ἐν τῇ τεχνητῇ γονιμοποιήσει ἔξω τῶν ἠθικῶν καὶ φυσικῶν πλαισίων, ἐν οἷς νοοῦνται ὁ προορισμὸς καὶ ἡ φυσιολογικὴ λειτουργία αὐτοῦ. Τοῦτο καταφαίνεται ἰδίως ἐξ ὅσων λέγει σχετικῶς ὁ Ἀπόστολος Παῦλος εἰς τὴν αὐτὴν Α΄ πρὸς Κορινθίους ἐπιστολὴν αὐτοῦ, τὴν παρέχουσαν, ὡς γνωστόν, ἐν τοῖς κεφαλαίοις 6ῳ καὶ 7ῳ, τὸν χρυσοῦν γνώμονα τῆς συζυγικῆς σεξουαλικῆς ζωῆς. «Ἡ γυνὴ τοῦ ἰδίου σώματος οὐκ ἐξουσιάζει ἀλλ' ὁ ἀνήρ· ὁμοίως δὲ καὶ ὁ ἀνὴρ τοῦ ἰδίου σώματος οὐκ ἐξουσιάζει, ἀλλ' ἡ γυνή. Μὴ ἀποστερεῖτε ἀλλήλους...» (Α΄ Κορ. 7, 3-4). Κατὰ ταῦτα ὁ ἀνὴρ δεσμεύεται οἱονεὶ ὑπὸ τῶν ἐπὶ τῆς σεξουαλικῆς δράσεως αὐτοῦ δικαιωμάτων τῆς ἑαυτοῦ συζύγου, καὶ αὕτη πάλιν ἀμοιβαίως ἐκ τῶν ἀναλόγων δικαιωμάτων τοῦ συζύγου αὐτῆς ἐπ' αὐτῆς. Τὰ δικαιώματα δὲ ταῦτα περιγράφονται ὑπό τε τῆς ἐκκλησιαστικῆς νομοθεσίας, τῆς ἠθικῆς τάξεως ἐν τῇ ζωῇ, καὶ ὑπὸ τῶν ἐπὶ μέρους, ὡς εἰκός, λεπτομερειῶν τῆς κατασκευῆς τῶν σχετικῶν μελῶν τοῦ σώματος παρ' ἀμφοτέροις τοῖς φύλοις, εἰς τρόπον ὥστε ὁ μὲν σύζυγος νὰ μὴ δικαιῶται νὰ ἐπιτρέψῃ εἰς τὴν ἑαυτοῦ σύζυγον τὴν πρόσληψιν ξένου γονιμοποιοῦ ὑγροῦ, ὄχι μόνον διὰ τῆς θανασίμως κολασίμου πράξεως τῆς μοιχείας, ὡς εἰκός, ἀλλ' οὐδὲ καὶ κατὰ ἕνα ἄλλον οἱονδήποτε τρόπον, προβλεπόμενον ἢ ἐφαρμοζόμενον ἐν τῇ περὶ ἧς ὁ λόγος ἐνταῦθα τεχνητῇ γονιμοποιήσει, ἡ δὲ σύζυγος νὰ μὴ δικαιῶται νὰ ζητῇ ἐκ τοῦ ἑαυτῆς συζύγου τὴν συγκατάθεσιν αὐτοῦ, ἐπὶ παραδείγματι, ὅπως δεχθῇ αὕτη ἐξωτερικῶς καὶ μηχανικῶς σπέρμα, ἢ ἴδιον τοῦ συζύγου αὐτῆς, ἤ, ὅπερ πολλῷ χεῖρον, ξένον τοιοῦτον, κατὰ τρόπον μὴ ἠθικῶς καὶ φυσικῶς ἐπιτρεπόμενον, οἷος ὁ ἐν τῇ τεχνητῇ γονιμοποιήσει ἐφαρμοζόμενος.

Ἐν τῇ φυσικῇ καὶ μόνῃ ἐπαφῇ μεταξὺ τῶν δύο φύλων ἐξασφαλίζεται ἡ ὑπὸ τοῦ θεσμοῦ τοῦ γάμου ἐπιβαλλομένη ἱερότης ἐν τῇ ἀναπαραγωγῇ τοῦ ἀνθρωπίνου γένους, ἐν τῇ ἐπαφῇ ταύτῃ καὶ διὰ ταύτης μόνον ὁλοκληροῦται ἡ ἐν τῷ χριστιανικῷ γάμῳ προϋποτιθεμένη ἀπόλυτος ἑνότης τῶν δύο συμβαλλομένων μερῶν, ἡ διαγραφομένη ἄριστα ἐν τῇ βιβλικῇ ὅσον καὶ εὐχολογικῇ διατυπώσει, ὅτι «ἔσονται οἱ δύο εἰς σάρκα μίαν», τηρουμένων, ὡς εἰκός, τῶν ὅρων τῆς φύσεως, καὶ ἐκ τῆς ἐπαφῆς ταύτης, τῆς φύσει καὶ νόμῳ ἐπιβαλλομένης, προβάλλει διασωζομένη καὶ δεόντως ὑπογραμμιζομένη ἡ ἱερότης τοῦ ἀνθρωπίνου σώματος, καὶ κατὰ μείζονα

λόγον ἡ ἱερότης τοῦ πρὸς ζωὴν ἀπολήγοντος καὶ ἀποβλέποντος ἀνδρῴου σπέρματος.

Εἶναι ὅθεν αὐτόδηλον, ὅτι ἐκ τῆς προοπτικῆς ταύτης τῆς παραβλαπτομένης καὶ φθειρομένης ἱερότητος τοῦ ἀνδρῴου γονιμοποιοῦ ὑγροῦ, ἥκιστα δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς εὐοδουμένη ἢ δικαιολογουμένη ἡ τεχνητὴ γονιμοποίησις.

2— Ἐν τῷ πλαισίῳ τῶν τοιούτων περὶ τῆς ἱερότητος τοῦ σώματος καὶ τοῦ ἀνδρῴου γονιμοποιοῦ ὑγροῦ θεολογικῶν συλλογισμῶν, καὶ ἕτερον παράλληλον θέμα, τὸ τίς ἡ θεολογικὴ προοπτικὴ τῆς λεγομένης ἀνικανότητος ἢ στειρότητος τοῦ ἀνδρός, ἀποκτᾷ ἰδιαιτέραν σημασίαν καὶ ἔννοιαν.

Ἐὰν τὸ ἀνδρῷον γονιμοποιὸν ὑγρόν, ὡς ἐπὶ μέρους στοιχεῖον συστάσεως τοῦ ἀνθρωπίνου ὀργανισμοῦ, κέκτηται τὴν ἥν, ὡς εἴδομεν, κέκτηται ἱερότητα, αὐτονόητον ὅτι ἐν ταῖς περιπτώσεσιν ἐκείναις, ἔνθα ἀποδεδειγμένως ἐλλείπει ἡ ἀπαραίτητος διὰ τὴν σύλληψιν καὶ ἀναπαραγωγὴν ζωτικότης παρὰ τῷ ἀνδρῴῳ σπέρματι, ἢ ἄλλως λεγομένη ὀλιγοσπερμία, ἢ ἔνθα ἀπουσιάζει πᾶσα δυνατότης ὑπάρξεως γονιμοποιοῦ ὑγροῦ ἐξ ἀποδεδειγμένης στειρότητος τοῦ ἀνδρός, ἡ ἄλλως λεγομένη ἀσπερμία, δὲν δύναται βεβαίως νὰ γίνηται λόγος περὶ τῆς φθειρομένης ἱερότητος τοῦ σπέρματος, ὅτε καὶ τὸ δανείως λαμβανόμενον γονιμοποιὸν ὑγρὸν ἐν τῇ τεχνητῇ γονιμοποιήσει θὰ ἐνεφανίζετο ἴσως ὡς ἀπολύτως ἢ τοὐλάχιστον ὡς μειζόνως, διὰ τὴν ἠθικὴν καὶ τὴν θεολογίαν, δεδικαιολογημένον.

Καὶ ποία μὲν ἡ φυσιολογικὴ ἀνάλυσις καὶ δικαιολογία τῆς στειρότητος τοῦ ἀνδρός, τοῦτο δὲν ἀποτελεῖ ἔργον ἴδιον τῆς παρούσης μελέτης. Ὅτι ὅμως τοῦ φαινομένου τούτου ὑπάρχει ἀσφαλῶς θεολογική τις προοπτικὴ καὶ ἀνάλυσις, τοῦτο τυγχάνει αὐτονόητον. Ἡ δὲ ἀπὸ θεολογικῆς πλευρᾶς ἀντιμετώπισις τοῦ ζητήματος ἅπτεται ἀσφαλῶς καὶ τοῦ θέματος τῆς τεχνητῆς γονιμοποιήσεως, καίτοι γε δὲν δικαιολογεῖ, ὡς θὰ ἴδωμεν, αὐτήν.

Ἡ ἀνικανότης καὶ στειρότης ἀπετέλεσαν διὰ τὴν Ἁγίαν Γραφὴν καὶ τὴν Ἐκκλησίαν καθόλου θέμα πολλαχῶς ἐνδιαφέρον, ἐθεωρήθησαν δὲ πάντοτε, τόσον ὑπὸ τὰς σελίδας τῆς Βίβλου, ἐν ᾗ παρέχονται, ἰδίᾳ ἐν τῇ Π. Δ., δείγματα ἀμφοτέρων τῶν μορφῶν στειρώσεως, ἀπό τε δηλ. τῆς πλευρᾶς τῆς γυναικὸς καὶ τοῦ ἀνδρός, ὅσον καὶ ἐν τῷ πνεύματι τῶν ἐκκλησιαστικῶν διατάξεων καὶ κανόνων, ἀλλὰ καὶ τῆς εὐρυτέρας θεολογικῆς ἑρμηνείας τοῦ φαινομένου, ὡς μία ἀπουσία παρὰ τῷ ἀνθρώπῳ τῆς εὐνοίας τοῦ Θεοῦ. Ὡς τοιαύτη ἡ στείρωσις συναντᾶται ὡς σύνδρομον ἀρ-

νητικὸν στοιχεῖον ἐν ταῖς συζυγίαις ἐκείναις, ἐξ ὧν ἀπουσιάζει ἡ παιδοποιΐα, ἄνευ τῆς ὁποίας καὶ θεωρεῖται συνήθως ὁ γάμος ὡς μὴ ὁλοκληρωθεὶς καὶ οἱ σύζυγοι ὡς μὴ τυχόντες τῆς σχετικῆς ἐπὶ παιδοποιΐα εὐλογίας τοῦ Θεοῦ, πλὴν τὸ μυστήριον καθ' ἑαυτὸ θεωρεῖται ὡς τετελειωμένον καὶ ἡ συζυγία ἁγία καὶ ἡ κοίτη ἀμίαντος· τοῦθ' ὅπερ καὶ δὲν αἴρει τὸ κῦρος καὶ τὴν κανονικότητα τοῦ ὑφισταμένου γάμου.

Κατὰ ταῦτα ἡ θεολογικὴ προοπτικὴ τῆς στειρώσεως εἶναι μᾶλλον ἀρνητική, ἀρνητικὴ διὰ τὸ ἀπ' εὐθείας ὑποκείμενον ταύτης, κατὰ πρῶτον λόγον, ἀρνητικὴ δὲ καὶ διὰ τὴν συζυγίαν, ἐν ᾗ συναντᾶται αὕτη. Τούτων οὕτως ἐχόντων· προβάλλει ἀφ' ἑαυτοῦ τὸ ζήτημα ἐὰν καὶ κατὰ πόσον ἐπιτρέπηται· τὴν ἀρνητικὴν ταύτην ἐπὶ τοῦ ἀνδρὸς κατάστασιν, νὰ συμμερίζηται καὶ τὸ ἕτερον σκέλος τῆς συζυγίας, ἡ γυνή, καταδικαζομένη εἰς τὰς ὑπὸ τῆς στειρώσεως τοῦ συζύγου αὐτῆς ἀπορρεούσας μειονεκτικὰς καταστάσεις, καὶ ἐὰν καὶ κατὰ πόσον τὴν ὅλην ταύτην ἀρνητικὴν κατάστασιν δὲν θὰ ἐξουδετερώσῃ ἡ τεχνητὴ γονιμοποίησις· καὶ δὴ ἐντὸς τῶν πλαισίων τῶν ὑπαρχουσῶν ἤδη θετικῶν μαρτυριῶν περὶ τῆς πολλῆς ψυχολογικῆς καὶ ἄλλης ἰσορροπίας, ἣν θὰ ἠδύνατο νὰ συνεπιφέρῃ αὕτη εἰς πᾶσαν συζυγίαν· χωλαίνουσαν ἐν τῷ κεφαλαίῳ τῆς ἐκ τῆς στειρότητος ἢ ἀνικανότητος τοῦ ἀνδρὸς προερχομένης ἀτεκνίας (83).

Ἡ ἀπάντησις εἰς ταῦτα εἶναι ἁπλῆ : Ἡ μὲν σύζυγος ὄχι μόνον ἐπιτρέπεται· ἀλλὰ καὶ ἐπιβάλλεται· ὅπως συμμερίζηται ἐν παντὶ καὶ πάντοτε τὰς καταστάσεις τοῦ ἑαυτῆς συζύγου, ὁσονδήποτε ἀρνητικαὶ καὶ ἂν τυγχάνωσι καὶ εἰς ὁποιονδήποτε τομέα καὶ ἐὰν ἐπεκτείνωνται αὗται. Ἡ δὲ τεχνητὴ γονιμοποίησις ἐξουδετεροῖ μέν τινας ἐκ τῶν ἀρνητικῶν ψυχολογικῶν καταστάσεων, ἰδίᾳ παρὰ τῇ γυναικί, ὡς εἴδομεν· πλὴν τοῦτο δὲν εἶναι ἀρκετόν, ἵνα δικαιολογηθῇ θεολογικῶς ἡ ἐφαρμογὴ ταύτης διὰ μόνον τὸν λόγον ὅτι ἐξουδετεροῦνται ἔνιαι ἐκ τῶν ψυχολογικῶν τούτων ἀρνητικῶν καταστάσεων.

Τὸ θέμα ἐνταῦθα εἶναι τελείως διάφορον καὶ ὑπέρκειται τῆς ἁπλῆς ἐξουδετερώσεως ταύτης ἢ ἐκείνης ἐκ τῶν ἀρνητικῶν ψυχολογικῶν καταστάσεων ἐντὸς τῆς ἀτέκνου συζυγίας. Ὑπάρχει μία θεολογικὴ προοπτικὴ τῆς ἐκ τῆς στειρότητος τοῦ ἀνδρὸς προερχομένης ἀτεκνίας ἐν τῷ γάμῳ καὶ δὲν βλέπομεν ποῦ καὶ πῶς αἴρεται ὁ θεολογικὸς οὗτος λόγος διὰ τῆς ἐφαρμογῆς τῆς τεχνητῆς γονιμοποιήσεως. Ἀντιθέτως δέον νὰ ὁ-

(83) Ἴδε ἀνωτέρω, σελ. 184)187 τοῦ Β΄ τεύχ. τοῦ ΛΓ (1958) τόμου.

μολογηθῇ, ὅτι διὰ ταύτης ὄχι μόνον δὲν ἀμβλύνεται ὁ βαρὺς θεολογικὸς χαρακτηρισμὸς τοῦ στείρου ἀνδρός, ὡς ἀνικάνου πρὸς ἐκπλήρωσιν τῆς θείας ἐντολῆς — εἰς τὰς περιπτώσεις ἐκείνας τοὐλάχιστον, εἰς τὰς ὁποίας ἀποδεδειγμένως καὶ ἀθεραπεύτως πάσχει οὗτος ἐκ στειρότητος — ἀλλὰ καὶ μειζόνως ὑπογραμμίζεται ἡ τοιαύτη αὐτοῦ περὶ τὴν φύσιν του μειονεκτικὴ κατάστασις γονιμοποιήσεως, προβάλλουν δὲ καὶ ὅλαι αἱ ἀρνητικαὶ διὰ τὴν ψυχολογίαν αὐτοῦ τοῦ ἰδίου πλέον συνέπειαι, ἃς καὶ προλαβόντως ἀνελύσαμεν χαρακτηρίσαντες ταύτας ὡς παρομαρτοῦντα τῇ τεχνητῇ γονιμοποιήσει ψυχικὰ τραύματα παρὰ τῷ ἀνδρί (84).

Ἡ στείρωσις ὡς πάθησις ἢ ὡς ἐκ φύσεως ἔλλειψις δύναται κατ' ἀρχὴν νὰ θεωρηθῇ ἰατρικῶς ὡς ἰάσιμος, καὶ τὸ πάσχον πρόσωπον νὰ ὑπαχθῇ εἰς σχετικὴν θεραπείαν, ἵνα τὸ πρότερον ἀδυνατοῦν νὰ ἐκπληρώσῃ τὸν ἑαυτοῦ ἀπέναντι τοῦ θείου νόμου προορισμόν, ἀποβῇ ὑποκείμενον ἄρτιον ἐν τῇ ἐκπληρώσει καὶ τούτων αὐτοῦ τῶν καθηκόντων. Εἶναι δὲ ἡ τοιαύτη θεραπεία ἢ προσπάθεια πρὸς θεραπείαν, ἐντὸς τῶν πλαισίων τῆς ὡς ἄνω θεολογικῆς προοπτικῆς καὶ ἑρμηνείας τῆς στειρότητος καὶ λογικῶς καὶ ἄλλως δεδικαιολογημένη ἐφ' ὅσον ὁ ἄνθρωπος καὶ ἡ κατ' αὐτὸν ἰατρικὴ ἐπιστήμη ἀγνοοῦσι τὴν βαθυτέραν θεολογικὴν δικαιολόγησιν πολλῶν περὶ τὴν ἀνθρωπίνην ζωὴν ἐκδηλώσεων τοῦ φυσικοῦ καὶ σωματικοῦ κακοῦ — ὡς τοιοῦτο δέον νὰ ἐκληφθῇ καὶ ἡ περὶ τὸ ἄτομον στειρότης—. Ἀλλ' ἥκιστα δύναται νὰ ὑποστηριχθῇ ὡς σοβαρὰ ἡ ἄποψις, ὅτι πρὸ τῆς ὁπωσδήποτε διαπιστουμένης, ἀθεραπεύτου δὲ διαμενούσης, στειρότητος τὰς ἐκ ταύτης ἀρνητικὰς συνεπείας παρὰ τῷ ἀτόμῳ καὶ τῇ ὑπ' αὐτὸ συζυγίᾳ δυνάμεθα νὰ ἐξουδετερώσωμεν διὰ τῆς τεχνητῆς γονιμοποιήσεως ὡσεὶ τάχα ἡ τεχνητὴ γονιμοποίησις καὶ ἡ διὰ ταύτης ὑποκατάστασις τοῦ στείρου ὑποκειμένου διὰ ξένου γονιμοποιοῦ ὑγροῦ νὰ αἴρῃ τὴν ἣν ἡ στειρότης καθ' ἑαυτὴν φέρει ἀρνητικὴν θεολογικὴν σημασίαν καὶ προοπτικήν.

Ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὴν εὐρυτέραν δικαιολόγησιν τῆς τεχνητῆς γονιμοποιήσεως ἐν σχέσει πρὸς τὸ αὐτὸ πάντοτε θέμα τῆς στειρότητος ἢ ἀνικανότητος τοῦ ἀνδρός, διὰ τὸν λόγον τῆς ἐξ αἰτίας τῆς τοιαύτης αὐτοῦ ἐλλείψεως, χαλαρώσεως τοῦ θεσμοῦ τοῦ γάμου καὶ δὴ καὶ τῆς διαλύσεως αὐτοῦ ἔχομεν νὰ παρατηρήσωμεν, ὅτι τοῦτο δὲν εἶναι ἀρκετὸς λόγος ἵνα δικαιολογηθῇ καθ' ἑαυτὴν ἡ τεχνητὴ γονιμοποίησις. Ἐὰν τὸ ὁπωσδήποτε

(84) Ἴδε ἀνωτέρω, σελ. 460)462, τοῦ Δ' τεύχους τοῦ ΛΓ' (1958) τόμου.

εἰς τὴν συζυγίαν εἰσαγόμενον τέκνον εἶναι ἐκεῖνο, ὅπερ σώζει τὸν γάμον καὶ ἀνακόπτει τὴν διάλυσιν αὐτοῦ ἢ τὴν πρὸς τὴν ἁμαρτίαν τροπὴν τῆς συζύγου πρὸς ἀπόκτησιν κλεψιγάμου τέκνου· ἐάν, λέγομεν, τὸ τέκνον καθ' ἑαυτὸ θὰ ἔπρεπε νὰ θεωρηθῇ, ὅτι περισώζει ὁπωσδήποτε τὴν συζυγίαν, διατί τότε, προκειμένου περὶ τῆς εἰσόδου τούτου εἰς τὴν ἄτεκνον στέγην, νὰ μὴ προτιμᾶται ἡ κατὰ πάντα ἐπιτρεπομένη καὶ εὐλογουμένη υἱοθεσία; Ἀλλὰ περὶ ὅλων τούτων ἐλέχθησαν, νομίζομεν, τὰ εἰκότα ἐν τῷ προλαβόντι Ε' κεφαλαίῳ τῆς παρούσης μελέτης ἡμῶν.

Ἐνταῦθα δέον ἐν κατακλεῖδι νὰ σημειωθῇ τοῦτο κυρίως, ὅτι ἡ ἐν τῇ στειρότητι τοῦ ἀνδρὸς ὑπάρχουσα θεολογικὴ προοπτικὴ δὲν αἴρεται ποσῶς διὰ τῆς ἐφαρμογῆς τῆς τεχνητῆς γονιμοποιήσεως, ἀλλ' ἀντιθέτως καὶ τονίζεται δι' αὐτὸν καὶ διὰ τὸ περιβάλλον αὐτοῦ μειζόνως αὕτη, τοῦθ' ὅπερ καθιστᾷ τὴν κατάστασιν τῆς στειρότητος αὐτοῦ πολλῷ δυσβαστακτοτέραν.

3.— Ὡς πρὸς τὴν θεολογικὴν σημασίαν τοῦ ἀποκτᾶν ἐν τῷ χριστιανικῷ γάμῳ τέκνα, καὶ τὸ ἀπαραίτητον ἢ οὐ θεολογικῶς τῆς παιδοποιΐας, καὶ τὴν σχέσιν, ἣν δύναται νὰ ἔχῃ τὸ πρᾶγμα τοῦτο μὲ τὰ ἐντὸς τῆς τεχνητῆς γονιμοποιήσεως ἐπιτυγχανόμενα θετικά πως ἀποτελέσματα συλλήψεως καὶ κυοφορίας, ἔχομεν νὰ παρατηρήσωμεν τὰ ἑξῆς:

Ὄντως μεταξὺ γάμου καὶ τεχνητῆς γονιμοποιήσεως ὑπάρχει ταυτότης τις σκοποῦ καὶ ἀποτελέσματος, ἥτις εἶναι ἡ παιδοποιΐα. Πλὴν ὅ,τι διὰ τὴν τεχνητὴν γονιμοποίησιν εἶναι ἄμεσος καὶ ἀποκλειστικὸς σκοπός, τοῦτο διὰ τὸν γάμον εἶναι εἷς ἁπλῶς ἐκ τῶν σκοπῶν καὶ οὐχὶ πάντως ὁ κυριώτερος ἐξ ὅλων. Καὶ ἄρα ἡ σύμπτωσις αὕτη μερικῶς ἐν τῷ σκοπῷ ἀμφοτέρων δὲν εἶναι κατ' ἀρχὴν δικαιολογία ἱκανή, ἵνα στηρίξῃ θεολογικῶς τὴν τεχνητὴν γονιμοποίησιν. Καὶ ἐξηγούμεθα.

Τίνες οἱ σκοποὶ τοῦ χριστιανικοῦ γάμου; Ἀσφαλῶς δὲν ἠμπορεῖ νὰ θεωρηθῇ, ὅτι μόνη ἡ παιδοποιΐα ἀποτελεῖ τὸν κύριον καὶ μόνον σκοπὸν τῆς χριστιανικῆς συζυγίας. Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει πᾶσα μὴ εἰς τεκνοποίησιν ἀποβλέπουσα, ἢ μὴ δυναμένη νὰ ἀποβλέψῃ, ἐπαφὴ μεταξὺ τῶν συζύγων θὰ ἔδει νὰ θεωρῆται ὡς πρᾶξις κολάσιμος, τὸ δὲ ἁπλῶς εὐφραίνεσθαι τῷ ἰδίῳ ἀνδρὶ διὰ τὴν γυναῖκα καὶ τῇ ἰδίᾳ αὐτοῦ γυναικὶ διὰ τὸν ἄνδρα, δὲν θὰ διέφερε ποσῶς ἀπὸ πᾶσαν οἱανδήποτε πρᾶξιν ἀκολασίας. Δὲν ἔχουσιν ὅμως τὰ πράγματα οὕτως. Ἡ φωνὴ τοῦ Θείου Νόμου εἶναι σαφὴς ἐπὶ τοῦ προκειμένου: «μὴ ἀποστερεῖτε ἀλλήλους» (Α' Κορ. 7, 5). Ἄρα οἱ σκοποὶ τοῦ χριστιανικοῦ γάμου δύνανται νὰ ὁρισθῶσι πολλῷ εὐρύτεροι, συγκεφαλαιούμενοι εἰς τοὺς ἑξῆς τρεῖς: πρῶτον, τὴν ἀναπαραγωγὴν τοῦ εἴ-

δους καὶ τὸν πολλαπλασιασμὸν τοῦ ἀνθρωπίνου γένους ἐπὶ τῆς γῆς κατὰ τὴν ἐντολὴν τοῦ Θεοῦ· δεύτερον, τὴν ἕνωσιν κατὰ πάντα μεταξὺ ἀνδρὸς καὶ γυναικός, εἰς ἀπαρτισμὸν τῆς δι' ἣν ὁ ἄνθρωπος ἐπλάσθη θεόθεν εὐδαιμονίας καὶ εὐχαριστήσεως, καὶ τοῦτο διὰ τὸ οὕτως ἀρέσαι τῇ Θείᾳ μεγαλειότητι· καὶ τρίτον, τὴν δημιουργίαν κοινωνίας καὶ ἀντιδόσεως αἰσθημάτων καὶ λειτουργιῶν οἰκοδομουσῶν τὴν πορείαν τοῦ ἀνθρώπου ἐν τῷ προορισμῷ αὐτοῦ, ὅστις εἶναι ἡ ἑαυτοῦ μακαριότης καὶ ἡ δόξα τοῦ Θεοῦ, ἐν ἐννοίᾳ πλέον σωτηριολογικῇ, ἢ καὶ εὐρύτερον ἐσχατολογικῇ τοιαύτη. Σύντρεις οἱ σκοποὶ οὗτοι τοῦ γάμου εὑρίσκονται ἐν ἀπ' εὐθείας ἐξαρτήσει ἀπ' ἀλλήλων, ἡ ἐκ τῶν λοιπῶν δὲ ἀπόσπασις οἱουδήτινος ἐκ τούτων συνεπάγεται αὐτὴν ταύτην τὴν βασικὴν παραφθορὰν τοῦ χαρακτῆρος καὶ τῆς ἱερότητος τοῦ θεσμοῦ τοῦ γάμου.

Κατὰ ταῦτα, τῆς τεκνοποιήσεως μὴ οὔσης τοῦ μόνου καὶ ἀποκλειστικοῦ σκοποῦ ἐν τῷ χριστιανικῷ γάμῳ, αὐτομάτως ἡ ἐπιθυμία τοῦ ἀποκτῆσαι τέκνον ἐντὸς τοῦ γάμου, ὁσονδήποτε ἱερὰ καὶ φυσιολογικῶς ἅμα καὶ ἠθικῶς δεδικαιολογημένη καὶ ἐὰν εἶναι, δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ ἐκ τῶν αἰτίων ἐκείνων, ἅτινα δύνανται νὰ δικαιολογήσωσι τὴν ἀπόκλισιν τῶν συζύγων ἀπὸ τῶν φυσιολογικῶν ἐπαφῶν, ὅσας προβλέπει καὶ ἐπιτρέπει ὁ ἠθικὸς νόμος καὶ αἵτινες ἔχουσαι καὶ τὴν εὐλογίαν τοῦ Θεοῦ, ἤτοι αὐτὸ ὅπερ ἀπεκαλέσαμεν προλαβόντως Donum Dei, ἀπολήγουσιν εἰς παιδοποιΐαν. Ἐννοεῖται, ὅτι ἡ ἀπόκλισις αὕτη δὲν δικαιολογεῖται καὶ πρὸς τὴν τεχνητὴν γονιμοποίησιν γενομένη, ἥτις καὶ ἐνδιαφέρει ἡμᾶς ὧδε. Καὶ ἐὰν ἔτι εἶναι ἀπολύτως βεβαία ἡ διὰ τῆς τεχνητῆς γονιμοποιήσεως ἀπόκτησις ἐκείνου, ὅπερ ἀποτελεῖ τὴν μεγαλειτέραν ἐπιθυμίαν τῶν συζύγων καὶ ὅπερ δὲν ἐπιτυγχάνεται ἄλλως διὰ τῶν φυσικῶν ἐπαφῶν, ἤτοι τοῦ τέκνου, καὶ πάλιν ἡ τεχνητὴ γονιμοποίησις δὲν δικαιολογεῖται θεολογικῶς ἐπὶ μόνῳ τοῦ λόγῳ τῆς ἐπιθυμίας τοῦ ἀποκτῆσαι τέκνον. Ὅ,τι ἐπιθυμεῖται καὶ δεδικαιολογημένως ἔστω, δὲν εἶναι καὶ θεμιτόν. Ἡ δὲ βαρύτης τοῦ παυλικοῦ ἀξιώματος «πάντα μοι ἔξεστι, ἀλλ' οὐ πάντα συμφέρει· πάντα μοι ἔξεστι, ἀλλ' οὐκ ἐγὼ ἐξουσιασθήσομαι ὑπό τινος» (Α' Κορ. 6, 12), εἶναι ἐκ τῶν μάλιστα ἰσχυόντων ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ τῶν ἐπιθυμούντων ἔχειν τέκνον γονέων καὶ ἐπιτυγχανόντων τοῦτο διὰ τῆς τεχνητῆς γονιμοποιήσεως. Τὸ ἐξουσιάζεσθαι ὑπὸ μιᾶς ἀναλόγου ἐπιθυμίας καὶ τὸ ὑπάγεσθαι ὑπὸ μίαν πρᾶξιν ἠθικῶς μὴ εὐσταθοῦσαν, ὡς ἡ τῆς τεχνητῆς γονιμοποιήσεως, ἀσφαλῶς εἶναι σημεῖα, ἅτινα δυσκόλως δύνανται νὰ δικαιολογηθῶσι θεολογικῶς ἐν τῷ χριστιανικῷ γάμῳ.

Ἄλλωστε δέον νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν καὶ τοῦτο, ὅτι καὶ ἐὰν ἤθελεν

ἔτι ἀποδοθῇ εἰς τὴν ἐπιθυμίαν τοῦ ἀποκτᾷν τέκνον πᾶσα ἡ δυνατὴ δικαιολόγησις ταύτης, θὰ ἐβλέπομεν· ὅτι κατὰ τὴν ἐπιθυμίαν ταύτην, ἐὰν καὶ ἐφ' ὅσον θὰ ἠδύνατο αὕτη νὰ μετουσιωθῇ εἰς συγκεκριμένον ἀποτέλεσμα, εἰς τὴν παιδοποιΐαν, ἡ τελευταία αὕτη τότε μόνον θὰ ἦτο φυσικῶς· ἠθικῶς καὶ νομικῶς θεμιτή, κανονικὴ καὶ ἔγκυρος, ὅταν θὰ ἀπέρρεεν ἐκ τῶν ὁμαλῶν φυσικῶν καὶ νομίμων σχέσεων τῶν δύο συμβαλλομένων μερῶν. Ἀντιθέτως, πᾶν τέκνον· ὅπερ θὰ ἐγεννᾶτο ἐκ τῆς ὑπαρχούσης μὲν ταύτης ἐπιθυμίας ἑκατέρωθεν, πλὴν οὐχὶ ἐκ τῆς φυσικῆς ἐπαφῆς τῶν ἀμέσων τοῦτο ἐπιθυμούντων δύο συμβαλλομένων μερῶν ἐν τῷ γάμῳ, ἀλλὰ τῇ συνδρομῇ οἱουδήτινος ξένου παράγοντός, δὲν θὰ διέφερεν ἀπὸ καρπὸν κλεψίγαμον, τοῦθ' ὅπερ καὶ ἐξισοῖ ἔν τινι μέτρῳ τὴν τεχνητὴν γονιμοποίησιν, τοὐλάχιστον τὴν συνηθεστέραν μορφὴν ταύτης, ἥτις εἶναι ἡ διὰ δοτῆρος τοιαύτη, πρὸς τὴν μοιχείαν.

Ἐὰν θὰ ἔπρεπε νὰ ἀναζητηθῇ καὶ ἀνευρεθῇ θεολογική τις προοπτικὴ τῆς τεκνοποιήσεως ἐν τῷ χριστιανικῷ γάμῳ· αὕτη εὑρίσκεται οὐχὶ ἐν τῇ ἐπιθυμίᾳ τοῦ ἀποκτῆσαι τέκνον, ὁσονδήποτε σφοδρὰ καὶ ἐὰν θεωρῆται αὕτη, ἀλλ' ἐν τῇ ἀντιλήψει, ὅτι ἡ παιδοποιΐα εἶναι πρᾶξις ἐλευθέρας· ἱερᾶς δέ, ἀγάπης μεταξὺ τῶν συζύγων· μετουσιουμένη εἰς δράσεις καὶ λειτουργίας φυσιολογικὰς καὶ ἠθικῶς θεμιτάς· πρὸς ἃς προστιθεμένης καὶ τῆς εὐλογίας τοῦ Θεοῦ· παράγεται ὁ εὐτυχὴς καρπὸς τοῦ συλλαμβανομένου καὶ τικτομένου τέκνου. Ὡς τοιαύτη δὲ ἡ παιδοποιΐα, ὑπὸ τὸ τοιοῦτον δηλ. πρῖσμα τῆς χριστιανικῆς ἀγάπης ἐξεταζομένη καὶ εἰς τὸ μόνον θρησκευτικῶς καὶ ἠθικῶς θεμιτὸν πλαίσιον τῶν φυσιολογικῶν ἐντὸς τοῦ γάμου πράξεων τοποθετουμένη· ἀσφαλῶς οὐδ' ἐλάχιστον χῶρον ἐπιτρέπει τῇ τεχνητῇ γονιμοποιήσει ἀπὸ ἀπόψεως καθαρῶς θεολογικῆς.

Ὅ,τι ἀποτελεῖ τὸ ἀντικείμενον τῆς χριστιανικῆς ἀγάπης· τῆς διὰ φυσικῶν λειτουργιῶν καὶ ἱκανοτήτων τοῦ ὀργανισμοῦ πλαισιουμένης, τοῦτο κατ' ἄλλον τρόπον παραγόμενον ἐν τῇ τεχνητῇ γονιμοποιήσει· ἥκιστα δύναται νὰ δικαιολογηθῇ θεολογικῶς. Ἡ Θεολογία τοῦ γάμου καὶ τῶν κατ' αὐτὸν λεπτομερειῶν ἔχει τὸ ἑαυτῆς βάρος, καὶ δὲν ἐπιτρέπεται νὰ διασαλεύηται διὰ τῶν ἐλαφρᾷ τῇ συνειδήσει ἐφαρμοζομένων συστημάτων· οἷον τὸ τῆς τεχνητῆς γονιμοποιήσεως.

4.— Ὡς πρὸς δὲ τὴν ἔννοιαν τῆς προσωπικότητος καὶ τῆς ἐνσυνειδήτου δράσεως ἑκατέρων τῶν συζύγων ἐν τῷ χριστιανικῷ γάμῳ καὶ τῶν ἐκ τούτων θεολογικῶν συνεπειῶν, αἵτινες κλονίζονται ἐν τῇ περιπτώσει τῆς διὰ τῆς τεχνητῆς γονιμοποιήσεως ἐπιτυγχανομένης παιδοποιΐας, ἔχομεν νὰ παρατηρήσωμεν τὰ ἀκόλουθα :

Ἐν τῷ χριστιανικῷ γάμῳ ἐκ τῶν τὰ μάλιστα οἰκοδομούντων τὴν ἱερότητα αὐτοῦ στοιχείων εἶναι ὁ προσωπικὸς χαρακτήρ, ὃν κέκτηται τὸ μυστήριον τοῦ γάμου καθ' ἑαυτό, ὡς ἄλλωστε καὶ πᾶν ἄλλο μυστήριον τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας ἡμῶν. Ὁ γάμος, ἄλλαις λέξεσιν, εἶναι μυστήριον ἐπὶ δύο προσώπων ἱερολογούμενον καὶ ἐπὶ τῶν φυσικῶν, ἠθικῶν, λογικῶν, ψυχικῶν καὶ λοιπῶν προσωπικῶν ἱκανοτήτων αὐτῶν στηριζόμενον καὶ οἰκοδομούμενον καὶ ταύτας ἔκ τε τῶν προτέρων καὶ ἐκ τῶν ὑστέρων προϋποθέτον. Κατὰ ταῦτα πᾶσα ἐντὸς τοῦ οὑτωσὶ συναπτομένου χριστιανικοῦ γάμου τεκνοποίησις ἀποτελεῖ συνέχισιν τοῦ προσωπικοῦ χαρακτῆρος τοῦ μυστηρίου, πᾶν δὲ ἐκ τοιούτου γάμου ἀπορρέον τέκνον κέκτηται τὰς προσωπικὰς ἐπὶ τῆς συζυγίας τῶν γονέων αὐτοῦ προνομίας. Πάντα δὲ τὰ στοιχεῖα ταῦτα ἀποτελοῦσι, κυρίως εἰπεῖν, τὴν βαθυτέραν θεολογικὴν βάσιν καὶ οὐσίαν τοῦ μυστηρίου τοῦ γάμου ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ.

Ἀλλὰ ἐν τῇ ἐφαρμοζομένῃ τεχνητῇ γονιμοποιήσει παραφθείρεται αὐτὴ ἀκριβῶς ἡ θεολογικὴ βάσις τοῦ μυστηρίου, παραφθείρεται αὐτὸς κυρίως ὁ προσωπικὸς χαρακτὴρ τοῦ μυστηρίου, ὄχι μόνον διὰ τῆς ἠθικῶς ἀποβλήτου εἰσόδου εἰς τὴν συζυγίαν ξένου τινὸς στοιχείου, οἷον τὸ ἔξωθεν εἰσαγόμενον γονιμοποιὸν ὑγρόν, περὶ οὗ ἐλέχθησαν τὰ εἰκότα ἐν τῷ οἰκείῳ τόπῳ (85), ἀλλὰ καὶ διὰ τῆς παραφθορᾶς τῆς ἐννοίας τῆς προσωπικότητος τῶν δύο συμβαλλομένων μερῶν ἐν τῇ ἐκπληρώσει τῶν συζυγικῶν αὐτῶν ὑποχρεώσεων ἀπέναντι τῆς ἱερᾶς πράξεως τῆς παιδοποιΐας, καὶ διὰ τῆς ὑποκαταστάσεως τῆς ἑκατέρου ἐνσυνειδήτου δράσεως δι' ἀσταθμίτου τινὸς τρίτου παράγοντος, τοῦ παρεμβαλλομένου δηλονότι γονιμοποιοῦ ὑγροῦ. Τὸ ἀγνοεῖν διὰ τὴν γυναῖκα ποῖος ὁ ἐξ οὗ τὸ ὃ λαμβάνει γονιμοποιὸν ὑγρόν, ὅσον ἄλλωστε καὶ τὸ θεωρεῖν τὸν ἑαυτῆς σύζυγον ὑποκαθιστάμενον ἐν τῇ γονιμοποιῷ στιγμῇ διὰ τῶν τεχνικῶν τῆς τεχνητῆς γονιμοποιήσεως μέσων καὶ διὰ τοῦ «ψιλοῦ», τοῦ συζύγου αὐτῆς ἢ τοῦ ξένου δοτῆρος, σπέρματος, ὡς ὄντως συμβαίνει ἐν πάσῃ πράξει τεχνητῆς γονιμοποιήσεως, ἀφαιρεῖ τὴν ὑπάρχουσαν ἐν τῷ ἱερολογηθέντι γάμῳ αὐτῆς ἱερότητα, ὑποβιβάζει δὲ αὐτὴν μὲν εἰς τὴν βαθμίδα, τρόπον τινά, ἁμαρτανούσης ὑπὲρ τῆς παιδοποιΐας γυναικός, τὴν δὲ παιδοποιΐαν αὐτῆς εἰς ἀπεψιλωμένην πρᾶξιν χειρουργικῆς ἢ τεχνικῆς ἐπεμβάσεως, ἐξ ἧς ἐλλείπει πᾶσα ἔννοια ἱερότητος, συγκινήσεως, συνειδητῆς λειτουργίας τοῦ σωματικοῦ καὶ ψυχικοῦ ἐν αὐτῇ παράγοντος.

---

(85) Ἴδε ἀνωτέρω, σελ. 39 κ. ἑξ., τοῦ Α΄ τεύχ. τοῦ ΛΔ΄ (1959) τόμου.

Ἴσως εἶναι καυστικοὶ οἱ χαρακτηρισμοὶ οὗτοι τῆς πράξεως τῆς τεχνητῆς γονιμοποιήσεως. Ἀλλ' ἡ ἐν κλίμακι θεολογικῆς προοπτικῆς ἀντιμετώπισις τοῦ ἱεροῦ θεσμοῦ τοῦ γάμου, ἐντὸς τοῦ ὁποίου διὰ τῆς τεχνητῆς γονιμοποιήσεως διακυβεύεται αὐτὴ αὕτη ἡ ἐνέργεια τῆς Θείας Χάριτος, τῆς διὰ τοῦ μυστηρίου τοῦ γάμου μεταδιδομένης, δικαιολογεῖ ἀσφαλῶς τὴν καυστικότητα τῶν λεγομένων.

Αἱ ἐντὸς τοῦ γάμου σχέσεις τῶν συζύγων δὲν δύνανται εἰμὴ νὰ ἔχωσιν ἀπόλυτον «προσωπικότητα» καὶ «ἐνσυνείδητον» χαρακτῆρα, καὶ δὴ καὶ ἑκατέρωθεν. Ἐν τῇ τεχνητῇ γονιμοποιήσει τὸ στοιχεῖον τοῦτο καταβιβάζεται εἰς τὸ μηδέν. Ἐν τῇ ἐξουθενώσει δὲ τῶν στοιχείων τούτων αἴρεται αὐτὴ αὕτη ἡ βαθυτέρα θεολογικὴ ἔννοια καὶ ἀντίληψις τοῦ μυστηρίου τοῦ γάμου. Ἡ τεχνητὴ γονιμοποίησις «μηχανοποιεῖ» τὸν γάμον. Ἐν ὀνόματι δὲ τῆς ἀρχῆς, ὅπως «σώσωμεν τὸν γάμον διὰ τῆς παιδοποιΐας», δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς δικαιολογουμένη ἡ τεχνητὴ γονιμοποίησις.

Ὑπὲρ ταύτην ἢ ἐκείνην τὴν μερικὴν σκοπιμότητα ὑπάρχει ἀσφαλῶς ἡ μειζόνως ἰσχύουσα θεολογικὴ βάσις καὶ ἀντίληψις τοῦ γάμου, ἡ θεολογικὴ δὲ αὕτη προοπτικὴ τοῦ μυστηρίου τούτου ἥκιστα ἀναδεικνύει εὐσταθοῦσαν τὴν τεχνητὴν γονιμοποίησιν.

***

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Ἐξ ὅσων ἀναλελυμένως ἀνωτέρω εἴπομεν ἀποδεικνύεται, ὅτι τόσον ἀπὸ τῆς πλευρᾶς τῆς κοινωνιολογικῆς, ψυχολογικῆς, νομικῆς καὶ ἠθικῆς ἀντιμετωπίσεως τῆς τεχνητῆς γονιμοποιήσεως, ὅσον καὶ ἀπὸ τῆς πλευρᾶς τῆς θεολογικῆς κατόψεως αὐτῆς, καὶ δὴ ἀμεσώτερον μὲν ἐν ἀναφορᾷ πρὸς τὸ πρόβλημα τῆς περὶ τὴν παιδοποιΐαν καὶ δὴ καὶ τῆς περὶ τὴν μεταβίβασιν τῆς ζωῆς θεολογίας, ἐμμεσώτερον δὲ ἐν ἀναφορᾷ καὶ πρὸς τὴν περὶ τὸν γάμον καὶ τὰς παρομαρτούσας αὐτῷ λεπτομερείας θεολογίαν, ἥκιστα δύναται νὰ θεωρηθῇ ἡ τεχνητὴ γονιμοποίησις ὡς εὐοδουμένη ἢ δικαιολογουμένη διὰ τὴν Ὀρθόδοξον ἡμῶν Ἐκκλησίαν.

Τοῦτο ἰσχύει, ὡς εἰκός, διὰ πάσας τὰς ἀνωτέρω ἐκτεθείσας πέντε κυριωτέρας μορφὰς τῆς τεχνητῆς γονιμοποιήσεως, καὶ συγκεκριμένως τόσον διὰ τὴν ἀφ' ἑαυτῆς ἀπόβλητον μορφὴν τῆς ἐκτὸς τοῦ γάμου

τεχνητῆς γονιμοποιήσεως, ὅσον καὶ διὰ τὰς ἐντὸς τοῦ γάμου μορφὰς αὐτῆς, τάς τε ὁμολόγους, ὡς εἴπομεν, τὰς διὰ τοῦ γονιμοποιοῦ δηλονότι ὑγροῦ τοῦ ἰδίου ἐν τῇ συζυγίᾳ συζύγου ἐπιτυγχανομένας, καὶ τὰς ἑτερολόγους τοιαύτας, τὰς διὰ τοῦ σπέρματος τοῦ δοτῆρος γενομένας, ἀδιαφόρως ἐὰν ὑπάρχῃ ἢ ὄχι ἡ συγκατάθεσις τοῦ συζύγου (86).

Ἐννοεῖται, ὅτι καὶ πάντα ὅσα ἐλέχθησαν, ἐξ ὅλων τῶν ὡς ἄνω πλευρῶν, εἰς ἀναίρεσιν τῆς τεχνητῆς γονιμοποιήσεως καθ' ἑαυτήν, ἐμφανίζουσιν ὡς ἥκιστα δυναμένους νὰ εὐσταθήσωσι τοὺς λόγους, οὓς ἡ σύνήθης συνηγοροῦσα ὑπὲρ ταύτης φιλολογία προσάγει καὶ οὓς ἐν ἀναλύσει παρεθέσαμεν ἐν τοῖς ἔμπροσθεν (87).

Ὅ,τι ἐν κατακλεῖδι θὰ ἠθέλομεν νὰ εἴπωμεν ἐνταῦθα εἶναι τοῦτο κυρίως :

Ἡ μὲν τεχνητὴ γονιμοποίησις ἐν τῇ ὁλότητι αὐτῆς ἐλέγχεται ἀνεφάρμοστος καὶ ἀπαγορεύεται διὰ τὴν Ὀρθόδοξον ἡμῶν Ἐκκλησίαν. Ἐν ὄψει ὅμως τῆς ἤδη ὁπωσδήποτε ἐφαρμοζομένης ἑκασταχοῦ τεχνητῆς γονιμοποιήσεως, δυναμένης, ὡς εἰκός, εἴτε ἐκ τοῦ ἐμφανοῦς εἴτε ἐκ τοῦ ἀφανοῦς, συγκεκαλυμμένως δηλονότι ἢ καὶ ἀπροκαλύπτως ποτέ, νὰ ἀπασχολήσῃ καὶ τὴν ἡμετέραν Ὀρθόδοξον Ἐκκλησίαν, καὶ δὴ ἐν χώραις, ἐν αἷς κρατικῶς καὶ ἀπὸ ἀπόψεως ἰσχυούσης νομοθεσίας, ἐπιτρέπεται αὕτη, ἢ καὶ ἀνεξαρτήτως τῶν πιθανοτήτων τούτων, καὶ μόνον ἐν ὄψει τῶν περὶ τὴν τεχνητὴν γονιμοποίησιν γενομένων καὶ γιγνομένων πειραματισμῶν καὶ τῶν ἐκ τούτων λαμβανομένων ἀποτελεσμάτων, δυναμένων νὰ ἀποδώσωσι τῇ χριστιανικῇ κοινωνίᾳ ὠφέλη τινά, ἀνάλογα πρὸς ὅσα καὶ πᾶσα ἄλλη οἱαδήτις ἰατρικὴ ἢ ἐπιστημονικὴ ἔρευνα καὶ ἐργασία ἀποδίδει καθ' ἡμέραν, προβάλλει, νομίζομεν, ἀφ' ἑαυτῆς ἡ ἀπορία : ὑπάρχει τι ἐν τῇ τεχνητῇ γονιμοποιήσει, ὅπερ θὰ ἠδύνατό πως νὰ θεωρηθῇ ὡς ἐπιτρεπόμενον, καὶ ποῖον τοῦτο, καὶ πῶς δικαιολογεῖται αὐτό ;

Ἡ ἀπάντησις ἡμῶν εἰς ταῦτα, θετικὴ οὖσα, δύναται νὰ συνοψισθῇ εἰς τὰ ἑξῆς :

Ἀποκλειομένων πασῶν τῶν συγκεκριμένων μορφῶν τῆς τεχνητῆς γονιμοποιήσεως, μόνη ἐπιτρεπομένη πρᾶξις, ἢ κάλλιον εἰπεῖν, μόνη ἐπιτρεπομένη λεπτομέρεια εἶ-

(86) Ἴδε ἀνωτέρω, σελ. 182)184 τοῦ Β΄ τεύχ. τοῦ ΛΓ΄ (1958) τόμου.

(87) Ἴδε ἀνωτέρω, σελ. 184)190 τοῦ Β΄ τεύχ. καὶ σελ. 329)330 τοῦ Γ΄ τεύχ. τοῦ ΛΓ΄ (1958) τόμου.

ναι ἡ ἐν κλινικῶς καὶ ἄλλως ἀποδεδειγμένη ἐξωτερικῇ ἀτελείᾳ τοῦ συζύγου, διά γε παρατηρουμένην παρ' αὐτῷ οἱανδήποτε ἀνατομικὴν ἢ ἄλλην ἔλλειψιν — ἐξωτερικὴν μόνον, ἐπαναλαμβάνομεν τοῦτο, οὐχὶ δὲ παθολογικὴν ἢ ἐσωτερικὴν καὶ οὐσιώδη, δυναμένην νὰ καταστήσῃ τοὺς ἐντὸς τῆς χριστιανικῆς συζυγίας γαμικοὺς δεσμοὺς χωλαίνοντας ἢ ἐλλιπῶς λειτουργοῦντας — παρέμβασις τοῦ εἰδικοῦ ἰατροῦ, ἀποβλέπουσα εἰς τὴν ἁπλῆν διευκόλυνσιν τοῦ γονιμοποιοῦ ὑγροῦ τοῦ συζύγου, ὅπως ἀποβῇ γόνιμον ἐν τῷ κυοφοροῦντι χώρῳ τῆς ἑαυτοῦ συζύγου. Ἐν τῇ τοιαύτῃ περιπτώσει οἱ μὲν σύζυγοι ἐκπληροῦσι τὰ ὑπ' αὐτῶν πρὸς παιδοποιΐαν ἀποβλέποντα καὶ ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας, τῆς Ηθικῆς καὶ τῆς φύσεως ἐπιτρεπόμενα καθήκοντα, ἀνελλιπῶς καὶ ἀπολύτως φυσιολογικῶς, τηρουμένων ὁλοκλήρως τῶν τε ὅρων τῆς φύσεως καὶ τῶν τῆς Ἠθικῆς διατάξεων, εἰς τρόπον ὥστε τὸ γονιμοποιὸν ὑγρὸν νὰ ὑπάρχῃ ἐκ τῶν φυσιολογικῶν ἐπαφῶν τῶν δύο συμβαλλομένων ἐν τῇ συζυγίᾳ μερῶν, ἄνευ καὶ τῆς ἐλαχιστοτέρας παραβιάσεως τῆς κρατούσης φύσεως τῶν πραγμάτων, τοῦ δὲ γαμικοῦ δεσμοῦ οὕτω κατ' οὐδένα τρόπον τραυματιζομένου ἢ ἀλλοιουμένου ἢ παραφθειρομένου, ὁ δὲ ρόλος τοῦ ἰατροῦ περιορίζεται εἰς τὸ νὰ παρέμβῃ οὐχὶ τόσον ὡς «γονιμολόγος» ἰατρός, ἐν τῇ κυριολεξίᾳ τοῦ πράγματος, ἀλλ' ἁπλῶς ὡς εἰδικός, διευκολύνων τὴν γονιμοποίησιν, ὡς θὰ παρενέβαινε καὶ εἰς πᾶσαν ἄλλην χειρουργικῶς ἢ ἄλλως ἐνδεικνυομένην περίπτωσιν, ἵνα ἄρῃ τὰς ὑπαρχούσας τυχὸν ἀτελείας ἢ ἐλλείψεις, τὰς κωλυούσας ἐξωτερικῶς μόνον τὴν τεκνοποίησιν ἐν τῇ συζυγίᾳ.

Εννοεῖται, ὅτι μία τοιαύτη ἐπέμβασις δὲν εἶναι, κυρίως εἰπεῖν, «τεχνητὴ γονιμοποίησις». Εἶναι ἁπλῶς ἐφαρμογή τις ἐντὸς τοῦ χριστιανικοῦ γάμου τῶν ἀπὸ τῶν πειραματισμῶν ἐν τῷ θέματι τῆς τεχνητῆς γονιμοποιήσεως λαμβανομένων καρπῶν καὶ ἀποτελεσμάτων. Εἶναι αὐτό, ὅπερ ἰατρικῶς μὲν καλεῖται «assisted inseminction», ἐπὶ τὸ ἐκκλησιαστικώτερον δὲ θὰ ἠδύνατο νὰ ὀνομασθῇ «σ υ μ π α ρ α σ τ α τ ο υ μ έ ν η ἐ π ὶ π α ι δ ο π ο ι ΐ ᾳ χ ρ ι σ τ ι α ν ι κ ὴ σ υ ζ υ γ ί α», τουθ' ὅπερ ἥκιστα ἰσοδυναμεῖ πρὸς οἱανδήποτε μορφήν, καὶ τὴν ἐλαφροτέραν ἔστω, τῆς τεχνητῆς γονιμοποιήσεως· ἐξυπηρετεῖ δ' ὅμως τὸν χριστιανικὸν γάμον ἐν τῷ κεφαλαίῳ τῆς παιδοποιΐας. Θὰ εἶναι δὲ τοῦτο ἄλλωστε καὶ σπανία, σπανιωτάτη περίπτωσις, σπανιωτέρα πάντως καὶ αὐτῶν ἔτι τῶν κοινῶν χειρουργικῶν καὶ ἄλλων ἐπεμβάσεων, γυναικολογικῶν ἐπὶ παραδείγματι ἢ μαιευτικῶν ἢ ἄλλων, αἵτινες μὴ ἀποτελοῦσαι παραφθορὰν τῆς ἱερᾶς ἐννοίας τοῦ γάμου ἐξυπηρετοῦσιν ἀντιθέτως τοῦτον, διὸ καὶ ἐπιτρέπονται ἐκκλησιαστικῶς.

Δὲν πρόκειται, κατὰ ταῦτα, περὶ περιπτώσεως, καθ' ἣν θὰ ὑποκαθίσταto τυχὸν διὰ τῶν τεχνικῶν τῆς τεχνητῆς γονιμοποιήσεως μέσων οἱαδήτις ἐκ τῶν ἐντὸς τοῦ γάμου ἐπιτρεπομένων καὶ ἐπιβαλλομένων λειτουργιῶν. Δὲν πρόκειται περὶ τῆς τυχὸν ὑποκαταστάσεως τῶν παραγόντων, οὓς ἀπεκαλέσαμεν «actio hominis» καὶ «actio naturae».

Πρόκειται περὶ ἁπλῆς παρεμβάσεως τοῦ ἰατροῦ, μετά γε τὴν ὁλοκλήρωσιν τοῦ ἱεροῦ καθ' ἑαυτὸν γαμικοῦ δεσμοῦ ἐν ὅλαις αὐτοῦ ταῖς ἐκκλησιαστικῶς, ἠθικῶς καὶ φυσικῶς ἐπιτρεπομέναις λειτουργίαις, πρὸς φυσιολογικὴν πλέον διευκόλυνσιν τοῦ γονιμοποιοῦ τοῦ συζύγου ὑγροῦ, ἵνα ἐκπληρώσῃ τοῦτο τὸν θεόθεν αὐτῷ τεταγμένον προορισμὸν τῆς συλλήψεως, ἢ ἄλλως εἰπεῖν πρὸς «ἐκγονιμοποίησιν» τούτου, καὶ τοῦτο ὅπως ἐξυπηρετηθῇ ὁ ἱερὸς θεσμὸς τοῦ γάμου.

Ἐννοεῖται, ὅτι καὶ ἐν τῇ τοιαύτῃ μερικῇ ὅλως χρήσει τῶν ἀποτελεσμάτων τῶν περὶ τὴν τεχνητὴν γονιμοποίησιν πειραματισμῶν, δέον ὅπως ἰσχύωσιν αἱ ἑξῆς δύο βασικαὶ ἠθικαὶ ἀρχαί : πρῶτον μὲν νὰ ὑπάρχῃ ὅλη ἡ καλὴ θέλησις ἀπὸ τῆς πλευρᾶς τῶν τε χριστιανῶν συζύγων καὶ τοῦ εἰδήμονος ἰατροῦ, ὅπως ἡ ἐπιστημονικὴ τοῦ τελευταίου τούτου παρέμβασις καὶ συμπαράστασις μὴ ἐκφυλισθῇ πρὸς οἱανδήτινα μορφὴν προκεχωρημένης τεχνητῆς γονιμοποιήσεως, ἅτε τῆς διαφορᾶς μεταξὺ τῶν δύο — τοῦτο δὲν δυνάμεθα εἰμὴ εἰλικρινῶς νὰ ἀνομολογήσωμεν ἐνταῦθα — οὔσης ἐλαχίστης. Οἱαδήτις ὀλίσθησις ἀπὸ τοῦ ἁπλοῦ καὶ ἐπιτρεπομένου ἠθικῶς καὶ ἐκκλησιαστικῶς ἐδάφους τῆς «συμπαραστάσεως» πρὸς τὴν τεχνητὴν γονιμοποίησιν, θὰ συνεπέφερε πάσας τὰς βαρείας διὰ τὸν χριστιανικὸν γάμον καὶ τοὺς χριστιανοὺς συζύγους συνεπείας, ὅσας ἐν ἐκτάσει ἀνελύσαμεν ἐν τοῖς ἔμπροσθεν. Δεύτερον δὲ νὰ εὑρεθῇ τρόπος τις, ὥστε καὶ αὐτὴ ἡ ἐξωτερική, οὕτως εἰπεῖν, συμπαράστασις τοῦ γονιμολόγου ἰατροῦ, περὶ ἧς ὁ λόγος ἐνταῦθα, νὰ ἐλέγχηται, ἵνα μὴ προκύψωσι περιπλοκαὶ εὐρύτεραι ἐν τῷ θέματι τοῦ γάμου καὶ τῶν γαμικῶν ἐπαφῶν, μετὰ καταχρήσεων, αἵτινες θὰ εἶχον εὐρύτερον ἀντίκτυπον ἐν τῇ θρησκευτικῇ πρῶτον, ἀλλὰ καὶ ἐν τῇ κοινωνικῇ ἀκολούθως καὶ ἠθικῇ καὶ πολιτειακῇ ζωῇ τῶν χριστιανῶν-μελῶν τῆς Ἐκκλησίας.

Εἰς ταῦτα συνοψίζονται πάντα, ὅσα δυνάμεθα νὰ εἴπωμεν ἐν τῷ εὐρεῖ τούτῳ θέματι τῆς τεχνητῆς γονιμοποιήσεως, θεολογικῶς κρινομένης.

ΤΕΛΟΣ

Δ. ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ Σ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ
Καθηγητὴς τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς Χάλκης

ΑΡΧΕΙΟΦΥΛΑΚΙΟΝ, ΑΙΘΟΥΣΑ ΧΕΙΡΟΓΡΑΦΩΝ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΥ

Τὸ Ἀναγνωστήριον τῆς Βιβλιοθήκης τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου θέτει καθ' ἑκάστην, ἐκτὸς τῶν Κυριακῶν καὶ ἑορτῶν, ἀπὸ ὥραν 9 π.μ.—5 μ.μ. εἰς τὴν διάθεσιν τῶν μελετητῶν τὸ περιεχόμενον αὐτῆς, ὡς καί, κατόπιν σεπτῆς εἰδικῆς ἀδείας, τὸ περιεχόμενον τῆς ἰδιαιτέρας αἰθούσης τῶν πολυτίμων Χειρογράφων τῆς Βιβλιοθήκης καὶ τοῦ Ἀρχειοφυλακίου.

Α΄.) Ἡ Αἴθουσα τῶν Χειρογράφων περιλαμβάνει περὶ τοὺς χιλίους κώδικας, προερχομένους ἀπό :

α) Τὴν Ἱ. Μονὴν Παναγίας Χάλκης, τῶν ὁποίων ἐγένετο καὶ τύποις ἐξεδόθη ὑπὸ Ἀρχιμ. Αἰμιλ. Τσακοπούλου, (νῦν Ἐπισκόπου Μιλήτου), Ἀρχειοφύλακος τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, «Περιγραφικὸς κατάλογος τῶν Χειρογράφων τῆς Βιβλιοθήκης τοῦ Οἰκουμ. Πατριαρχείου τόμος Α΄. Τμῆμα Χειρογράφων Παναγίας Καμαριωτίσσης Χάλκης. Ἐκ τοῦ Πατριαρχικοῦ Τυπογραφείου Ἰσταμποὺλ 1953».

β) Τὴν Ἱ. Μονὴν Ἁγίας Τριάδος Χάλκης, τῶν ὁποίων ὡσαύτως ἐγένετο καὶ ἔντυπος ἐπιστημονικὸς περιγραφικὸς κατάλογος. «Τόμος Β΄. Ἐκ τοῦ Πατριαρχικοῦ Τυπογραφείου Ἰσταμποὺλ 1956».

γ) Τὴν Ἱ. Θεολογ. Σχολὴν Χάλκης, τῶν ὁποίων κατάλογος περιγραφικὸς συνεχίζεται δημοσιευόμενος εἰς τὸ Περιοδικὸν «Ὀρθοδοξία». Τόμος Γ΄.

δ) Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον καὶ

ε) Διαφόρους Ἱ. Μονάς.

Β΄.) Τὸ Πατριαρχικὸν Ἀρχειοφυλάκιον περιλαμβάνει ἐν συνόψει :

1) Κώδικας Πατριαρχικῆς ἀλληλογραφίας ἀπὸ τοῦ ἔτους 1539.

2) Συλλογὰς διαφόρων Ἐκκλησιαστικῶν ἐγγράφων.

3) Κώδικας Κριτίου καὶ Νομικῆς Συναγωγῆς.

4) Πρωτόκολλα Πατριαρχικῆς ἀλληλογραφίας.

5) Κώδικας Τουρκικοῦ Γραφείου : «Τακρίρια - Τεσκερέδες - Βεζυρικαὶ διαταγαὶ κ. ἄ.).

6) Φιρμάνια.

7) Βεράτια.

8) Διοικητικὰ Πρακτικὰ Ἱ. Συνόδου ἀπὸ τοῦ ἔτους 1859.

9) Δικαστικὰ πρακτικὰ Ἱ. Συνόδου ἀπὸ τοῦ ἔτους 1824.

10) Δικαστικὰς ἀποφάσεις Ἱ. Συνόδου ἀπὸ τοῦ ἔτους 1824.

11) Διοικητικὰ πρακτικὰ Μ. Συμβουλίου ἀπὸ τοῦ ἔτους 1862.

12) Δικαστικὰ πρακτικὰ Μ. Συμβουλίου ἀπὸ τοῦ ἔτους 1865.

13) Πρακτικὰ Δύο Σωμάτων ἀπὸ τοῦ ἔτους 1874—1923.

14) Κώδικας διαφόρων Ἱ. Μονῶν τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς καὶ τῶν Ἐπαρχιῶν.

15) Κώδικας Μητροπολιτῶν

τινων καὶ

16) Κώδικας Πρακτικῶν Κ. Ἐκκλ. Ἐπιτροπῆς ἀπὸ τοῦ ἔτους 1851.

Τὸ Ἀρχειοφυλάκιον, σεπτῇ εὐλογίᾳ τῆς Α. Θ. Παναγιότητος, συνεχίζει δημοσιεῦον, διὰ τῆς «Ὀρθοδοξίας», Ἐπισκοπικοὺς καταλόγους «κατὰ τοὺς κώδικας τῶν Ὑπομνημάτων τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου ἀπὸ τοῦ ἔτους 1801 μέχρι σήμερον» καὶ πρόκειται λίαν συντόμως νὰ φέρῃ εἰς φῶς «Διάφορα Σιγίλλια τῆς Μ. Ἐκκλησίας κατὰ τοὺς Κώδικας τοῦ Ἀρχειοφυλακίου τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου».

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΕΝ ΤΩ ΑΡΧΕΙΟΦΥΛΑΚΙΩ ΕΥΡΙΣΚΟΜΕΝΩΝ ΦΙΡΜΑΝΙΩΝ, ΒΕΡΑΤΙΩΝ ΚΑΙ ΚΩΔΙΚΩΝ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΩΝ

ΦΙΡΜΑΝΙΑ*)

	Χρονολογία Ἑγείρας	Χρονολογία Χριστιανική
Περὶ Προνομίων ἐπὶ Σουλτάνου Ἀπτοὺλ Μετσὶδ πρὸς τὸν Πατριάρχην Γερμανὸν τὸν Δ΄. (Β΄. Πατριαρχεία)	1269	1853
Περὶ τῶν κτημάτων τῶν Ἱ. Μονῶν Τρικκάλων	1254	1838
Περὶ ἀνεγέρσεως Ἱ. Ναοῦ ἐν Φερίκιοϊ (Σταμπούλ).	1284	1868
Περὶ ἀνεγέρσεως Σχολῆς ἐν Βιδύνῃ	1317	1901
Περὶ ἀνεγέρσεως Σχολῆς ἐν Βεσικτὰς (Σταμπούλ)	1321	1905
Περὶ οἰκοδομῆς Ἱ. Ναοῦ ἐν τῇ Ἐπαρχίᾳ Λήμνου.	1326	1910
Περὶ ἀνεγέρσεως Ἱ. Ναοῦ ἐν Σάμῳ	1326	1910
Περὶ ἀνεγέρσεως Ἱ.Ναοῦ ἐν Δυρραχίῳ	1326	1910

*) Φιρμάνι καὶ Φερμάνι (ἐκ τοῦ Περσικοῦ φιρμάν, — διαταγή). Σουλτανικὸν Διάταγμα φέρον ἄνωθεν τὸ Σουλτανικὸν μονόγραμμα καὶ ἐκδιδόμενον ἐν Τουρκίᾳ ἐπὶ Σουλτανικοῦ καθεστῶτος εἰς ἐκτέλεσιν ὑπουργικῆς ἀποφάσεως καὶ ἰδίως προκειμένου περὶ διορισμοῦ ἀνωτάτων κρατικῶν ἢ θρησκευτικῶν λειτουργῶν ἢ ὅταν ἐπρόκειτο νὰ χορηγηθοῦν εἰς ἄτομα ἢ ἱδρύματα δικαιώματα ἢ προνόμια.

	Χρονολογία Ἐγείρας	Χρονολογία Χριστιανική
Περὶ ἀνεγέρσεως Σχολῆς ἐν Μέτραις	1327	1911
Περὶ οἰκοδομῆς Κωδωνοστασίου ἐν Πελαγωνείᾳ	1327	1911
Περὶ ἀνεγέρσεως Σχολῆς ἐν Κοσσιφοπεδίῳ	1327	1911
Περὶ ἀνακαινίσεως Ἐκκλησίας ἐν Κοσσιφοπεδίῳ	1327	1911
Περὶ οἰκοδομῆς Κωδωνοστασίου ἐν Κοσσιφοπεδίῳ	1327	1911
Περὶ ἀνεγέρσεως Ἐκκλησίας ἐν τῇ Ἐπαρχίᾳ Προύσης	1327	1911
Περὶ ἀνακαινίσεως Ἐκκλησίας ἐν τῇ Ἐπαρχίᾳ Μυτιλήνης	1327	1911
Περὶ ἀνεγέρσεως Κωδωνοστασίου ἐν Δυρραχίῳ	1327	1911
Περὶ ἀνοικοδομήσεως Ἱ. Ναοῦ μετὰ Κωδωνοστασίου ἐν Δράμᾳ	1327	1911
Περὶ ἀνεγέρσεως Σχολῆς ἐν Πελαγωνείᾳ	1328	1912
Περὶ ἀνεγέρσεως Ἱ.Ναοῦ ἐν Βιτωλίοις	1328	1912
Περὶ ἀνακαινίσεως Ἱ. Ναοῦ μετὰ Νεκροταφείου ἐν Νικομηδείᾳ	1328	1912
Περὶ ἀνακαινίσεως Ἱ. Ναοῦ μετὰ Κωδωνοστασίου ἐν Ἰκονίῳ	1328	1912
Περὶ ἀναρτήσεως Κώδωνος ἐν Ἐκκλησίᾳ τῆς Ἐπαρχίας Βελεγράδων	1328	1912
Περὶ ἀνεγέρσεως Κωδωνοστασίου ἐν Ἐκκλησίᾳ τῆς Ἐπαρχίας Χίου	1328	1912
Περὶ ἀνεγέρσεως Νεκροταφείου ἐν Ἰκονίῳ	1330	1914

	Χρονολογία Ἐγείρας	Χρονολογία Χριστιανική
Εἰς τοὺς Καδῆδες, ὅτι κληρονόμος τῶν Κληρικῶν τυγχάνει τὸ Πατριαρχεῖον	1229	1813
Περὶ τῶν κτημάτων τῶν Ἱερῶν Μονῶν Τρικάλλων	1254	1838
Περὶ ἱδρύσεως ἀγορᾶς ἐν τῷ χωρίῳ Ζηρνόβῳ Νευροκοπίου.	1254	1838
Περὶ μὴ ἐπεμβάσεως εἰς τὰ τῆς Ἐπαρχίας Ἡρακλείας.	1268	1852
Περὶ πωλητηρίου γηπέδου ἐν Φερίκιοϊ.	1281	1865
Περὶ μὴ κακοποιήσεως τῶν Κληρικῶν.	1282	1866
Περὶ μὴ παρεμποδίσεως κωδωνοκρουσίας ἐν Ἀργυροκάστρῳ.	1282	1866
Περὶ ἀνεγέρσεως Ἐκκλησίας ἐν τῷ χωρίῳ Ἀρὰπ - Χατζῆ, Ἐπαρχίας Περιστάσεως.	1284	1868
Περὶ μὴ ἐπεμβάσεως εἰς τὰ Μοναστηριακά.	1250	1834
Περὶ διαφορᾶς μύλων ἐν Περγάμῳ.	1262	1846
Περὶ γαμικῶν ὑποθέσεων Ἐπαρχίας Ἀγχιάλου (Πύργου).	1263	1847
Περὶ ἀνεγέρσεως Ἐκκλησίας ἐν Βιδύνῃ.	1309	1893
Περὶ ἀνεγέρσεως Ἐκκλησίας ἐν Ὀδροῦ.	1313	1897
Περὶ ἀνοικοδομήσεως τοῦ ἄγωθεν τοῦ μαγειρείου διαμερίσματος τῶν Πατριαρχείων.	1316	1900
Περὶ ἀνεγέρσεως Σχολῆς ἐν Θεσσαλονίκῃ.	1328	1912
Περὶ ἀνακαινίσεως Ἐκκλησίας ἐν τῇ Ἐπαρχίᾳ Ἡρακλείας.	1330	1914
Περὶ ἐπισκευῆς Ἐκκλησίας ἐν τῇ Ἐπαρχίᾳ Νικαίας.	1330	1914
Περὶ ἀνεγέρσεως Σχολῆς ἐν τῇ Ἐπαρχίᾳ Φιλαδελφείας.	1332	1916

ΒΕΡΑΤΙΑ *)

Πατριαρχῶν :	Χρονολογια Ἐγείρας	Χρονολογία Χριστιανική
Ἰωακεὶμ τοῦ Β΄.	—	1860
Ἰωακεὶμ τοῦ Γ΄. (Α΄. Πατριαρχεία)	—	1878
Ἰωακεὶμ τοῦ Γ΄. (Β΄. Πατριαρχεία)	—	1901
Ἰωακεὶμ τοῦ Δ΄.	—	1884
Νεοφύτου τοῦ Η΄.	—	1891
Κωνσταντίνου τοῦ Ε΄.	—	1897

Μητροπολιτῶν		
Βελεγράδων Παρθενίου	1178	1762
Βελεγράδων Ἰωάσαφ	1180	1764
Τυρνόβου Δανιὴλ	1220	1804
Βελεγράδων Ἰωάσαφ	1222	1806
Ἀδριανουπόλεως Δωροθέου	1228	1812
Πελαγωνίας Γρηγορίου	1241	1825
Νικαίας Ἰωάσαφ	1241	1825
Σωζοαγαθουπόλεως Κωνσταντίνου	1246	1830
Σταγῶν Κυρίλλου	1249	1833
Δρύστας Γρηγορίου	1252	1836
Ἄρτης Νεοφύτου	1252	1836
Λήμνου Δανιὴλ	1255	1839
Ρόδου Ἰακώβου	1255	1839
Ἴμβρου Νεοφύτου	1255	1839
Δρύστας Γρηγορίου	1255	1839

*) Βεράτιον: Ἡ λέξις εἶνε Τουρκοπερσικὴ - μπεράτ - σημαίνουσα γενικῶς τὸ ἔγγραφον, παρὰ δὲ τοῖς Πέρσαις καὶ ὁμόλογον ἐμπορικόν, συνάλλαγμα. Εἰδικῶς ἐκαλεῖτο βεράτιον τὸ Αὐτοκρατορικὸν Διάταγμα, τὸ κυροῦν τὴν ἐκλογὴν τῶν Πατριαρχῶν καὶ τῶν Μητροπολιτῶν, ἐν ᾧ ὁποίῳ ἐπογελαμβάνοντο ἑκάστοτε τὰ προνόμια, ὧν ἀπήλαυον οὗτοι ἐν τῇ Σουλτανικῇ Τουρκίᾳ. Ἡ χρονολογία εἶναι τῆς Ἐγείρας.

	Χρονολογία Ἐγείρας	Χρονολογία Χριστιανική
Σβορνικίου Κυρίλλου	1255	1839
Καστορίας Νικηφόρου	1256	1840
Νύσσης Βενεδίκτου	1258	1842
Γάνου καὶ Χώρας Κυρίλλου	1258	1842
Βελλᾶς καὶ Πωγωνιανῆς	1259	1843
'Ιωαννίνων 'Ιωαννικίου	1261	1845
Προύσης Κωνσταντίνου	1262	1846
Δημητριάδος Γαβριὴλ	1262	1846
Βιθύνης Βενεδίκτου	1262	1846
'Ικονίου Μελετίου	1262	1846
Βάρνης Πορφυρίου	1263	1847
Σηλυστρίας Διονυσίου	1263	1847
Γάνου καὶ Χώρας Κυρίλλου	1264	1848
Βερροίας Φιλοθέου	1264	1848
'Ικονίου Νεοφύτου	1265	1849
Φιλιππουπόλεως Χρυσάνθου	1266	1850
Κρήτης Διονυσίου	1267	1851
Βιδύνης Παϊσίου	1268	1852
Πελαγωνίας Βενεδίκτου	1269	1853
Κώου Κυρίλλου	1269	1853
Στρωμνίτσης Νεοφύτου	1269	1853
Λήμνου 'Ιωακεὶμ	1269	1853
Λαρίσσης Στεφάνου	1270	1854
Νεοχωρίου - Φαναρίου Στεφάνου	1270	1854
Δρυϊνουπόλεως 'Ιωσὴφ	1270	1854
Βελεγράδων 'Ανθίμου	1271	1855
Αἴνου Γαβριὴλ	1271	1855
Λιτίτσης 'Ιωσὴφ	1271	1855
'Αδριανουπόλεως Κυρίλλου	1271	1855
Μοσχονησίων Κυρίλλου	1271	1855
Κρήτης 'Ιωαννικίου	1273	1857
Σμύρνης Χρυσάνθου	1274	1858
Μογλενῶν Μελετίου	1276	1860
Σωζοαγαθουπόλεως Κυρίλλου	**1275**	**1859**
Νικαίας 'Ιωαννικίου	**1275**	**1859**
Σερρῶν Νικοδήμου	**1277**	**1861**
'Αγκύρας 'Ιωαννικίου	**1277**	**1861**
Νικαίας Βασιλείου	**1277**	**1861**
'Ηρακλείας 'Ιωαννικίου	**1280**	**1864**

	Χρονολογία Ἐγείρας	Χρονολογία Χριστιανική
Ἀμασείας Σωφρονίου	1280	1864
Μετρῶν Ἀνθίμου	1282	1866
Φιλιππουπόλεως Θεοφίλου	1288	1872
Κίτρους Φιλαρέτου	1288	1872
Καισαρείας Εὐσταθίου	1289	1873
Ἰκονίου Ἀγαθαγγέλου	1290	1874
Ἴμβρου Νικηφόρου	1290	1874
Μηθύμνης Παϊσίου	1290	1874
Αἴνου Δωροθέου	1290	1874
Βοδενῶν Ἱεροθέου	1292	1876
Μελενίκου Προκοπίου	1292	1876
Χαλκηδόνος Καλλινίκου	1292	1876
Δρυϊνουπόλεως Ἀνθίμου	1293	1877
Ἀγκύρας Γερασίμου	1294	1878
Σηλυβρίας Κυρίλλου	1294	1878
Πρεσπῶν Ἀλεξάνδρου	1297	1881
Βερροίας Προκοπίου	1297	1881
Χαλεπίου Τιμοθέου	1297	1881
Μηθύμνης Νικηφόρου	1298	1882
Πρεβέζης Ἀμβροσίου	1298	1882
Ἀδριανουπόλεως Νεοφύτου	1298	1882
Καλλιουπόλεως Ἀργυρίου	1299	1883
Σηλυβρίας Γερμανοῦ	1299	1883
Πελαγωνείας Νεοφύτου	1304	1888
Ἐλασσῶνος Ἀνθίμου	1304	1888
Μυριοφύτου Νικοδήμου	1308	1892
Πρεσπῶν καὶ Ἀχριδῶν Ἀνθίμου	1309	1893
Πρεβέζης Νεοφύτου	1309	1893
Βοδενῶν Νικοδήμου	1317	1901
Νευροκοπίου Νεοφύτου	1318	1902
Ἀγκύρας Σωφρονίου	1320	1904
Καστορίας Εὐσταθίου	1321	1905
Σκοπείων Σεβαστιανοῦ	1322	1956
Καστορίας Ἰωακεὶμ	1326	1910
Πελαγωνείας Βασιλείου	1327	1911
Καισαρείας Σωφρονίου	1328	1912
Κολωνίας Σωφρονίου	1329	1913

ΚΩΔΙΚΕΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΩΝ

		Χρονολογία Κωδίκων
Νεοκαισαρείας Μελετίου		1801—1805
Δρυϊνουπόλεως Ἰωακεὶμ		1828
Δημητριάδος Νεοφύτου		1832
Ἰωαννίνων Ἰωακεὶμ		1835—1838
Διδυμοτείχου Βησσαρίωνος		1835—1845
Ἐφέσου Γερασίμου		1836—1837
Κώου Συνεσίου		1840
Κρήτης Χρυσάνθου		1843—1850
Μηθύμνης Ἀγαθαγγέλου		1853—1866
Κρήτης Ἰωαννικίου		1856—1858
Ἀμασείας Ἀνθίμου Ἀλεξούδη	α)	1888—1899
» » »	β)	1855—1875
» » »	γ)	1884—1887
» » »	δ)	1888—1896
Νικαίας Ἰωαννικίου	α)	1865
» »	β)	1869—1873
» »	γ)	1873—1876
Προύσης Νικοδήμου		1862—1873
Ροδοπόλεως Λεοντίου (Ἀλληλ[illegible].)	α)	1871—1886
» » »	β)	1896—1899
» » »	γ)	1902—1906
» » »	δ)	1906—1907
» » »	ε)	1907—1913
Βιζύης Κωνσταντίνου		1877—1888
Ρόδου Ἀποστόλου	α)	1900—1904
» »	β)	1914—1915
» »	γ)	1915—1917
» »	δ)	1917—1919
» »	ε)	1919—1920
» »	στ)	1920—1921
Εἰρηνουπόλεως Φωτίου		1925.

† Ὁ Μιλήτου ΑΙΜΙΛΙΑΝΟΣ
Ἀρχειοφύλαξ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου.

ΟΡΘΟΔΟΞΙΑ ΤΩΝ ΠΑΤΕΡΩΝ
ΚΑΙ ΟΡΘΟΔΟΞΟΣ ΝΕΟΠΑΤΕΡΙΣΜΟΣ

ΟΤΕ τὴν 19ην Φεβρουαρίου τοῦ 842, πρώτην Κυριακὴν τῶν Νηστειῶν τοῦ ἔτους ἐκείνου, Ἐκκλησία, Αὐτοκρατορικὴ Αὐλὴ καὶ Ὀρθόδοξος Λαός, ἐν πομπῇ καὶ παρατάξει, εἰσήρχοντο εἰς τοὺς Ναοὺς τῆς Πόλεως αὐτῆς, εἰσκομίζοντες τὰς Ἁγίας Εἰκόνας, λιτανεύοντες τὰ Ἅγια Λείψανα καὶ ψάλλοντες ἄσματα ἱερά, εἰς τιμὴν καὶ μνήμην τῶν Ἁγίων, κανεὶς ἴσως δὲν ἐφαντάζετο, ὅτι ἐτερματίζετο τὴν στιγμὴν ἐκείνην μία περίοδος καὶ ἤρχιζε μία ἄλλη εἰς τὴν ζωὴν τῆς Ἐκκλησίας.

Ναί. Ὅτε ἐθεσπίζετο ὑπὸ τοῦ Οἰκουμενικοῦ τούτου Θρόνου ἡ Κυριακὴ ἐκείνη, ὡς ἡ πρώτη «Κυριακὴ τῆς Ὀρθοδοξίας», ἐνδυομένη τὴν μυστικοπάθειαν τοῦ ἀκαταβλήτου παρελθόντος καὶ στεφομένη μὲ τὰς ὡραιοτέρας ἐλπίδας τοῦ μέλλοντος, κανεὶς ἴσως δὲν ἐσκέπτετο, ὅτι τὴν στιγμὴν ἐκείνην διεγράφετο μία καμπὴ εἰς τὴν ἱστορίαν τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας, καμπὴ ἱστορικὴ καὶ ἀπαράμιλλος.

Ἡ Κυριακὴ τῆς Ὀρθοδοξίας! Ὑπῆρξεν ὄντως ἡμέρα λαμπρά, ἡμέρα ἔνδοξος, ἡμέρα ἱστορική. Ἀγῶνες αἰώνων, σελίδες δόξης, ζωὴ καὶ δρᾶσις καὶ ἀκμὴ ὀκτακοσίων ὁλοκλήρων ἐτῶν, εὗρον τὴν ὁλοκλήρωσιν, τὴν ἔκφρασιν καὶ τὴν μετουσίωσίν των μέσα εἰς αὐτὴν τὴν ἡμέραν. Ἡ Κυριακὴ τῆς Ὀρθοδοξίας ἔστεψε τοὺς ὀκτὼ πρώτους αἰῶνας τῆς ζωῆς τῆς Ἐκκλησίας καὶ περιέλαβε τὸ ἔνδοξον παρελθὸν κάτω ἀπὸ μίαν καὶ μόνην λέξιν, τὴν λέξιν «Ὀρθοδοξία», τὴν ὁποίαν καὶ μετεβίβασεν εἰς τοὺς ἐπερχομένους αἰῶνας, καὶ δι' αὐτῶν εἰς τὴν αἰωνιότητα.

Ἰδοὺ τί ὑπῆρξε καὶ τί εἶναι ἡ Κυριακὴ τῆς Ὀρθοδοξίας. Κατακλεὶς μιᾶς περιόδου ὀκτὼ αἰώνων, ἀλλὰ καὶ ἀπαρχὴ μιᾶς ἄλλης, ἡ ὁποία συνεχίζει τὴν πρώτην, ἀλλὰ καὶ συμπληρώνει αὐτήν. Σταθμὸς καὶ μεταίχμιον. Τέρμα καὶ ἀρχὴ ταυτοχρόνως. Ἐπίλογος καὶ προμετωπὶς ἐν τῷ ἅμα. Τὸ Ω μιᾶς λαμπρᾶς ἱστορίας, ἀλλὰ καὶ τὸ Α μιᾶς ἄλλης, νεωτέρας. Οὐδέποτε ὅμως μόνον τὸ Ω, μόνον τέρμα, μόνον ἐπίλογος, ὡς ἰσχυρίζονται πολλοὶ τῶν ξένων καὶ ὡς ἀβασανίστως παραδέχονται ἱκανοὶ τῶν ἡμετέρων.

Πῶς συμβαίνει ὅμως αὐτό ; Πῶς ἡ διὰ τῆς Κυριακῆς τῆς Ὀρθοδοξίας ἐγκαινιασθεῖσα νέα καὶ μακρὰ ἐφεξῆς περίοδος ἠμπορεῖ νὰ παραλληλισθῇ, νὰ ἐξομοιωθῇ καὶ νὰ συνταυτισθῇ, ὡς πνεῦμα καὶ ὡς κίνησις, ὡς

ἀκμὴ καὶ ὡς παραγωγικότης, ὡς νοοτροπία καὶ ὡς Ὀρθόδοξος διάθεσις, πρὸς τοὺς ὀκτὼ πρώτους αἰῶνας, ὅταν τόσοι καὶ τόσοι ἐκ τοῦ Δυτικοῦ κόσμου διϊσχυρίζωνται τὸ ἀντίθετον καὶ ἐξαγγέλλουν συκοφαντικῶς τὴν καταδίκην τοῦ μαρασμοῦ μας, καὶ ὅταν καὶ ἡμεῖς αὐτοὶ κατὰ κόρον ὁμιλοῦμεν περὶ τῆς παλαιᾶς αἴγλης τῶν ὀκτὼ πρώτων αἰώνων, αὐτοκαταδικάζοντες οἱονεὶ τὴν Ἐκκλησίαν μας εἰς θεσμὸν παλαιοντολογικόν ; Ὑπάρχει λοιπὸν μία Ὀρθοδοξία ζῶσα καὶ σφριγῶσα καὶ δυναμικὴ σήμερον καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας, ἢ πρέπει νὰ περιορισθῶμεν καὶ νὰ ἀρκεσθῶμεν ναρκισσευόμενοι εἰς τὴν Ὀρθοδοξίαν τῶν ὀκτὼ πρώτων αἰώνων ; Καὶ ἐὰν ὑπάρχῃ μία τοιαύτη Ὀρθοδοξία, ποῦ ἔγκειται τὸ σφρῖγός της καὶ ὁ δυναμισμός της ;

Ἰδοὺ μερικὰ σημεῖα, εἰς τὰ ὁποῖα θέλω νὰ ἀπαντήσω σήμερον.

***

Οὐδεμία ὑπάρχει ἀμφιβολία, ὅτι οἱ ὀκτὼ πρῶτοι αἰῶνες εἶναι οἱ καλλίτεροι καὶ λαμπρότεροι καὶ ἀποδοτικώτεροι εἰς ζωὴν καὶ δρᾶσιν καὶ ἀκμὴν ἐκκλησιαστικήν. Εἶναι αἰῶνες, τοὺς ὁποίους ἐγκαινιάζει τὸ μεγαλύτερον Μυστήριον τῶν αἰώνων, ἡ Ἐνσάρκωσις τοῦ Υἱοῦ καὶ Λόγου τοῦ Θεοῦ. Εἶναι αἰῶνες πλουτισθέντες μὲ τὴν ζωὴν καὶ τὴν διδασκαλίαν Ἐκείνου, μὲ τὸ κήρυγμα καὶ τὴν δρᾶσιν τῶν Ἀποστόλων, μὲ τοὺς ἀγῶνας καὶ τὸ αἷμα τῶν Μαρτύρων, μὲ τὴν διδασκαλίαν καὶ τὰ συγγράμματα τῶν Πατέρων. Εἶναι αἰῶνες, ποὺ διεκρίθησαν διὰ τὰς ἁγιωτέρας ἐκδηλώσεις τῆς κατὰ Χριστὸν ζωῆς, διὰ τοὺς ἀδαμάστους ἀγῶνας τῶν ἡρώων τῆς ὀρθῆς πίστεως, διὰ τὰ εἰρηνικὰ ἀγωνίσματα τῶν ἐκπροσώπων τῆς ἀσκήσεως καὶ τοῦ ἐρημητισμοῦ, διὰ τοὺς ὁραματισμοὺς καὶ τὴν θεώρησιν τῶν Μυστικῶν Θεολόγων. Εἶναι ἀκόμη αἰῶνες ἀποφασιστικοὶ διὰ τὴν ζωὴν καὶ τὴν ἐπικράτησιν τῆς Ἐκκλησίας, μὲ τοὺς ὅρους καὶ τὰ θεσπίσματα τῶν Οἰκουμενικῶν Συνόδων, μὲ τὴν Χριστιανικὴν πολιτείαν μεγαλουργῶν Αὐτοκρατόρων καὶ μὲ τὴν ἀκεραιότητα καὶ τὴν φωτεινότητα ἁγίων Πατριαρχῶν καὶ Ἐπισκόπων. Εἶναι ὁμολογουμένως αἰῶνες λαμπροί, λαμπρᾶς Ἐκκλησιαστικῆς βιώσεως.

Ἀλλὰ κατὰ ἀναπόδραστον νόμον τῆς ἱστορίας, οἱ τόσον μεστοὶ εἰς δρᾶσιν καὶ ἀκμὴν καὶ ἁγιότητα αἰῶνες αὐτοὶ ἦτο πολὺ φυσικὸν νὰ δημιουργήσουν μίαν κατάστασιν μειονεκτικὴν διὰ τὰς ἐπερχομένας περιόδους, καὶ νὰ ὁδηγήσουν εἰς κάποιο ἀδιέξοδον, εἰς κάποιαν στασιμότητα τὸν ὀργανισμὸν τῆς Ἐκκλησίας. Καὶ αὐτὸ ἀκριβῶς συνέβη εἰς τὴν Ὀρθόδοξον Ἀνατολὴν εὐθὺς μετὰ τὸν Η΄. αἰῶνα : ἐσημειώθη πράγματι μία στασιμότης. Ἀλλὰ τὸ φαινόμενον αὐτὸ ἠμπορεῖ ἄριστα νὰ ἐξηγηθῇ. Ἰδοὺ ποῦ συνοψίζονται αἱ αἰτίαι τοῦ πράγματος :

ΠΡΩΤΟΝ, εἰς τὸ πνεῦμα τῆς ὑπερβολικῆς προσηλώσεως εἰς

τὴν ἔννοιαν τῆς παραδόσεως, ὅπερ κατήντησε βαθμηδὸν καὶ κατ' ὀλίγον βλαβερὰ μονομέρεια.

Δεύτερον, εἰς τὸ ὁσημέραι ἐπιβαλλόμενον μοναχικὸν πνεῦμα καὶ εἰς τὸν συνυφασμένον μὲ τὸν Μοναχισμὸν ὑπερσυντηρητικισμόν.

Τρίτον, εἰς τὴν ἀποκοπὴν ἀπὸ τὴν Ὀρθόδοξον Ἐκκλησίαν δυναμικῶν πρότερον Χριστιανικῶν ὁλοτήτων, ἀπὸ τῆς Ἀρμενίας καὶ τῆς Γεωργίας μέχρι τῆς Συρίας, τῆς Παλαιστίνης καὶ τῆς Αἰγύπτου.

Τέταρτον, εἰς τὴν ἐπέμβασιν τῆς πολιτικῆς Ἐξουσίας εἰς τὰς ἑκάστοτε δογματικὰς διαφορὰς καὶ εἰς τὴν ἐμφάνισιν τῆς Αὐτοκρατορικῆς λεγομένης Θεολογίας.

Πέμπτον δὲ καὶ τελευταῖον, εἰς τὴν θεμελίωσιν μιᾶς νέας μορφῆς Θεολογίας καὶ θεολογικῆς νοοτροπίας, τὴν ὁποίαν ἐθέσπισαν καὶ ἐπέβαλον ἐμπράκτως ἐξέχουσαι μορφαὶ τῆς Ἐκκλησίας, καὶ κατὰ τὴν ὁποίαν ἐθεωρεῖτο ἐπάναγκες νὰ θεολογοῦν αἱ νέαι γενεαὶ ἐπὶ τῇ βάσει τῶν παλαιοτέρων προτύπων, ἐπάνω εἰς τὰ θεολογικὰ «ἀχνάρια» τῶν Πατέρων τοῦ Δ' καὶ Ε' αἰῶνος. Ἰδοὺ εἷς Ἰωάννης Δαμασκηνός, ὁ μεγαλείτερος ἐκπρόσωπος τοῦ Η' αἰῶνος, ἰδοὺ ὅτι τεθαμβωμένος ἀπὸ τὸ κῦρος καὶ τὴν λάμψιν τῶν ἀρχαίων Πατέρων, καυχᾶται, ὅτι συνέλεξε «τὰ σποράδην θείοις τε καὶ σοφοῖς ἀνδράσι λελεγμένα εἰς ἕν», καὶ διακηρύττει, ὅτι τίποτε τὸ ἰδικόν του δὲν λέγει : «ἐρῶ τοιγαροῦν ἐμὸν οὐδέν». Καὶ ἰδοὺ ἀκόμη μία ὁλόκληρος Οἰκουμενικὴ Σύνοδος, ἡ ἐν Τρούλλῳ Πενθέκτη, ἰδού, ὅτι θεσπίζει μὲ τὸν 19όν της Κανόνα, ὅτι καὶ δι' αὐτὴν ἀκόμη τὴν ἑρμηνείαν τῆς Ἁγίας Γραφῆς, ὅπως καὶ διὰ κάθε ἄλλο θεολογικὸν ζήτημα, ὡς μόνον κριτήριον καὶ μέσον θὰ ἔπρεπε νὰ τίθεται ἡ διδασκαλία τῶν πρότερον ἀκμασάντων Πατέρων καὶ Διδασκάλων. «Εἰ γραφικὸς ἀνακινηθείη λόγος, μὴ ἄλλως τοῦτον ἑρμηνευέτωσαν, ἢ ὡς ἂν οἱ τῆς Ἐκκλησίας φωστῆρες καὶ διδάσκαλοι διὰ τῶν οἰκείων συγγραμμάτων παρέθεντο, καὶ μᾶλλον ἐν τούτοις εὐδοκιμείτωσαν, ἢ λόγους οἰκείους συντάτοντες, ἵνα μή, ἔστιν ὅτε, πρὸς τοῦτο ἀπόρως ἔχοντες, ἀποπίπτοιεν τοῦ προσήκοντος».

Οὕτως ἐνεφανίζοντο τὰ πράγματα εἰς τὰς ἀρχὰς τοῦ Θ' αἰῶνος. Καὶ θὰ ἔλεγε κανείς, ὅτι ἀφ' ἑαυτοῦ ἐπεβάλλετο ὁ περιορισμὸς εἰς τὴν ζωὴν καὶ τὴν δρᾶσιν τῆς Ἐκκλησίας, καὶ ὅτι φυσικὴ καὶ ἀναπόφευκτος θὰ ἔπρεπε νὰ εἶναι ἡ στασιμότης εἰς τὰ Ἐκκλησιαστικὰ καὶ θεολογικὰ πράγματα.

Ἀλλὰ ἂς ἐπιτραπῇ ἡμῖν νὰ διϊσχυρισθῶμεν τὸ ἐναντίον.

Πρῶτον, οἱ λόγοι, τοὺς ὁποίους ἐξεθέσαμεν μόλις προηγουμένως, δὲν ὑπῆρξαν πάντοτε καὶ ἀποκλειστικῶς ἀρνητικοὶ ἢ μειονεκτικοὶ διὰ τὴν Ὀρθόδοξον Ἐκκλησίαν. Καὶ δεύτερον, καὶ παρὰ τοὺς λόγους αὐτούς, οἱ μετέπειτα αἰῶνες τοῦ Μεσαίωνος καὶ τῶν Νεωτέρων Χρόνων, δὲν ὑπῆρξαν ἀσημάντου

ἀξίας καὶ ἀκμῆς διὰ τὴν Ὀρθοδοξίαν. Καὶ ἰδοὺ διατί :

Τί ἦτο ἐπὶ παραδείγματι ὁ Μοναχισμὸς διὰ τὴν Ὀρθοδοξίαν ; Μόνον ἄρσις καὶ ἄρνησις, μόνον φανατισμὸς καὶ ἀμάθεια καὶ ζῆλος οὐ κατ' ἐπίγνωσιν, ὡς ἰσχυρίζονται πολλοί ; Ἄπαγε τῆς βλασφημίας! Ὁ Μοναχισμὸς καὶ οἱ Μοναχοὶ ὑπῆρξαν οἱ πρόμαχοι τῆς Ὀρθοδόξου πίστεως εἰς ὅλην τὴν μακρὰν περίοδον ἀπὸ τοῦ Θ´ αἰῶνος καὶ ἑξῆς. Μοναχοὶ ἦσαν οἱ ἀγωνισταὶ τῆς Ὀρθοδοξίας κατὰ τῶν αἱρέσεων, κατὰ τῶν Λατίνων, κατὰ τῶν Λατινιζόντων, κατὰ τῆς Φραγκοκρατίας, κατὰ τῶν Βαρλααμιτῶν, κατὰ τῶν Ψευδενωτικῶν, κατὰ τῶν Σαρακηνῶν, κατὰ τῶν ἐχθρῶν τῆς πίστεως. Μοναχοὶ ἦσαν Θεόδωρος ὁ Στουδίτης καὶ οἱ συναγωνισταί του, Μοναχοὶ ἦσαν οἱ πλεῖστοι τῶν Πατριαρχῶν καὶ τῶν Ἐπισκόπων, οἱ σοφώτεροι καὶ ἀποδοτικώτεροι εἰς τὰ γράμματα καὶ τὰς ἐπιστήμας, οἱ περισσότερον ἐν ὄψει Ἅγιοι τῆς μακρᾶς περιόδου αὐτῆς, Συμεὼν ὁ Νέος Θεολόγος, καὶ Ἰωάννης τῆς Κλίμακος, καὶ Γρηγόριος Παλαμᾶς, καὶ Γεννάδιος Σχολάριος καὶ ὅλοι οἱ ἄλλοι ὑπέρμαχοι τῆς ἀμωμήτου καὶ μαρτυρικῆς πίστεως ἡμῶν.

ΤΙ ΗΤΟ ἀκολούθως ὁ συντηρητικισμός ; Μήπως στενότης ἀντιλήψεως, ἢ μικροπραγμοσύνη, ἢ ἐσκεμμένη συγκάλυψις τῆς ἀνεπαρκείας τῆς ἐποχῆς; Κάθε ἄλλο. Χάρις εἰς τὴν συντηρητικότητα αὐτὴν ἐφρουρήθη ἡ ἀκεραιότης καὶ τὸ ἀκραιφνὲς τῆς Ὀρθοδόξου πίστεως, ὅταν ἐκ τοῦ ἐμφανοῦς ἢ τοῦ ἀφανοῦς ἐπεδιώκετο ἡ ἐκφιλοσόφησις τῆς Θεολογίας, ἢ ἡ ἐκλατίνισις τῆς Ἐκκλησίας, ἢ ἡ ὑπόταξις τοῦ Ὀρθοδόξου πνεύματος εἰς τὰ ἀδόκιμα ρεύματα τῆς Προτεσταντικῆς Δύσεως, ἢ ἡ παράδοσις τῶν Ὀρθοδόξων ψυχῶν εἰς τοὺς ἐκμοντερνιστικοὺς ὄνυχας τοῦ ὑλισμοῦ καὶ τῆς ἀρνήσεως. Καὶ χάρις εἰς τὴν συντηρητικότητα αὐτὴν ἀπεφεύχθησαν αἱ ἀκρότητες, τὰς ὁποίας ἐγνώρισεν ἡ Δύσις καὶ κατωρθώθη νὰ μείνῃ ἡ Ὀρθοδοξία ὡς μία «Τρίτη Δύναμις», ρυθμιστικὴ τῶν τάσεων καὶ τῶν ρευμάτων εἰς ὁλόκληρον τὸν κόσμον.

Τί ἦτο τέλος ἡ στροφὴ πρὸς τοὺς Πατέρας καὶ τοὺς προτέρους Διδασκάλους τῆς πίστεως ; Μήπως ἁπλῆ «παραδοσιοπληξία», ἢ ἄστοχος ἐγκαύχησις ἐπὶ πατράσι καὶ προγόνοις; Ὦ ! Νομίζω, ὅτι αὐτὸ τὸ σημεῖον ἀξίζει νὰ ἐξονυχισθῇ ἐδῶ μὲ ὅλην τὴν ἀπαιτουμένην ἀκριβολογίαν. Διότι τὸ σημεῖον αὐτὸ εἶναι ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον καὶ παρεξηγήθη περισσοτέρως. Ἡ στροφὴ πρὸς τοὺς Πατέρας ! Ἀπονέκρωσιν καὶ ταρίχευσιν τῆς Ὀρθοδόξου Ἀνατολῆς, τὴν χαρακτηρίζουν οἱ φανατικώτεροι τῶν Δυτικῶν. Ἀπολιθωθεῖσαν Ὀρθοδοξίαν τὴν θεωροῦν. Καὶ οἱ ἡμέτεροι ; Ὡς δουλικὴν ἀπομίμησιν τὴν ἐκλαμβάνουν, ὡς αἰχμαλώτισιν τῆς ἐποχῆς εἰς τὸ γράμμα καὶ εἰς τὴν μορφὴν τοῦ παρελθόντος τὴν ζητοῦν. «Ἂς ἐπιστρέψωμεν εἰς τοὺς Πατέρας τῶν ὁ-

κτὼ πρώτων αἰώνων», λέγουν καὶ ἐπαναλαμβάνουν καὶ ὅταν θεολογοῦν, καὶ ὅταν ρυθμίζουν τὴν Ἐκκλησιαστικὴν ζωὴν καὶ τάξιν, ἀλλὰ καὶ ὅταν ὁμιλοῦν διὰ τὰ σύγχρονα προβλήματα τῆς Ἐκκλησίας, καὶ διὰ τὰ σημερινὰ βιώματα τοῦ Ὀρθοδόξου πληρώματος, καὶ διὰ τὴν μεγάλην ἀγωνίαν τοῦ διαμεμελισμένου Χριστιανισμοῦ.

Ἡ στροφὴ πρὸς τοὺς Πατέρας ! Δὲν διαμφισβητῶ τὸ κῦρος ἑνὸς τοιούτου ἀξιώματος. Καὶ δὲν θέλω νὰ παρίδω τὴν ἱστορικὴν σημασίαν τοῦ πράγματος. Ἀλλὰ πρέπει νὰ καθορισθῇ, νομίζω, τὸ νόημά της, τὸ περιεχόμενόν της, ἡ ἔκτασίς της.

Προσέξατε, ἄρά γε, τὴν ὄντως περίεργον, ἀλλὰ καὶ πολὺ σημαντικὴν ἀνακύκλησιν τοῦ πνεύματος καὶ τοῦ πολιτισμοῦ, φυσικὰ δὲ καὶ τῆς Θεολογίας ; Πρόκειται περὶ τῆς ἐπαναφορᾶς εἰς τὴν ἑκάστοτε νέαν κοίστραν τῆς ζωῆς τῶν προγενεστέρων ἀρχῶν καὶ ἀξιωμάτων, ὄχι ὅμως μὲ τὰς παλαιὰς καὶ δοκιμασθείσας μορφὰς καὶ ἐκδηλώσεις, ἀλλ' οὔτε καὶ μὲ τὰς παλαιὰς ἐλλείψεις καὶ μὲ τὰ προηγούμενα ἀδιέξοδα, ἀλλὰ πρὸ παντὸς μὲ νέον δυναμισμόν, μὲ νέας ἐξορμήσεις καὶ μὲ νέαν κατεύθυνσιν πρὸς προσαρμογὴν εἰς τὰς νέας ἀπαιτήσεις τῆς ζωῆς. Οὕτως, ἐὰν ὁ Πλατωνισμὸς τοῦ Δ΄. πρὸ Χρ. αἰῶνος ἐνεφανίσθη ὡς Νεοπλατωνισμὸς μετ' ὀλίγους αἰῶνας, ἐὰν ὁ Ἀριστοτελισμὸς τῆς κλασσικῆς ἐποχῆς ἐνεφανίσθη ὡς Νεοαριστοτελισμὸς εἰς τὸν Μεσαίωνα καὶ ὡς Σχολαστικισμὸς εἰς τὴν Δύσιν, ἐὰν ὁ κλασσικισμὸς τῶν παρῳχημένων ἐποχῶν, ἢ ὁ Ρεαλισμὸς τῆς χθές, ἐνεφανίσθησαν ὡς Νεοκλασσικισμὸς τῆς Ἀναγεννήσεως, ἢ ὡς Νεορεαλισμὸς τῆς σήμερον, ἐὰν τέλος, ἐπὶ τὸ θεολογικώτερον εἰπεῖν, ὁ Μυστικισμὸς τῶν Πατέρων ἔγινε Νεομυστικισμὸς τῆς συγχρόνου θεολογ. σκέψεως καὶ ὁ Ἡσυχασμὸς τοῦ ΙΔ΄. αἰῶνος προβάλλει, ἐπὶ τρεῖς τώρα αἰῶνας, ὡς Νεοησυχασμὸς τῆς Ὀρθοδόξου Ἀνατολῆς, γεννᾶται ἀφ' ἑαυτῆς ἡ ἐρώτησις : Τί ἠμπορεῖ νὰ γίνῃ μὲ τὸν ἀπαράιλλον Πατερισμόν, μὲ τὸν δημιουργικὸν καὶ μεγαλειώδη Παερισμὸν τῶν ὀκτὼ πρώτων αἰνων ; Ἡ ἀπάντησις νομίζω, τι εἶναι μία καὶ μόνη : Ἡ παραδοχὴ τῆς πραγματικότητος, τι οἱ δώδεκα αἰῶνες, οἱ ὁποῖοι διεδέχθησαν τοὺς 8 πρώτους, ὑπῆρξαν αἰῶνες ἀξιολόγου Νεοπατερισμοῦ, τὸν ὁποῖον συνεχίζει ἡ ἐποχή μας καὶ τὸν ὁποῖον θὰ συνεχίσουν οἱ αἰῶνες τῆς ἐπιζώσης Ὀρθοδοξίας.

Νεοπατερισμός! Ἰδοὺ ὁ ὅρος, ὃν ὁποῖον ἐπιθυμῶ νὰ ἀποδώσω εἰς τὴν μεγάλην αὐτὴν πραματικότητα τῆς ἱστορίας. Οἱ ετέπειτα αἰῶνες, ὁ Θ΄. μὲ τὸν Ιερὸν Φώτιον καὶ τὴν Θεολογίγίαν του, ὁ ΙΑ΄. καὶ ὁ ΙΒ΄. μὲ τὴν ἀκμήν, τὴν σημειωθεῖσαν ἐπὶ τῶν Κομνηνῶν καὶ τῶν Παλαιολόγων, ὁ ΙΔ΄. μὲ τὴν φωτεινὴν μορφὴν Γρηγορίου τοῦ Παλαμᾶ, ὁ ΙΕ΄. μὲ τοὺς Εὐγεικοὺς καὶ τοὺς Σχολαρίους, ὅλοι οἱ αἰῶνες τοῦ Μεσαίωνος, ἀλλὰ καὶ οἱ Κάτω Χρόνοι, οἱ ἱ-

διαιτέρως συκοφαντηθέντες καὶ ἐλαττωθέντες εἰς τὴν συνείδησιν τῶν λογίων τοῦ Γένους καὶ τῶν σοφῶν τῆς Δύσεως, μὲ τὸν Γεννάδιον καὶ τὸν Λούκαριν, μὲ ὸν Πηγᾶν καὶ τὸν Κριτόπουλον, μὲ τὸν Χρύσανθον καὶ τὸν Δοσίθεον, μὲ τὸν Μαργούνιον καὶ τὸν Πέτρον Μογίλαν, μὲ τὸν Μηνιάτην καὶ τὸν Θεοτόκην, μὲ τὸν Εὐγένιον Βούλγαριν καὶ τὸν Νικόδημον Ἁγιορείτην, ναί, μὲ ὅλους αὐτοὺς καὶ μὲ πολλοὺς ἄλλους «ἀσήμους ἐπιφανεῖς», ὑπῆρξαν χρόνοι δημιουργικοῦ καὶ ὡραίου Νεοπατερισμοῦ.

Καὶ τί εἶναι ὁ Νεοπατερισμὸς αὐτός, ποὺ διατρέχει καὶ διακατέχει δώδεκα ὁλοκλήρους αἰῶνας καὶ συνδέει τρεῖς ἐποχάς, τὴν Μεσαιωνικήν, τὴν Νεωτέραν καὶ τὴν Σύγχρονον, πρὸς ἡν λαμπρὰν περίοδον τῶν ὀκτὼ πρώτων αἰώνων ; Δὲν εἶναι δύσκολον νὰ καθορισθῇ τὸ περιεχόμενόν του.

Νεοπατερισμὸς εἶναι αὐτὸ ἀκριβῶς ποὺ εἶναι ἡ Ὀρθοδοξία μας καθ' ἑαυτήν. Νεοπατερισμὸς εἶνε τὸ συνεχὲς καὶ ἅγιον παρὸν τῆς Ὀρθοδοξίας, ἡ ὁποία γνωρίζει νὰ στρέφηται πρὸς τὴν ἱερότητα τῆς χθές, ἀλλ' ἔχει καὶ συνείδησιν τῆς εὐθύνης τῆς σήμερον, καὶ ἔχει τὴν ὁρμὴν νὰ συλλάβῃ τὴν αὔριον καὶ νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὴν αἰωνιότητα, θριαμβεύουσα μὲ τὸν Λυτρωτήν της Χριστόν. Νεοπατερισμὸς δὲν εἶναι προσκόλλησις εἰς τὸ παρελθόν, δὲν εἶναι τυφλὴ καὶ ἄβουλος ἀντιγραφὴ τῆς χθές, δὲν εἶνε δουλικὴ ἀπομίμησις τῶν μορφῶν καὶ τῶν σχημάτων ποὺ πέρασαν. Νεοπατερισμὸς εἶναι ἡ προσαρμογὴ τοῦ πνεύματος τῶν Πατέρων εἰς τὰς ἀπαιτήσεις καὶ τὰς ἀνάγκας τῆς σήμερον. Ὅ,τι ἦτο ὁ Πατερισμὸς τῶν ὀκτὼ πρώτων αἰώνων, μέσα εἰς τὸ πλαίσιον τῆς ἐποχῆς ἐκείνης, αὐτὸ εἶναι καὶ πρέπει νὰ εἶναι ὁ Νεοπατερισμὸς τῆς σήμερον.

Εἰς τί ἀπέβλεπον ἐπὶ παραδείγματι οἱ Πατέρες τῆς χρυσῆς ἐποχῆς ; Ποῖον ἦτο τὸ ἔργον των τότε ; Νὰ μείνουν πιστοὶ εἰς τὴν Διδασκαλίαν τοῦ Κυρίου καὶ τῶν Ἀποστόλων, ποὺ ἦτο δι' αὐτοὺς τὸ κήρυγμα τῆς χθές. Ἀλλὰ καὶ νὰ ἐπωμισθοῦν τὰς εὐθύνας τοῦ αἰῶνός των μὲ πνεῦμα ἀγωνιστικὸν μέσα εἰς τὴν λαίλαπα τῶν Ἐκκλησιαστικῶν ἀνωμαλιῶν, τῶν αἱρέσεων καὶ τῶν σχισμάτων. Καὶ νὰ δημιουργήσουν μίαν Ὀρθοδοξίαν σφριγῶσαν καὶ ὁλοκληρωτικήν, μίαν Ὀρθοδοξίαν, ποὺ θὰ ἔμενεν εἰς τοὺς αἰῶνας.

Ἀλλ' αὐτὸ ἀκριβῶς εἶναι καὶ ὁ Νεοπατερισμὸς τοῦ Μεσαίωνος καὶ τῶν Κάτω Χρόνων καὶ τῆς σήμερον. Νὰ μείνωμεν πιστοὶ εἰς τὸ κήρυγμα τῆς χθές, εἰς τὰ βιώματα καὶ τὰς διδασκαλίας τῶν Πατέρων μας, ἀλλὰ καὶ νὰ συντάξωμεν καὶ τὸ κήρυγμα τῆς σήμερον, τὸ διάγγελμα τῆς Ὀρθοδοξίας, τὸ μήνυμά της, μήνυμα συγχρόνου παλμοῦ, μήνυμα ἐκφραστικὸν τῆς ἀγωνίας, ἀλλὰ καὶ τῶν ἐλπίδων τῆς Ἐκκλησίας, μήνυμα ποὺ θὰ ἀποτελῇ ἀπάντησιν εἰς τὰ προβλήματα τῆς ζωῆς, εἰς τὰς κρίσεις τοῦ αἰῶνός μας, εἰς τὰς ἐφέσεις καὶ τὴν

πορείαν τοῦ Χριστιανικοῦ κόσμου. Νὰ δημιουργηθῇ μία Ὀρθοδοξία, ποὺ θὰ σέβεται καὶ θὰ ἐμπνέεται ἀπὸ τὴν χθές, χωρὶς νὰ καπηλεύεται αὐτήν. Μία Ὀρθοδοξία, ποὺ θὰ ζῇ τὴν σήμερον καὶ τὰς καταστάσεις τῆς σήμερον, ἱκανοποιοῦσα τὰ πνεύματα καὶ τὰς ἐφέσεις. Μία Ὀρθοδοξία ἀκόμη, ποὺ θὰ εἶναι ἀξία διὰ τὴν αὔριον καὶ ἑτοίμη νὰ ἀναλάβῃ μὲ θάρρος καὶ ἀποφασιστικότητα τὴν πρωτοβουλίαν τῆς δράσεως, ὡς ταμιοῦχος τῆς ἀληθείας καὶ ὡς ἀεὶ σύγχρονος διανομεὺς τῶν δωρεῶν τοῦ Χριστοῦ.

Ἰδοὺ τί εἶναι Ὀρθόδοξος Νεοπατερισμός. Εἶναι ἡ ὁρμὴ τῆς μεγαλουργίας τῆς σήμερον, ποὺ ἔχει τὴν ἰδικήν της μορφήν, τὰ ἰδικά της βιώματα, τὴν ἰδικήν της προοπτικήν, ἀλλὰ ποὺ σέβεται τὴν χθές, καὶ δὲν διακινδυνεύει τὴν αὔριον. «Νεωτερίζειν ἀρχαΐζοντες!» Ἰδοὺ μὲ δύο λέξεις τὸ νόημα τοῦ Ὀρθοδόξου Νεοπατερισμοῦ. Ἰδοὺ τί εἶναι ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον κατέστησε τὴν Ὀρθόδοξον Ἐκκλησίαν, Ἐκκλησίαν ζῶσαν καὶ σφριγῶσαν εἰς τοὺς αἰῶνας, Ἐκκλησίαν μεγαλουργήσασαν εἰς τοὺς ὀκτὼ πρώτους αἰῶνας, ἀλλὰ καὶ λαμπρυνομένην μὲ τὴν σοφίαν τοῦ Μεσαίωνος, καὶ μὲ τὴν σύνεσιν καὶ ὀρθοτομίαν τῶν κάτω χρόνων. Ἰδοὺ δὲ ἀκόμη καὶ τί εἶναι ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον ἀπαιτεῖται ἀπὸ ἡμᾶς, τοὺς Ὀρθοδόξους τοῦ Κ΄. αἰῶνος, ἵνα καταστῶμεν συνεχισταὶ καὶ κληρονόμοι τῆς Ὀρθοδοξίας τῆς χθές, ἀλλὰ καὶ σκυταλοδρόμοι εἰς τὸν ἀγῶνα τῆς οἰκοδομῆς τῆς Ὀρθοδοξίας τῆς αὔριον.

† Διάκονος
ΧΡΥΣ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ
Καθ. τῆς Ἱ. Θ. Σχολῆς Χάλκης

ΕΟΡΤΙΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ ΚΑΙ ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑΤΑ

ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑΣ

ΑΘΗΝΑΓΟΡΑ
Τῷ Παναγιωτάτῳ Ἀρχιεπισκόπῳ Κωνσταντινουπόλεως
Νέας Ρώμης καὶ Οἰκουμενικῷ Πατριάρχῃ
ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΣ
Πάπας καὶ Πατριάρχης Ἀλεξανδρείας
καὶ Πάσης Ἀφρικῆς
ἀσπασμὸν ἅγιον ἐν Χριστῷ Ἀναστάντι

Ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ τῆς μεγάλης ἑορτῆς τοῦ Πάσχα, ἣν κατὰ τὰς ἡμέρας ταύτας ἠξίωσεν Ἡμᾶς ὁ Κύριος καὶ Θεὸς ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός, ἵνα καὶ κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο μετὰ τοῦ ἀγαπητοῦ Ἡμῖν Ποιμνίου καὶ τῆς ὅλης Ὀρθοδόξου Ἁγίας Ἐκκλησίας Ἡμῶν ἑορτάσωμεν, ἐθεωρήσαμεν καθῆκον Ἡμῶν καὶ τὴν Ὑμετέραν Παναγιότητα μετὰ τοῦ ἀγαπητοῦ Ποιμνίου Αὐτῆς μετὰ πολλῆς συγκινήσεως νὰ συγχαρῶμεν.

Εὐχόμεθα ἀδελφικῶς ὁ Κύριος ἡμῶν καὶ Θεὸς ἐπὶ πολλὰ συνεχῆ ἔτη, ἵνα καταξιοῖ ἡμᾶς, ὅπως τὴν ἑορτὴν ταύτην, δι᾿ ἧς ὁ Κύριος ἀπήλλαξεν ἡμᾶς ἐκ τοῦ θανάτου καὶ ἐξησφάλισεν ἡμῖν τὴν ἐν τῷ Παραδείσῳ αἰώνιον ζωήν, ἑορτάζωμεν ἀείποτε ἐν ἀγαλλιάσει καὶ χαρᾷ καὶ τῇ βεβαίᾳ ἐλπίδι ἀπολαύσεως αὐτῆς.

Ἐπὶ τούτοις τοὺς θερμοὺς ἀδελφικοὺς ἀσπασμοὺς Ἡμῶν ἀποστέλλοντες τῇ Ὑμετέρᾳ Παναγιότητι, διατελοῦμεν.

Ἐν Ἀλεξανδρείᾳ, Πάσχα 1959.

† Ὁ Ἀλεξανδρείας ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΣ
ἐν Χριστῷ ἀδελφὸς ὅλως πρόθυμος.

ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ ΑΝΤΙΟΧΕΙΑΣ

Παναγιώτατε καὶ Θειότατε Ἀρχιεπίσκοπε Κων)πόλεως, Νέας Ρώμης καὶ Οἰκουμενικὲ Πατριάρχα, ἐν Χριστῷ τῷ Θεῷ λίαν ἀγαπητὲ καὶ περισπούδαστε ἀδελφὲ καὶ συλλειτουργὲ τῆς ἡμῶν Μετριότητος Κύριε Ἀθηναγόρα, τὴν Ὑμετέραν σεβασμίαν Παναγιότητα ἀδελφικῶς ἐν Κυρίῳ κατασπαζόμενοι ὑπερήδιστα προσαγορεύομεν.

Ἐν κατανύξει ψυχῆς τὰ ἄχραντα τοῦ Κυρίου πάθη προσκυνήσαντες, συγκαταβάσει καὶ ἀγάπῃ Θεϊκῇ, ἐν ὑγείᾳ, ἥκομεν ἐπὶ τὴν τῶν ἑορτῶν ἑορτὴν καὶ πανήγυριν πανηγύρεων, ἐπὶ τὸ Πάσχα τὸ Μέγα, τὸ τὰς θύρας τοῦ παραδείσου ἀνοῖξαν καὶ ἁγιάζον πάντας τοὺς πιστούς.

Πανήγυριν ὄντως ἄγει σύμπας ὁ Χριστιανικὸς κόσμος καὶ εἰς ὕμνους Πασχαλίους ἐκσπᾷ καὶ «Χριστὸς Ἀνέστη» ψάλλει πᾶσα ἡλικία ἀνθρώπων καὶ οἱ Ἱεροὶ τῆς Ἐκκλησίας ἡμῶν Ναοὶ πληροῦνται καὶ οἱ κώδωνες αὐτῶν πανηγυρικῶς κρούονται, μεταβιβάζοντες εἰς τοὺς αἰθέρας τὸ μήνυμα τῆς χαρᾶς, ὅτι ἡ ζωὴ ἐκ τοῦ τάφου ἀνέτειλε, καταυγάσασα τῷ φωτὶ τῆς λάμψεως αὐτῆς πᾶσαν τὴν Οἰκουμένην.

Τοιαύτης οὖν χαρᾶς καὶ ἀγαλλιάσεως μετέχοντες καὶ Ἡμεῖς οὓς ὁ τοῦ κόσμου Σωτὴρ ποιμένας τῶν εἰς Αὐτὸν πιστευόντων ἔταξεν, εὐφραινομένῃ καρδίᾳ, διὰ τοῦ ἑορτίου τούτου Γράμματος μετὰ τῆς Ὑμετέρας Γερασμιωτάτης καὶ λίαν ἡμῖν πεφιλημένης Παναγιότητος ἐπικοινωνῆσαι ἥκομεν καὶ νοερῶς τὸν ἀδελφικὸν ἀσπασμὸν ἀνταλλάξαι, δεηθῆναι δ' ἅμα τοῦ τὸν ᾅδην καθελόντος καὶ τὴν ζωὴν τὴν αἰώνιον ἡμῖν χαρισαμένου, ἀξιοῦν Αὐτὴν ὑγιαίνουσαν, ἐπὶ ἔτη πάμπολλα κοσμοῦσαν τὸν Θεοτίμητον Οἰκουμενικὸν Θρόνον καὶ τὸν λόγον τῆς ἀληθείας ὀρθοτομοῦσαν, ἅμα δὲ καὶ ἐν πνευματικῇ χαρᾷ ἑορτάζειν τὴν Μίαν τῶν Σαββάτων, τὴν Λαμπροφόρον Αὐτοῦ Ἀνάστασιν.

Τοῦ Πασχαλίου τούτου χαιρετισμοῦ παράκλησιν ποι-

ούμεθα κοινωνοὺς καταστῆσαι καὶ τοὺς περὶ Αὐτὴν Σεβασμίους Ἱεράρχας, καὶ τὸν εὐγενῆ Κλῆρον καὶ ἅπαν τὸ Θεόσωστον Αὐτῆς ποίμνιον, ἵνα ἡ χαρὰ ἡμῶν ᾖ πεπληρωμένη.

Καὶ αὖθις προσάγοντες Αὐτῇ τὸν ἐν Χριστῷ Ἀναστάντι ἀσπασμόν διατελοῦμεν

Τῆς Ὑμετέρας περισπουδάστου Παναγιότητος
ἀγαπητὸς ἐν Χριστῷ ἀδελφὸς
καὶ ὅλως πρόθυμος

Ἐν Δαμασκῷ, τῇ 25ῃ Ἀπριλίου 1959.

† Ὁ Ἀντιοχείας ΘΕΟΔΟΣΙΟΣ ΣΤ΄.

ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ ΙΕΡΟΣΟΛΥΜΩΝ

ΒΕΝΕΔΙΚΤΟΣ
ἐλέῳ Θεοῦ Πατριάρχης τῆς Ἁγίας Πόλεως
Ἱερουσαλὴμ καὶ πάσης Παλαιστίνης,

ΑΘΗΝΑΓΟΡΑ
τῷ Παναγιωτάτῳ καὶ Σεβασμιωτάτῳ Ἀρχιεπισκόπῳ Κωνσταντινουπόλεως, Νέας Ρώμης καὶ Οἰκουμενικῷ Πατριάρχῃ ἀσπασμὸν ἅγιον ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ ἐκ νεκρῶν Ἀναστάντι.

Ἀνέστη Χριστὸς καὶ κράτος θανάτου λέλυται καὶ ζωὴ ἐν τῷ κόσμῳ πολιτεύεται. Ἀνέστη Χριστὸς καὶ οὐρανοὶ μὲν εὐφραίνονται, γῆ δὲ ἀγάλλεται καὶ ἑορτάζει κόσμος, ὁρατός τε ἅπας καὶ ἀόρατος. Ἀνέστη Χριστὸς καὶ τὰ ἀρχαῖα παρῆλθε καὶ ἰδοὺ γέγονε τὰ πάντα καινὰ καὶ ἡ χθὲς πενθηφοροῦσα καὶ τεθλιμμένη Ἁγιωτάτη ἡμῶν Μήτηρ Ἐκκλησία, χαίρουσα σήμερον καὶ σκιρτῶσα, ἐνθέως πανηγυρίζει, «ὅτι ἀνέστη Χριστός, ὡς παντοδύναμος».

Τῆς παγκοίνου δὴ ταύτης χαρᾶς καὶ κοινῆς εὐφροσύνης ἐπὶ τῇ ὄντως ἱερᾷ καὶ πανεόρτῳ ἡμέρᾳ τῆς Ἀναστάσεως μετέχοντες καὶ Ἡμεῖς καὶ Πάσχα κροτοῦντες αἰώνιον, μετὰ τῶν ἁπανταχόθεν τῆς οἰκουμένης συνεληλυθότων ἐν τῇ Ἁγίᾳ καὶ Θεοτιμήτῳ Πόλει τῆς Ἱερουσαλὴμ εὐλαβεστάτων προσκυνητῶν, μετ' ἀγάπης ἐγκαρδίου ἐμνημονεύσαμεν σήμερον τοῦ Γερασμίου ὀνόματος τῆς

Ὑμετέρας ποθεινοτάτης Ἡμῖν Παναγιότητος ἐπ' αὐτοῦ τοῦ Παναγίου καὶ Ζωοδόχου Τάφου, ἐξ οὗ, «σαρκὶ ὑπνώσας ὡς θνητὸς ὁ Βασιλεὺς καὶ Κύριος, τριήμερος ἐξανέστη», θερμῶς δ' ᾐτησάμεθα παρ' Αὐτοῦ τῇ Ἱερᾷ Αὐτῆς Κορυφῇ πᾶν ἀγαθὸν καὶ σωτήριον.

Μετ' ἀγάπης δὲ πολλῆς καὶ νῦν ἥκοντες πρὸς τὴν Ὑμετέραν Σεβασμιωτάτην Παναγιότητα διὰ τῶνδε Ἡμῶν τῶν Γραμμάτων, ἄσμενοι προσφθεγγόμεθ' Αὐτῇ τὰ τερπνὰ καὶ θυμήρη εὐαγγέλια «Χριστὸς Ἀνέστη» καὶ ἐν ἀγαλλιάσει περιπτυσσόμεθ' Αὐτὴν ἐν φιλήματι ἁγίῳ, ὁλοθύμως συγχαίροντες Αὐτῇ, ὅτι «Ἀνέστη Χριστὸς ἐκ νεκρῶν, λύσας θανάτου τὰ δεσμά», αἰτούμενοι ἅμ' Αὐτῇ καὶ παντὶ τῷ ἄνωθεν ἐγκεχειρισμένῳ Αὐτῇ Χριστεπωνύμῳ πληρώματι παρὰ τοῦ Ἀναστάντος Σωτῆρος Ἡμῶν Χριστοῦ ὑγείαν κατ' ἄμφω καὶ ὄλβον καὶ πᾶσαν οὐράνιον εὐλογίαν, ἐπ' ἀγαθῷ τῆς ἁγιωτάτης Αὐτοῦ Ἐκκλησίας καὶ εἰς δόξαν τοῦ Παναγίου καὶ προσκυνητοῦ Αὐτοῦ ὀνόματος.

Σὺν πᾶσι δὲ τούτοις ἀδελφικῶς ἀξιοῦντες τοῖς συγκροτοῦσι τὴν περὶ Αὐτὴν Ἁγίαν καὶ Ἱερὰν Σύνοδον Πανιερωτάτοις Ἀρχιερεῦσι μεταδοθῆναι τὸν ἐν Χριστῷ ἀδελφικὸν Ἡμῶν ἀσπασμόν, περιπτυσσόμεθα καὶ αὖθις Αὐτὴν ἀλήκτῳ τῷ πόθῳ, αἰτούμενοι δὲ παρὰ τοῦ χαριτοδότου Θεοῦ τὰ ἔτη Αὐτῆς ὡς πλεῖστα, ὑγιεινὰ καὶ σωτήρια, διατελοῦμεν.

Ἐν τῇ Ἁγίᾳ Πόλει Ἱερουσαλήμ, Πάσχα τοῦ 1959

Τῆς Ὑμετέρας Γερασμιωτάτης Παναγιότητος

ἀγαπητὸς ἐν Χριστῷ ἀδελφὸς καὶ ὅλως πρόθυμος.

† Ὁ Ἱεροσολύμων ΒΕΝΕΔΙΚΤΟΣ.

ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ ΜΟΣΧΑΣ

Τῇ Αὐτοῦ Ἁγιότητι, τῷ Ἁγιωτάτῳ Ἀθηναγόρᾳ,
Ἀρχιεπισκόπῳ Κωνσταντινουπόλεως, Νέας Ρώμης,
καὶ Οἰκουμενικῷ Πατριάρχῃ.

Ὑμετέρα Ἁγιότης, Ἁγιώτατε Δέσποτα,

ΧΡΙΣΤΟΣ ΑΝΕΣΤΗ !

Ἐν τῷ ὀνόματι Χριστοῦ, τοῦ Ἀναστάντος ἐκ νεκρῶν,

ἀποστέλλω Ὑμῖν ἀσπασμὸν εἰρήνης, χαρᾶς καὶ ἀγάπης. Ἐπιβλέψαι Οὗτος ἱλέως ἐπὶ τὴν φιλάδελφον κοινωνίαν ἡμῶν ἐν τῇ χαρᾷ Αὐτοῦ καὶ ἐν τῷ ἁγίῳ Αὐτοῦ ὀνόματι, καὶ ἀποστείλαι ἡμῖν τὴν εἰρήνην Αὐτοῦ, ἣν ἔδωκε καὶ ἀφῆκε τοῖς πιστοῖς Αὐτοῦ Μαθηταῖς.

Ὑποκλινόμενοι πρὸ τοῦ Κυρίου, τοῦ ὑπὲρ ἡμῶν παθόντος, καὶ πρὸ τοῦ ζωηφόρου Τάφου Αὐτοῦ, θὰ δεηθῶμεν Αὐτοῦ, ὅπως δωρήσηται ἡμῖν τὴν δημιουργικὴν Αὐτοῦ εὐλογίαν, τὴν στηρίζουσαν ἡμᾶς ἐν τῇ ὁδῷ τῆς ζωῆς καὶ τῆς σωτηρίας.

ΑΛΗΘΩΣ ΑΝΕΣΤΗ Ο ΧΡΙΣΤΟΣ !

Πάσχα Χριστοῦ 1959ου ἔτους.

Τῆς Ὑμετέρας Ἁγιότητος **ἀφωσιωμένος** ἐν Χριστῷ

† ΑΛΕΞΙΟΣ

Πατριάρχης Μόσχας καὶ πάσης Ρωσσίας.

ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ ΡΟΥΜΑΝΙΑΣ

Τὴν Αὐτοῦ Θειοτάτην Παναγιότητα,

τὸν Οἰκουμενικὸν Πατριάρχην κ. Ἀθηναγόραν.

Φανάριον.

Παναγιώτατε καὶ λίαν ἀγαπητὲ

ἐν Χριστῷ Ἀναστάντι Ἀδελφέ.

Σὺν τῇ χαρᾷ, ἧς ἕνεκα σκιρτᾷ ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ και ἅπας ὁ ὁρατός τε καὶ ἀόρατος κόσμος, ἐπὶ τῇ τοῦ Χριστοῦ Ἀναστάσει, τῇ «αἰωνίᾳ χαρᾷ», ἀπευθύνομεν τῇ Ὑμετέρᾳ Παναγιότητι τὸν ἀδελφικὸν ἡμῶν ἀσπασμὸν ἐκ βάθους καρδίας, κροτοῦντες τὸν νικητήριον ὕμνον τῶν τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησιῶν : «Χριστὸς Ἀνέστη ἐκ νεκρῶν, θανάτῳ θάνατον πατήσας καὶ τοῖς ἐν τοῖς μνήμασι ζωὴν χαρισάμενος.»

Ἡ θυσία καὶ ἡ ἀνάστασις τοῦ Χριστοῦ εἰσι διὰ τὸ ἀνθρώπινον γένος ἀπόδειξις τῆς Οὐρανίου ἀγάπης, θεμέλιον τῆς εἰρήνης καὶ πηγὴ ζωῆς. «Συνίστησι δὲ τὴν ἑαυτοῦ ἀγάπην ὁ Θεός, ὅτι ἔτι ἁμαρτωλῶν ὄντων ἡμῶν, Χριστὸς ὑπὲρ ἡμῶν ἀπέθανε... Εἰ γὰρ ἐχθροὶ ὄντες κα-

τηλλάγημεν τῷ Θεῷ διὰ τοῦ θανάτου τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ, πολλῷ μᾶλλον καταλλαγέντες σωθησόμεθα ἐν τῇ ζωῇ αὐτοῦ». (Ρωμ. 5—9—11).

Τὰς **εὐεργεσίας**, ὧν ἔτυχε τὸ ἀνθρώπινον γένος ἐκ τῆς θυσίας καὶ τῆς ἀναστάσεως τοῦ Κυρίου, ὑποδεικνύει ἡμῖν ὁ Ἅγιος Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος, λέγων : «Ἰδοὺ ἐνέσκηψεν ἡμῖν ἡ μεγάλη καὶ σωτήριος ἑορτή, ἡ ἡμέρα τῆς ἀναστάσεως τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, θεμέλιον εἰρήνης, ἀποχὴ ἀπὸ πολέμων, ἐκμηδένισις τοῦ θανάτου, ἧττα τοῦ διαβόλου.»

Ἡ εἰρήνευσις καὶ ἡ ζωή, ἡ ἀσφαλισθεῖσα διὰ τῆς θυσίας ταύτης καὶ τῆς ἀναστάσεως τοῦ Χριστοῦ, ἀτυχῶς δὲν ἐξετιμήθησαν ὑπὸ τοῦ Χριστιανικοῦ κόσμου. Καίτοι ἡ ἐν εἰρήνῃ συμβίωσις ἀνταποκρίνεται πρὸς τὰς πλέον ἁγνὰς ἐλπίδας τῶν τιμίων ἀνθρώπων πασῶν τῶν ἐποχῶν καὶ ὅλων τῶν τάξεων, ἐν τούτοις ἡ ζωὴ τῶν ἀνθρώπων τεθόλωται, λόγῳ τῶν διαφόρων πολέμων. Ἡ ἱστορία τοῦ κόσμου, ἥτις θὰ ἔδει ἵνα ᾖ ἀντικατόπτρισμα τῶν προσπαθειῶν τῶν ἀνθρώπων τοῦ φωτὸς καὶ τῆς εὐτυχίας καὶ τοῦ ἀπεράντου ζήλου πρὸς γνῶσιν καὶ κατάκτησιν τῶν μυστηρίων τῆς φύσεως, ἐπισκιάζεται ἐκ πολλῶν φόνων μεταξὺ τῶν λαῶν καὶ ἐκ πολλῶν δακρύων καὶ δυστυχίας.

Ἐν τούτοις ἡ Ἁγία ἡμῶν Ἐκκλησία οὐδέποτε ἔπαυσεν εὐχομένη «ὑπὲρ καιρῶν εἰρηνικῶν», ἐπιζητοῦσα νὰ ἐμφυτεύσῃ εἰς τὰς συνειδήσεις τῶν πιστῶν τὸν σπόρον τὸν καλὸν τῆς ἐλπίδος διὰ τὴν εἰρήνην, εἰς ἣν ἐκάλεσεν ἡμᾶς ὁ Κύριος καὶ Σωτὴρ ἡμῶν.

Ἅπασαι αἱ ἐν τῷ κόσμῳ Χριστιανικαὶ Ἐκκλησίαι ὀφείλουσι νὰ ἑνωθῶσιν «ὑπὲρ τῆς εἰρήνης τοῦ κόσμου», διὰ τὴν εἰρήνευσιν καὶ ἑνότητα ὅλων τῶν λαῶν καὶ διὰ τὴν συμβίωσιν αὐτῶν ἐν συμπνοίᾳ καὶ ἀδελφωσύνῃ.

Ἡ συνείδησις τῶν λαῶν εἶναι προητοιμασμένη πρὸς μίαν τοιαύτην εἰρηνικὴν συμβίωσιν, διὰ τῶν ἀξιεπαίνων ἐνεργειῶν τῆς παγκοσμίου κινήσεως τῶν ὀπαδῶν τῆς εἰρήνης, ἥτις κατὰ τὴν ἄνοιξιν ταύτην συνεπλήρωσε δέκα ἔτη ὑποστάσεως. Ἡ δρᾶσις τῆς κινήσεως ταύτης εἶναι ἀνεγνωρισμένη καὶ ὑποστηρίζεται μετ' ἐμπιστοσύνης παρὰ τῶν ἐκπροσώπων πολλῶν Ἐκκλησιῶν καὶ Θρησκευμάτων

ὅλου τοῦ κόσμου.

Παρακαλοῦντες Ὑμᾶς, ὅπως ἐκφωνήσωμεν ὁμοῦ τὰ λόγια τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου : «ὁ σταυρὸν ὑπομείνας καὶ τὸν θάνατον καταργήσας καὶ ἀναστὰς ἐκ τῶν νεκρῶν, εἰρήνευσον ἡμῶν τὴν ζωήν, Κύριε, ὡς Παντοδύναμος», εὐχόμεθα τῇ Ὑμετέρᾳ Παναγιότητι, τοῖς Μέλεσι τῆς περὶ Αὐτὴν Ἁγίας καὶ Ἱερᾶς Συνόδου, τῷ εὐαγεῖ Κλήρῳ καὶ τῷ Χριστεπωνύμῳ Πληρώματι ὑγείαν, εἰρήνην, μακροημέρευσιν καὶ κατασπαζόμεθα Αὐτὴν ἐν ἀσπασμῷ ἁγίῳ καὶ ἐν τῷ Κυρίῳ τῆς εἰρήνης, τῷ Ἀναστάντι Χριστῷ.

Βουκουρέστιον, Πάσχα 1959.
† ΙΟΥΣΤΙΝΙΑΝΟΣ
Πατριάρχης Ρουμανίας.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΚΥΠΡΟΥ

Παναγιώτατε Ἀρχιεπίσκοπε Κωνσταντινουπόλεως, Νέας Ρώμης καὶ Οἰκουμενικὲ Πατριάρχα, λίαν ἡμῖν ἀγαπητὲ καὶ περισπούδαστε ἀδελφὲ καὶ συλλειτουργέ, κύριε Ἀθηναγόρα, τὴν Ὑμετέραν Γερασμίαν Παναγιότητα ἀδελφικῶς ἐν Κυρίῳ κατασπαζόμενοι, ὑπερήδιστα προσαγορεύομεν.

Πάσχα ἱερὸν ἡμῖν σήμερον ἀναδέδεικται. Χριστὸς ὁ Σωτὴρ ἡμῶν, τὸν θάνατον πατήσας καὶ καταλύσας αὐτοῦ τὸ κράτος, ἀνέστη τριήμερος ἐκ τάφου, καθὼς προεῖπεν, ἐλευθερώσας μὲν ἐκ τῆς φθορᾶς τὴν πεπτωκυῖαν ἀνθρωπότητα καὶ ἀφθαρσίαν αὐτὴν ἐνδύσας, τὴν πᾶσαν δὲ κτίσιν ἀνακαινίσας καὶ ἐπὶ τὴν πάλαι ἐπαναγαγὼν λαμπρότητα καὶ μακαριότητα. Οὐρανός τε καὶ γῆ συναγάλλονται καὶ συνευφραίνονται.

Τῆς παγκοίνου ταύτης χαρᾶς καὶ ἀγαλλιάσεως, ἐπὶ τῇ ὑπερφυεῖ ἐκ νεκρῶν Ἀναστάσει τοῦ Σωτῆρος, μετέχοντες καὶ ἡμεῖς, αἶνον μὲν Αὐτῷ καὶ εὐχαριστίαν ἀναπέμπομεν, ἐξ ἔθους δ' ἱεροῦ καὶ ἀδελφικοῦ καθήκοντος ἄσμενοι

ἥκομεν εἰς νοερὰν ἐπίσκεψιν τῆς Ὑμετέρας Γερασμιωτάτης Παναγιότητος. Φιλήματι Ἁγίῳ Αὐτὴν κατασπαζόμενοι καὶ περιπτυσσόμενοι καὶ τὸ ἀγγελικὸν προσφώνημα Χριστὸς Ἀνέστη ἐν χείλεσι φέροντες, ὅλῃ μὲν ψυχῇ καὶ καρδίᾳ συγχαίρομεν, ὁλοθύμους δ' εὐχὰς τῷ Σωτῆρι καὶ Θεῷ ἀναφέρομεν, δεόμενοι τοῦ τὰς πύλας τοῦ ἅδου συντρίψαντος καὶ τοὺς ἀπ' αἰῶνος ἐκ τάφου ἐγείραντος Παντοδυνάμου ἡμῶν Θεοῦ διαφυλάττειν τὴν Ὑμετέραν Θεοτίμητον Κορυφὴν ὑγιαίνουσαν καὶ ἐν ἀγαθοῖς εὐθηνοῦσαν καὶ ἀξιοῦν Αὐτὴν ἐπὶ ἔτη ὅ,τι πλεῖστα ἑορτάζειν τὴν Ζωηφόρον Αὐτοῦ Ἀνάστασιν, ἀκμάζουσαν ἐν τῷ ἔργῳ τοῦ Εὐαγγελίου, ἀσφαλῶς ἐπὶ σωτηρίαν χειραγωγοῦσαν τὸν πεπιστευμένον Αὐτῇ Χριστώνυμον Λαὸν καὶ πλουσίως συμβάλλουσαν εἰς ἀγαθὸν καὶ ὄφελος τῆς ὅλης Ἁγίας Αὐτοῦ Ἐκκλησίας καὶ εἰς δόξαν Κυρίου.

Ὁλοκαρδίους δ' εὐχὰς ποιούμενοι καὶ ὑπὲρ τῆς Ἁγιωτάτης Ἐκκλησίας, ἧς Αὕτη προΐσταται, καὶ ὑπὲρ τῆς εἰρήνης καὶ καλῆς καταστάσεως τοῦ σύμπαντος κόσμου, παρακαλοῦμεν διαβιβασθῆναι τὰς ἑορτίους ἡμῶν προσρήσεις καὶ εὐχὰς τοῖς ἀγαπητοῖς ἀδελφοῖς, τοῖς συγκροτοῦσι τὴν περὶ Αὐτὴν Ἁγίαν καὶ Ἱερὰν Σύνοδον, καὶ ἀπονέμοντες Αὐτῇ καὶ αὖθις τὸν ἐν Χριστῷ Ἀναστάντι ἀσπασμόν.

διατελοῦμεν

Ἐν τῇ Ἱ. Ἀρχιεπισκοπῇ Κύπρου.

Ἅγιον Πάσχα. 1959.

Τῆς Ὑμετέρας Γερασμιωτάτης Παναγιότητος

ἀγαπητὸς ἐν Χριστῷ ἀδελφὸς καὶ ὅλως πρόθυμος

† Ὁ Κύπρου ΜΑΚΑΡΙΟΣ.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΕΛΛΑΔΟΣ

Παναγιώτατε καὶ Θειότατε Ἀρχιεπίσκοπε Κων)πόλεως, Νέας Ρώμης καὶ Οἰκουμενικὲ Πατριάρχα, ἐν Χριστῷ τῷ Θεῷ ἀγαπητὲ ἀδελφὲ ἡμῶν καὶ συλλειτουργὲ κύριε Ἀθηναγόρα, τὴν Ὑμετέραν Παναγιότητα ἐν Κυρίῳ κατασπαζόμενοι ὑπε-

ρήδιστα προσαγορεύομεν.

Ἐν ἀναμονῇ εὐλαβῶς τῆς μεγάλης Ἑορτῆς τοῦ Ἁγίου Πάσχα· τῆς Λαμπρᾶς τοῦ Χριστοῦ Ἀναστάσεως, ἑορτῆς κατ' ἐξοχὴν τῆς Χριστιανικῆς οἰκουμενικῆς συναδελφώσεως καὶ γενικῆς ἀγαλλιάσεως καὶ χαρᾶς τῶν εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Ἀναστάντος Χριστοῦ πιστευόντων, μετὰ τῆς περὶ ἡμᾶς Ἁγίας καὶ Ἱερᾶς Συνόδου ἑνούμεθα τῇ σκέψει καὶ τῷ αἰσθήματι, ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῆς μεγάλης ἑορτῆς, μετ' ἐκείνων, οἵτινες, εὑρισκόμενοι μακρὰν ἡμῶν τῷ διαστήματι, παρίστανται ἐν τῇ συνειδήσει τῶν Ὀρθοδόξως πιστευόντων ὡς οἱ φορεῖς καὶ οἱ φύλακες τῶν Οἰκουμενικῶν ἀγώνων τῆς Ὀρθοδοξίας, πρώτιστα δὲ πάντων μετὰ τῆς Ὑμετέρας Παναγιότητος, καὶ οἱονεὶ πρόσωπον πρὸς πρόσωπον μεθ' Ὑμῶν εὑρισκόμενοι, κατὰ τὴν ὥραν τῆς Πασχαλίου πανηγύρεως, καὶ ἀδελφικῶς Ὑμᾶς ἀσπαζόμενοι, προσαγορεύομεν ἐξ ὅλης ψυχῆς τὸ «Χριστὸς Ἀνέστη».

Τὸν ἀσπασμὸν τοῦτον φέροντες καὶ ἐν χείλεσι καὶ ἐν καρδίᾳ, ἐπισκεπτόμεθα Ὑμᾶς νοερῶς, εἰς αὔξησιν μὲν τῆς κοινῆς χαρᾶς, εἰς βεβαίωσιν δὲ τῆς ἀληθείας, ὅτι Χριστοῦ ἐσμεν μαθηταί, ἀγάπην ἔχοντες ἐν ἀλλήλοις.

Δώῃ Κύριος τῇ Ἐκκλησίᾳ, ἣν τῷ ἰδίῳ αἵματι περιεποιήσατο, τὴν Ἑαυτοῦ εἰρήνην, κρατύνων τὴν πίστιν, αὐξάνων τὴν ἐλπίδα, πληθύνων τὴν ἀγάπην, ἐν τῷ φωτὶ τῆς Ἀναστάσεως Αὐτοῦ, καὶ ἑνώνων τὰς Ἁγίας τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας.

Τῆς Ὑμετέρας σεβασμίας Παναγιότητος
ἀγαπητὸς ἐν Χριστῷ ἀδελφὸς
καὶ ὅλως πρόθυμος.
Ἀθήνησι, τῇ 20ῇ Ἀπριλίου 1959.
† Ὁ Ἀθηνῶν ΘΕΟΚΛΗΤΟΣ, Πρόεδρος.

ΙΕΡΑ ΜΟΝΗ ΣΙΝΑ

Τῷ Παναγιωτάτῳ καὶ Θειοτάτῳ
Οἰκουμενικῷ Πατριάρχῃ Κυρίῳ Ἀθηναγόρᾳ.
Παναγιώτατε Δέσποτα,

Νηστεύσαντες νηστείαν δεκτήν, εὐάρεστον, τῷ Κυρίῳ,

ἐφθάσαμεν, Θείᾳ συνάρσει, τὰς ἁγίας ταύτας ἡμέρας, καθ' ἃς ἐκτυλίσσεται ἐν τῇ ἁγίᾳ ἡμῶν Ἐκκλησίᾳ τὸ μέγα δρᾶμα τῶν πανσέπτων Παθῶν τοῦ Κυρίου καὶ Θεοῦ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, μετὰ δὲ ταῦτα ἀνατέλλει ἡ κλητὴ καὶ ἁγία ἡμέρα, ἡ μία τῶν Σαββάτων, καθ' ἣν ὁ Κύριος, πατήσας τὸν θάνατον, ἀνέστη ἐνδόξως ἐκ νεκρῶν τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ καὶ ἐκάθησεν ἐν δεξιᾷ τοῦ Θεοῦ καὶ Πατρός, ἐν τοῖς ἐπουρανίοις, χαρισάμενος ζωὴν τὴν αἰώνιον τοῖς πιστεύουσιν Αὐτῷ καὶ ἐπικαλουμένοις τὸ ὄνομα τὸ ἅγιον Αὐτοῦ, κεκαθαρμέναις διανοίαις καὶ ἐν πνεύματι ταπεινώσεως.

Τέκνα πιστὰ τῆς ἁγίας ἡμῶν Ἐκκλησίας καὶ ἡμεῖς οἱ ταπεινοί, εὐχαριστοῦμεν ὅλῃ ψυχῇ καὶ διανοίᾳ τῷ παθόντι καὶ ἐλευθερώσαντι τὸν ἄνθρωπον ἐκ τῆς δουλείας τῆς ἁμαρτίας Θεανθρώπῳ Λυτρωτῇ καὶ δεόμεθα Αὐτοῦ ἐκτενῶς, ἐν ἑσπέρᾳ καὶ πρωῒ καὶ μεσημβρίᾳ, ἐν τῷ κατ' ἐξοχὴν ἡγιασμένῳ τούτῳ Ὄρει, ὅπως γένηται ἵλεως τῷ κόσμῳ παντί, κινδυνεύοντι καὶ πάλιν τὴν ἀπὸ τοῦ θελήματος Αὐτοῦ διάστασιν καὶ ἐπιδαψιλεύσῃ αὐτῷ τὴν πολυπόθητον εἰρήνην· διαφυλάττῃ ἀσάλευτον ἐπὶ τὴν πέτραν τῆς εἰς Αὐτὸν πίστεως τὴν ἁγίαν Αὐτοῦ Ἐκκλησίαν, ἣν περιεποιήσατο τῷ τιμίῳ Αὐτοῦ αἵματι καὶ ἐνισχύῃ καὶ ἐνδυναμοῖ τοὺς σεπτοὺς αὐτῆς Ποιμένας, ἵνα φυλάττωσι τὰ ἐμπιστευθέντα αὐτοῖς λογικὰ πρόβατα ἀπὸ τοὺς ὁρατοὺς καὶ ἀοράτους λύκους, καὶ καθοδηγῶσιν αὐτὰ εἰς νομὰς σωτηρίους, οὕτω δὲ πανηγυρίζωσι πάντες, ἡνωμένοι τῷ συνδέσμῳ τῆς ἀγάπης, τὰς πανσέπτους καὶ κοσμοχαρμοσύνους ταύτας ἑορτὰς ἐπὶ μήκιστον, ἐν ὑγείᾳ καὶ χαρᾷ, πρὸς δόξαν τοῦ παναγίου Αὐτοῦ ὀνόματος.

Τὴν δέησιν ταύτην, τὴν ὁλόθερμον, ἐξαιρέτως ποιούμεθα ὑπὲρ τῆς σεπτῆς Κορυφῆς τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας ἁπάσης, τῆς Ὑμετέρας Θειοτάτης καὶ πολυσεβάστου ἡμῖν Παναγιότητος, Ἧ τινι προσφωνοῦντες τὸν τῆς μεγάλης ἡμέρας πανευφρόσυνον παιᾶνα «Χριστὸς ἀνέστη», ἀσπαζόμεθα εὐλαβῶς τὴν τιμίαν Αὐτῆς δεξιὰν καὶ ἐπικαλούμενοι τὰς Θεοπειθεῖς Αὐτῆς εὐχάς, διατελοῦμεν μετὰ

σεβασμιοῦ βαθυτάτου.

Ἐν Σιναΐῳ τῷ Ὄρει, τῇ 27ῃ Ἀπριλίου 1959

Τῆς Ὑμετέρας Θειοτάτης Παναγιότητος

ταπεινὸς ἐν Χριστῷ ἀδελφὸς

καὶ τέκνα πειθήνια

† Ὁ Σιναίου ΠΟΡΦΥΡΙΟΣ

Καὶ ἡ Ἱερὰ τῶν Πατέρων Σύναξις

† Δικαῖος Ἀρχιμ. ΝΙΚΑΝΔΡΟΣ.

† Σκευοφύλαξ Ἀρχιμ. ΓΕΡΜΑΝΟΣ.

† Οἰκονόμος Ἱερομ. ΚΑΛΛΙΣΤΟΣ.

ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ ΓΕΩΡΓΙΑΣ

Τῷ Ἁγιωτάτῳ Πατριάρχῃ Κωνσταντινουπόλεως

καὶ Οἰκουμενικῷ κ. Ἀθηναγόρᾳ

Δέξασθε τὸν ἐγκάρδιον παγχαρμόσυνον χαιρετισμόν: Χριστὸς Ἀνέστη !

Ἡ ἑορτὴ αὕτη εἶναι παγχαρμόσυνος καὶ ἡ Ἐκκλησία ψάλλει : «Νῦν πάντα πεπλήρωται φωτός, οὐρανός τε καὶ γῆ καὶ τὰ καταχθόνια. Ἑορταζέτω κόσμος, ὁρατός τε ἅπας καὶ ἀόρατος. Χριστὸς γὰρ ἐγήγερται εὐφροσύνη αἰώνιος».

«Ὁ ὠργισμένος δράκων» (Ἀποκ. ιβ΄ 17) προσπαθεῖ νὰ ἐπισκοτίσῃ τὴν χαρὰν ἡμῶν, προκαλῶν ταραχάς, διαιρέσεις καὶ ἀσυμφωνίας ἐν τῷ κόσμῳ, ἀλλὰ μὴ ταρασσέσθωσαν αἱ καρδίαι ἡμῶν καὶ μὴ δειλιάτωσαν, διότι εἰρήνην ὑπέσχετο ὁ Κύριος Ἰησοῦς Χριστὸς τοῖς Μαθηταῖς Αὐτοῦ (Ἰω. ιδ΄ 1. 27), καὶ μετὰ τὴν ἀνάστασιν ἐκ νεκρῶν τρὶς ἔδωκεν αὐτοῖς εἰρήνην. (Ἰω. κ΄ 19. 20. 26).

Καὶ οὕτω «χαρῶμεν καὶ ἀγαλλιώμεθα». Διότι Ἀληθῶς ἀνέστη ὁ Κύριος !

Προσαγορεύων Ὑμᾶς, Ἁγιώτατε, καὶ πᾶσαν τὴν πεπιστευμένην Ὑμῖν Ἐκκλησίαν ἐπὶ τῇ αἰωνίᾳ ταύτῃ εὐφροσύνῃ, ἐξαιτοῦμαι τὰς ἁγίας Ὑμῶν εὐχάς, περιπτύσσομαι καὶ ἀσπάζομαι ἐν ἁγίῳ πασχαλίῳ φιλήματι καὶ διατελῶ ἀγαπῶν ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ συναδελφὸς καὶ συλλειτουργός.

Τιφλίς, Πάσχα 1959.

† ΜΕΛΧΙΣΕΔΕΚ

Καθολικὸς — Πατριάρχης Πάσης Γεωργίας.

ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΟΝ ΑΠΑΝΤΗΤΙΚΟΝ ΓΡΑΜΜΑ

Μακαριώτατε καὶ Ἁγιώτατε Πάπα καὶ Πατριάρχα Ἀλεξανδρείας καὶ πάσης γῆς Αἰγύπτου, ἐν Χριστῷ τῷ Θεῷ λίαν ἀγαπητὲ καὶ περιπόθητε ἀδελφὲ καὶ συλλειτουργὲ τῆς ἡμῶν Μετριότητος κύριε Χριστοφόρε, τὴν Ὑμετέραν σεβασμίαν Μακαριότητα ἀδελφικῶς ἐν Κυρίῳ κατασπαζόμενοι, ὑπερήδιστα προσαγορεύομεν.

Ἰησοῦς Χριστός, ὁ Σωτὴρ ἡμῶν, ἐπὶ σταυροῦ παθὼν καὶ σαρκὶ θανάτου γευσάμενος, ἐν τάφῳ δὲ τεθεὶς καὶ μέχρις ᾅδου καταβάς· ἀνέστη τριήμερος ἐκ νεκρῶν, ὡς κραταιὸς Θεὸς καὶ Δεσπότης· τὰ δεσμὰ τοῦ θανάτου διαρρήξας, τοὺς μοχλοὺς τοῦ ᾅδου συνθλάσας, τὸν Ἀδὰμ σὺν τῇ Εὔᾳ ἐλευθερώσας, καὶ ζωὴν τὴν ἀγήρῳ καὶ αἰώνιον τοῖς πρὶν ἐν σκότει καὶ σκιᾷ θανάτου καθημένοις δωρησάμενος.

Ἐν εὐγνωμοσύνῃ ἀρρήτῳ τὴν μεγαλωσύνην καὶ φιλανθρωπίαν Αὐτοῦ τὴν ἀνείκαστον ἐν Ἐκκλησίᾳ πληθούσῃ ὑμνήσαντες· ὅτι κατηξίωσεν ἡμᾶς τοῦ ὑπερφυοῦς τούτου μυστηρίου τὴν ἀνάμνησιν καὶ αὖθις ποιήσασθαι, ἐν ὑγείᾳ δὲ καὶ χαρᾷ καὶ πνευματικῇ εὐφροσύνῃ μετὰ τοῦ καθ' ἡμᾶς Ἱεροῦ Κλήρου καὶ τοῦ εὐσεβοῦς Πληρώματος τὴν ἑορτὴν τῶν ἑορτῶν πανηγυρίσαντες, πρόφρονι τῇ καρδίᾳ καὶ γεγηθότες τὴν ψυχήν, σπεύδομεν, διὰ τοῦ παρόντος, ἐν εὐχαριστίᾳ πολλῇ ἀνταποδοῦναι τῇ Ὑμετέρᾳ γερασμιωτάτῃ καὶ περιποθήτῳ Μακαριότητι τὸν παρ' Αὐτῆς ἀπευθυνθέντα ἡμῖν πασχάλιον χαιρετισμόν, τὸ «Ἀληθῶς Ἀνέστη» Αὐτῇ ἀντιφωνοῦντες, καὶ εὐχὰς ἅμα διαπύρους Αὐτῇ τε καὶ τῇ κατ' Αὐτὴν σεβασμίᾳ Ἱεραρχίᾳ καὶ τῷ τῇ σοφίᾳ Αὐτῆς πεπιστευμένῳ Πληρώματι ἀπὸ καρδίας διατυποῦντες.

Ὁ Ἀναστὰς Κύριος ἐπιδαψιλεύοι Αὐτῇ ἀπλέτως τὴν τῆς Ἁγίας Ἀναστάσεως χάριν καὶ χαρὰν μετὰ παντὸς ἀ-

γαθοῦ, καὶ στερεοῖ καὶ στηρίζοι καὶ αὔξη τὰ κατ' Αὐτὴν πάντα, ὡς καὶ πάντα πανταχοῦ τὰ τῆς Ἁγίας Αὐτοῦ Ἐκκλησίας.

Περιπτυσσόμεθα Αὐτὴν καὶ αὖθις ἐν Χριστῷ Ἀναστάντι καὶ διατελοῦμεν μετ' ἀγάπης ἀδελφικῆς καὶ ἐξιδιασμένης τιμῆς.

Πάσχα τοῦ ͵αϡνθ'

Τῆς Ὑμετέρας γερασμίας Μακαριότητος

ἀγαπητὸς ἐν Χριστῷ ἀδελφὸς

† Ὁ Κωνσταντινουπόλεως ΑΘΗΝΑΓΟΡΑΣ.

ΣΗΜ. : Παρόμοια σεπτὰ Πατριαρχικὰ ἀπαντητικὰ Γράμματα ἀπεστάλησαν πρὸς τοὺς λοιποὺς Μακαρ. Πατριάρχας καὶ τοὺς Ἀρχηγοὺς τῶν Ὀρθοδόξων Αὐτοκεφάλων Ἐκκλησιῶν· παράλληλα δὲ πρὸς τοὺς Ἀρχηγοὺς τῶν φίλων Ἐκκλησιῶν.

Η Α. ΜΑΚ. Ο ΠΑΤΡΙΑΡΧΗΣ ΣΕΡΒΙΑΣ ΕΙΣ ΤΑ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΑ

Ο ΠΑΤΡΙΑΡΧΗΣ τῆς Σερβίας κ. Γερμανὸς συνεχίζων τὴν ἱερὰν Αὐτοῦ προσκυνηματικὴν πορείαν ἀφίκετο εἰς τὴν Πόλιν ἡμῶν ἀεροπορικῶς ἐκ Τὲλ Ἀβὶβ τῇ 8ῃ Μαΐου, ἐν συνοδείᾳ τῶν Σεβασμ. Ἐπισκόπων Μπάτσκας κ. Νικάνωρος, Μπρανιτσέβου κ. Χρυσοστόμου καὶ Πάκρατς κ. Αἰμιλιανοῦ τῶν Αἰδεσιμ. κ.κ. Μίλαν Σμίλιντς καὶ Κλήμεντος Μαλέσκυ, τῶν Ἱερολ. Πρωτοδιακόνων κ.κ. Μίλος Ἐρντελιάν, Καθηγητοῦ τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς Βελιγραδίου καὶ Γεωργίου Ζοῦνιτς, τοῦ Ὁσιολ. κ. Δοσιθέου, Ἡγουμένου τῆς ἱστορικῆς Ἰ. Μονῆς Ζίτσης καὶ τοῦ Ἐλλογ. κ. Στογιὰν Γκόσεβιτς, Ἑλληνομαθοῦς ὑφηγητοῦ εἰς τὴν Ἰ. Θεολογικὴν Σχολὴν Βελιγραδίου.

Τὴν Α. Μακαριότητα καὶ τὴν ἀκολουθίαν Αὐτῆς ὑπεδέχθησαν ἐν τῷ ἀεροδρομίῳ ἀπὸ μέρους τῆς Α. Θ. Παναγιότητος τοῦ Πατριάρχου καὶ τῆς Ἁγίας καὶ Ἰ. Συνόδου οἱ Σεβ. Μητροπολῖται Χαλκηδόνος, Προικοννήσου, Ἰκονίου, Φιλαδελφείας, οἱ Πανοσιολ. Μ. Πρωτοσύγκελλος κ. Αἰμιλιανὸς καὶ Ἀρχιγραμματεὺς τῆς Ἁγ. καὶ Ἰ. Συνόδου κ. Συμεὼν καὶ ὁ Αἰδεσιμ. Μ. Οἰκονόμος κ. Γεώργιος Ἀναστασιάδης, Καθηγητὴς Χάλκης καὶ Σερβομαθής, καὶ ὡδήγησαν εἰς τὸ Ξενοδοχεῖον Πέρα Παλάς, ἔνθα ἐγευμάτισαν τὴν μεσημβρίαν.

*
* *

Τὴν 5ην μ. μ., ἡ Α. Μακαριότης, συνοδευομένη ὑπὸ τῶν Σεβ. Μητροπολιτῶν Ἰκονίου καὶ Φιλαδελφείας καὶ τοῦ Μ. Οἰκονόμου προσῆλθε μετὰ τῶν Συνοδῶν εἰς τὰ Πατριαρχεῖα. Πρὸ τῆς ἐξωτερικῆς πύλης εὑρίσκοντο εἰς προϋπάντησιν ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Προικοννήσου μετὰ τοῦ Πανοσιολ. Μ. Πρωτοσυγκέλλου καὶ Ἀρχιγραμματέως. Ἐν τοῖς προπυλαίοις ἦσαν παρατεταγμένοι δέκα Ἀρχιμανδρῖται, ἐν δὲ τῇ αὐλῇ οἱ Θεοφιλ. Ἐπίσκοποι Παμφίλου κ. Γεράσιμος, Δαφνουσίας κ. Γρηγόριος, Τρῳάδος κ. Ἀνδρέας καὶ Ἀργυρουπόλεως κ. Καλλίνικος. Ἐν τῷ Νάρθηκι ἀνέμενον, ἐνδεδυμένοι τὰς ἱερατικὰς αὐτῶν στολάς, τέσσαρες Ἀρχιμανδρῖται μετὰ τεσσάρων Διακόνων.

Ἐκ τοῦ αὐτοκινήτου ὁ Πατριάρχης ἐβάδισε κατ' εὐθεῖαν πρὸς τὸν Π. Π. Ναόν, καθ' ὃν χρόνον οἱ κώδωνες αὐτοῦ ἐκρούοντο χαρμοσύνως. Περιβληθεὶς ἐν τῷ Νάρθηκι τὸν μανδύαν εἰσῆλθεν εἰς τὸν κυρίως Ναόν, προπορευομένων τῶν Ἑξαπτερύγων καὶ τοῦ Ἱερατείου, τῶν δὲ Πατριαρχικῶν Χορῶν ψαλλόντων τὸ «Ἄξιον ἐστὶ» καὶ χωρήσας πρὸς τὸ Ἱ. Βῆμα προσεκύνησε τὸ Ἱ. Εὐαγγέλιον καὶ τὴν Ἁγίαν Τράπεζαν.

Ἐν τῷ μεταξὺ ἡ ἀκολουθία τῆς Α. Μακαριότητος ἐτοποθετήθη εἰς τὰ Συνοδικὰ στασίδια, οἱ ὑποδεχθέντες Αὐτὴν Ἅγιοι Ἀρχιερεῖς δεξιᾷ Αὐτῆς, οἱ Θεοφ. Ἐπίσκοποι ἀριστερᾷ, οἱ δὲ Κληρικοὶ εἰς δύο στοίχους ἔνθεν καὶ ἔνθεν. Ἐν τῷ Σωλέᾳ παρίσταντο οἱ Ἐντιμ. Γ. Πρόξενοι κ.κ. Μπόσκο Κάκιτς, τῆς Γιουγκοσλαβίας, Ἰάσων Δρακούλης, μετὰ τῆς συζύγου αὐτοῦ τῆς Ἑλλάδος, καὶ Ἀλὶφ Σεμπάρα, τοῦ Λιβάνου, οἱ Ἐντιμ. Ἄρχοντες Ὀφφικιάλοι τῆς Μ. τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας, οἱ Νομικοὶ Σύμβουλοι τῶν Πατριαρχείων καὶ πλῆθος πολύ.

Ὁ Πατριάρχης ἀνῆλθεν εἰς τὸν Πατριαρχικὸν Θρόνον καὶ ηὐλόγησε τὸ ἐκκλησίασμα, ἀκολούθως δὲ ἐψάλη ἡ καθιερωμένη ἐπὶ ἐπισκέψει Πατριαρχῶν Δοξολογία καὶ ὁ Πολυχρονισμὸς τῆς Α. Μακαριότητος.

Μετὰ τὴν ἀπόλυσιν πάντες ἀνῆλθον κατὰ τὴν αὐτὴν τάξιν εἰς τὰ Πατριαρχικὰ δώματα, πρὸ τοῦ Παρεκκλησίου τῶν ὁποίων ἡ Α. Μακαριότης ποιήσασα σταυρὸν ὡδηγήθη εἰς τὸ Πατριαρχικὸν Γραφεῖον.

Ἐν αὐτῷ τὴν Α. Μακαριότητα ἀνέμενεν ἡ Α. Θ. Παναγιότης, ὁ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης κ. Ἀθηναγόρας, περιστοιχούμενος ὑπὸ τῶν Σεβ. Μητροπολιτῶν : Χαλκηδόνος κ. Θωμᾶ, Δέρκων κ. Ἰακώβου, Πριγκηποννήσων κ. Δωροθέου, Προικοννήσου κ. Φιλοθέου, Αἴνου κ. Γερμανοῦ, Χαλδίας κ. Κυρίλλου, Νεοκαισαρείας κ. Χρυσοστόμου, Λαοδικείας κ. Μαξίμου, Ἰκονίου κ. Ἰακώβου, Ροδοπόλεως κ. Ἱερωνύμου καὶ Φιλαδελφείας κ. Ἰακώβου.

Οἱ δύο Πατριάρχαι ἐνηγκαλίσθησαν ἀλλήλους καὶ ἐν προφανεῖ συγκινήσει ἀντήλλαξαν τὸν ἐν Χριστῷ ἀσπασμόν. Ἐπηκολούθησαν ἑκατέρωθεν συστάσεις καὶ ἡ ὑποβολὴ σεβασμάτων.

Εἶτα ἡ Α. Μακαριότης εἶπε τὰ ἑξῆς : «Θεωρῶ ὡς ἱερὸν καθῆκον ἅμα δὲ καὶ εὐχὴν καθόλου νὰ χαιρετήσω τὴν Ὑμετέραν Θειοτάτην Παναγιότητα ἀπὸ μέρους τῆς Ἐκκλησίας Σερβίας ἐπὶ κεφαλῆς τῆς ὁποίας εὑρίσκομαι. Θεῖον θέλημα ὑπῆρξεν ὥστε μετὰ διακοπὴν ἀρκετῶν αἰώνων, Πατριάρχης Σέρβος νὰ προσκυνήσῃ τὸν Πανάγιον Τάφον. Ἐκεῖθεν δ' ἀφικόμην μετὰ τῆς ἀκολουθίας μου ἵνα ἐπισκεφθῶμεν τὴν Ὑ. Θ. Παναγιότητα, τὸν Οἰκουμενικὸν Πατριάρχην. Καὶ ἐρχόμενοι ἐνταῦθα πρὸς τὴν Ὑμετέραν Θειοτάτην Παναγιότητα ὡς πρὸς τὸν Προκαθήμενον τῆς

Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας σκοποῦμεν νὰ ἐκφράσωμεν τὸ αἴσθημα τῆς ἀγάπης καὶ τὴν ἀφοσίωσιν ἡμῶν. Φέρομεν τὸν χαιρετισμὸν πρὸς τὴν Ὑ. Θ. Παναγιότητα καὶ τὴν περὶ αὐτὴν Ἱεραρχίαν, τὸν Ἱ. Κλῆρον καὶ τὸ ποίμνιον, τοῦ Κλήρου ἡμῶν καὶ ὅλου τοῦ λαοῦ τῆς Γιουγκοσλαβίας.

Δεόμεθα τοῦ Κυρίου ὑπὲρ τῆς Ὑ. Θ. Παναγιότητος καὶ ἁπάντων Ὑμῶν ἐπ' ἀγαθῷ συμπάσης τῆς Ὀρθοδοξίας».

Ἡ Α. Θ. Παναγιότης ὁ Οἰκουμενικὸς Πατριαρχης ἀπαντῶν εἶπεν : «Ἀπὸ μέρους τῶν Σεβ. Μητροπολιτῶν καὶ ἡμῶν προσωπικῶς χαιρετίζομεν ἐγκαρδίως τὴν Ὑμετέραν περιπόθητον καὶ γεραρὰν Μακαριότητα καὶ τὴν συνοδείαν Αὐτῆς.

Χαίρομεν ἐξ ὅλης ψυχῆς καὶ καρδίας διὰ τὴν ἐπίσκεψιν Ὑμῶν ταύτην εἰς τὸ Κέντρον τοῦτο τῆς Ὀρθοδοξίας καὶ θεωροῦμεν τὴν ἐπίσκεψιν ταύτην ὡς μέγα καὶ ἱστορικὸν γεγονὸς διά τε τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον, τὴν πεφιλημένην Σερβικὴν Ἐκκλησίαν ὅσον καὶ δι' ὁλόκληρον τὸν Χριστιανικὸν κόσμον, ὡς ἐρχόμενον εὐλογημένον ἀπὸ Κυρίου· ὡς Προκαθήμενον τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας Σερβίας· ὡς ἐκλεκτὴν φυσιογνωμίαν καὶ ὡς φέροντα τὴν εὐλογίαν πρὸς ἡμᾶς ἐκ τῶν προσκυνημάτων τοῦ Παναγίου Τάφου, ἔνθα ἐβάδισαν οἱ πόδες τοῦ Κυρίου.

Δι' ἐμὲ ἡ Ἐκκλησία Ὑμῶν τυγχάνει διπλασίως προσφιλής, διότι ηὐτύχησα νὰ ζήσω ἐν Γιουγκοσλαβίᾳ ἐπὶ ἓξ ἔτη καὶ νὰ γνωρίσω δύο ἀειμνήστους προκατόχους τῆς Ὑμετέρας Μακαριότητος Πατριάρχας· τὸν Δημήτριον καὶ τὸν Βαρνάβαν.

Τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον ἔτρεφε καὶ τρέφει ἰδιαιτέραν στοργὴν πρὸς τὴν Σερβικὴν Ἐκκλησίαν καὶ διατηρεῖ ἀδιαταράκτους ἀδελφικὰς σχέσεις μετὰ τῆς Ἐκκλησίας ταύτης.

Ηὐχήθημεν, ὅπως ἀναπαύσῃ ὁ Κύριος ἐν σκηναῖς ἁγίων τὸν μακαριστὸν τῇ λήξει γενόμενον ἀείμνηστον Πατριάρχην Βικέντιον, ἀλλ' ἐπιλαμβανόμεθα τῆς εὐκαιρίας, ὅπως συγχαρῶμεν καὶ προσωπικῶς τὴν Ὑμετέραν προσφιλῆ Μακαριότητα διὰ τὴν ἀνάδειξιν Αὐτῆς ὡς Πατριάρχου τῆς Ἐκκλησίας Σερβίας. Καὶ συγχαίρομεν ταύτῃ διὰ τὴν ἀπόκτησιν τοιούτου Προκαθημένου· τοῦ ὁποίου ἡ φυσιογνωμία ἐτύγχανεν ἡμῖν γνωστὴ πρὶν ἢ κληθῇ καὶ κλεῖσῃ τὸν ἔνδοξον Θρόνον τῆς Σερβικῆς Ἐκκλησίας. Ὄντως «ἀγαθὴ ἡ ὅρασις ὑπὲρ τὴν ἀκοήν», κατὰ τὸν Σολομῶντα. Ἐχαίρομεν καὶ μακρόθεν, ἀλλὰ νῦν χαίρομεν ἔτι περισσότερον ὁρῶντες Ὑμᾶς ἐν μέσῳ ἡμῶν.

Ἀπὸ μέρους τῆς περὶ ἡμᾶς Σεβαστῆς Ἱεραρχίας χαιρετίζομεν καὶ αὖθις τὴν Ὑμετέραν Μακαριότητα καὶ τὴν λαμπρὰν συνοδείαν Αὐτῆς· ἐπὶ τῷ εὐτυχεῖ τούτῳ γεγονότι ὅπερ θὰ συντελέσῃ ἔτι μᾶλλον εἰς τὴν

σύσφιγξιν τῶν σχέσεων τόσον μεταξὺ τῶν Ὀρθοδόξων Ἐκκλησιῶν, ὅσον καὶ μετὰ τῶν λοιπῶν τοιούτων.

Ἐκφράζομεν τὴν μεγάλην χαρὰν καὶ ἱκανοποίησιν τῆς Μητρὸς Ἐκκλησίας καὶ ἐπὶ τῇ πληροφορίᾳ ὅτι ἡ προσφιλὴς αὐτῆς θυγάτηρ Ἐκκλησία τῆς Σερβίας προάγεται συνεχῶς ἐντὸς τῶν Νόμων τῆς Γιουγκοσλαβικῆς Δημοκρατίας καὶ ὑπὸ τὴν μέριμναν, τὸ ἐνδιαφέρον καὶ τὴν προστασίαν τῆς Κυβερνήσεως αὐτῆς· ἐν τῷ συνδέσμῳ πάντοτε τῆς ἀγάπης μεταξὺ τῶν Σεβ. Ἱεραρχῶν καὶ ἐν πειθαρχίᾳ τοῦ Ἱ. Κλήρου πρὸς τοὺς κανονικοὺς αὐτῶν Ποιμένας, συμφώνως πρὸς τοὺς Ἱ. Κανόνας τῆς Ὀρθοδόξου ἡμῶν Ἐκκλησίας καὶ τὰς μακραίωνας παραδόσεις αὐτῆς πρὸς τὰς ὁποίας τόσον ἀφωσιωμένος εἶναι ὁ εὐσεβὴς ὁμολογουμένως καὶ ἀκλόνητος ἐν τῇ Ὀρθοδόξῳ πίστει προσφιλὴς καὶ εὐλογημένος Σερβικὸς λαός.

Χαίρομεν ὡσαύτως καὶ διὰ τὴν ἐν γένει πρόοδον τῆς ἀγαπητῆς Χώρας Ὑμῶν. —

Ἐπιθυμοῦμεν, ὅπως παραμείνητε ὅσον τὸ δυνατὸν περισσότερον, ἐν μέσῳ τῆς αγαπητῆς ἡμῶν Χώρας ταύτης, ἀλλ' ὅταν σὺν Θεῷ ἐπανακάμψητε εἰς Γιουγκοσλαβίαν· παρακαλοῦμεν ὅπως μεταφέρητε εἰς αὐτὴν τὴν εὐλογίαν τῆς Μητρὸς Ἐκκλησίας καὶ τὰς εὐχὰς ἡμῶν».

Ἐπηκολούθησε δεῖπνον καὶ φιλικὴ συνομιλία.

Συμφώνως πρὸς τὸ καταρτισθὲν πρόγραμμα· ἡ Α. Μακαριότης, ὁ Πατριάρχης τῆς Σερβίας κ. Γερμανός, μετὰ τῆς συνοδείας Αὐτοῦ, τῇ 9ῃ τοῦ αὐτοῦ μηνὸς διεπεραιώθη εἰς Χάλκην· εἰς τὴν προκυμαίαν τῆς ὁποίας ἐγένετο δεκτὸς ὑπὸ τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Πριγκηποννήσων κ. Δωροθέου καὶ τοῦ Πανοσιολ. Ἀρχιμ. κ. Ἀνδρέου Παντολέοντος, καθ' ὃν χρόνον οἱ κώδωνες τοῦ Ἱ. Ναοῦ Ἁγίου Νικολάου ἔκρουον χαρμοσύνως, καὶ ἀνῆλθε μετ' αὐτῶν εἰς τὴν Ἱ. Θεολογικὴν Σχολήν.

Εἰς τὰ προπύλαια αὐτῆς ὑπεδέχθησαν τὴν Α .Μακαριότητα ὁ Πανοσ. Σχολάρχης καὶ οἱ Καθηγηταὶ μετὰ τῶν Ἱεροσπουδαστῶν παρατεταγμένων εἰς δύο στοίχους. Προϋπαντηθεῖσα εἰς τὰ προπύλαια ὑπὸ τοῦ Σεβ. Προέδρου τῆς Ἐφορείας Μητροπολίτου Δέρκων κ. Ἰακώβου καὶ τῶν λοιπῶν Μελῶν αὐτῆς προσεκύνησεν ἐν τῷ Ἱ. Ναϊδρίῳ τῆς Σχολῆς καὶ εἶτα ἐχοροστάτησεν ἐν Δοξολογίᾳ, ψαλείσῃ ὑπὸ τῆς Χορῳδίας αὐτῆς Ἑλληνιστὶ καὶ Σερβιστί.

Μετὰ τὴν ἀπόλυσιν ὁ Σχολάρχης προσφωνῶν τὴν Α. Μακαριότητα, διεζωγράφισε τὴν χαρὰν καὶ τὴν συγκίνησιν τῆς Σχολῆς ὑποδεχομένης τὸ πρῶτον προκαθήμενον τῆς σεβασμίας Σερβικῆς Ἐκκλησίας καὶ παρεκάλεσεν ὅπως καταστέψῃ διὰ τῶν εὐλογιῶν Αὐτῆς πάντας τοὺς ἐν τῇ Σχολῇ καὶ ὑπὲρ αὐτῆς μοχθοῦντας.

Ὁ Πατριάρχης ἀπαντήσας ηὐχαρίστησε διὰ τὴν ὑποδοχὴν καὶ ἐξέφρασε τὴν ἱκανοποίησιν Αὐτοῦ διὰ τὴν καλὴν ὀργάνωσιν τῆς Σχολῆς ἀποτελούσης ἀσφαλὲς ἐχέγγυον πρὸς ἐπίτευξιν τῶν ἀρχῶν, ὑπὲρ ὧν ἀγωνίζεται ἡ Ἁγία ἡμῶν Ἐκκλησία.

Μετὰ τὸν πολυχρονισμὸν Αὐτοῦ ὁ Πατριάρχης ὡδηγήθη εἰς τὸ ἐπίσημον Γραφεῖον τῆς Σχολαρχίας καὶ ἐν συνεχείᾳ ηὐλόγησε τὴν κοινὴν μοναστηριακὴν τράπεζαν.

Εἶτα περιῆλθε τὸ διάφορα τμήματα τῆς Σχολῆς καὶ τὴν 3ην μ. μ. ἀνεχώρησε, προπεμφθεὶς τιμητικῶς.

Τὸ ἀπόγευμα τῆς αὐτῆς ἡμέρας ἡ Α. Θ. Παναγιότης, συνοδευομένη ὑπὸ τῶν Πανοσ. Μ. Πρωτοσυγκέλλου, Ἀρχιγραμματέως καὶ Δευτερεύοντος, ἀνταπέδωκε τὴν ἐπίσκεψιν εἰς τὴν Α. Μ. τὸν Πατριάρχην Σερβίας κ. Γερμανόν, ἐν τῷ Ξενοδοχείῳ «Πέρα Πάλας», παρόντων τοῦ Ἐξοχωτ. Πρεσβευτοῦ τῆς Γιουγκοσλαβίας ἐν Ἀγκύρᾳ κ. Μίλος Τσάρεβιτς, τοῦ Ἐντιμ. Γ. Προξένου αὐτῆς ἐνταῦθα κ. Μπόζνο Τσάκιτς καὶ τῶν Σεβ. Μητρ. Χαλκηδόνος, Ἰκονίου καὶ Φιλαδελφείας καὶ τῆς Συνοδείας τοῦ Μακαριωτάτου, καὶ κατὰ τὴν συνομιλίαν προσέφερεν εἰς μὲν τὴν Α. Μακαριότητα χρυσοποίκιλτον ποιμαντικὴν ῥάβδον, εἰς τοὺς Σεβ. Ἐπισκόπους ἐγκόλπια καὶ εἰς τὰ λοιπὰ μέλη τῆς Συνοδείας διάφορα δῶρα καὶ προϊόντα βιομηχανίας τῆς Χώρας ἡμῶν.

Ἡ Α. Μακαριότης λίαν συγκεκινημένη ηὐχαρίστησε τὸν Πατριάρχην καὶ προσέφερεν Αὐτῷ ἐγκόλπιον ἀρίστης τέχνης καὶ διάφορα ἄλλα καλλιτεχνικὰ ἀντικείμενα ἐκ Γιουγκοσλαβίας προσθέσασα ἅμα ὅτι «ταῦτα δὲν ἀνταποκρίνονται πρὸς ὅ,τι ἡ ψυχὴ ἡμῶν θέλει νὰ καταθέσῃ πρὸ τοῦ Θεοστηρίκτου Οἰκουμενικοῦ Θρόνου, ἅτινα εἶναι ἡ εὐγνωμοσύνη ἡμῶν πρὸς τὴν Μητέρα Ἐκκλησίαν, ἀνθ᾽ ὧν αὕτη ἔδωκεν ἐν καιρῷ τῇ θυγατρὶ αὐτῆς Σερβικῇ Ἐκκλησίᾳ».

Ἡ Α. Θ. Παναγιότης ἐπέφερεν ὅτι «τὸ πολυτιμότερον δι᾽ ἡμᾶς δῶρον εἶναι ἡ παρουσία ἐν μέσῳ ἡμῶν τῆς Ὑμετέρας προσφιλοῦς Μακαριότητος μετὰ τῆς ἀγαπητῆς Συνοδείας Αὐτῆς».

Ἀκολούθως πάντες μετέβησαν εἰς τὴν μ. Αἴθουσαν τοῦ Ξενοδοχείου ὅπου πρὸς τιμὴν τῆς Α. Μακαριότητος, ὁ κ. Γ. Πρόξενος τῆς Γιουγκοσλαβίας ἔδωκε δεξίωσιν, εἰς ἣν προσῆλθον Ἀντιπρόσωποι τῆς Κυβερνήσεως, οἱ Πρόξενοι διαφόρων Χωρῶν, ἀρκετοὶ Ὁμογενεῖς καὶ πολλὰ μέλη τῆς ἐνταῦθα Γιουγκοσλαβικῆς Παροικίας.

Ἡ Α. Μ., ὁ Πατριάρχης κ. Γερμανός, συμφώνως πρὸς τὸ καθορισθὲν πρόγραμμα ἐτέλεσε τὴν Θ. Λειτουργίαν ἐν τῷ Π. Πατριαρχικῷ Ναῷ, τῇ 10ῃ τ.μ. Κυριακῇ.

Ἀφικόμενος τῇ συνοδείᾳ τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Ἰκονίου, τοῦ Μ. Οἰκονόμου καὶ τῶν μελῶν τῆς Ἀκολουθίας Αὐτοῦ, τὴν 9ην πρωϊνὴν καὶ εἰς τὴν ἐξωτερικὴν θύραν τοῦ Πατριαρχείου γενόμενος δεκτὸς ὑπὸ τῶν Πανοσιολ. Μ. Πρωτοσυγκέλλου καὶ Ἀρχιγραμματέως, κρουόντων τῶν κωδώνων χαρμοσύνως, εἰσῆλθεν εἰς τὸν Ἱ. Ναὸν καὶ περιβληθεὶς μανδύαν, ηὐλόγησε τὰ πλήθη καὶ ἐχοροστάτησε κατὰ τὸν ὄρθρον, μετὰ τὸ πέρας τοῦ ὁποίου λαβὼν καιρὸν ἐνεδύθη ἐν τῷ Σωλέᾳ, οἱ δὲ μετ' αὐτοῦ συλλειτουργήσαντες Μητροπολῖται τοῦ Οἰκουμ. Θρόνου Χαλκηδόνος κ. Θωμᾶς, Δέρκων κ. Ἰάκωβος, Προικοννήσου κ. Φιλόθεος, οἱ Σεβ. Ἐπίσκοποι Μπάτσκας κ. Νικάνωρ, Μπρανιτσέβου κ. Χρυσόστομος καὶ Πάκρατς κ. Αἰμιλιανὸς ἐν τῷ Ἱ. Βήματι.

Ἔλαβον μέρος ὁ Μ. Οἰκονόμος κ. Γεώργιος, οἱ Αἰδεσιμ. Πρωθιερεῖς κ.κ. Μίλαν Σμίλιαντς, Κλήμης Μαλέσκι, ὁ Ἡγούμ. τῆς Ἱ. Μονῆς τῆς Ζίτσης κ. Δοσίθεος, ὁ Πρωτοδιάκονος κ. Γεώργιος Ζοῦνιτς καὶ οἱ Πανοσ. Ὑπογραμματεὺς Δευτερεύων καὶ Τριτεύων.

Ἔψαλεν ἡ χορῳδία τοῦ Συνδέσμου Μουσικοφίλων, ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ Λαμπαδαρίου κ. Θρασυβούλου Στανίτσα.

Παρέστησαν ἐν τῷ Ἱ. Βήματι :

Ἡ Α. Θ. Παναγιότης, οἱ Σεβ. Μητροπολῖται Πριγκηποννήσων, Θεοδωρουπόλεως, Εἰρηνουπόλεως, Αἴνου, Προικοννήσου, Χαλδίας, Νεοκαισαρείας, Σάρδεων, Ἰκονίου καὶ Ροδοπόλεως, ἐν δὲ τῷ Σωλέᾳ ὁ Πρεσβευτὴς τῆς Γιουγκοσλαβίας, οἱ Γεν. Πρόξενοι Γιουγκοσλαβίας κ. Μπόζνο Τσάκιτς, Ἑλλάδος κ. Ἰ. Δρακούλης καὶ Λιβάνου κ. Ἀλὶφ Σεμπάρα, οἱ Ἐντιμ. Ἄρχοντες Ὀφφικιάλοι τῶν Πατριαρχείων, οἱ Νομικοὶ Σύμβουλοι αὐτοῦ καὶ μέγα πλῆθος ἐκκλησιάσματος Ὁμογενῶν, Σέρβων, Ρουμάνων, Βουλγάρων καὶ Προσκυνητῶν ἐξ Ἀμερικῆς καὶ Ἑλλάδος.

Μετὰ τὴν ἀπόλυσιν, ὁ Μακαριώτατος ὡμίλησεν εἰπὼν μεταξὺ ἄλλων τὰ ἑξῆς : «Ἡ χαρά μου εἶναι μεγάλη, διότι ἠξιώθην νὰ τελέσω τὴν Θ. Λειτουργίαν ἐν τῷ Π. Πατριαρχικῷ Ναῷ, τῇ εὐλογίᾳ τῆς Α. Θ. Παναγιότητος, τοῦ Οἰκουμ. Πατριάρχου. Ἐγώ, ὁ Πατριάρχης τῆς Σερβικῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας, καὶ οἱ ἀγαπητοί μου ἀδελφοὶ Σεβ. Ἀρχιερεῖς καὶ λοιποὶ συνοδοί, εἴμεθα ἔμπλεοι χαρᾶς, διότι ἠξιώθημεν νὰ εὑρισκώμεθα ἐν μέσῳ ὑμῶν, ἐν τῇ ἱστορικῇ ταύτῃ Πόλει καὶ ἐν τῇ φιλοξένῳ ταύτῃ Χώρᾳ, ἀφοῦ ἠξιώθημεν νὰ μεταβῶμεν εἰς τὸν Πανάγιον Τάφον, εἰς τὸν ὁποῖον ἀπὸ τοῦ 1683 οὐδεὶς Προκαθήμενος τῆς Σερβικῆς Ἐκκλησίας ἠδυνήθη νὰ μεταβῇ

Διὰ τοῦτο εὐχαριστοῦμεν τὸν Θεόν, Ὅστις ἱκάνωσεν ἡμᾶς νὰ ἀναλάβωμεν μίαν τόσον μακρυνὴν πορείαν καὶ νὰ ἔλθωμεν ἐνταῦθα.

Καὶ νῦν ποθοῦμεν νὰ δεηθῶμεν τοῦ Κυρίου, ὅπως τὸ προσκύνημα τοῦτο ἀποβῇ εἰς εὐλογίαν τῆς Σερβικῆς Ἐκκλησίας καὶ τοῦ λαοῦ ἡμῶν.

Θὰ ὁμιλήσω ὑμῖν τώρα πῶς νὰ ζῆτε. Βεβαίως ἡ Α. Θ. Παναγιότης σᾶς ὁμιλεῖ ἐκ τῆς θέσεως ταύτης καὶ διὰ τοῦτο θὰ περιορισθῶ νὰ μεταφέρω ὑμῖν τὸν ἀδελφικὸν χαιρετισμὸν τῆς Σερβικῆς Ἐκκλησίας, τῶν πιστῶν αὐτῆς καὶ ὅλων τῶν λαῶν τῆς Γιουγκοσλαβίας. Σᾶς μεταφέρω καὶ τὴν παράκλησιν τοῦ λαοῦ μας καὶ ὅλων τῶν Ὀρθοδόξων, ὅπως ἐργασθῶμεν πάντες πρὸς διατήρησιν τῆς εἰρήνης ἐν τῷ κόσμῳ.

Ἐρχόμενοι ἐκ τοῦ Παναγίου Τάφου φέρομεν ὑμῖν τὴν εὐλογίαν αὐτοῦ καὶ παρακαλοῦμεν, ἵνα ζῶμεν ἐν ὁμονοίᾳ καὶ ἀγάπῃ,ὥστε ὁ κόσμος τοῦ κλαυθμῶνος νὰ γίνῃ κόσμος χαρᾶς. Νὰ φυλάσσετε τὴν Ὀρθόδοξον πίστιν. Νὰ σέβεσθε τοὺς νόμους τῆς Χώρας εἰς τὴν ὁποίαν ζῆτε, δίδοντες πάντοτε προσοχὴν εἰς τὸ κέλευσμα τοῦ Ἱ. Εὐαγγελίου : «τὰ τοῦ Καίσαρος Καίσαρι καὶ τὰ τοῦ Θεοῦ τῷ Θεῷ».

Εἶτα ἐπὶ μίαν καὶ πλέον ὥραν διένειμε τὸ ἀντίδωρον.

Εἰς τὸ ἀμέσως παρατεθὲν ἐν τοῖς Πατριαρχείοις, παρὰ τῆς Α. Θ. Παναγιότητος, γεῦμα, πρὸς τιμὴν τῆς Α. Μακαριότητος, παρεκάθησαν ἅπαντες οἱ Σεβ. Μητροπολῖται τοῦ Θρόνου, οἱ Ἐπίσκοποι, οἱ ἀκόλουθοι τῆς Α. Α., ὁ Πρεσβευτής, οἱ Γ. Πρόξενοι Γιουγκοσλαβίας, Ἑλλάδος, Λιβάνου, οἱ Πανοσ. Μ. Πρωτοσύγκελλος, ὁ Ἀρχιγραμματεὺς τῆς Ἱ. Συνόδου, οἱ Ἄρχοντες Ὀφφικιάλοι, οἱ Νομικοὶ Σύμβουλοι, ὁ Σχολάρχης τῆς Θεολ. Σχολῆς Χάλκης Ἀρχιμ. κ. Μάξιμος, ὁ Ἔξαρχος τοῦ Παναγίου Τάφου Ἀρχιμ. κ. Ἰωάννης καὶ ὁ Μ. Ἐκκλησιάρχης.

Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ γεύματος ἀντηλλάγησαν προσφωνήσεις μεταξὺ τῶν δύο Πατριαρχῶν.

Τῇ 11ῃ ἰδίου, ἡ Α. Μακαριότης, μετὰ τῆς αὐτῆς συνοδείας ἐπεσκέφθη τὸν Ἐξοχ. Νομάρχην Ἰσταμποὺλ κ. Ἐτὲμ Γετκινέρ, γενομένη δεκτὴ μετὰ τιμῶν καὶ εὐπροσηγορίας.

Ἀκολούθως ἐπεσκέφθη τὴν Ἁγίαν Σοφίαν, τὸ Σουλτὰν Ἀχμέτ, τὸ Καχριέ, τὴν Παναγίαν τῶν Εἰσοδίων Πέραν καὶ εἶτα ἐξέδραμεν εἰς Βόσπορον.

Ἐπανελθοῦσα εἰς τὸ Ξενοδοχεῖον ἐδέχθη τὴν ἀδελφικὴν ἐπίσκε-

ψιν τῆς Α. Μ., τοῦ Πατριάρχου τῶν Ἀρμενίων κ. Καρακὶν Χατζαδουριάν.

Μετὰ τὸ παρατεθὲν ἀποχαιρετιστήριον γεῦμα, περὶ ὥραν 3ην μ.μ. ἐπεσκέφθη μετὰ τῆς Ἀκολουθίας Του καὶ αὖθις τὸν Παναγιώτατον, ἵνα ἀποχαιρετήσῃ Αὐτόν.

Οἱ δύο Πατριάρχαι ἠσπάσθησαν ἀλλήλους, ἐν ἀμοιβαίᾳ ἐκ νέου διαβεβαιώσει, ὅτι αἱ σχέσεις τῶν δύο Πατριαρχείων ἐγένοντο θερμότεραι

Ὁ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης ἐξέφρασε τὴν γνώμην ἐκ τῆς μακρᾶς Του πείρας, ὅτι ἡ δύναμις τῆς Ἐκκλησίας ἔγκειται εἰς τὴν ἑνότητα τῶν Ἀρχιερέων περὶ τὸν Πατριάρχην καὶ τὴν ἑνότητα τοῦ Ἱ. Κλήρου περὶ τοὺς κανονικοὺς Ἐπισκόπους αὐτοῦ, ἐντὸς τῶν πλαισίων τῶν νόμων τῆς Χώρας.

Οὕτω δ' ἐν μέσῳ λίαν χαρμοσύνου ἀτμοσφαίρας, κρουόντων τῶν κωδώνων, προεπέμφθη ὁ Μακαριώτατος τιμητικώτατα.

Εἰς τὸν σταθμὸν τοῦ Σιρκετζῆ προέπεμψαν τὸν Μακαριώτατον Πατριάρχην οἱ Σεβ. Μητροπολῖται Χαλκηδόνος, Ἰκονίου καὶ ὁ Μ. Οἰκονόμος.

Μέχρι δὲ τοῦ Πυθίου συνώδευσαν Αὐτὸν οἱ Σεβ. Μητροπολῖται Δέρκων καὶ Φιλαδελφείας καὶ ὁ Πανοσ. Μ. Ἀρχιδιάκονος.

Ο κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ ΕΙΣ ΤΑ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΑ

ΝΕΑΝ μεγάλην ἡμέραν ἑώρτασεν ἡ Μήτηρ Ἐκκλησία ὑποδεξαμένη, ἐν ἀφάτῳ χαρᾷ καὶ ἀγαλλιάσει καὶ ἐντὸς τῆς μυροβόλου ἀνθίσεως τῶν σχέσεων μεταξὺ τῶν δύο ἀδελφῶν Χωρῶν, τὴν Α. Ἐξοχότητα τὸν Πρωθυπουργὸν τῆς Ἑλλάδος κ. Κ. Καραμανλῆν συνοδευόμενον ὑπὸ τοῦ Ἐξοχ. κ. Εὐαγγέλου Ἀβέρωφ - Τοσίτσα, Ὑπουργοῦ τῶν Ἐξωτερικῶν, τὴν 11ην Μαΐου, καὶ ὥραν μεσημβρινήν, μεθ' ὅλης τῆς ἀκολουθίας αὐτοῦ ἐκ τῶν κ.κ. Γ. Πεσματζόγλου, Πρεσβευτοῦ τῆς Ἑλλάδος ἐν Ἀγκύρᾳ· Ἀλεξάνδρου Μάτσα· Διευθυντοῦ τῆς Α΄ Πολιτικῆς Διευθύνσεως τοῦ Ὑπουργείου Ἐξωτερικῶν, Πρεσβευτοῦ Φαίδωνος Ἀννίνου - Καβαλιεράτου, Πληρεξουσίου Ὑπουργοῦ, Διευθυντοῦ τοῦ Διπλωμ. Γραφείου· Πασχάλη Κόντη· Διευθυντοῦ τοῦ Ἰδιαιτέρου Γραφείου τῆς Α. Ἐ., τοῦ Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως· Δημητρίου Μπίτσιου, Συμβούλου Πρεσβείας, παρὰ τῇ Β. Πολιτικῇ Διευθύνσει τοῦ Β. Ὑπουργείου Ἐξωτερικῶν, Ἀλεξ. Δημητροπούλου· Συμβούλου Πρεσβείας, παρὰ τῇ Α΄ Πολιτικῇ Διευθύνσει τοῦ Β. Ὑπουργείου Ἐξωτερικῶν· Κ. Θεοδωροπούλου, Ἀκολούθου Πρεσβείας, Μιχαὴλ Λούντα· Ἀκολούθου Πρεσβείας, Ἀργυρίου Μπέλλα, Στρατιωτικοῦ Ἀκολούθου Ἑλλάδος ἐν Ἀγκύρᾳ, Ἰάσωνος Δρακούλη· Γ. Προξένου Ἑλλάδος ἐνταῦθα, Δ. Ἡρακλείδου καὶ Ἐμμαν. Μεγαλοοικονόμου· Προξένων αὐτῆς· Δημητρίου Οἰκονόμου, Ταγματάρχου Χωροφυλακῆς καὶ Ἰωάννου Ἀργυροπούλου, Μοιράρχου καὶ Ἀλεξάνδρου Χατζοπούλου καὶ Χρήστου Ἰωαννίδου· Βουλευτῶν Σταμπούλ.

Γενόμενοι δεκτοὶ ἐν τῇ ἐξωτερικῇ πύλῃ τῶν Πατριαρχείων ὑπὸ τῶν Πανοσ. Μ. Πρωτοσυγκέλλου κ. Αἰμιλιανοῦ καὶ Ἀρχιγραμματέως τῆς Ἁγίας καὶ Ἱ. Συνόδου κ. Συμεών, φερόντων ἐπανωκαλύμμαυχον καὶ Σταυρόν, ὡδηγήθησαν, προηγουμένων δύο Πατριαρχικῶν Κλητήρων καὶ ἓξ Ἀρχιμανδριτῶν πρὸς τὸν Π. Πατριαρχικὸν Ναόν· ἔνθα ἧναψαν λαμπάδας καὶ προσεκύνησαν τὴν Ἱ. Εἰκόνα τῆς Παμμακαρίστου καθ' ὃν χρόνον οἱ κώδωνες αὐτοῦ ἦχουν φαιδρῶς καὶ εἶτα ἀνῆλθον πρὸς τὰ Πατριαρχικὰ Δώματα· ἐνῷ τὰ συγκεντρωθέντα ἐν τῷ αὐλογύρῳ πλήθη ἐπευφήμουν ἐνθουσιωδῶς.

Ἐντὸς τοῦ Πατριαρχικοῦ Μεγάρου ὁ κ. Πρωθυπουργὸς ἐγένετο δεκτὸς ὑπὸ τῶν Θεοφιλεστάτων Ἐπισκόπων Παμφίλου κ. Γερασίμου· Δαφνουσίας κ. Γρηγορίου, Τρωάδος κ. Ἀνδρέου καὶ Ἀργυρουπόλεως κ.

Καλλινίκου, φερόντων ἐπανωκαλύμμαυχον καὶ ἐγκόλπιον· συνοδευόμενος δὲ ὑπ᾽ αὐτῶν καὶ τῶν Πανοσ. Μ. Πρωτοσυγκέλλου καὶ Ἀρχιγραμματέως προσεκύνησεν ἐν τῷ Π. Πατριαρχικῷ Παρεκκλησίῳ καὶ εἶτα ὡδηγήθη εἰς τὸ Πατριαρχικὸν Γραφεῖον· ὅπου μετὰ τοῦ Πατριάρχου ἦσαν οἱ Ἅγιοι Ἀρχιερεῖς Σεβ. Μητροπολῖται Χαλκηδόνος κ. Θωμᾶς, Δέρκων κ. Ἰάκωβος, Πριγκηποννήσων κ. Δωρόθεος, Θεοδωρουπόλεως κ. Λεόντιος· Εἰρηνουπόλεως κ. Κωνσταντῖνος· Αἴνου κ. Γερμανός· Προικοννήσου κ. Φιλόθεος, Χαλδίας κ. Κύριλλος, Νεοκαισαρείας κ. Χρυσόστομος· Λαοδικείας κ. Μάξιμος, Σάρδεων κ. Μάξιμος, Ἰκονίου κ. Ἰάκωβος· Ροδοπόλεως κ. Ἱερώνυμος καὶ Φιλαδελφείας κ. Ἰάκωβος, οἱ Ὀφφικιάλοι καὶ οἱ Νομικοὶ Σύμβουλοι.

Ἐν αὐτῷ ἡ Α. Θ. Παναγιότης, ὁ Πατριάρχης, φέρων Σταυρὸν καὶ δύο ἐγκόλπια ὑπεδέχθη τὴν Α. Ἐξοχότητα, ἥτις ἐν εὐλαβείᾳ πολλῇ ἠσπάσθη τὴν δεξιὰν τοῦ Πατριάρχου καὶ παρουσίασε τοὺς συνοδοὺς Αὐτοῦ, ὁ δὲ Πατριάρχης παρουσίασε τοὺς Ἁγίους Ἀρχιερεῖς καὶ τοὺς λοιποὺς καὶ εἶτα προσεφώνησεν ὡς ἑξῆς :

Ἐξοχώτατε Κύριε Πρόεδρε,

Χαίρομεν μετὰ τῶν περὶ ἡμᾶς Ἁγίων καὶ ἀγαπητῶν Ἀδελφῶν Ἀρχιερέων, τῶν Λογάδων καὶ τῆς Ὁμογενείας ὁλοκλήρου, ἐπαναβλέποντες σήμερον τὴν Ὑμετέραν προσφιλῆ καὶ περισπούδαστον ἡμῖν Ἐξοχότητα καὶ τοὺς ἐκλεκτοὺς καὶ ἀγαπητοὺς συνεργάτας Αὐτῆς, πιστὰ καὶ ἀφωσιωμένα τοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου τέκνα, εἰς τὰς Αὐλὰς ταύτας τοῦ Κυρίου, ὅπου διὰ τῶν αἰώνων ὑφαίνεται ἡ ἱστορία καὶ ἡ ζωὴ τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας καὶ τῆς εὐσεβοῦς ἡμῶν Ὁμογενείας, ἐντὸς τῶν εὐεργετικῶν τῆς ἀγαπητῆς Χώρας ἡμῶν ταύτης Νόμων καὶ ὑπὸ τὴν προστασίαν τῶν Λαοφιλῶν Ἀρχόντων αὐτῆς.

Ηὐτυχήσαμεν νὰ γνωρίσωμεν τὴν Ὑμετέραν φίλην Ἐξοχότητα ἐν Ἀμερικῇ καὶ πρό τινων ἐτῶν νὰ ὑποδεχθῶμεν Αὐτὴν ἐνταῦθα, ὡς Ὑπουργὸν τῶν Δημοσίων Ἔργων.

Ἀλλὰ χαιρετίζομεν τὴν παρουσίαν Ὑμῶν σήμερον ἐν ἐξαιρετικῇ ψυχικῇ ἐξάρσει καὶ συγκινήσει βαθυτάτῃ, ἀπό γε τῆς ἀτμοσφαίρας τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Χριστοῦ καὶ τῶν συντελεσθέντων τελευταίως ἱστορικῶν γεγονότων παρὰ δύο Μεγάλων καὶ Γενναίων Ἀνδρῶν καὶ ὑπερόχων Πολιτικῶν Φυσιογνωμιῶν, τῆς Α. Ἐξοχότητος τοῦ λίαν ἀγαπητοῦ Πρωθυπουργοῦ ἡμῶν κ. Ἀδνὰν Μενδερὲς καὶ Ὑμῶν.

Ἤμεθα βέβαιοι Κύριε Πρόεδρε, ὅτι θὰ ἐπανήρχεσθε μίαν ἡμέραν καὶ μάλιστα ἐν θριάμβῳ.

Τότε μετὰ τοῦ συναδέλφου Ὑμῶν ἐθεμελιώσατε τὴν γέφυραν

τοῦ Ἕβρου. Τώρα οἱ δύο Μεγάλοι Φίλοι γεφυρώνετε τὰς ψυχὰς τῶν δύο ἐνδόξων λαῶν. Τότε περιωρίσατε τὰ ὕδατα τοῦ ποταμοῦ ὥστε, ἀντὶ νὰ πλημμυρῶσι, νὰ ἀρδεύωσι τὰς δύο Χώρας ἑκατέρωθεν εἰς εὔφορον ἀπόδοσιν καὶ εὐτυχίαν τῶν κατοίκων. Νῦν ἀφηρέσατε ἀπὸ τὰς καρδίας τῶν δύο λαῶν τραγικὰς καταστάσεις καὶ ἐπλουτίσατε αὐτὰς εἰς νέαν ζωὴν πρὸς τὰ κοινὰ πεπρωμένα.

Διὸ καὶ συγχαίρομεν Ὑμῖν καὶ ἔτι μᾶλλον εὐγνωμονοῦμεν, ὅτι ἐπανήλθετε εὐτυχῶς ταχύτερον ἢ ὅσον ἐνομίζετο κατ' ἀρχάς· καὶ δὴ οὐχὶ διὰ τὴν δικαίωσιν τῆς ἀκλονήτου ἡμῶν πίστεως ταύτης, ἀλλὰ διὰ τὸ μέγα τοῦτο γεγονός.

Ἂς κρατήσωμεν αὐτὸ ἑκατέρωθεν ὡς χρυσόβουλον, οὐχὶ ἐν τοῖς Ἀρχείοις ἀποτεθειμένον, ἀλλ' ὡς βιβλίον διηνεκῶς ἠνεῳγμένον ἐνώπιον τῶν ὀφθαλμῶν ἡμῶν, πρὸς μελέτην καὶ βίωμα συνεχὲς ἐπ' ἀγαθῷ τῶν Χωρῶν καὶ τῶν ἐν αὐταῖς ἑκατέρωθεν ἰδιαιτέρων στοιχείων, τὰ ὁποῖα εἴμεθα καλοὶ πολῖται νομοταγεῖς καὶ παράγοντες προόδου.

Ζῶμεν ὑπὸ τὸν ἴδιον οὐρανόν. Ἂς διατηρῶμεν αὐτὸν ἀνέφελον. Κατοικοῦμεν καὶ καλλιεργοῦμεν τὸν αὐτὸν γεωπολιτικὸν χῶρον. Ἂς διαφυλάττωμεν αὐτὸν ἐλεύθερον καὶ ἀδελφωμένον.

Συγχαίρομεν Ὑμῖν καὶ διὰ τὸ ἔργον Ὑμῶν γενικῶς. Ἡ εὐτυχία τῆς Ἑλλάδος εἶναι καὶ τῆς Τουρκίας εὐτυχία.

Εὐχαριστοῦμεν καὶ διὰ τὸ ζωηρὸν Ὑμῶν ἐνδιαφέρον ὑπὲρ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, προσφιλοῦς τοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου θυγατρός, ὡς καὶ ὑπὲρ αὐτῆς τῆς Μητρὸς Ἐκκλησίας, ἐν βεβαιότητι ὅτι κατὰ τὴν ἐπικειμένην σχετικὴν Νομοθετικὴν ἐργασίαν θέλετε μεριμνήσῃ καὶ ὑπὲρ τῶν δικαιωμάτων τῆς Μητρὸς Ἐκκλησίας ἐν ταῖς Ἐπαρχίαις αὐτῆς, αἵτινες προσωρινῶς καὶ ἄχρι καιροῦ ἐτέθησαν ὑπὸ τὴν κηδεμονίαν τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος.

Ἐντείνετε καὶ κατευοδοῦσθε Κύριε Πρόεδρε. Καὶ πρὸς εὐλογίαν Ὑμῶν καὶ ἐνίσχυσιν, ἡ Μήτηρ Ἐκκλησία προσφέρει Ὑμῖν σήμερον τὸν Τίμιον τοῦτον Σταυρόν».

Ταῦτα δὲ εἰπὼν προσέφερεν εἰς τὴν Α. Ἐξοχότητα χρυσοῦν Σταυρόν, ὃν ἀνήρτησεν ἐπὶ τοῦ στήθους Αὐτοῦ.

Ὁ κ. Καραμανλῆς ἀπαντῶν εἶπε τὰ ἑξῆς περίπου :

«Παναγιώτατε,

Ἦλθον νὰ προσκυνήσω ὡς Χριστιανὸς εἰς τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον, διὸ καὶ αἰσθάνομαι μεγάλην ἱκανοποίησιν ἐπὶ τῇ ἐπισκέψει μου ταύτῃ.

Ἡ μεγάλη μου ἐπιθυμία εἶναι ὅπως ἀποκαταστήσω τὴν Τουρκο-

Ἑλληνικὴν φιλίαν καὶ διὰ τοῦτο ἐργάζομαι μὲ ὅλην μου τὴν καρδίαν. Γνωρίζω, ὅτι τὰ τελευταῖα ἔτη διήλθομεν μίαν κρίσιμον περίοδον. Ἤδη ὅμως αἱ τελευταῖαι προσπάθειαι καὶ ἀπὸ Τουρκικῆς καὶ Ἑλληνικῆς πλευρᾶς τείνουν πρὸς πλήρη ἀποκατάστασιν τῆς Τουρκο - Ἑλληνικῆς φιλίας, ἥτις θὰ πραγματοποιηθῇ τῇ συνεργασίᾳ τῶν δύο Χωρῶν καὶ μὲ τὴν βοήθειαν τοῦ ἀγαπητοῦ μου φίλου κ. Ἀδνὰν Μενδερές. Διότι κοινὰ τὰ συμφέροντα ἀμφοτέρων τῶν Χωρῶν.

Ὅσα ζητήματα μᾶς ἐχώριζον βαίνουν πρὸς τὴν αἰσίαν λύσιν των. Πάντες ἡμεῖς ὡς Ὀρθόδοξοι Χριστιανοὶ ἐπιθυμοῦμεν καὶ εὐχόμεθα ὅπως τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον ἀνακτήσῃ καὶ πάλιν τὴν δρᾶσιν καὶ παλαιάν του αἴγλην καὶ ἀκτινοβολίαν. Δυσχέρειαι βεβαίως ὑπάρχουν. Θέλομεν ὅμως δὲν θέλομεν τὰ θρησκευτικά, ἠθικὰ καὶ κοινωνικὰ ζητήματα εἶναι συνδεδεμένα μὲ τὴν πολιτικήν.

Τὰ ζητήματα ὅμως τὰ ἀναγόμενα εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τῆς Ἐκκλησίας πρέπει νὰ λύωνται ὑπ᾽ αὐτῆς ταύτης τῆς Ἐκκλησίας, ἥτις ὀφείλει νὰ τὰ μελετήσῃ καὶ νὰ τὰ ἐξετάσῃ διὰ νὰ ἐπωφεληθῇ τῶν περιστάσεων ὥστε νὰ καταστῇ ἱκανὴ εἰς ἄνετον διαβίωσιν καὶ σταδιοδρομίαν. Καὶ διὰ νὰ δύναται νὰ ἐπιτελῇ τὸ ἔργον του δεόντως τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον θὰ συνεχίσῃ τὴν αὐτὴν ἕως τώρα πολιτικήν του, τῆς προσηλώσεως δηλ. εἰς τὴν Χώραν εἰς ἣν ζῇ, καὶ εἰς τοὺς νόμους αὐτῆς.

Ἡ ἀτμοσφαίρα τῆς ἀμοιβαίας ἐμπιστοσύνης εἶναι εἰς τὴν ἀνάπτυξίν της, ἀλλ᾽ ἀπαιτεῖται πρὸς τοῦτο καὶ ἡ προσπάθεια ὅλων, οἵτινες κατὰ ἕνα τρόπον δύνανται νὰ συμβάλλουν εἰς τὴν φιλίαν ταύτην.

Ἐλήφθησαν φωτογραφίαι.

Ἐπηκολούθησεν ἐπίσημον Πατριαρχικὸν γεῦμα, εἰς τὸ ὁποῖον παρεκάθησαν μετὰ τοῦ Πατριάρχου καὶ τοῦ Πρωθυπουργοῦ πάντες οἱ ὡς ἄνω ἀναφερόμενοι.

Περὶ ὥραν 2.30΄ μ.μ., ὁ κ. Καραμανλῆς ἀποχαιρετήσας τὴν Α. Θ. Παναγιότητα, προεπέμφθη παρ᾽ Αὐτῆς μέχρι τῆς κλίμακος τοῦ Πατριαρχικοῦ Μεγάρου.

ΑΝΤΕΠΙΣΚΕΨΙΣ ΤΗΣ Α. Θ. ΠΑΝΑΓΙΟΤΗΤΟΣ

Τὴν ἐπομένην, 12ην τρ. μ., ἡ Α. Θ. Παναγιότης, ὁ Πατριάρχης συνοδευόμενος ὑπὸ τῶν Σεβ. Μητροπολιτῶν Χαλκηδόνος καὶ Πριγκηποννήσων, τῶν Πανοσ. Μ. Πρωτοσυγκέλλου καὶ Ἀρχιγραμματέως ἀνταπέδωκε τῷ κ. Κ. Καραμανλῇ τὴν ἐπίσκεψιν ἐν τῷ Γ. Προξενείῳ τῆς Ἑλλάδος ἔνθα ἐπέδωκε Σταυρὸν καὶ εἰς τὴν Εὐγενεστάτην κ. Ἀμαλίαν Κ. Καραμανλῆ.

Ο ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ΑΘΗΝΩΝ ΕΝ ΤΗ ΠΟΛΕΙ

Η Α. ΜΑΚΑΡΙΟΤΗΣ, ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Θεόκλητος, συνοδευόμενος ὑπὸ τῶν Σεβ. Μητροπολιτῶν Φιλίππων, Νεαπόλεως καὶ Θάσου κ. Χρυσοστόμου καὶ Ἠλείας κ. Γερμανοῦ· τοῦ Ἐλλογιμ. κ. Ἰ. Καρμίρη, Καθηγητοῦ τῆς Θεολογίας ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ Ἀθηνῶν καὶ Βασιλικοῦ Ἐπιτρόπου παρὰ τῇ Ἱ. Συνόδῳ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, τοῦ Πανοσιολ. Ἀρχιμ. κ. Χρυσάνθου Ἀντωνοπούλου καὶ τοῦ Ἱερολ. Ἀρχιδιακόνου κ. Διονυσίου Βαϊρακτάρη· ἀφίκετο ἐνταῦθα τὸ παρελθὸν Σάββατον, 20ὴν Ἰουνίου δι' ἀεροσκάφους τῆς Ὀλυμπιακῆς.

Τὴν Α. Μακαριότητα καὶ τὴν Ἀκολουθίαν Αὐτῆς ὑπεδέχθη ἐν τῷ ἀεροδρομίῳ Γεσίλκιοϊ ἀπὸ μέρους τῆς Α. Θ. Παναγιότητος τοῦ Πατριάρχου καὶ τῆς Ἁγίας καὶ Ἱ. Συνόδου ἡ ἐπὶ τούτῳ ὁρισθεῖσα Συνοδικὴ Ἀντιπροσωπεία ἐκ τῶν Σεβασμ. Μητροπολιτῶν Δέρκων κ. Ἰακώβου· Εἰρηνουπόλεως κ. Κωνσταντίνου, Σελευκείας κ. Αἰμιλιανοῦ καὶ τοῦ Πανοσ. Ἀρχιγραμματέως κ. Συμεών.

Προσῆλθον δ' ἐπὶ πλέον εἰς τὸ ἀεροδρόμιον ὁ ἐν Ἀγκύρᾳ Ἐξοχ. Πρεσβευτὴς τῆς Ἑλλάδος κ. Γ. Πεσματζόγλου ἐπὶ τούτῳ ἀφιχθεὶς εἰς τὴν Πόλιν, καὶ οἱ Ἐντιμ. κ.κ. Ἰάσων Δρακούλης· Γ. Πρόξενος· καὶ Δημήτριος Ἡρακλείδης, Πρόξενος αὐτῆς. Καὶ ἐκ τοῦ ἀεροδρομίου ἔνθα αἱ ἁρμόδιαι Τουρκικαὶ Ἀρχαὶ ἐπέδειξαν πολλὴν λεπτότητα καὶ εὐγένειαν· ἔφθασαν κατ' εὐθεῖαν εἰς τὰ Πατριαρχεῖα.

Πρὸ τῆς ἐξωτερικῆς αὐτῶν πύλης προέφθασαν εἰς προϋπάντησιν ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Σελευκείας καὶ ὁ Πανοσ. Ἀρχιγραμματεύς· Ἐν τοῖς προπυλαίοις ἦσαν παρατεταγμένοι· Ἀρχιμανδρῖται, ἐν δὲ τῇ Αὐλῇ οἱ Θεοφιλ. Ἐπίσκοποι Δαφνουσίας κ. Γρηγόριος, Τρῳάδος κ. Ἀνδρέας, Ἀργυρουπόλεως κ. Καλλίνικος, Θερμῶν κ. Χρυσόστομος· ὁ Θεοφιλ. Ἐψηφισμένος Μιλήτου κ. Αἰμιλιανός· οἱ Πανοσιολ. Ἀρχιμ. κ.κ. Ἰωάννης, Ἔξαρχος τοῦ Παναγίου Τάφου· καὶ Δαμιανὸς Ἀντιπρόσωπος Σινᾶ. Ἐν τῷ Νάρθηκι ἀνέμενον ἐνδεδυμένοι τὰς ἱερατικὰς αὐτῶν στολὰς οἱ Πανοσιολ. Ἀρχιμ. κ. Φιλάρετος· Ἀρχιδιάκονος· Ὑπογραμματεύς, Δευτερεύων καὶ Τριτεύων.

Ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος βαδίσας πρὸς τὸν Π. Πατριαρχικὸν Ναόν, καθ' ὃν χρόνον οἱ κώδωνες αὐτοῦ ἐκρούοντο χαρμοσύνως, περιεβλήθη ἐν τῷ Νάρθηκι μανδύαν καὶ ἀσπασθεὶς τὸ Ἱ. Εὐαγγέλιον εἰσῆλθεν εἰς τὸν Ἱ. Ναόν, προπορευομένων τοῦ Δικαμβούλου, τῶν Ἑξαπτερύγων καὶ τοῦ Ἱερατείου, τῶν δὲ Πατριαρχικῶν Χορῶν ψαλλόντων τὸ «ἄξιόν ἐστι» καὶ χωρήσας πρὸς τὸ Ἱερὸν Βῆμα προσεκύνησε τὸ Ἱ. Εὐαγγέλιον καὶ τὴν Ἁγίαν Τράπεζαν.

Ἐν τῷ μεταξὺ οἱ Ἅγιοι Ἀρχιερεῖς τῆς Πατριαρχικῆς Ἀντιπροσωπείας καὶ τῆς Ἀκολουθίας τῆς Α. Μακαριότητος κατέλαβον τὰ Ἀρχιερατικὰ στασίδια, τὰ Ἡγεμονικὰ ὁ Ἐξοχώτ. κ. Πρεσβευτὴς καὶ οἱ Ἐντιμ. κ.κ. Πρόξενοι, τὰς δὲ οἰκείας θέσεις οἱ Ἐντιμολ. Ἄρχοντες Ὀφφικιάλοι τῆς Μεγάλης τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας, Μ. Ρήτωρ κ. Βλαδ. Μιρμίρογλου, Μ. Χαρτοφύλαξ κ. Ἀχ. Μόσχος, Μ. Ρεφερενδάριος κ. Γ. Χόλλεμπαχ, Ἄρχων Μυρεψὸς κ. Β. Αἰμιλιάδης καὶ Μ. Πρωτονοτάριος κ. Ἐμμ. Φωτιάδης, οἱ Ἐντιμ. Βουλευταὶ Σταμποὺλ κ.κ. Ἀλέξανδρος Χατζόπουλος καὶ Χρῆστος Ἰωαννίδης μετὰ τῆς συζύγου καὶ τοῦ τέκνου των, Πρόεδροι Ἐφοριῶν, ὁ Διευθυντὴς τοῦ Νοσοκομείου Βαλουκλῆ, ὁ Ἐπιμελητὴς τοῦ Γηροκομείου, Ἀντιπρόσωποι τοῦ Ὁμογλώσσου Τύπου, Καθηγηταί, Ἐπιστήμονες καὶ πλῆθος κόσμου ἐν τῷ Σωλέᾳ.

Ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος περιβληθεὶς Ἐπιτραχήλιον καὶ Ὠμόφορον ἐξέρχεται εἰς τὸν Σωλέαν, εὐλογεῖ τὸ ἐκκλησίασμα, ἀνέρχεται εἰς τὸν Πατριαρχικὸν Θρόνον, ποιεῖ «εὐλογητὸν» καὶ περαιτέρω ψάλλεται ἡ καθιερωμένη Δοξολογία.

Μετὰ τὴν ἀπόλυσιν πάντες ἀνῆλθον, κατὰ τὴν αὐτὴν τάξιν, πρὸς τὰ Πατριαρχικὰ δώματα, πρὸ τοῦ Παρεκκλησίου τῶν ὁποίων ἡ Α. Μακαριότης προσεκύνησε καὶ ἀκολούθως κατηυθύνθη εἰς τὸ Πατριαρχικὸν Γραφεῖον.

Ἐν αὐτῷ τὴν Α. Μακαριότητα ἀνέμενεν ἡ Α. Θ. Παναγιότης, ὁ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης κ. Ἀθηναγόρας, περιστοιχούμενος ὑπὸ τῶν Σεβ. Μητροπολιτῶν : Χαλκηδόνος κ. Θωμᾶ, Δέρκων κ. Ἰακώβου, Πριγκηπονήσων κ. Δωροθέου, Θεοδωρουπόλεως κ. Λεοντίου, Προικοννήσου κ. Φιλοθέου, Αἴνου κ. Γερμανοῦ, Χαλδίας κ. Κυρίλλου, Νεοκαισαρείας κ. Χρυσοστόμου, Σάρδεων κ. Μαξίμου, Ἰκονίου κ. Ἰακώβου, Ροδοπόλεως κ. Ἱερωνύμου καὶ Φιλαδελφείας κ. Ἰακώβου.

Συγκινητικὴ ὑπῆρξεν ἡ στιγμή, καθ' ἣν οἱ δύο Προκαθήμενοι, συνδεδεμένοι διὰ παλαιᾶς ἀδελφικῆς φιλίας καὶ ἀγάπης, ἐνηγκαλίσθησαν καὶ ἠσπάσθησαν ἀλλήλους.

Εἶτα ἡ Α. Μακαριότης προσεφώνησεν ὡς ἑξῆς :

«Παναγιώτατε,

Ἀφοῦ ἐν τῷ Πανσέπτῳ Πατριαρχικῷ Ναῷ ηὐχαριστήσαμεν καὶ ἐδοξολογήσαμεν τὸν Κύριον· διὰ τὴν ἣν ἐποίησεν ἡμέραν ταύτην τῆς μεγάλης χαρᾶς καὶ ἀγαλλιάσεως, ἐπιτρέψατέ μοι νὰ εἴπω· πόσον βαθύτατα εἶμαι συγκεκινημένος καὶ εὐτυχής, χαιρετίζων τὴν Ὑμετέραν Θεοφρούρητον Παναγιότητα, τὸν σεπτὸν Προκαθήμενον ὁλοκλήρου τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας καὶ ἐκφράζων τὰ ἱερὰ αἰσθήματα τοῦ σεβασμοῦ· τῆς ἀφοσιώσεως καὶ τῆς ἀγάπης πρὸς Αὐτὴν καὶ πρὸς τὸν αἰωνόβιον Οἰκουμενικὸν Θρόνον· τῆς Ἱεραρχίας, τοῦ Κλήρου καὶ τοῦ Λαοῦ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος. Χαιρετίζομεν ἐπίσης ἐν ἀγάπῃ πολλῇ τὴν σεβασμίαν Ἱεραρχίαν, τὸν Ἱερὸν Κλῆρον καὶ τὸ ἁπανταχοῦ εὐσεβὲς Ἐκκλησιαστικὸν Πλήρωμα τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου· ἰδιαίτατα δὲ τοὺς παρισταμένους ἐνταῦθα ἀγαπητοὺς ἀδελφούς μας.

Διακατεχόμεθα μετὰ τῆς Συνοδείας ἡμῶν ὑπὸ χαρᾶς καὶ συγκινήσεως ἀνεκφράστου ἐπισκεπτόμενοι τὸ Παγχριστιανικὸν καὶ Οἰκουμενικῆς ἀκτινοβολίας Σεπτὸν τοῦτο Κέντρον τῆς Ὀρθοδοξίας, ἐκ τοῦ ὁποίου ἐξεπέμφθη καὶ μετελαμπαδεύθη πρὸς πολλὰς Χώρας καὶ πολλοὺς Λαοὺς τὸ Χριστιανικὸν φῶς· συνάμα δὲ καὶ τὸ πολιτιστικὸν τοιοῦτον, καὶ πρὸς τὸ ὁποῖον διὰ τοῦτο στρέφονται αἱ σκέψεις καὶ αἱ καρδίαι ὅλων τῶν Ὀρθοδόξων· μετὰ βαθυτάτου σεβσμοῦ καὶ εὐγνωμοσύνης· ἀνθ' ὧν εὐηργετήθησαν παρ' Αὐτοῦ. Ἀναμιμνησκόμεθα μετ' εὐλαβείας τῶν Μεγάλων καὶ Ἁγίων Πατριαρχῶν, τῶν κλεϊσάντων τὸν Οἰκουμενικὸν τοῦτον Θρόνον τῶν Γρηγορίων, τῶν Χρυσοστόμων· τῶν Φωτίων· τῶν Γενναδίων καὶ ἁπάσης τῆς Σεπτῆς Χορείας αὐτῶν· ὡς καὶ τῶν συγκροτηθεισῶν ἐνταῦθα Ἁγίων Οἰκουμενικῶν καὶ Τοπικῶν Συνόδων, τῶν ἐκδουσῶν ὅρους πίστεως, ἱεροὺς κανόνας καὶ λειτουργικὰς καὶ ἠθικὰς διατάξεις, δι' ὧν ὡλοκληρώθη ἡ διαμόρφωσις τῆς κατ' Ἀνατολὰς Ὀρθοδοξίας. Θαυμάζομεν τὸ ὄντως οἰκουμενικὸν πνεῦμα καὶ τὸ οἰκουμενικὸν ἔργον, ὅπερ ἐπετέλεσεν ἐπὶ δέκα καὶ ἓξ ὅλους αἰῶνας ἡ Ἁγιωτάτη Μεγάλη αὕτη Ἐκκλησία καὶ κοινὴ Μήτηρ τῶν Ὀρθοδόξων πρὸς πάσας τὰς κατευθύνσεις, ἐπ' ἀγαθῷ σύμπαντος τοῦ Χριστιανικοῦ κόσμου καὶ ἰδιαίτατα τοῦ Ὀρθοδόξου.

Ἀλλὰ τί πρῶτον καὶ τί ὕστατον νὰ ὑπομνήσω ἐκ τῶν κατὰ τοὺς διαρρεύσαντας μακροὺς αἰῶνας πολλῶν καὶ «τελείων δωρημάτων» τοῦ ἐνδόξου τούτου Οἰκουμενικοῦ Θρόνου πρὸς τὸν Ὀρθόδοξον καὶ τὸν Οἰκουμενικὸν Χριστιανισμόν ; Διὰ πάντα ταῦτα ἀποτείνομεν εὐλαβῶς τὸν ὀφειλόμενον φόρον τῆς εὐγνωμοσύνης· τῆς τιμῆς καὶ τοῦ σεβασμοῦ τῆς Θυγατρὸς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος πρὸς τὴν Μητέρα Μεγάλην Ἐκκλησίαν, τὴν Σεπτὴν Κορυφὴν τῆς ὅλης Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας καὶ Θεματοφύλακα

τῶν Δογμάτων καὶ Παραδόσεων αὐτῆς, καὶ δεόμεθα τοῦ Κυρίου ὅπως σκέπῃ, φρουρῇ καὶ κατευθύνῃ αὐτὴν πρὸς συνέχισιν τῆς ἱερᾶς καὶ οἰκουμενικῆς ἀποστολῆς της ἐν τῷ κόσμῳ».

Ἐπηκολούθησεν ἀνεπίσημον γεῦμα, μετὰ τὸ ὁποῖον ἡ Α. Μακαριότης μετὰ τῆς Ἀκολουθίας αὐτῆς ὡδηγήθησαν εἰς τὸ ξενοδοχεῖον «Πέρα Παλάς», ὅπου καὶ ἐφιλοξενήθησαν καθ' ὅλον τὸ διάστημα τῆς ἐνταῦθα παραμονῆς αὐτῶν.

Τῇ ἑπομένῃ Κυριακῇ τῆς Πεντηκοστῆς ἐλειτούργησεν ἐν τῷ Πανσέπτῳ Πατριαρχικῷ Ναῷ ἐν μέσῳ πυκνοῦ ἐκκλησιάσματος, ἔχουσα συνιερουργοῦντας αὐτῇ τοὺς Σεβ. Μητροπολίτας Χαλκηδόνος, Δέρκων, Εἰρηνουπόλεως, Προικοννήσου καὶ ἐκ τῶν συνοδῶν αὐτῆς τοὺς Σεβ. Μητροπολίτας Φιλίππων, Νεαπόλεως καὶ Θάσου καὶ Ἠλείας.

Μετὰ τὸ πέρας τῆς Θ. Λειτουργίας παρετέθη ἐν τοῖς Πατριαρχείοις ἐπίσημον γεῦμα πρὸς τιμὴν τῆς Α. Μακαριότητος καὶ τῶν συνοδῶν Αὐτῆς. Εἰς τὰ ἐπιδόρπια ἡ Α. Θ. Παναγιότης προσεφώνησε τὴν Α. Μακαριότητα ὡς ἀκολούθως :

Μακαριώτατε καὶ πεφιλημένε ἐν Χριστῷ ἀδελφέ,

Ἀληθῶς πάντα χορηγεῖ τὸ πνεῦμα τὸ Ἅγιον. Οὕτως εἰς τὰ πλούσια τῆς σημερινῆς ἡμέρας τῆς Πεντηκοστῆς δωρήματα προσέθηκεν ἡμῖν καὶ τοῦτο τὸ μέγα ἀγαθόν, τὴν ἔλευσιν τῆς Ὑμετέρας Θεοκλήτου Μακαριότητος μετὰ τῆς ἐκλεκτῆς συνοδείας Αὐτῆς.

Ὄντως ἡ παρουσία Ὑμῶν ἐν τοῖς ἱεροῖς καὶ αἰωνοβίοις τούτοις σκηνώμασιν ἀποτελεῖ δι' ἡμᾶς εὐτυχίαν ὑπερτάτην καὶ διὰ τὸν Οἰκουμενικὸν Θρόνον γεγονὸς ἱστορικόν.

Ἡ προσωπικότης Ὑμῶν, ἡ μόρφωσις, αἱ ὑπηρεσίαι ὡς Ἱεροκήρυκος εἶτα ὡς Ἀρχιγραμματέως τῆς Ἱ. Συνόδου τῆς Ἑλλάδος, μετὰ ταῦτα εἰς σημαντικὰς αὐτῆς Μητροπόλεις καὶ νῦν εἰς τὸν περίπυστον Ἀποστολικὸν Θρόνον τῶν Ἀθηνῶν, καὶ οἱ ἀγῶνες ὑπὲρ τῆς Ἐκκλησίας καὶ τῆς κοινωνίας διὰ μίαν αὔριον καλυτέραν, ἔχουσι καταστήσει τὴν Ὑμετέραν Μακαριότητα προσωπικότητα λαμπρὰν καὶ φυσιογνωμίαν τόσον ἐπιβλητικήν.

Ἐχάρημεν ἰδιαζόντως, ὅτι ὡς συνοδοὺς Ὑμῶν προσελάβετε τὸν ἀγαπητὸν καὶ ἐκλεκτὸν ἀδελφὸν Σεβ. Μητροπολίτην Φιλίππων κ. Χρυσόστομον, δεύτερον μετὰ τὸν Ἅγιον Θεοδωρουπόλεως πρύτανιν τῆς Ἱεραρχίας τοῦ Θρόνου τούτου καὶ τὸν Σεβ. Ἅγιον Ἠλείας, τοιαύτην κατέχοντα ἀπὸ τῆς διακονίας αὐτοῦ θέσιν εἰς τὴν Ἐκκλησίαν.

Χρῆμα εὐχαριστιῶν ὅθεν ἀναβλύζει ἐκ τῶν καρδιῶν ἡμῶν διὰ τὴν ἐπίσκεψιν, τὴν Θ. Λειτουργίαν, τοὺς ἀγαθοὺς λόγους· οὓς χθὲς καὶ σήμερον ἀπηυθύνατε πρὸς τὸ Χριστεπώνυμον πλήρωμα καὶ πρὸς ἡμᾶς. Καὶ ἦσαν οἱ λόγοι οὗτοι οὐχὶ συμβατικοὶ καὶ κατὰ συνθήκην· ἀλλὰ μεστοὶ ἐννοιῶν, ἀληθεῖς καὶ ἀπολύτως βάσιμοι.

Ἤλθετε εἰς τὴν μεγάλην ταύτην Πόλιν ἀποικισθεῖσαν τῷ 608 π. Χ., ἤτοι πρὸ εἴκοσι καὶ ἓξ ὅλων αἰώνων· ἐκ χρησμοῦ τοῦ Μαντείου τῶν Δελφῶν, καθ' ἣν ἀκριβῶς ἐποχὴν ἐνεφανίσθησαν οἱ Προφῆται τῆς Π. Διαθήκης· προκαταγγέλλοντες τὴν ἔλευσιν τοῦ Κυρίου.

Ἐνταῦθα συνεκροτήθησαν Σύνοδοι Οἰκουμενικαὶ καὶ Τοπικαί· τοσοῦτον συντελέσασαι εἰς τὴν ἀποκρυστάλλωσιν τοῦ δόγματος καὶ τὴν σφυρηλάτησιν τῆς Ὀρθοδοξίας· τοῦ μεγάλου τούτου χρήματος καὶ πράγματος, δι' ὁλόκληρον τὸν Χριστιανικὸν κόσμον καὶ ἐπέκεινα αὐτοῦ.

Εἴδετε τὰ Ἱερὰ Μνημεῖα, ὑπὸ τοὺς θόλους τῶν ὁποίων ἐπλέχθη διὰ πρώτην φορὰν εἰς τὴν ἱστορίαν ἡμῶν ἡ ἑνότης τῆς Ἐκκλησίας καὶ τοῦ γένους.

Τὸ Ἁγίασμα τῶν Βλαχερνῶν· ὁπόθεν ἐξῆλθε τὸ θαῦμα τῆς Ὑπερμάχου Στρατηγοῦ ἐκχέει ἀδιακόπως τὰ νάματα αὐτοῦ. Ὁμοίως καὶ τὸ Ἁγίασμα τῆς Ζωοδόχου Πηγῆς τοῦ Βαλουκλῆ, παρὰ τὸ ὁποῖον τὰ περίλαμπρα Νοσοκομεῖα ἡμῶν, ἀπὸ 200 ἐτῶν προσφέρουσι τὰς μεγάλας των ὑπηρεσίας εἰς τὸν πονεμένον ἄνθρωπον.

Εὑρισκόμεθα ἐν Φαναρίῳ ἀπὸ τοῦ ἔτους 1602 ἤτοι ἐπὶ 357 ἔτη, 6ῃ θέσει τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου ἀπὸ τῆς ἱδρύσεως αὐτοῦ. Ἐν τῷ Πατριαρχικῷ Ναῷ διαφυλάσσεται ἡ στήλη· εἰς ἣν προσεδέθη καὶ ἐφραγγελώθη ὁ Κύριος· τὸ λείψανον τῆς Ἁγίας καὶ Πανευφήμου Εὐφημίας, ἥτις ἐκύρωσε τὸν ὅρον τῆς Δ'. ἐν Χαλκηδόνι Οἰκουμενικῆς Συνόδου, χιλιάδες προσκυνηταὶ ἀσπαζόμεθα τὰς Εἰκόνας τῆς Παμμακαρίστου καὶ τῆς Φανερωμένης.

Τὸν Πατριαρχικὸν Θρόνον· ἐξ οὗ ηὐλογήσατε τὸ ἐξαιρετικῶς πυκνὸν ἐκκλησίασμα, ἐτίμησαν Κύριλλος ὁ Λούκαρις καὶ τόσοι ἄλλοι Ἅγιοι καὶ Μεγάλοι προκάτοχοι ἡμῶν.

Αὔριον εἶναι ἡ ἑορτὴ Ζήνωνος καὶ Ζηνᾶ· ὧν τὸ μαρτύριον ἐν τῷ Ἁγίῳ Γεωργίῳ Κυπαρισσᾷ διασώζεται μέχρι σήμερον.

Ταῦτα ἀποτελοῦσι βίωμα καθημερινὸν τῆς Ἐκκλησίας καὶ τοῦ Χριστεπωνύμου πληρώματος· ὑπὸ τὰς σημερινὰς πραγματικότητας καὶ συνθήκας, ὡς θέλημα Θεοῦ, ἐν βαθείᾳ γνώσει καὶ εὐθύνῃ βαρυτάτῃ. Ἀληθῶς οὐδέποτε ἡ ἱστορία ἐνεπιστεύθη εἰς τόσον ὀλίγους τόσον βαρεῖαν κληρονομίαν

Πάντες οἱ παρόντες πέριξ τῆς τραπέζης ταύτης πρὸς τιμὴν τῆς Ὑμετέρας Μακαριότητος, ἐκπρόσωποι λαμπροὶ τῆς Ὁμογενείας διατηροῦσι μετ' αὐτῆς ἄνευ κάμψεως τὴν παρακαταθήκην· φιλόνομοι, νομοταγεῖς· καλοὶ πολῖται τῆς ἀγαπητῆς Χώρας ἡμῶν ταύτης, ἐν συναισθήσει βαθυτάτῃ τῆς τιμῆς ταύτης καὶ διὰ θυσιῶν ὑπερμέτρων, παρέχοντες ἅμα μετὰ τοῦ Κλήρου καὶ τοῦ λαοῦ τὴν δύναμιν εἰς τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον· ἵνα μεταλαμπαδεύῃ τὴν ἀκτινοβολίαν αὐτοῦ εἰς τὰ κοινὰ καθ' ἅπασαν τὴν διασπορὰν πνευματικὰ τέκνα ἡμῶν.

Ἡ Ὀρθοδοξία εἶναι ἡ Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ καὶ ὡς τοιαύτη ἔχει σκοπὸν οὐ μόνον νὰ διατηρήσῃ τὴν διδασκαλίαν Αὐτοῦ, ὡς αὕτη παραδίδεται ἡμῖν συνεχῶς· ἀλλὰ καὶ νὰ προβάλλῃ αὐτὴν ἱεραποστολικῶς ἐν τῷ ἐσωτερικῷ πρὸς τὸ ποίμνιον αὐτῆς, ὅπου καὶ ἂν εὑρίσκεται· ἀλλὰ καὶ πρὸς τὰς λοιπὰς Ἐκκλησίας, καὶ ἄνευ ἀναβολῆς.

Γνώρισμα τῶν καιρῶν ἡμῶν εἶναι ἡ ἐπιτάχυνσις τοῦ ρυθμοῦ τῆς ἱστορίας καὶ χρέος ἡμῶν νὰ φέρωμεν ἡγετικῶς τὸν Χριστὸν εἰς τοὺς λαούς μας καὶ τὴν Ὀρθοδοξίαν εἰς τοὺς ἄλλους, ἐπιδιώκοντες συνεχῶς καὶ συντελοῦντες τὴν προσέγγισιν τῶν λαῶν καὶ τῶν Ἐκκλησιῶν· ὑπὸ τὴν δύναμιν τῆς πίστεως, ὅτι ὁ Χριστιανισμὸς οὐδέποτε θὰ δεχθῇ μίαν νέαν σειρὰν 10 ἐντολῶν, συντεταγμένων ὑπ' ἀνθρώπων καὶ οὐδέποτε θὰ συναντήσῃ τὴν θεωρίαν τοῦ διαλεκτικοῦ ὑλισμοῦ πρὸς τὴν διδασκαλίαν τοῦ Χριστοῦ.

Εὐχαριστοῦμεν Ὑμᾶς καὶ τὴν περὶ Ὑμᾶς συνοδείαν καὶ εὐχόμεθα ὅπως διαφυλάττῃ ὁ Κύριος τὴν Ὑμετέραν Μακαριότητα ἐν ὑγείᾳ πρὸς συνέχισιν τῶν ὑψηλῶν αὐτῆς καθηκόντων ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ τῆς Ἑλλάδος ἧς προΐσταται τόσον ἐπαξίως· ὡς καὶ ἅπασαν τὴν σεβασμίαν αὐτῆς Ἱεραρχίαν.

Ἡ Α. Μακαριότης ἀντιφωνοῦσα εἶπε τὰ ἀκόλουθα :

Παναγιώτατε·
Σεβασμιώτατοι,

Εὐχαριστῶ τῷ Ἁγίῳ Θεῷ· τῷ καταξιώσαντί με νὰ ἐκπληρώσω παλαιὸν πόθον καὶ ἐπισκεφθῶ τὸ Σεπτὸν Κέντρον τῆς Ὀρθοδοξίας, ἵνα μετὰ τῶν Σεβ. Συνοδικῶν Συνέδρων Φιλίππων κ. Χρυσοστόμου καὶ Ἠλείας κ. Γερμανοῦ καὶ τοῦ Καθηγητοῦ τῆς Δογματικῆς Θεολογίας κ. Ἰω. Καρμίρη· κομίσωμεν τὸν εὐλαβῆ χαιρετισμὸν τῆς Ἱ. Συνόδου καὶ πάντων τῶν Ἱεραρχῶν τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος καὶ διερμηνεύσωμεν τὸν υἱϊκὸν σεβασμὸν τοῦ Ἱεροῦ Κλήρου καὶ τοῦ εὐσεβοῦς Ἑλληνικοῦ Λαοῦ πρὸς

τὴν Μεγάλην τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίαν, τὴν Υ. Θ. Παναγιότητα καὶ τὴν περὶ Αὐτὴν σεβασμίαν Ἱεραρχίαν.

Εὐχαριστοῦμεν δὲ καὶ Ὑμῖν, Παναγιώτατε καὶ Ἅγιοι Ἀδελφοί, διὰ τὴν ἐγκάρδιον ὑποδοχήν, ἣν ἐπεφυλάξατε ἡμῖν, καὶ τὴν πολλὴν ἀγάπην μεθ' ἧς περιβάλλετε ἡμᾶς· ἔτι δὲ καὶ διὰ τοὺς ὀργικοὺς περὶ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος λόγους οὓς ἡ Ὑμετέρα Παναγιότης ηὐδόκησε νὰ εἴπῃ καὶ πρὸ ὀλίγου καὶ χθὲς τὴν μεσημβρίαν.

Εἴμεθα ὅλοι εὐτυχεῖς εὑρισκόμενοι ἐν μέσῳ Ὑμῶν, ὑπὸ τὴν σκέπην καὶ τὴν στοργὴν τῆς Μητρὸς Ἐκκλησίας πρὸς τὴν ὁποίαν ἐπιθυμοῦμεν ἅπαξ ἔτι νὰ ἐκφράσωμεν τὰ υἱϊκὰ αἰσθήματα ἀφοσιώσεως καὶ ἀγάπης καὶ εὐγνωμοσύνης τῆς Θυγατρὸς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος. Οὐδέποτε θὰ λησμονήσῃ ἡ Θυγάτηρ τὴν ἱερὰν ὀφειλὴν αὐτῆς πρὸς τὴν φιλόστοργον Μητέρα. «Ἐὰν ἐπιλάθωμαί σου Ἱερουσαλήμ, ἐπιλησθείη ἡ δεξιά μου. Κολληθείη ἡ γλῶσσά μου τῷ λαρύγγί μου, ἐὰν μή σου μνησθῶ· ἐὰν μὴ προανατάξωμαι τὴν Ἱερουσαλὴμ ὡς ἐν ἀρχῇ τῆς εὐφροσύνης μου.»

Ἀναμιμνησκόμεθα τὴν στιγμὴν ταύτην τῆς μακραίωνος ἑνότητος τῶν δύο Ἐκκλησιῶν ἡμῶν καὶ οὐδὲν θὰ παραλείψωμεν, ὅπως διατηρήσωμεν ταύτην ἀρραγῆ καὶ εἰς τὸ μέλλον, ἔστω καὶ ὑπὸ ἄλλην ἐξωτερικῶς μορφὴν καὶ σχῆμα «σπουδάζοντες τηρεῖν τὴν ἑνότητα τοῦ Πνεύματος» καὶ τῆς Ὀρθοδόξου Πίστεως, ἐν τῷ συνδέσμῳ τῆς ἀγάπης. Εἰς τοῦτο συντελεστικαὶ ἀναμφιβόλως εἶναι καὶ αἱ ἀμοιβαῖαι ἐπισκέψεις τῶν Προκαθημένων τῶν Ἁγίων Ὀρθοδόξων Ἐκκλησιῶν αἵτινες ἀποβλέπουσιν εἰς τὴν μεγαλυτέραν σύσφιγξιν καὶ ἰσχυροποίησιν τῶν πνευματικῶν μεταξὺ αὐτῶν δεσμῶν καὶ εἰς τὴν ἑνοποίησιν ὅλων τῶν δυνάμεων τῆς Ὀρθοδοξίας ἐν τῇ προβολῇ καὶ δράσει αὐτῆς εἰς Παγκόσμιον καὶ Οἰκουμενικὴν κλίμακα, τοῦθ' ὅπερ ἀποτελεῖ ἐπιτακτικὸν αἴτημα τῆς ἐποχῆς μας. Αὐτονόητον, ὅτι ἡ ἐπιβαλλομένη ἑνοποίησις τῶν Ὀρθοδόξων δυνάμεων καὶ ἡ χάραξις ἑνιαίας γραμμῆς δράσεως, δι' ὅλας τὰς Ἁγίας Ὀρθοδόξους Ἐκκλησίας, δύναται νὰ πραγματοποιηθῇ μόνον ὑπὸ τὴν αἰγίδα τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου συμφώνως πρὸς τὴν ἀρχαίαν κανονικὴν τάξιν καὶ παράδοσιν.

Ἐντεῦθεν καὶ ἀναμιμνησκόμεθα προσέτι τὴν στιγμὴν ταύτην τῆς ἐνδόξου ἱστορίας καὶ τῶν μεγάλων ὑπὲρ τῆς Ὀρθοδοξίας ἀγώνων τοῦ Πανσέπτου Οἰκουμεν. Θρόνου καὶ καταλαμβανόμεθα ὑπὸ δέους καὶ θαυμασμοῦ καὶ συγκινήσεως ἱερᾶς. Ὁραματιζόμεθα τὴν στιγμὴν ταύτην τὴν σεβασμίαν χορείαν τῶν Ἁγίων Πατριαρχῶν τῆς Νέας Ρώμης, οἵτινες ἐ

λάμπρυναν τὸν Θρόνον τοῦτον καὶ ἀνύψωσαν αὐτὸν εἰς τὸν πρῶτον Θρόνον τῆς Ὀρθοδοξίας, «τὸ περιβόητον τοῦτο πρᾶγμα καὶ ὄνομα», ἵνα κατὰ Βαλσαμῶνα εἴπωμεν.

Τέλος ἀναλογιζόμεθα τὴν στιγμὴν ταύτην τὴν τεραστίαν συμβολὴν τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου εἰς τὸν ἐκχριστιανισμὸν καὶ τὸν ἐκπολιτισμὸν πολλῶν Λαῶν καὶ Χωρῶν καὶ εἰς τὴν διάδοσιν καὶ ἑδραίωσιν τῆς Ὀρθοδοξίας ἐν τῷ κόσμῳ καὶ συνομολογοῦμεν μετὰ τοῦ Ἰωσὴφ Βρυεννίου, ὅτι «δεῦρο τῆς Ὀρθοδοξίας ἡ βάσις, ἡ κορυφὴ τῶν Δογμάτων· ἡ τῆς Θεολογίας ἀκρώρεια» ἡ κοινὴ πάντων τῶν Ὀρθοδόξων Μήτηρ Ἐκκλησία· ἡ Προκαθημένη τῆς Μιᾶς, Ἁγίας, Καθολικῆς καὶ Ἀποστολικῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας.

Εὔλογος διὰ ταῦτα· Παναγιώτατε, εἶναι ἡ βαθεῖα συγκίνησις καὶ χαρὰ τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Ἀντιπροσωπείας τῆς Ἑλλάδος· ἀφ' ἧς στιγμῆς ἐπάτησε τὰς αὐλὰς τῆς Μητρὸς Μεγάλης Ἐκκλησίας καὶ ἔστη «ἐν αὐλαῖς οἴκου Κυρίου, ἐν μέσῳ Ἱερουσαλήμ». Διὰ τοῦτο «ᾐνέσαμεν τὸ ὄνομα Κυρίου ἐν αὐλαῖς οἴκου Θεοῦ ἡμῶν» καὶ ἐδεήθημεν ὑπὲρ ὑγείας καὶ μακροημερεύσεως τῆς Ὑμετέρας Θεοφρουρήτου Παναγιότητος καὶ ὑπὲρ τῆς εὐσταθείας καὶ τῆς συνεχίσεως τῆς Οἰκουμενικῆς ἀποστολῆς τῆς Ἁγιωτάτης Μητρὸς Ἐκκλησίας ἐπ' ἀγαθῷ ὁλοκλήρου τῆς Ὀρθοδόξου Καθολικῆς Ἐκκλησίας.

Εἰς ἔνδειξιν δὲ τοῦ σεβασμοῦ καὶ τῆς ἀγάπης ἡμῶν πρός τε τὸ σεπτὸν πρόσωπον τῆς Υ. Θ. Παναγιότητος καὶ πρὸς τὸν Οἰκουμενικὸν Θρόνον ἐπιτρέψατε νὰ προσφέρωμεν Ὑμῖν τὸ Ἀρχιερατικὸν τοῦτο Ἐγκόλπιον καὶ νὰ ἐγείρωμεν τὸ ποτήριον ὑπὲρ τῆς ὑγείας καὶ μακροημερεύσεως τῆς Ὑμετέρας Παναγιότητος καὶ τῶν Ἁγίων Ἀδελφῶν καὶ ὑπὲρ τῆς ἀκμῆς καὶ δόξης τῆς Μητρὸς Μεγάλης τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας.

Τὸ ἀπόγευμα τῆς αὐτῆς ἡμέρας· ἡ Α. Μακαριότης διεπεραιώθη διὰ βενζινακάτου μετὰ τῆς ἀκολουθίας αὐτῆς καὶ τῶν Σεβ. Μητροπολιτῶν Δέρκων· Προικοννήσου, Φιλαδελφείας καὶ Σελευκείας καὶ τῶν Πανοσιολ. Ἀρχιγραμματέως καὶ Ὑπογραμματέως τῆς Ἁγίας καὶ Ἱερᾶς Συνόδου εἰς Χάλκην μεταβᾶσα εἰς τὴν Ἱ. Θεολογικὴν Σχολήν, ἔνθα ἐγένετο δεκτὴ μετὰ τῆς προσηκούσης τιμῆς ὑπὸ τῆς Ἐφορίας, τοῦ Σχολάρχου· τοῦ Καθηγητικοῦ Σώματος καὶ τῶν Ἱεροσπουδαστῶν παρατεταγμένων εἰς δύο στίχους.

Τὴν ἑπομένην ἑορτὴν τῆς Ἁγίας Τριάδος· καθ' ἣν ἐπανηγύριζε τὸ Ναΐδριον τῆς Σχολῆς, τὴν Θ. Λειτουργίαν ἐτέλεσεν ὁ Σεβ. Μητροπ. Φιλίππων· Νεαπόλεως καὶ Θάσου, ἡ δὲ Α. Μακαριότης παρίστατο συμπροσευχομένη ἐν τῷ Ἱ. Βήματι.

Τὸ ἀπόγευμα τῆς αὐτῆς ἡμέρας ἡ Α. Μακαριότης, ἐπιβιβασθεῖσα καὶ αὖθις ἀτμακάτου ἐπέστρεψεν εἰς τὸ ξενοδοχεῖον «Πέρα Παλάς» ἔνθα ἀντεπεσκέφθη αὐτὴν ἡ Α. Θ. Παναγιότης· μεταβᾶσα ἐκεῖ, ἐν συνοδείᾳ τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Σελευκείας καὶ τῶν Πανοσιολ. Ἀρχιγραμματέως τῆς Ἁγίας καὶ Ἱ. Συνόδου καὶ Μ. Ἀρχιδιακόνου.

Ἐπηκολούθησεν ἐν τῷ Μεγάρῳ τοῦ Γενικοῦ Προξενείου τῆς Ἑλλάδος δεξίωσις δοθεῖσα πρὸς τιμὴν τῆς Α. Μακαριότητος ὑπὸ τοῦ Ἐντιμ. κ. Ἰάσωνος Δρακούλη, Γενικοῦ Προξένου ἐνταῦθα· εἰς ἣν παρέστη ἡ Α. Θ. Παναγιότης μετὰ τῶν μελῶν τῆς Ἁγίας καὶ Ἱ. Συνόδου, τῆς ἐνταῦθα Ἱεραρχίας, τῶν Κληρικῶν τῆς Πατριαρχικῆς Αὐλῆς· τοῦ Σχολάρχου καὶ τῶν Καθηγητῶν τῆς Ἱ. Θεολογικῆς Σχολῆς Χάλκης, τῶν Ὁμογενῶν Βουλευτῶν· ἀντιπροσωπειῶν τῶν Εὐαγῶν ἡμῶν Καθιδρυμάτων καὶ ἐγκρίτων μελῶν τῆς ἐνταῦθα Ὁμογενείας.

Τὴν πρωΐαν τῆς Τετάρτης, 24ῃ Ἰουνίου, ἡ Α. Μακαριότης μετὰ τῶν συνοδῶν αὐτῆς καὶ τῶν Σεβ. Μητροπολιτῶν Δέρκων καὶ Σελευκείας· ἐπεσκέφθη ἐν τῷ Μεγάρῳ τῆς Νομαρχίας τὸν Ἐξοχ. Νομάρχην κ. Ἐτὲμ Γετκίνερ· εὐχαριστήσασα αὐτὸν διὰ τὴν θερμὴν ὑποδοχήν, ἧς ἔτυχε πανταχοῦ· ἐν συνεχείᾳ δὲ περιῆλθε τὰ ἱερὰ προσκυνήματα καὶ τὰ ἀξιοθέατα τῆς Πόλεως ἡμῶν.

Τὴν Α. Μακαριότητα ἀναχωρήσασαν ἐντεῦθεν μετὰ τῆς συνοδείας αὐτῆς τὴν ἑσπέραν τῆς Πέμπτης, 25ης Ἰουνίου ἐν τῷ ἀεροδρομίῳ τοῦ Γεσήλκιοϊ προέπεμψεν ἡ Πατριαρχικὴ ἀντιπροσωπεία.

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

ΑΠΡΙΛΙΟΥ — ΜΑΪΟΥ — ΙΟΥΝΙΟΥ

Τὸ Ἅγιον Πάσχα ἐν τοῖς Πατριαρχείοις.

Ἐν λαμπρᾷ ἀναβιώσει τῆς ἔκπαλαι κρατησάσης τάξεως ἐτελέσθη ἐφέτος ἡ Ἀνάστασις τοῦ Κυρίου ἐν τῷ Κέντρῳ τῆς Ὀρθοδοξίας.

Καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῆς Μ. Ἑβδομάδος ὁ καιρὸς ἦτο συννεφώδης. Μὲ τὴν Ἀνάστασιν καὶ οὗτος αἰθρίασε, συμπανηγυρίζων τὴν Λαμπροφόρον τοῦ Κυρίου ἔγερσιν.

Οὕτω μετὰ τὴν διέλευσιν τῶν Ἁγίων ἡμερῶν τῆς Μ. Ἑβδομάδος, οἱ κώδωνες τοῦ Π. Πατριαρχικοῦ Ναοῦ ἤχησαν χαρμοσύνως τὴν 11ην τῆς νυκτὸς τοῦ Μ. Σαββάτου, καλοῦντες τοὺς πιστούς, οἵτινες ἐκ Φαναρίου καὶ ὅλων τῶν σημείων τῆς Πόλεως, ὡς καὶ προσκυνηταὶ ἐξ Ἀμερικῆς καὶ Ἑλλάδος, ὑπερεπλήρωσαν τὸν Ἱ. Ναὸν ἐντὸς ὀλίγου, τὸν Νάρθηκα καὶ τὴν Αὐλήν.

Τῇ αὐτῇ ὥρᾳ ἡ Αὐτοῦ Θειοτάτη Παναγιότης, ἀκολουθῶν τὸν Μ. Ἐκκλησιάρχην καὶ περιστοιχούμενος ὑπὸ τῶν Ἐσωκατακοίλων τῆς Πατριαρχικῆς Αὐλῆς κατῆλθεν εἰς τὸν Ἱ. Ναὸν καὶ εἰς τὴν Γ΄ ᾠδὴν τοῦ κανόνος λαβὼν καιρὸν εἰσῆλθεν εἰς τὸ Ἱ. Βῆμα, ἔνθα περιεβλήθη πλήρη τὴν λειτουργικὴν στολήν, ὡς καὶ οἱ συλλειτουργήσαντες αὐτῷ Ἅγιοι Ἀρχιερεῖς Σεβ. Μητροπολῖται Θεοδωρουπόλεως κ. Λεόντιος, Προικοννήσου κ. Φιλόθεος, Νεοκαισαρείας κ. Χρυσόστομος, Ἰκονίου κ. Ἰάκωβος, Ροδοπόλεως κ. Ἱερώνυμος καὶ Φιλαδελφείας κ. Ἰάκωβος καὶ οἱ Πανοσιολ. Μ. Πρωτοσύγκελλος, Μ. Ἀρχιδιάκονος, Ὑπογραμματεύς, Δευτερεύων καὶ Τριτεύων.

Μετὰ τὸ «Δεῦτε λάβετε φῶς», ψαλὲν ὑπὸ τοῦ Πατριάρχου καὶ τῶν Ἁγίων Ἀρχιερέων, ἡ Ἱ. Λιτανεία, ἡγουμένων τῶν ἑξαπτερύγων καὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Χορῶν ψαλλόντων, «Τὴν ἔφθασεν εἰς τὴν ἐν τῷ μέσῳ τῆς αὐλῆς ἐξέδραν, ὁπόθεν, τὴν 12ην ἀκριβῶς ἡ Α. Θ. Π., ὁ Πατριάρχης ἀνέγνω τὸ 6΄ Ἑωθινὸν Ἱ. Εὐαγγέλιον, ἔψαλε μετὰ τῶν Ἁγίων Ἀρχιερέων τὸ «Χριστὸς Ἀνέστη» καὶ ηὐλόγησε τὰ πλήθη.

Μεθ' ὃ ἐπανελθόντων πάντων εἰς τὸν Ἱ. Ναὸν συνεχίσθη ὁ Ὄρθρος, κατὰ τοὺς αἴνους τοῦ ὁποίου ὁ Πατριάρχης καὶ οἱ Ἅγιοι Ἀρχιερεῖς προσεκύνησαν τὸ Ἱ. Εὐαγγέλιον καὶ ἀντήλλαξαν τὸν ἐν Χριστῷ ἀσπασμόν, καὶ περαιτέρω ἡ Θ. Λειτουργία.

Μετὰ τὸ Ἱ. Εὐαγγέλιον ὁ Πανοσιολ. Ὑπογραμματεὺς τῆς Ἁγίας καὶ Ἱερᾶς Συνόδου κ. Γαβριὴλ ἀνέγνω ἀπὸ τοῦ Ἱεροῦ Ἄμβωνος τὴν Πασχα-

λιθὴν Πατριαρχικὴν Ἀπόδειξιν καὶ εἰς τὸ τέλος ὁ Πατριάρχης ἀνέγνω τὸν Κατηχητικὸν τοῦ Ἰ. Χρυσοστόμου καὶ τὴν συγχωρητικὴν εὐχὴν καὶ διένειμε τὸ ἀντίδωρον.

***

Τῇ 10ην πρωϊνὴν τῆς Κυριακῆς ἐτελέσθη ὁ Ἑσπερινὸς τῆς Ἀναστάσεως (τῆς Ἀγάπης) κατὰ τὴν παλαιὰν τυπικὴν διάταξιν καὶ μεγαλοπρέπειαν.

Ἐπιτροπὴ ὑπὸ τὴν προεδρείαν τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Προικοννήσου εἶχεν ἐπεξεργασθῆ τὸ σχετικὸν πρόγραμμα καὶ Τελεταρχικὴ τοιαύτη ὑπὸ τὴν προεδρείαν τοῦ Πανοσιολ.Μ. Πρωτοσυγκέλλου, ἐκ νέων τοῦ Μορφωτικοῦ Συλλόγου Φαναρίου καὶ τοῦ Ἀθλητικοῦ Κουρτουλούς, ἀπὸ πρωΐας ἤρχισε δεχομένη καὶ ταξιθετοῦσα τοὺς προσερχομένους, ἐνῷ οἱ ἐπίσημοι ὡδηγήθησαν εἰς τὸ Πατριαρχικὸν Γραφεῖον.

Προσῆλθον : Οἱ Ἐντιμ. κ.κ. Φαχρῆ Πάκσοϋ, ἀντιπρόσωπος τοῦ Δημάρχου, Ἰζζεττὶν Ζάν, Ἔπαρχος Φαναρίου, Νουρεττὶν Τουργκάϋ, Ἀρχιαστυνομικός.

Ὁ Ἐξοχώτατος κ. Θρασύβουλος Τσακαλῶτος, Πρεσβευτὴς τῆς Ἑλλάδος ἐν Βελιγραδίῳ, ὁ Ἐντιμ. κ. Μ. Παπαδόπουλος, Ἐπιτετραμμένος τῆς Ἑλλάδος ἐν Σόφιᾳ, Ἡ ὑπ. Πολιτειῶν Ἀμερικῆς Δέβιτ Χέρυ Κάιν, Γαλλίας Γκὺ Μογώ, Πορτογαλλίας Ζὰκ Ἀμπροβα ές, Λιβάνου Ἀλὶφ Γκεμπάρα, Ὀλλανδίας Ζ. Βὰν τ' Χούφτ, Ἑλλάδος Ἰάσων Δρακούλης, Μανουὲλ Γκαλάν, Ἰσπανίας, Μεθόδιος Καμπέσκι, Ὑποπρόξενος Γιουγκοσλαβίας, Μορτεχάϊ Ἀρμπέλ, Καγκελλάριος τοῦ Προξενείου Ἰσραήλ, Ἀναστάσιος Καπεταγίδης, Γραμματεύς, Διερμηνεὺς τοῦ Γενικοῦ Προξενείου Ἀργεντινῆς, Ρομπέρτο Σέσσι, Καγκελλάριος τοῦ Γ. Προξενείου Ἰταλίας, ἀντιπρόσωπος τοῦ Βελγίου.

Οἱ Ἐντιμ. κ.κ. :

Ἀργ. Ψάρρης, Βουλευτὴς Σερρῶν, Ἀλέξανδρος Χατζόπουλος, Βουλευτὴς Σταμπούλ, Βλαδίμηρος Μιρμίρογλου, Μ. Ρήτωρ, Ἀχιλλεὺς Μόσχος, Μ. Χαρτοφύλαξ, Γεώργιος Χόλλεμπαχ, Μ. Ρεφερενδάριος, Βασίλειος Αἰμιλιάδης, Ἄρχων Μυρεψός, Εὐστάθιος Σανταλτζόγλου, Δημοσθένης Γιαγτζόγλου, Καλούδης Λάσκαρης, Νομικοὶ Σύμβουλοι τῶν Πατριαρχείων, οἱ Πρόεδροι τῶν Κεντρικῶν Ἐφορειῶν Πέραν καὶ Καδήκιοϊ, οἱ Πρόεδροι τῶν Μειζόνων, Ἰατροί, Δικηγόροι, Γυμνασιάρχαι, Καθηγηταί, Πρόεδροι τῶν Φιλοπτώχων Ἀδελφοτήτων καὶ Μορφωτικῶν Συνδέσμων καὶ πλῆθος πρωτοφανῶς μέγα.

Ἅμα τῇ κρούσει τῶν κωδώνων ἡ Α.Θ.Παναγιότης καὶ οἱ Ἅγ. Ἀρχιερεῖς Δέρκων κ. Ἰάκωβος, Προικοννήσου κ. Φιλόθεος, Χαλδίας κ. Κύριλλος, Νεοκαισαρείας κ. Χρυσόστομος, Σάρδεων κ. Μάξιμος, Ἰκονίου κ. Ἰάκωβος, Ροδοπόλεως κ. Ἱερώνυμος καὶ Φιλαδελφείας κ. Ἰάκωβος περιβληθέντες τὰς Ἀρχιερατικὰς αὐτῶν στολὰς ἐν τῷ Πατριαρχικῷ Παρεκκλησίῳ, ἡγουμένων τοῦ Μ. Οἰκονόμου κ. Γεωργίου Ἀναστασιάδου καὶ Πανοσ. Ἀρχιμ. κ. Ἀλεξάνδρου Καρακάση, φερόντων τὴν Ἱερὰν Εἰκόνα τῆς Ἀναστάσεως, τῶν Ἑξαπτερύγων, τῶν Ἱεροψαλτῶν, τοῦ Κλήρου τῆς ἐν Χριστῷ Διακονίας καὶ περιστοιχούμενοι ὑπὸ τῶν ἐπισήμων, κατῆλθον ἐκ τῶν Πατριαρχικῶν δωμάτων καὶ εἰσῆλθον εἰς τὸν Ἰ. Ναὸν καὶ τὸ Ἰ. Βῆμα.

Ἅμα τῇ ἐνάρξει τοῦ Ἑσπερινοῦ, ὁ Πατριάρχης ἐθυμίασεν ἅπαν τὸ Ἐκκλησίασμα.

Τὸ Εὐαγγέλιον ἀνεγνώσθη εἰς 9 γλώσσας :

Ἑλληνιστὶ ὑπὸ τῆς Α. Θ. Παναγιότητος ἀπὸ τοῦ Συνθρόνου, Τουρκιστὶ ὑπὸ τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Ἰκονίου κ. Ἰακώβου, Λατινιστὶ ὑπὸ τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Νεοκαισαρείας κ. Χρυσοστόμου, Σλαβωνιστὶ ὑπὸ τοῦ Μ. Οἰκονόμου κ. Γεωργίου Ἀναστασιάδου, Ἀγγλιστὶ ὑπὸ τοῦ Αἰδεσιμ. κ. Τζὼν Γκίλλ, Γαλλιστὶ ὑπὸ τοῦ Ἱερολ. Διακόνου κ. Χρυσοστόμου Κωνσταντινίδου, Γερμανιστὶ ὑπὸ τοῦ Αἰδεσ. κ. Φρειδερίκου Ζίγκελ, Πάστορος τῆς ἐνταῦθα Γερμανικῆς Παροικίας, Ἀραβιστὶ ὑπὸ τοῦ Πανοσ. Ἀρχιμ. κ. Ἀλεξάνδρου Καρακάση, Ἀρμενιστὶ ὑπὸ τοῦ Αἰδεσ. κ. Μικαὲλ Πασαγιάν, Ἡρωϊκὸν Ἑξάμετρον ὑπὸ τοῦ Αἰδεσ. κ. Προκοπίου Μελᾶ μετὰ τῆς Χορῳδίας αὐτοῦ καὶ πάλιν Ἑλληνιστὶ ὑπὸ τοῦ Πανοσ. Ἀρχιδιακόνου κ. Ἀγαπίου.

Μετὰ τὴν ἀπόλυσιν ὁ Πατριάρχης διένειμεν ἰδιοχείρως Πασχαλινὰ ᾠὰ ἀπὸ τῆς Ὡραίας Πύλης εἰς τοὺς Ἐπισήμους καὶ εἰς ὁλόκληρον τὸ Ἐκκλησίασμα μέχρι τῆς 1.30΄ μ.μ., ἰδιαιτέρως δὲ εἰς τοὺς τηρήσαντας τὴν τάξιν καὶ τὰ μέλη τῆς Τελεταρχικῆς Ἐπιτροπῆς, οὓς καὶ συνεχάρη θερμῶς διὰ τὴν παραδειγματικὴν τάξιν, ἥτις καὶ ἐπεκράτησε παρὰ τὴν κοσμοσυρροήν.

Ἡ Α. Ἐξοχότης ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας.

Τὸν ἀναχωρήσαντα τῇ Τετάρτῃ, 8ῃ Ἰουνίου εἰς Ρώμην πρὸς ἐπίσημον ἐπίσκεψιν Ἐξοχ. Πρόεδρον τῆς Τουρκικῆς Δημοκρατίας κ. Τζελὰλ Μπαγιάρ, ἀπὸ μέρους τῆς Α. Θ. Παναγιότητος προέπεμψεν ἐν τῷ ἀεροδρομίῳ Γεσήλκιοϊ Ἐπιτροπὴ ἐκ τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Χαλκηδόνος, τοῦ Θεοφ. Ἐψηφισμένου Μητροπολίτου Σελευκείας καὶ τοῦ Πανοσιολ. Ἀρχιγραμματέως τῆς Ἁγίας καὶ Ἱερᾶς Συνόδου Ἀρχιμ. κ. Συμεὼν Ἀμαρυλλίου.

Τὸ ταξείδιον τοῦ Ἐξοχ. Πρωθυπουργοῦ κ. Ἀδνὰν Μενδερὲς εἰς Ἱσπανίαν.

Προσκληθεὶς ἐπισήμως ὑπὸ τοῦ Ἐξοχ. Προέδρου τῆς Ἱσπανίας ὁ Ἐξοχ. Πρωθυπουργὸς ἡμῶν κ. Ἀδνὰν Μενδερές, ἐπέβη, μετὰ συνοδείας πολυμελοῦς, τοῦ Τουρκικοῦ καταδρομικοῦ «Γκιρεσούν», τὸ Σάββατον 11ην Ἀπριλίου διὰ Βαρκελῶνα.

Πρὸ τῆς ἀναχωρήσεως ἡ Α. Ε., ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας κ. Τζελὰλ Μπαγιάρ, ἀνελθὼν ἐπὶ τοῦ πολεμικοῦ ηὐχήθη καλὸν ταξείδιον.

Ἐν τῇ ἀποβάθρᾳ τοῦ Γαλατᾶ προέπεμψαν τὸν κ. Πρωθυπουργόν, Ὑπουργοί, οἱ κ.κ. Νομάρχης καὶ Δήμαρχος Σταμποὺλ καὶ μέγα πλῆθος λαοῦ μετὰ πολλῶν ἐκδηλώσεων ἐνθουσιασμοῦ.

Ἐπιτροπὴ ὑπὸ τῶν Σεβ. Μητροπολιτῶν Χαλκηδόνος κ. Θωμᾶ, Φιλαδελφείας κ. Ἰακώβου καὶ Πανοσιολ. Μ. Πρωτοσυγκέλλου κ. Αἰμιλιανοῦ, διεβίβασε τῷ κ.Πρωθυπουργῷ τὰς εὐχὰς τοῦ Πατριάρχου.

Ὁ Πατριάρχης τῶν Ἀρμενίων εἰς τὰ Πατριαρχεῖα.

Ἡ Α. Μακαριότης, ὁ Πατριάρχης τῶν Ἀρμενίων κ. Καρακὶν Χατζαντουριάν, ἐν συνοδείᾳ τῶν Πανοσιολ. Ἀρχιμ. κ.κ. Ἀρὰμ Μπασματζιάν,Πρωτοσυγκέλλου Αὐτοῦ, καὶ Σαχὰν Σιβατζιὰν καὶ δύο Λαϊκῶν Μελῶν τοῦ Ἑαυτοῦ Συμβουλίου, ἐπεσκέφθη τὸν Οἰκουμενικὸν Πατριάρχην κ. Ἀθηναγόραν τῇ Δευτέρᾳ τῆς Διακαινησίμου καὶ ὥραν 11.30΄ π.μ., ἐπὶ τῇ μεγάλῃ Ἑορτῇ, γενόμενος δεκτὸς μετὰ τῶν ὑπὸ τοῦ Πρωτοκόλλου προβλεπομένων τιμῶν, καθ᾿ ὃν χρόνον οἱ κώδωνες ἤχουν χαρμοσύνως, παρὰ δὲ τῆς Α. Θ. Παναγιότητος μετὰ πολλῆς ἐγ-

καρδιότητι.

Μετὰ τὴν ἀνταλλαγὴν τοῦ ἀδελφικοῦ Πασχαλίου ἀσπασμοῦ, οἱ δύο Πατριάρχαι συνωμίλησαν ἐπὶ ἡμίωρον περίπου.

Κατὰ τὴν ἀναχώρησιν ἡ Α. Μακαριότης προσεκύνησεν εἰς τὸν Π. Πατριαρχικὸν Ναὸν καὶ ηὐλόγησε τὸ ἐν αὐτῷ συγκεντρωθὲν ἐκκλησίασμα, ὅπερ ἔσπευσε νὰ ἀσπασθῇ τὴν δεξιὰν Αὐτοῦ.

Ὁ ἐνταῦθα Ἀντιπρόσωπος τῆς Ἁγίας Ἕδρας παρὰ τῇ Α. Θ. Παναγιότητι.

—Τῇ Πέμπτῃ, 16η Ἀπριλίου, κατόπιν γενομένης ἐπὶ τούτῳ πρὸς τὴν Ἀρχιγραμματείαν τῆς Ἁγίας καὶ Ἱ. Συνόδου προειδοποιήσεως, προσῆλθεν εἰς τὰ Πατριαρχεῖα περὶ ὥραν 11ην, ὁ ἐνταῦθα Ἀντιπρόσωπος τοῦ Βατικανοῦ Σεβ. Ἀρχιεπίσκοπος Ἡρακλείας κ. Ἰάκωβος Τέστα, ἐν συνοδείᾳ τοῦ Πανοσ. κ. Π. Σαρτορέλλι, Γραμματέως τῆς ἐνταῦθα Παπικῆς Ἀντιπροσωπείας, ὅστις, ἐκπληρῶν ἐντολὴν τῆς Ἁγίας Ἕδρας, διεβίβασε τῇ Α. Θ. Παναγιότητι τοὺς ἀδελφικοὺς χαιρετισμοὺς καὶ τὰς εὐχαριστίας τῆς Α. Ἁγιότητος διὰ τὰ ἐκφρασθέντα Πατριαρχικὰ συλλυπητήρια ἐπὶ τῇ ἐκδημίᾳ τοῦ Πάπα Πίου ΙΒ´ καὶ διὰ τὰ διαβιβασθέντα ἐπὶ τῇ ἐκλογῇ τῆς Α. Ἁγιότητος τοῦ Πάπα Ἰωάννου ΚΓ´ Πατριαρχικὰ συγχαρητήρια.

Ἡ Α. Θ. Παναγιότης, μετὰ πολλῆς ἀγάπης καὶ ἐγκαρδιότητος, ἐδέχθη τὸν ὡς ἄνω Ἀντιπρόσωπον εἰς τὸ ἰδιαίτερον Πατριαρχικὸν Γραφεῖον, ὅστις καὶ ἐπέδωκεν Αὐτῇ, ἀπὸ μέρους τῆς Α. Ἁγιότητος, χρυσοῦν μετάλλιον ἀναμνηστικὸν τῆς εἰς τὸν Παπικὸν Θρόνον ἀναρρήσεως Αὐτῆς, ὅπερ προσφέρεται εἰς ἐξεχούσας προσωπικότητας.

Μετὰ παραμονὴν παρὰ τῇ Α. Θ. Παναγιότητι ἐπὶ ὥραν, ἡ Α. Σεβασμιότης, ἀπεχαιρέτησεν Αὐτὴν μετὰ πολλῆς εὐλαβείας καὶ ἀνεχώρησε μετὰ τοῦ συνοδοῦ αὐτῆς, προπεμφθεῖσα μετὰ τῶν προσηκουσῶν, ὡς καὶ κατὰ τὴν ἄφιξιν αὐτῆς, τιμῶν.

Ἡ Α. Θ. Παναγιότης, ἀντεπισκεφθεῖσα μετά τινας ἡμέρας προσωπικῶς τὸν ἐνταῦθα Παπικὸν Ἀντιπρόσωπον, Σεβ. Ἀρχιεπίσκοπον κ. Ἰάκωβον Τέστα ἐν τῷ μεγάρῳ τῆς Ἀντιπροσωπείας ἐν Παγκάλτι, εἰς ἀνταπόδοσιν ἐπισκέψεως αὐτοῦ, ἐπὶ δὲ τῇ προαγωγῇ αὐτοῦ ὑπὸ τῆς Α. Ἁγιότητος τοῦ Πάπα Ἰωάννου ΚΓ´ εἰς Διευθυντὴν τῆς ἐν Ρώμῃ Παπικῆς Θεολογικῆς Ἀκαδημίας, συνεχάρη αὐτῷ διὰ τοῦ Πανοσ. Ἀρχιγραμματέως τῆς Ἁγίας καὶ Ἱ. Συνόδου Ἀρχιμ. κ. Συμεών. Τῇ δὲ 28ῃ Ἰουλίου παρέθηκε πρὸς τιμὴν αὐτοῦ γεῦμα ἐν τοῖς Πατριαρχείοις, εἰς τὸ ὁποῖον παρεκάθησαν οἱ Σεβ. Μητροπολῖται Χαλκηδόνος, Δέρκων, Θεοδωρουπόλεως, Εἰρηνουπόλεως, Προικοννήσου, Φιλαδελφείας καὶ Πρωτοσυγκελλεύων Σελευκείας, ὁ Ἀρχιγραμματεὺς καὶ ὁ Αἰδ. κ. Π. Σαρτορέλλι, ἀκόλουθος τῆς Α. Σεβασμιότητος.

Μετὰ τὸ γεῦμα, ἡ Α. Θ. Παναγιότης, ἐδέχθη καὶ αὖθις τὸν Σεβ. κ. Τέστα εἰς τὸ Πατριαρχικὸν Γραφεῖον συνομιλήσας μετ᾽ αὐτοῦ ἐπ᾽ ἀρκετὸν ἐν ἀτμοσφαίρᾳ ἄκρας ἐγκαρδιότητος.

Εἰς τὴν Α. Σεβασμιότητα τόσον κατὰ τὴν ἔλευσιν, ὅσον καὶ κατὰ τὴν ἀναχώρησιν αὐτῆς, ἀπεδόθησαν αἱ ὑπὸ τοῦ Πρωτοκόλλου προβλεπόμεναι τιμαί.

Ἀναχωρήσασαν δὲ ἐκ Σταμποὺλ τὴν Πέμπτην, 30ὴν Ἰουλίου, διὰ τοῦ ἀτμοπλοίου «Σὰν Μάρκο» ἀπὸ μέρους τῆς Α. Θ. Παναγιότητος προέπεμψεν

αὐτὴν ἐπὶ τῆς προκυμαίας τοῦ Γαλατᾶ, ὁ Πανοσιολ. Ἀρχιγραμματεὺς τῆς Ἁγίας καὶ Ἱ. Συνόδου.

Πατριαρχικαὶ Ἀντιπροσωπεῖαι.

Εἰς τὴν γενομένην ἐν τῷ ἐνταῦθα Γ. Προξενείῳ τοῦ Ἰσραήλ, τῇ 19ῃ Μαΐου, δεξίωσιν ἐπὶ τῇ ἑνδεκάτῃ ἐπετείῳ τῆς ἀνεξαρτησίας τοῦ Κράτους τοῦ Ἰσραήλ, τὴν Α. Θ. Παναγιότητα, εὐγενῶς προσκληθεῖσαν, ἀντεπροσώπευσεν ὁ Πανοσιολ. Μ. Πρωτοσύγκελλος κ. Αἰμιλιανός, διαβιβάσας τῷ Ἐντιμοτάτῳ Γ. Προξένῳ κ. Γιασούα Σάϊ τὰς Πατριαρχικὰς συγχαρητηρίους προσρήσεις καὶ εὐχάς.

Διακοπαὶ τῶν ἐργασιῶν τῆς Ἁγίας καὶ Ἱερᾶς Συνόδου.

Ἐν τῇ συνοδικῇ συνεδρίᾳ τῆς 21ης Ἀπριλίου, ἐπὶ ταῖς διακοπαῖς, λόγῳ τῶν ἑορτῶν τῆς Ἑβδομάδος τῶν Παθῶν καὶ τοῦ Ἁγίου Πάσχα, τῶν ἐργασιῶν τῆς Ἁγίας καὶ Ἱ. Συνόδου, ἡ Α. Θ. Παναγιότης ηὐχήθη τὰ εἰκότα εἰς τοὺς Σεβ. Ἁγίους Συνοδικοὺς Ἀρχιερεῖς ἀπὸ μέρους τῶν ὁποίων ἀπήντησε καταλλήλως ὁ Α΄. τῇ τάξει Σεβ. Γέρων Μητροπολίτης Χαλκηδόνος κ. Θωμᾶς.

Ἐκλογαὶ Ἀρχιερέων - Κανονικαὶ ψῆφοι.

— Ἐν τῇ συνοδικῇ συνεδρίᾳ τῆς Πέμπτης, 4ης Ἰουνίου ἐ.ἔ., τῆς Α. Θ. Παναγιότητος εἰσηγουμένης τὴν εἰς Μητροπολίτην προαγωγὴν τοῦ Πανοσ. Μ. Πρωτοσυγκέλλου κ. Αἰμιλιανοῦ, ἡ Ἁγία καὶ Ἱ. Σύνοδος, ὁμοφώνως ἀπεδέξατο τὴν ὡς ἄνω εἰσήγησιν τῆς Α. Θ. Παναγιότητος καὶ ἐνέκρινε τὴν εἰς Μητροπολίτην προαγωγὴν αὐτοῦ.

Οὕτω ψήφων κανονικῶν γενομένων, ἐν τῷ Π. Πατριαρχικῷ Ναῷ, πρὸς ἐκλογὴν Μητροπολίτου τῆς πάλαι ποτὲ διαλαμψάσης ἁγιωτάτης Μητροπόλεως Σελευκείας, ἀνεδείχθη οὗτος παμψηφεὶ ὁ Πανοσ. Μ. Πρωτοσύγκελλος κ. Αἰμιλιανὸς Ζαχαρόπουλος.

— Ἐν τῇ αὐτῇ συνοδικῇ συνεδρίᾳ τῆς 4ης Ἰουνίου ἐ. ἔ., εἰσηγήσει τῆς Α. Θ. Παναγιότητος, ψήφων κανονικῶν γενομένων ἐν τῷ Π. Πατριαρχικῷ Ναῷ, ἐξελέγη παμψηφεὶ Ἐπίσκοπος Μιλήτου ὁ Πανοσ. Ἀρχιμ. κ. Αἰμιλιανὸς Τσακόπουλος, Ἀρχειοφύλαξ τῶν Πατριαρχείων, προοριζόμενος διὰ τὴν ἐξυπηρέτησιν τῶν θρησκευτικῶν ἀναγκῶν τῶν Κοινοτήτων Ὑψωμαθείων - Τὸπ Καποῦ.

— Κατὰ τὴν αὐτὴν ὡσαύτως συνεδρίαν, ληφθείσης ὑπ' ὄψιν σχετικῆς αἰτήσεως τοῦ τε Σεβ. Γέροντος Μητροπολίτου Χαλκηδόνος κ. Θωμᾶ καὶ τῆς Κεντρικῆς Ἐφορείας τῆς Κοινότητος Χαλκηδόνος, Βοηθὸς Ἐπίσκοπος τῆς Ἱ. Μητροπόλεως Χαλκηδόνος, ὑπὸ τὸν ψιλὸν τίτλον τῆς πάλαι ποτὲ διαλαμψάσης Ἁγιωτάτης Ἐπισκοπῆς Τράλλεων, διὰ κανονικῶν ψήφων, ἐξελέγη παμψηφεὶ ὁ Πανοσιολ. Ἀρχιδιάκονος τῆς Ἱ. Μητροπόλεως ταύτης κ. Φώτιος Σαββαΐδης.

— Τοῖς ὡς ἄνω Θεοφιλ. Ἐψηφισμένοις Μητροπολίτῃ Σελευκείας καὶ Ἐπισκόποις Μιλήτου καὶ Τράλλεων, παραστᾶ-

σιν ἐν τῇ συνοδικῇ συνεδρίᾳ τῆς Πέμπτης, 9ης Ἰουνίου ἔ.ἔ., ἐγένετο τὸ εἰθισμένον Μήνυμα, μεθ' ὃ ἐπηκολούθησεν ἡ ἐν τῷ Πανσέπτῳ Πατριαρχικῷ Ναῷ νενομισμένη εὐχαριστία αὐτῶν.

Χειροτονία Μητροπολίτου Σελευκείας κ. Αἰμιλιανοῦ.

ΝΕΟΝ θρησκευτικὸν συναγερμὸν προὐκάλεσεν εἰς τὰ Ἱερὰ τῶν Πατριαρχείων Σκηνώματα ἡ χειροτονία τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Σελευκείας κ. Αἰμιλιανοῦ.

Μετὰ τῆς Α. Θ. Παναγιότητος συνελειτούργησαν οἱ Σεβ. Μητροπολῖται Χαλκηδόνος κ. Θωμᾶς, Δέρκων κ. Ἰάκωβος, Θεοδωρυπόλεως κ. Λεόντιος, Εἰρηνουπόλεως κ. Κωνσταντῖνος, Προικοννήσου κ. Φιλόθεος, Φιλαδελφείας κ. Ἰάκωβος, οἱ Πανοσιολ. Ἀρχιμανδρῖται κ.κ. Ἰωάννης, Ἔξαρχος τοῦ Παναγίου Τάφου, Φιλάρετος Παπαχαραλάμπους, Μ. Ἀρχιδιάκονος, Ὑπογραμματεύς, Δευτερεύων καὶ Τριτεύων. Ἔψαλον οἱ Πατριαρχικοὶ Χοροὶ μετὰ τῆς Χορῳδίας τῆς Ἱ. Θεολ. Σχολῆς ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ Λαμπαδαρίου κ. Θρασυβούλου Στανίτσα, καὶ Βασιλείου Νικολαΐδου, Καθηγητοῦ τῆς Μουσικῆς.

Παρέστησαν συμπροσευχόμενοι ἐν τῷ Ἱ. Βήματι οἱ Σεβ. Μητροπολῖται Νεοκαισαρείας κ. Χρυσόστομος, Ἰκονίου κ. Ἰάκωβος, Ροδοπόλεως κ. Ἱερώνυμος, ὁ Ἐψηφισμένος Θεοφ. Ἐπίσκοπος Μιλήτου κ. Αἰμιλιανός, ὁ Πανοσιολ. Σχολάρχης τῆς Ἱ. Θεολ. Σχολῆς Χάλκης κ. Μάξιμος, ὁ Ἱερολ. Διάκονος κ. Χρυσόστομος Κωνσταντινίδης, Καθηγητὴς αὐτῆς, οἱ Πανοσιολ. Ἀρχιμ. κ.κ. Κωνσταντῖνος Πλακωτάρης, Ἀλέξανδρος Καρακάσης καὶ Δημ. Παπαδόπουλος, ὁ Μ. Οἰκονόμος κ. Γεώργιος Ἀναστασιάδης, Καθηγητὴς τῆς Ἱ. Θεολ. Σχολῆς, ἐν τῷ Σωλέᾳ οἱ Ἐντιμότ. κ.κ.:

Χαμδουλλὰχ Σουπχῆ Ταγρίοβερ, Ἄγις Καψαμπέλλης, Διευθυντὴς Ὑπουργείου Ἐξωτερικῶν Ἑλλάδος, Ἰάσων Δρακούλης, Γ. Πρόξενος τῆς Ἑλλάδος ἐνταῦθα, Ἐ. Μεγαλοοικονόμου, Πρόξενος αὐτῆς, Ἀλὶφ Γκεμπάρα, Πρόξενος Λιβάνου μετὰ τῆς συζύγου αὐτοῦ, Ζὰκ Ἀμπραβανέλ, Πρόξενος τῆς Πορτογαλλίας, Λαζὰρ Ζάτκοβιτς, Γιουγκοσλαβίας, Ἀλέξ. Χατζόπουλος καὶ Χρῆστος Ἰωαννίδης, Βουλευταὶ Σταμπούλ, Ἀρμενικὴ Ἀντιπροσωπεία ἐκ τῶν Ἀρχιμ. κ. Βαχὰν Βαδιρζμπαγιὰν καὶ Καραμπὲτ Ταρταργιάν, οἱ Ἐντιμολ. Ἄρχοντες Ὀφφικιάλοι: Μ. Ρήτωρ κ. Βλαδ. Μιρμίρογλου, Μ. Χαρτοφύλαξ κ. Ἀχ. Μόσχος, Μ. Ρεφερενδάριος κ. Γ. Χόλλεμπαχ, Ἄρχων Μυρεψὸς κ. Β. Αἰμιλιάδης, Μ. Πρωτονοτάριος κ. Ἐμμ. Φωτιάδης, Δημοσθένης Γιαγτζόγλου, Εὐστάθιος Σανδαλτζόγλου, Καλούδης Λάσκαρις, Νομικοὶ Σύμβουλοι τῶν Πατριαρχείων, Ἀντιπροσωπεῖαι τῶν Κεντρικῶν Ἐφορειῶν Πέραν, Γαλατᾶ καὶ Χαλκηδόνος, Πρόεδροι τῶν Ἐφοροεπιτροπῶν, Ἀντιπροσωπεία τῶν Μειζόνων,

οἱ Γυμνασιάρχαι, Καθηγηταί, ἄνθρωποι τῶν γραμμάτων, ἔμποροι, βιομήχανοι, Ἀντιπρόσωποι τοῦ Ὁμογλώσσου Τύπου καὶ πλῆθος προσκυνητῶν ἐντεῦθεν τε καὶ ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ, ὑπερπληρωσάντων τὸν Ἱ. Ναόν, τὸν Νάρθηκα καὶ τὴν αὐλήν.

Περαιωθείσης τῆς Δοξολογίας, ὁ Θεοφιλ. Ἐψηφισμένος, φέρων ἐπιτραχήλιον καὶ φελόνιον καὶ κρατῶν εἰς τὰς χεῖρας τὸ Ἱ. Εὐαγγέλιον, ὡδηγήθη ὑπὸ τῶν δύο πρώτων Διακόνων, ἐκ τοῦ ἐσωτερικοῦ τοῦ Ἱ. Βήματος εἰς τὴν Ὡραίαν Πύλην, ἔνθα ἱστάμενος ἐπὶ τοῦ ἀετοῦ ἀνέγνω τὸ «Σύμβολον τῆς Πίστεως» καὶ τὴν «Ὁμολογίαν». Ἐκεῖθεν οἱ αὐτοὶ Διάκονοι κατ' ἀρχὰς καὶ εἶτα οἱ Ἱερεῖς προσήγαγον «κελεύοντες» τὸν Ἐψηφισμένον πρὸ τοῦ Πατριάρχου, ὅστις ηὐλόγησεν αὐτὸν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς, εἰπὼν «Ἡ Χάρις τοῦ Παναγίου καὶ Ζωοποιοῦ Πνεύματος, διὰ τῆς ἐμῆς Μετριότητος, προχειρίζεταί σε Μητροπολίτην τῆς Ἁγιωτάτης Μητροπόλεως Σελευκείας».

Οἱ Χοροὶ ἔψαλον «εἰς πολλὰ ἔτη Δέσποτα», ὁ δὲ ὑποψήφιος ἠσπάσθη τὴν χεῖρα τῆς Α. Θ. Παναγιότητος, Ἥτις ἠσπάσθη τοῦτον εἰς τὸ μέτωπον καὶ τοὺς ὤμους, τοῦθ' ὅπερ ἐγένετο καὶ μετὰ τῶν συλλειτουργούντων Ἁγίων Ἀρχιερέων καὶ ἔστη πάλιν ἐπὶ τοῦ ἀετοῦ.

Ἐκεῖθεν οἱ δύο Ἱερεῖς λαβόντες αὐτὸν ἔφερον πρὸ τοῦ Πατριάρχου λέγοντες «Κέλευσον, Κελεύσατε...».

Ὁ Πατριάρχης πάλιν ηὐλόγησεν αὐτόν, λέγων: «Ἡ Χάρις τοῦ Παναγίου καὶ Ζωοποιοῦ Πνεύματος ἔστω μετὰ σοῦ, νῦν, καὶ ἀεί, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων».

Μετὰ δὲ τὸν ἀσπασμὸν καὶ τὸ «Εἰς πολλὰ ἔτη Δέσποτα», εἰσῆλθεν εἰς τὸ Ἱ. Βῆμα καὶ ἐνεδύθη ἅπασαν τὴν Ἱερατικὴν στολήν.

Καὶ οὕτως ἤρξατο ἡ Θ. Λειτουργία.

Μετὰ τὸν Τρισάγιον ὕμνον καὶ πρὸ τοῦ Ἀποστόλου, ὁ Πατριάρχης κατελθὼν τοῦ Συνθρόνου ἔστη πρὸ τῆς Ἁγ. Τραπέζης.

Οἱ Ἱερεῖς ἐκ τῆς βορείας Πύλης τοῦ Ἱεροῦ ἔφερον τὸν Ἐψηφισμένον ἔμπροσθεν τῆς Ὡραίας Πύλης, ἔνθα παραλαβόντες αὐτὸν οἱ Σεβ. Μητροπολῖται Χαλκηδόνος καὶ Δέρκων, περιήγαγον περὶ τὴν Ἁγίαν Τράπεζαν τρίς, ψαλλομένων τῶν γνωστῶν τῆς χειροτονίας τροπαρίων, τοῦ δὲ Ἐψηφισμένου ἀσπαζομένου τὰς γωνίας τῆς Ἁγίας Τραπέζης, τὸ ἐπιγονάτιον καὶ τὴν χεῖρα τοῦ Πατριάρχου, καὶ εἶτα γονατίσαντος πρὸ τῆς Ἁγίας Τραπέζης, ὁ Πατριάρχης ἔθεσεν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ τὸ Ἱ. Εὐαγγέλιον ἀνεωγμένον, τὸ Ὠμοφόριον καὶ τὴν χεῖρα Αὐτοῦ ὡς καὶ οἱ Ἅγιοι Ἀρχιερεῖς καὶ μετὰ τὸ «πρόσχωμεν» τοῦ Μ. Ἀρχιδιακόνου, ὁ Πατριάρχης μεγαλοφώνως εἶπε: «Ψήφῳ καὶ δοκιμασίᾳ τῶν Ἱερωτάτων Μητροπολιτῶν, ἡ Θεία Χάρις, ἡ πάντοτε τὰ ἀσθενῆ θεραπεύου-

σα καὶ τὰ ἐλλείποντα ἀναπληροῦσα, προχειρίζεται Αἰμιλιανὸν τὸν Θεοφιλέστατον Πρεσβύτερον εἰς Μητροπολίτην τῆς Ἁγιωτάτης Μητροπόλεως Σελευκείας. Εὐξώμεθα οὖν ὑπὲρ αὐτοῦ, ἵνα ἔλθη ἐπ' αὐτὸν ἡ Χάρις τοῦ Παναγίου Πνεύματος», καθ' ὃν χρόνον οἱ Κληρικοὶ ἔψαλον σιγανῇ τῇ φωνῇ τὸ ἀργὸν «Κύριε ἐλέησον».

Ὁ Πατριάρχης, περατώσας τὰς εὐχὰς ἀνέστησε τὸν χειροτονηθέντα ἐκφωνήσας «Ἄξιος», τὸ ὁποῖον ἐπανέλαβεν ὁ λαὸς ἐνθουσιωδῶς, ἐνέδυσεν αὐτὸν τὸν Ἀρχιερατικὸν Σάκκον καὶ προσέφερε τὸ Μέγα Ὠμοφόριον καὶ τὸ Ἐγκόλπιον, λέγων καθ' ἕνα ἕκαστον τὸ «Ἄξιος». Ὁ νεοχειροτονηθεὶς ἐνδυθεὶς αὐτὰ προσῆλθεν εἰς τὴν Ἁγίαν Τράπεζαν, ἠσπάσθη τὴν δεξιὰν τοῦ Πατριάρχου καὶ τῶν Ἁγ. Ἀρχιερέων ἀντασπαζομένων αὐτόν. Καὶ εἶτα κατέλαβε τὴν πρώτην δεξιὰν τοῦ Πατριάρχου θέσιν.

Εἰς τὸ «ἀγαπήσωμεν ἀλλήλους» ἐποίησεν ὁ νεοχειροτονηθεὶς αὐτὸς πρῶτος, τὸν ἐν Χριστῷ ἀσπασμὸν μετὰ τοῦ Πατριάρχου, ἀσπαζόμενος τὴν δεξιὰν Αὐτοῦ, καὶ τῶν λοιπῶν Ἀρχιερέων.

Μετὰ τὸν Πατριάρχην μετέλαβε πρῶτος τῶν Ἀχράντων Μυστηρίων καὶ μετέδωκεν αὐτὰ τοῖς συλλειτουργοῖς Ἱερεῦσι καὶ Διακόνοις.

Μετὰ τὸ «εἴη τὸ ὄνομα Κυρίου...» ὁ Πατριάρχης ἔθεσεν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τοῦ νεοχειροτονηθέντος τὴν Μίτραν καὶ ἔδωκεν αὐτῷ τὴν Ἀρχιερατικὴν ῥάβδον, λέγων: «Λάβε τὴν βακτηρίαν ταύτην, ἐν ᾗ στηριζόμενος κυβερνήσῃς τὸ ποίμνιόν σου, ὅτι μέλλεις καὶ ἀποδοῦναι λόγον ὑπὲρ αὐτοῦ τῷ Θεῷ ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως».

Οὕτως ἐν πλήρει Ἀρχιερατικῇ στολῇ ὁ νέος Μητροπολίτης Σελευκείας, ὡδηγήθη ὑπὸ δύο Διακόνων εἰς τὸν Θρόνον, ἐποίησεν ἀπόλυσιν καὶ εὐλογήσας τὸ ἐκκλησίασμα διένειμε τὸ ἀντίδωρον.

Ἐξερχόμενος τοῦ Ἱ. Ναοῦ ἐγένετο δεκτὸς ὑπὸ τοῦ Ἐκκλησιάσματος μετ' ἐπευφημιῶν, κατὰ δὲ τὴν ἐπακολουθήσασαν δεξίωσιν, ἐν τῇ αἰθούσῃ τῶν Γραφείων τῆς Ἱ. Συνόδου, ἐδέχθη τὰ συγχαρητήρια τῆς Α.Θ. Παναγιότητος, τῆς Σεβασμίας Ἱεραρχίας, τῶν πολυπληθῶν φίλων του καὶ πάντων τῶν προσελθόντων.

Ὡμίλησαν ὁ Πατριάρχης καὶ ὁ κ. Χαμδουλλὰχ Σουπχῆ Ταν-ρίοβερ συγχαρέντες τὸν νέον Μητροπολίτην.

ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΟΝ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Ὁ Μητροπολίτης Σελευκείας Αἰμιλιανός, κατὰ κόσμον Χριστοφόρος, ἐγεννήθη ἐν τῇ νήσῳ Χάλκῃ, τῷ 1915. Μετὰ τὴν ἐκ τῆς Ἀστικῆς Σχολῆς ἀποφοίτησίν του, ἐφοίτησεν ἐπὶ διετίαν εἰς τὴν Μ. Σχολήν. Τῷ 1929 εἰσήχθη εἰς τὴν Ἱ. Θεολ. Σχολήν, ἐξ ἧς ἀπεφοίτησε τῷ 1936. Τῷ 1937 ἐχειροτονήθη εἰς Διάκονον, ἐν τῷ Ναϊδρίῳ τῆς Ἱ. Θεολ. Σχολῆς, ὑπὸ τοῦ ἀειμν. Μητροπολίτου Φιλαδελ-

φείας Αἰμιλιανοῦ, Σχολάρχου αὐτῆς. Εἶτα ὑπηρέτησεν ὡς Διάκονος καὶ Ἱεροκῆρυξ ἐν τῷ Ἱ. Ναῷ Ἁγίων Κωνσταντίνου καὶ Ἑλένης Ὑψωμαθείων, καὶ ἐν τῷ Ἱ. Ναῷ Ἁγίου Νικολάου Γαλατᾶ, ἐπὶ πενταετίαν.

Τῷ 1943 προσελήφθη εἰς τὰ Πατριαρχεῖα ὡς Διάκονος τῆς Σειρᾶς καὶ Γραμματεὺς τῆς Μ. Πρωτοσυγκελλίας.

Ἡ Α. Θ. Παναγιότης ὀνομάσασα αὐτὸν Τριτεύοντα καὶ Δευτερεύοντα τῷ 1951 προήγαγεν εἰς Μ. Πρωτοσύγκελλον Αὐτῆς.

Κατὰ τὴν ἐπακολουθήσασαν τὴν χειροτονίαν δεξίωσιν, ὁ Πατριάρχης καλέσας παρ' Ἑαυτῷ, συνεχάρη ἰδιαιτέρως τὴν Σεβαστὴν μητέρα τοῦ Ἁγίου Σελευκείας Εὐγενεστάτην κ. Μαρίαν, διαβεβαιώσας, ὅτι εἰς τοιαύτας περιστάσεις ἡ εὐχὴ τῆς μητρὸς παίζει τὸν σπουδαιότερον ρόλον καὶ ἡ καρδία αὐτῆς λαμβάνει τὴν μεγαλειτέραν ἱκανοποίησιν. Ἐπίσης συνεχάρη τὰς ἀδελφὰς τῆς Α. Σεβασμιότητος καὶ τοὺς συζύγους αὐτῶν.

Χειροτονία Ἐπισκόπου Μιλήτου κ. Αἰμιλιανοῦ.

ΝΕΑΝ εὐκαιρίαν ἐκδηλώσεων ἀγάπης καὶ σεβασμοῦ πρὸς τὴν Μητέρα Ἐκκλησίαν ἔδωκεν ἡ εἰς Ἐπίσκοπον χειροτονία τοῦ Θεοφ. Μιλήτου κ. Αἰμιλιανοῦ, ἐν τῷ Π. Πατριαρχικῷ Ναῷ, τῇ 28η λ.μ., προεξάρχοντος τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Εἰρηνουπόλεως κ. Κωνσταντίνου, μετὰ τῶν Σεβ. Μητροπολιτῶν Προικοννήσου κ. Φιλοθέου, Ἰκονίου κ. Ἰακώβου, Σελευκείας κ. Αἰμιλιανοῦ, τῶν Παν. Ἀρχιμ. κ.κ. Φιλαρέτου Παπαχαραλάμπους καὶ Δημητρίου Παπαδοπούλου καὶ τῶν Διακόνων Δευτερεύοντος καὶ Τριτεύοντος.

Ἔψαλον οἱ Πατριαρχικοὶ Χοροί.

Παρέστησαν συμπροσευχόμενοι ἐν τῷ Ἱ. Βήματι ἡ Α. Θ. Παναγιότης, οἱ Σεβ. Μητροπολῖται Θεοδωρουπόλεως κ. Λεόντιος, Αἴνου κ. Γερμανός, Χαλδίας κ. Κύριλλος, Λαοδικείας κ. Μάξιμος, ὁ Σχολάρχης τῆς Ἱ. Θεολ. Σχολῆς Χάλκης κ. Μάξιμος, ὁ Αἰδεσ. κ. Βασίλειος Γρηγοριάδης, ἐξ Ἀμερικῆς, τὸ Ἱερατεῖον τῆς περιφερείας Ὑψωμαθείων - Τὸπ καποῦ.

Ἐν δὲ τῷ Σολέᾳ οἱ Ἐντιμότ. κ. κ.:

Ἐ. Μεγαλοοικονόμου, Πρόξενος τῆς Ἑλλάδος ἐνταῦθα, Χρῆστος Ἰωαννίδης, Βουλευτὴς Σταμποὺλ μετὰ τῆς συζύγου αὐτοῦ, οἱ Ἐντιμολ. Ἄρχοντες Ὀφφικιάλοι Μ. Ρεφερενδάριος κ. Γ. Χόλλεμπαχ, Ἄρχων Μυρεψὸς κ. Β. Αἰμιλιάδης, οἱ κ.κ. Χρῆστος Ἀγγελίδης, Ἀντιπρόεδρος τῆς Ἐφορείας Μ. Σχολῆς, Νικόλαος Ζεμπουλίδης, Ἀρχιτέκτων ἐξ Ἀθηνῶν καὶ Γεώργιος Κοζόνης, τ. Γ. Διευθυντὴς Ὑπουργείου Γεωργίας, ἐξ Ἀθηνῶν, Ἐφοροεπιτροπαὶ Κοινοτήτων, ἀντιπρόσωποι τοῦ Ὁμογλώσσου Τύπου, ὅμιλος τῆς Γκό-

γας ἐξ Ἀμερικῆς καὶ πλῆθος προσκυνητῶν ἐντεῦθεν καὶ ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ.

Μετὰ τὸ πέρας τῆς Δοξολογίας, ὁ Θεοφιλ. Ἐψηφισμένος συνῳδὰ τῇ Τυπικῇ Διατάξει ἀνέγνω τὸ «Σύμβολον τῆς Πίστεως» καὶ τὴν «Ὁμολογίαν» ἐκ τῆς Ὡραίας Πύλης·

Ἀκολούθως οἱ Διάκονοι κατ' ἀρχὰς καὶ εἶτα οἱ Ἱερεῖς προσήγαγον «κελεύοντες» αὐτὸν πρὸ τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Εἰρηνουπόλεως, ὅστις ηὐλόγησεν αὐτὸν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς, εἰπών : «Ἡ Χάρις τοῦ Παναγίου καὶ Ζωοποιοῦ Πνεύματος, διὰ τῆς ἐμῆς ταπεινότητος, προχειρίζεταί σε Ἐπίσκοπον Μιλήτου».

Μετὰ τὸν Τρισάγιον ὕμνον καὶ πρὸ τοῦ Ἀποστόλου, ὁ Σεβασμ. Ἅγιος Εἰρηνουπόλεως ἔστη πρὸ τῆς Ἁγίας Τραπέζης·

Οἱ Ἱερεῖς ἐκ τῆς βορείας Πύλης τοῦ Ἱεροῦ ἔφερον τὸν Ἐψηφισμένον ἔμπροσθεν τῆς Ὡραίας Πύλης, ἔνθα οἱ Σεβ. Μητροπολῖται Προικοννήσου καὶ Ἰκονίου παραλαβόντες αὐτὸν περιήγαγον περὶ τὴν Ἁγίαν Τράπεζαν τρίς, ψαλλομένων τῶν γνωστῶν τῆς χειροτονίας τροπαρίων, τοῦ δὲ Ἐψηφισμένου ἀσπαζομένου τὰς γωνίας τῆς Ἁγίας Τραπέζης, τὸ ἐπιγονάτιον καὶ τὴν χεῖρα τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Εἰρηνουπόλεως καὶ εἶτα γονατίσαντος πρὸ τῆς Ἁγίας Τραπέζης, ὁ Σεβ. Μητροπολίτης ἔθεσεν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ τὸ Ἱ. Εὐαγγέλιον ἀνεωγμένον, τὸ Ὠμοφόριον καὶ τὴν χεῖρα αὐτοῦ ὡς καὶ οἱ λοιποὶ Ἅγιοι Ἀρχιερεῖς, καὶ ἐχειροτόνησεν αὐτὸν ἐπικαλεσθεὶς τὴν Χάριν τοῦ Παναγίου Πνεύματος.

Ὁ Σεβ., περατώσας τὰς εὐχὰς ἀνέστησε τὸν χειροτονηθέντα ἐκφωνήσας «Ἄξιος», τὸ τὸ ὁποῖον ἐπανέλαβεν ὁ λαὸς ἐνθουσιωδῶς, ἐνέδυσεν αὐτὸν τὸν Ἀρχιερατικὸν Σάκκον καὶ προσέφερε τὸ Μέγα Ὠμοφόριον καὶ τὸ Ἐγκόλπιον, λέγων καθ' ἓν ἕκαστον τὸ «Ἄξιος».

Ὁ νεοχειροτονηθεὶς ἐνδυθεὶς τὴν πλήρη Ἀρχιερατικὴν στολήν, ἠσπάσθη τὴν δεξιὰν τοῦ Πατριάρχου καὶ τῶν Ἁγ. Ἀρχιερέων ἀντασπαζομένων αὐτόν, καὶ κατέλαβε τὴν πρώτην δεξιὰν θέσιν εἰς τὴν Ἁγίαν Τράπεζαν·

Εἰς τὸ «ἀγαπήσωμεν ἀλλήλους» ἐποίησεν ὁ νεοχειροτονηθεὶς αὐτὸς πρῶτος, τὸν ἐν Χριστῷ ἀσπασμὸν μετὰ τοῦ Σεβασμιωτάτου, ἀσπαζόμενος τὴν δεξιὰν αὐτοῦ καὶ τῶν λοιπῶν Ἀρχιερέων, καὶ μετέλαβε πρῶτος τῶν Ἀχράντων Μυστηρίων· μετὰ τὸν Ἅγιον Εἰρηνουπόλεως, μεταδοὺς αὐτὰ τοῖς συλλειτουργοῖς Ἱερεῦσι καὶ Διακόνοις·

Μετὰ τὸ «εἴη τὸ ὄνομα Κυρίου..» ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Εἰρηνουπόλεως ἔθεσεν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τοῦ νεοχειροτονηθέντος τὴν Μίτραν καὶ ἔδωκεν αὐτῷ τὴν Ἀρχιερατικὴν ράβδον, οὕτω δ' οὗτος ὁδηγηθεὶς εἰς τὸν Ἀρχιερατικὸν Θρόνον ἐποίησεν ἀπόλυσιν καὶ εὐλογήσας τὸ ἐκκλησίασμα διένειμε τὸ ἀν-

τίδωρον.

Ἐξερχόμενος τοῦ Ἱ. Ναοῦ ἐπευφημήθη ὑπὸ τοῦ Ἐκκλησιάσματος.

Κατὰ τὴν ἐπακολουθήσασαν δεξίωσιν ὡμίλησαν οἱ κ.κ. Χρῆστος Ἀγγελίδης καὶ Νικόλαος Ζεμπουλίδης ἀπὸ μέρους τῶν ἐνταῦθα καὶ ἁπανταχοῦ συμπατριωτῶν τοῦ Θεοφιλ. Μιλήτου, ὁ ἴδιος καὶ ὁ Πατριάρχης.

Ἠκολούθησε γεῦμα, εἰς ὃ μετὰ τῆς Α. Θ. Παναγιότητος παρεκάθησαν οἱ λειτουργήσαντες Ἅγιοι Ἀρχιερεῖς, ὁ νεοχειροτονηθείς, ὁ Πανοσιολ. Σχολάρχης τῆς Ἱ. Θεολ. Σχολῆς Χάλκης, ὁ Μ. Ρεφερενδάριος καὶ ὅμιλος τῆς Γκόγια, ἐξ Ἀμερικῆς.

ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΟΝ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Ὁ Θεοφ. Ἐπίσκοπος Μιλήτου κ. Αἰμιλιανός, κατὰ κόσμον Σεραφεὶμ Τσακόπουλος, ἐγεννήθη ἐν Συνασῷ τῷ 1915. Μετὰ τὴν πρώτην παίδευσιν ἐν τῇ Σχολῇ Ἀγ. Κωνσταντίνου καὶ Ἑλένης Πέραν καὶ τὴν μέσην ἐν τῷ Ζωγραφείῳ Γυμνασίῳ, εἰσήχθη εἰς τὴν Ἱ. Θεολ. Σχολὴν Χάλκης, ἧς ἀποφοιτήσας τῷ 1938, διωρίσθη Ἐπιμελητὴς καὶ Γραμματεὺς αὐτῆς καὶ τῷ 1939 ἐχειροτονήθη εἰς Διάκονον ἐν τῷ Ναΐδρίῳ τῆς Σχολῆς ὑπὸ τοῦ ἀειμνήστου Σχολάρχου Μητροπολίτου Φιλαδελφείας Αἰμιλιανοῦ.

Ἀπὸ τοῦ 1940 ὑπηρέτησεν ὡς Ἱεροκῆρυξ ἐν τῇ Ἐπαρχίᾳ Δέρκων, Διάκονος καὶ Ἱεροκῆρυξ τοῦ Ἱ. Ναοῦ Ἁγίας Τριάδος Πέραν, τῷ 1945 ὀργανωτὴς τοῦ Τουρκικοῦ Γραφείου τῶν Πατριαρχείων, ἀπὸ τὸ 1947 ὡς Διευθυντὴς τῆς Π. Βιβλιοθήκης, ἀπὸ τὸ 1951 Ἀρχειοφύλαξ τῶν Πατριαρχείων, χειροτονηθεὶς εἰς Πρεσβύτερον ἐν τῷ Π. Πατριαρχικῷ Ναῷ.

Τὸν Δεκέμβριον τοῦ 1952 ἀπεστάλη ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας εἰς Βαγδάτην, ἔνθα διωργάνωσε τὴν ἐκεῖ Ὀρθόδοξον Κοινότητα, ἓν ἔτος δ' ἀργότερον εἰς Ρώμην εἰδικευθεὶς εἰς τὴν Βιβλιοθηκονομίαν καὶ τὰ Βυζαντινὰ χειρόγραφα ἐν τῇ εἰδικῇ Σχολῇ τοῦ Βατικανοῦ, ἐπὶ ἑξάμηνον καὶ συγχρόνως διοργανώσας τὴν πρώτην Ὀρθόδοξον Ἑλλην. Κοινότητα εἰς τιμὴν τοῦ Ἀποστόλου Ἀνδρέου, ἐν Ρώμῃ.

Ἐπανελθὼν εἰς τὸ ἐνταῦθα καθῆκόν του ἤσκησε καὶ τὴν Ἐποπτείαν τῆς Ἐκκλησιαστικῆς περιοχῆς Ὑψωμαθείων - Τὸπ καποῦ.

Συνοδικῇ ἀποφάσει, ἐξέδωκε τρεῖς τόμους περιγραφικοὺς τῶν πολυτίμων χειρογράφων τῆς Βιβλιοθήκης τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου καὶ «Κατάλογον τῶν Ἐπισκόπων ἀπὸ τοῦ 1800 μέχρι σήμερον ἐπὶ τῇ βάσει τῶν Ὑπομνημάτων τοῦ Ἀρχειοφυλακίου», ἐργασίας ἃς συνεχίζει διὰ τῆς «Ὀρθοδοξίας».

Χειροτονία Ἐπισκόπου Τράλλεων κ. Φωτίου.

Ἐτελέσθη ἐν πάσῃ μεγαλοπρεπείᾳ ἐν τῷ Ἱ. Ναῷ Ἁγίας Τριάδος Χαλκηδόνος, τῇ 28η λ. μ. Ἰουνίου.

Προέστη ταύτης ὁ Σεβ. Γέρων Μητροπολίτης Χαλκηδόνος κ. Θωμᾶς, συλλειτουργοῦντας ἔχων τοὺς Σεβ. Μητροπολίτας Νεοκαισαρείας κ. Χρυσόστομον, Ροδοπόλεως κ. Ἱερώνυμον, τοὺς Πανοσιολ. Ἀρχιμ. κ.κ. Γαλακτίωνα Ζορμπᾶν καὶ Κωνσταντῖνον Χαρισιάδην, Γραμματέα τῆς Ἱ. Θεολ. Σχολῆς Χάλκης καὶ τοὺς Ἱερολ. Διακόνους κ.κ. Χρυσόστομον Κωνσταντινίδην, Καθηγητὴν αὐτῆς καὶ Παντελεήμονα Σκλάβον, Ἱεροσπουδαστήν.

Ἔψαλε Χορῳδία ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ Ἄρχοντος Πρωτοψάλτου τῆς Ἐπαρχίας κ. Θρασυβούλου Γκιτζῆ.

Παρέστησαν συμπροσευχόμενοι ὁ Πανοσιολ. Ἀρχιγραμματεὺς τῆς Ἁγίας καὶ Ἱερᾶς Συνόδου Ἀρχιμ. κ. Συμεών, ἀπὸ μέρους τῆς Α. Θ. Παναγιότητος, ὁ Θεοφιλ. Ἐπίσκοπος Δαφνουσίας κ. Γρηγόριος καὶ ἅπαν τὸ Πρεσβυτέριον τῆς Ἱ. Μητροπόλεως Χαλκηδόνος, Ἀντιπρόσωποι τῆς Καθολικῆς καὶ τῆς Ἀρμενικῆς Ἐκκλησίας, οἱ Ἐντιμ. κ.κ. Ἰάσων Δρακούλης Γ. Πρόξενος τῆς Ἑλλάδος ἐνταῦθα, Ἀλέξανδρος Χατζόπουλος καὶ Χρῆστος Ἰωαννίδης, Βουλευταὶ Σταμπούλ, Ἀχιλλεὺς Μόσχος, Μ. Χαρτοφύλαξ, καὶ Ἐμμ. Φωτιάδης, Μ. Πρωτονοτάριος, Β. Ἀναγνωστόπουλος, Καθηγητὴς Χάλκης, ἡ Κεντρικὴ Ἐφορεία Χαλκηδόνος, οἱ Ἐφοροεπίτροποι, τῶν Κοινοτήτων αὐτῆς, Ἐπιστήμονες, Ἰατροί, ἄνθρωποι τῶν γραμμάτων καὶ τοῦ ἐμπορίου καὶ πλῆθος πολύ.

Μετὰ τὴν χειροτονίαν, γενομένην κατὰ τὴν προδιαγραφεῖσαν τάξιν, καὶ δὴ μετὰ τὸ «εἴη τὸ ὄνομα Κυρίου εὐλογημένον», ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Χαλκηδόνος ἔθεσεν ἐπὶ κεφαλῆς τοῦ νεοχειροτονηθέντος τὴν Μίτραν καὶ ἐνεχείρησεν αὐτῷ τὴν Ἀρχιερατικὴν ράβδον. Οὕτως ἐν πλήρει στολῇ, ὁ νέος Ἐπίσκοπος ἀνέβη εἰς τὸν Θρόνον.

Ἐκεῖ ὡμίλησαν ὁ Πρόεδρος τῆς Κεντρικῆς Ἐφορείας Χαλκηδόνος κ. Χαράλαμπος Παπαδόπουλος, καὶ ἀπὸ τῆς Ὡραίας Πύλης ὁ Ἅγιος Χαλκηδόνος, ἀπηύθυνε λόγον εὐχαριστήσας τὴν Αὐτοῦ Θειοτάτην Παναγιότητα, τὸν Πατριάρχην, Ὅστις εὐμενῶς ἀπεδέχθη τὴν ἐπιθυμίαν τῶν εὐσεβῶν Χαλκηδονίων.

Ἀπήντησε δ' εὐχαριστῶν ὁ Ἅγιος Τράλλεων καὶ μετὰ τὴν ἀπόλυσιν διένειμε τὸ ἀντίδωρον, τοῦ Ἐκκλησιάσματος ἐπαναλαβόντος ἐνθουσιωδῶς τὸ «Ἄξιος».

Εἰς τὸ ἐπακολουθῆσαν γεῦμα ἐν τῷ Μορφωτικῷ Συλλόγῳ Μόδα, παρεκάθησαν οἱ Σεβ. Μητροπολῖται Χαλκηδόνος, Νεοκαισαρείας, Ροδοπόλεως, ὁ Ἐπίσκοπος Δαφνουσίας, ὁ Ἔξαρχος τοῦ Παναγίου Τάφου Πανοσ. Ἀρχιμ. κ. Ἰωάννης, ἡ Κεντρικὴ Ἐφορεία Χαλκηδόνος, αἱ Ἐφοροεπιτροπαὶ τῶν 4 Ἱ. Ναῶν αὐτῆς, οἱ Πρόεδροι τῶν Κοινοτήτων Σκουτάρεως, Κουσκουντζουκίου, Τσεγκέλκιοΐ, Κανδυλλί, Βένκοζ, Πασάμπαχτσε, Καθηγηταὶ καὶ πλεῖ-

στοι συγγενεῖς καὶ φίλοι τοῦ νεοχειροτονηθέντος.

ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΟΝ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Ὁ Θεοφιλ. Ἐπίσκοπος Τράλλεων κ. Φώτιος, κατὰ κόσμον Δημήτριος Σαββαΐδης, ἐγεννήθη ἐν Καδήκιοϊ τὴν 21ην Ἀπριλίου τοῦ 1924. Ἐφοίτησεν εἰς τὴν Ἀστικὴν Σχολὴν αὐτοῦ καὶ ἀκολούθως εἰς τὴν Μ. Σχολήν, ἐξ ἧς ἀποφοιτήσας τῷ 1942 εἰσήχθη τὸ αὐτὸ ἔτος εἰς τὴν Ἱ. Θεολ. Σχολὴν Χάλκης, χειροτονηθεὶς ἐν αὐτῇ τῷ 1945 Διάκονος ὑπὸ τῆς Α. Θ. Παναγιότητος τοῦ νῦν σχολάζοντος Πατριάρχου κ. Μαξίμου, τότε Μητροπολίτου Χαλκηδόνος.

Ἅμα τῇ ἀποφοιτήσει του ἐκ τῆς Σχολῆς διωρίσθη Διάκονος τῆς Κοινότητος καὶ ἀκολούθως Ἀρχιδιάκονος τῆς Μητροπόλεως Χαλκηδόνος, συνεχίσας εὐδοκίμως τὴν διακονίαν ταύτην ἐπὶ μίαν 14ετίαν, ἐν ἀπολύτῳ ἀφοσιώσει εἰς τὸν σεβαστὸν Γέροντα αὐτοῦ, ἱερουργῶν, κηρύττων, γραμματεύων, διδάσκων εἰς τὸ Σχολεῖα καὶ γενικῶς συντελῶν εἰς τὴν καλὴν λειτουργίαν τῆς Ἱ. Μητροπόλεως καὶ τῶν Κοινοτήτων αὐτῆς.

Καθαγιασμὸς Ἁγίου Μύρου.

Ἐπὶ σχετικῇ ἐκθέσει τοῦ Μ. Ἐκκλησιάρχου, ἀναλύοντος τὴν ἀνάγκην παρασκευῆς νέας ποσότητος Ἁγίου Μύρου, λόγῳ τῆς ἐξαντλουμένης ὁσονούπω τῆς κατὰ τὴν Μ. Ἑβδομάδα τοῦ ἔτους 1951 καθαγιασθείσης ποσότητος, ἐνεκρίθη συνοδικῶς ὅπως ἡ ἐπὶ τοῦ Μυροφυλακίου Ἐπιτροπὴ ἐν συνεργασίᾳ μετὰ τῶν Σεβ. Μητροπολιτῶν Ἰκονίου κ. Ἰακώβου καὶ Πρωτοσυγκελλεύοντος Σελευκείας κ. Αἰμιλιανοῦ ἐπιληφθῇ τοῦ ὅλου ἔργου τῆς κατὰ τὸ προσεχὲς 1960 ἔτος προπαρασκευῆς νέας ποσότητος Ἁγίου Μύρου.

Ἱερὰ Ἀρχιεπισκοπὴ Ἀμερικῆς.

Ὁ Σεβ. Ἀρχιεπίσκοπος Ἀμερικῆς Βορείου καὶ Νοτίου κ. Ἰάκωβος, διὰ τηλεγραφήματος αὐτοῦ ὑπέβαλε τῇ Ἐκκλησίᾳ ὅτι, ἐπὶ τῇ λήξει τῶν μαθημάτων, ἐν τῇ Ἀκαδημίᾳ τοῦ Ἁγίου Βασιλείου, τελέσας τὴν Θείαν Λειτουργίαν, ἀνέγνω τρισάγιον ἐπὶ τοῦ τάφου τοῦ προκατόχου αὐτοῦ ἀειμν. Ἀρχιεπισκόπου Μιχαήλ, ἀκολούθως δ' ἔψαλεν ἁγιασμὸν ἐπὶ τοῖς ἐγκαινίοις τῆς νέας οἰκοδομῆς κοιτώνων ἀρρένων καὶ τῇ ἐκσκαφῇ θεμελίων ὑπὸ ἀνέγερσιν κτιρίου δαπάναις τῶν ἐν Ἀμερικῇ μεγάλων Ὀργανώσεων ΑΧΕΠΑ καὶ Παναρκαδικῆς Ὁμοσπονδίας.

Διὰ σεπτῶν Πατριαρχικῶν γραμμάτων ἐξεφράσθησαν τῇ τε Α. Σεβασμιότητι καὶ ταῖς ὡς ἄνω Ὀργανώσεσι, τὰ συγχαρητήρια τῆς Ἐκκλησίας.

Ὁ Σεβ. Ἀρχιεπίσκοπος Θυατείρων εἰς Ἀμερικήν.

Τυχὼν τῆς νενομισμένης ἀδείας τῆς Ἐκκλησίας, ὁ Σεβ. Ἀρχιεπίσκοπος Θυατείρων κ. Ἀθηναγόρας μετέβη, κατόπιν προσκλήσεως τῆς Ἐφορίας τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς Βοστώνης, τῇ 20ῇ Μαΐου ἐ. ἔ., εἰς Ἀμερικὴν καὶ παρέστη ὡς κύριος ὁμιλητὴς ἐν τῇ τελετῇ τῆς ἀπονομῆς τῶν πτυχίων εἰς τοὺς ἐφετεινοὺς ἀποφοίτους αὐτῆς.

Ἡ Α. Σεβασμιότης, κατὰ τὸ διάστημα τῆς ἐν Ἀμερικῇ παραμονῆς αὐτῆς, ἐπεσκέφθη, ἀδείᾳ τοῦ κυριάρχου Σεβ. Ἀρχιεπισκόπου Ἀμερικῆς κ. Ἰακώβου, διαφόρους Κοινότητας καὶ Ἱ. Ναούς, ἱερουργήσας καὶ κηρύξας τὸν θεῖον λόγον.

Ἱ. Μητρόπολις Μαρωνείας.

Ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Μαρωνείας καὶ Θάσου κ. Τιμόθεος, δι' ἐκθέσεως αὐτοῦ ὑπέβαλεν, ὅτι τῇ Κυριακῇ 12ῃ Μαΐου, κατόπιν ἐπιμνημοσύνου Θείας Λειτουργίας, ἐγένετο ἡ κατάθεσις τῶν ὀστῶν τῶν ἀειμνήστων προκατόχων αὐτοῦ εἰς ἐπὶ τούτῳ ἀνεγερθὲν ὀστεοφυλάκιον ἐν τῷ Νεκροταφείῳ Κομοτινῆς.

Διὰ Σεπτοῦ Πατριαρχικοῦ Γράμματος ἐξεφράσθησαν τῇ Α. Σεβασμιότητι τὰ συγχαρητήρια τῆς Ἐκκλησίας διὰ τὴν φιλάδελφον αὐτῆς μέριμναν ὑπὲρ τῶν προκατόχων αὐτοῦ.

Ἱερὰ Μητρόπολις Ρόδου.

Ἐπὶ τῇ βάσει σχετικοῦ γράμματος τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Ρόδου κ. Σπυρίδωνος, ἐνεκρίθη ἡ εἰς Διάκονον καὶ Πρεσβύτερον χειροτονία τοῦ ἐκ τῶν Ἐπαρχιωτῶν Ἀναστασίου Μαλυνᾶ, προοριζομένου διὰ τὴν χηρεύσασαν θέσιν τῆς Κοινότητος Ἀρχαγγέλου τῆς Ἐπαρχίας αὐτοῦ.

Ἐπὶ σχετικῇ αἰτήσει τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Ρόδου κ. Σπυρίδωνος, ἐνεκρίθη ἡ εἰς Διάκονον καὶ Πρεσβύτερον χειροτονία τοῦ ἐκ τῶν ἐπαρχιωτῶν αὐτοῦ κ. Κωνσταντίνου Ἀβδελῆ εἰς πλήρωσιν τῆς χηρευούσης ἐφημεριακῆς θέσεως τῆς ἐν τῇ νήσῳ Νισύρῳ τῆς Ἐπαρχίας αὐτοῦ Κοινότητος Παλλῶν.

Μητροπολίτης Καρπάθου καὶ Κάσου.

Ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Καρπάθου καὶ Κάσου κ. Ἀπόστολος διὰ γράμματος αὐτοῦ ἐξῃτήσατο καὶ ἔλαβε κανονικὴν ἄδειαν μεταβάσεως εἰς Ἀθήνας διὰ λόγους ἐπαρχιακοὺς καὶ ἐλεύσεως αὐτοῦ ἐνταῦθα.

Ἡ Α. Σεβασμιότης ἀφίκετο ἐνταῦθα μέσῳ Ἀθηνῶν, τῇ Κυριακῇ 11ῃ Ἰουλίου ἐ. ἔ., φιλοξενηθεῖσα ἐν τοῖς Πατριαρχείοις, ἀνεχώρησε δὲ ἀεροπορικῶς ἐπιστρέφουσα εἰς τὴν Ἐπαρχίαν αὐτῆς τῇ 25ῃ τοῦ αὐτοῦ μηνός.

Μητροπολίτης Ἴμβρου καὶ Τενέδου.

Ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Ἴμβρου καὶ Τενέδου κ. Μελίτων, προκειμένου ἵνα μεταβῇ εἰς τὴν Ἐπαρχίαν αὐτοῦ, ἐξῃτήσατο τὰς εὐχὰς τῆς Α. Θ. Παναγιότητος.

Τὴν Α. Σεβασμιότητα, ἀναχωρήσασαν διὰ τὴν Ἐπαρχίαν αὐτῆς, προέπεμψεν ἀπὸ μέρους τῆς Α. Θ. Παναγιότητος, ὁ Μ. Ἀρχιδιάκονος κ. Ἀγάπιος.

Κανονικαὶ ἄδειαι.

Ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Αἴνου κ. Γερμανὸς ἐξῃτήσατο τὴν ἄδειαν τῆς Ἐκκλησίας πρὸς μετάβασιν αὐτοῦ εἰς Ἀθήνας δι' ἐπίσκεψιν τῶν ἐκεῖ συγγενῶν αὐτοῦ καὶ περίθαλψιν τῆς ὑγείας αὐτοῦ.

Τῇ Α. Σεβασμιότητι παρεσχέθη ἡ ζητηθεῖσα ἄδεια.

Ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Κῴου κ. Ἐμμανουήλ, διὰ γράμματος αὐτοῦ ᾐτήσατο καὶ ἔλαβε τὴν νενομισμένην κανονικὴν ἄδειαν πρὸς μετάβασιν δι' ἐπαρχιακὰς αὐτοῦ ὑποθέσεις εἰς Ἀθήνας.

Ἐπὶ σχετικῇ αἰτήσει τοῦ Θεοφ. Ἐπισκόπου Παμφίλου κ. Γερασίμου, Ἡγουμένου τῆς Ἱ. Πατριαρχικῆς καὶ Σταυροπηγιακῆς Μονῆς τῆς Ζωοδόχου Πηγῆς Βαλουκλῆ, παρεσχέθη αὐτῷ δίμηνος κανονικὴ ἄδεια ἀπουσίας ἐκ τῶν καθηκόντων αὐτοῦ πρὸς μετάβασιν εἰς Ἑλλάδα.

Αἱ ἐν Αὐστρίᾳ καὶ Γερμανίᾳ Ὀρθόδοξοι Ἑλληνικαὶ Κοινότητες.

Ὁ Θεοφ. Ἐπίσκοπος Θερμῶν κ. Χρυσόστομος δι' ἐμπεριστατωμένης αὐτοῦ ἐκθέσεως ὑπέβαλε τῇ Ἐκκλησίᾳ περὶ τῶν ἐν Αὐστρίᾳ καὶ Γερμανίᾳ Ὀρθοδόξων Ἑλληνικῶν Κοινοτήτων τῆς Ἱ. Ἀρχιεπισκοπῆς Θυατείρων, ὧν τὴν Ἀρχιερατικὴν ἐπιστασίαν ἔχει ἡ Α. Θεοφιλία.

Ἡ ὡς ἄνω ἔκθεσις παρεπέμφθη τῇ ἐπὶ τῶν Πανορθοδόξων Ζητημάτων Συνοδικῇ Ἐπιτροπῇ πρὸς μελέτην.

Ἅγιον Ὄρος

Χειροτονίαι

Αἰτήσει τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Ἰβήρων, διαβιβασθείσῃ κατὰ τὴν τάξιν διὰ τῆς Ἱερᾶς Κοινότητος, ἐνεκρίθη ἡ εἰς Διάκονον χειροτονία τοῦ ἐκ τῶν ἀδελφῶν αὐτῆς Ὁσιοτ. Μοναχοῦ κ. Καλλινίκου προοριζομένου διὰ τὰς ἀνάγκας τοῦ Καθολικοῦ αὐτῆς Ναοῦ.

Ἄδειαι μεταβάσεως εἰς Ἅγιον Ὄρος·

Κατόπιν ὑποβολῆς σχετ. αἰτήσεως, παρεσχέθη συνοδικῶς ἡ ἄδεια πρὸς ἐπίσκεψιν τοῦ Ἁγίου Ὄρους :

— Τῷ Αἰδεσ. κ. Καρόλῳ Πάϊπερ, Πρωθιερεῖ τῆς ἐνταῦθα Ἀγγλικανικῆς Παροικίας.

— Τῷ Αἰδεσ. κ. Ρ. Ντουκός, Γάλλῳ Ρωμαιοκαθολικῷ Ἱερεῖ.

— Τῷ Αἰδεσ. κ. Κλάους Γκνότ, Πάστορι τῆς Γερμανικῆς Εὐαγγελικῆς Ἐκκλησίας.

— Τῷ Αἰδεσ. κ. Μπέρρυ Κούκ, Πάστορι τῆς ἐν Καναδᾷ Ἡνωμένης Προτεσταντικῆς Ἐκκλησίας.

— Τῷ Ἱερολ. Διακόνῳ κ. Τζῶν Γκίλλ, ὑποτρόφῳ τῆς ἐν Ἀμερικῇ Ἐπισκοπελιανῆς Ἐκκλησίας ἐν τῇ ἐν Χάλκῃ Ἱ. Θεολογικῇ Σχολῇ.

— Τῷ Δρι Μάρβιν Χάλβερσον Γραμματεῖ παρὰ τῷ Ἐθνικῷ Συμβουλίῳ τῶν Ἐκκλησιῶν τοῦ Χριστοῦ ἐν Ἀμερικῇ.

— Τοῖς Ἐλλογ. κ.κ. Κλάους Σούσκενς καὶ Ρόλφ Ὄττεν, Γερμανοῖς Καθηγηταῖς τῆς Κλασσικῆς Φιλολογίας — Τῷ κ. Φιλίππῳ Κάζινς, Ὑποτρόφῳ τῆς Ἀγγλικανικῆς Ἐκκλησίας ἐν τῇ ἐν Χάλκῃ Ἱ. Θεολογικῇ Σχολῇ.

— Τοῖς κ.κ. Γκοῦντερ Ρωμέϊκ, Βέρνερ Στρίμπιλλε, Ὄθωνι Λύϊτζ καὶ Σήγκφριντ Χέλμερ, Γερμανοῖς Φοιτηταῖς.

Ἑλληνο - Τουρκικὴ Ἕνωσις Ἀθηνῶν.

Τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τῆς ἐν Ἀθήναις Ἑλληνο - Τουρκικῆς Ἑνώσεως διὰ γράμματος αὐτοῦ ἀνεκοινώσατο τὴν ἀνασύστασιν τοῦ Σωματείου τούτου καὶ ἐξῃτήσατο τὰς ἐπὶ τούτῳ εὐχὰς τῆς Ἐκκλησίας ἐπ' ἀγαθῷ τῶν δύο φίλων Ἐθνῶν.

Διὰ σεπτοῦ Πατριαρχικοῦ Γράμματος ἐξεφράσθησαν τῷ ὡς ἄνω Διοικητικῷ Συμβουλίῳ τὰ συγχαρητήρια καὶ αἱ εὐχαὶ τῆς Ἐκκλησίας.

ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΝ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΝ ΕΚΚΛΗΣΙΩΝ

ΤΑ ΕΦΕΤΕΙΝΑ ΣΥΝΕΔΡΙΑ.

Κατα τὸ παρον θερος συνερχονται τα διάφορα Συνέδρια μελετῶν ὡς καὶ αἱ Διοικητικαὶ Ἐπιτροπαὶ Ἐκκλησιαστικὴ καὶ Κεντρικὴ τοῦ Παγκοσμίου Συμβουλίου τῶν Ἐκκλησιῶν ὡς ἑξῆς :

1) Ἀπὸ 25 Ἰουλίου — 2 Αὐγούστου, συνέρχεται ἐν Θεσσαλονίκη ὑπὸ τὴν αἰγίδα τοῦ Τμήματος «Ἐκκλησία καὶ Κοινωνία» διεθνὲς Συνέδριον περὶ τῆς ταχείας κοινωνικῆς ἐξελίξεως τῇ συμμετοχῇ 60 Κληρικῶν κα ὶ100 ἐξεχόντων οἰκονομολόγων, κοινωνιολόγων, πολιτικῶν ἀρχηγῶν καὶ ἐργατικῶν ἀντιπροσώπων.

Τὸ Συνέδριον τοῦτο, τὸ πρῶτον τοῦ εἴδους αὐτοῦ θά ἀσχοληθῇ μὲ τὰ κυριώτερα σημεῖα τοῦ θέματος τὸ ὁποῖον ἐτέθη τὸ πρῶτον ὑπὸ τῆς ἐν Δαβὸς Κεντρικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ 1955 ὑπὸ τὸν τίτλον: «ἡ κοινὴ χριστιανικὴ εὐθύνη πρὸς τὰς περιοχὰς τῆς ταχείας κοινωνικῆς ἐξελίξεως».

Ἐν τῷ προγράμματι περιλαμβάνονται ἓξ ὁμιλίαι εἰδικῶν καὶ σειρὰ συζητήσεων. Τὴν πρώτην εἰσηγητικὴν εἰς τὸ θέμα ὁμιλίαν θὰ κάμῃ ὁ Δρ. Ε. Δέβρυς Διευθυντὴς τοῦ Ινστιτούτου Κοινωνικῶν Μελετῶν Χάγης ὑπὸ τὸν τίτλον : «ὁ ἄνθρωπος ὑπὸ τὴν ἐπίδρασιν τῆς ταχείας κοινωνικῆς ἐξελίξεως».

Τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον θὰ ἐκπροσωπήσῃ ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Θεσσαλονίκης κ. Παντελεήμων. Ἐκ τῶν Ὀρθοδόξων θέλουσι συμμετάσχῃ ὁ Καθηγητὴς Π. Μπρατσιώτης Κοσμήτωρ τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, καὶ μέλη τῆς Επιτροπῆς Ἐκκλησία καὶ Κοινωνία, Γεώργιος Τσουτσουλόπουλος, Πρύτανις τοῦ Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης καὶ ὁ Στέφανος Στεφανόπουλος πρ. Ὑπουργός ὅστις θὰ ὁμιλήσῃ ἐπὶ τοῦ θέματος τῆς χριστιανικῆς εὐθύνης ἐν τῇ ταχείᾳ κοινωνικῇ ἐξελίξει.

2) 4—9 Αὐγούστου : Συνέδριον τῶν Τμημάτων τοῦ Παγκοσμίου Συμβουλίου εις Σπήταλ τῆς Αὐστρίας. Αἱ διάφοροι Επιτροπαὶ καὶ τὰ τμή-

μαι ασυνερχόμενα ἐγκαίρως προετοιμάζουσι τὰς ἐκθέσεις αὐτῶν διὰ τὴν Κεντρικὴν Ἐπιτροπήν.

3) 17—18 Αὐγούστου : Τὸ Συνέδριον τῆς Κεντρικῆς Ἐπιτροπῆς ἐν Κηφισιᾳ Ἀθηνῶν. Εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν ταύτην σὺν τοῖς προέδροις μετέχουσι καὶ 12 μέλη ἐξ ὧν δύο Ὀρθόδοξοι.

4) 19—27 Αὐγούστου : Τὸ Συνέδριον τῆς Κεντρικῆς Ἐπιτροπῆς ἐν Ρόδῳ.

Προσκλήσει τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου καὶ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἤδη ἀπὸ τοῦ ἔτους 1955 ἡ Κεντρικὴ Ἐπιτροπὴ συνέρχεται ἐφέτος τὸ πρῶτον ἐν Ὀρθοδόξῳ περιοχῇ καὶ δὴ ἐν τῇ νήσῳ Ρόδῳ.

Ἀπὸ πολλοῦ ἤδη διοργανωτικὴ ὑπὸ τὴν προεδρείαν τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Ρόδου κ. Σπυρίδωνος Ἐπιτροπὴ προετοιμάζει τὰ τῆς ὑποδοχῆς, φιλοξενίας καὶ κινήσεως τῶν μελῶν τοῦ Συνεδρίου. Τὰ μέλη τῆς Κεντρικῆς Ἐπιτροπῆς ἀνέρχονται εἰς 90, εἰς ἃ δέον νὰ προστεθῶσι τὰ μέλη τοῦ Προεδρείου καὶ Γραμματείας, ὡς ἐπίσης οἱ παρατηρηταί, ἐπισκέπται ἐντεταλμένοι ἀντιπρόσωποι, γραμματεῖς καὶ δημοσιογράφοι ἤτοι ἐν ὅλῳ περὶ τὰ 250 πρόσωπα. Αἱ συνεδριάσεις θὰ γίνωνται εἰς τὸ μεσαιωνικὸν Φρούριον Καστέλλο, ὅπερ διαθέτει πολλὰς αἰθούσας διὰ τὰς ἐργασίας τῆς ὁλομελείας καὶ τῶν Ἐπιτροπῶν.

Ἡ Ἐπιτροπή, ἡ ὁποία θὰ ἐξετάσῃ τὰς ἐκθέσεις καὶ τὸ ἔργον τῶν διαφόρων Τμημάτων τοῦ Συμβουλίου, θὰ ἐργασθῇ ἐπὶ τῇ βάσει ἡμερησίας διατάξεως, ἥτις διαλαμβάνει ἔκθεσιν τῆς Ἐκτελεστικῆς Ἐπιτροπῆς καὶ τοῦ Γεν. Γραμματέως καὶ συζητήσεις ὡς πρὸς τὰ θέματα καὶ τὴν ὀργάνωσιν τῆς Γ΄. Γενικῆς Συνελεύσεως τοῦ Συμβουλίου. Θὰ ἐξετασθῶσι δύο κύρια θέματα :

α) ἡ σημασία τῶν παραδόσεων Ἀνατολικῆς καὶ Δυτικῆς ἐν τῷ Χριστιανισμῷ καὶ —

β) ἡ θρησκευτικὴ ἐλευθερία.

Ἐπὶ τοῦ πρώτου κύριοι ὁμιληταὶ θὰ εἶναι ὁ Καθηγητὴς Διάκονος Χρυσόστομος Κωνσταντινίδης καὶ ὁ Δρ. Σλίγκ.

Τὸ Συνέδριον θὰ ἀσχοληθῇ ἐπίσης εἰς τὴν ἐξέτασιν τῶν εἰσηγήσεων τοῦ ἐν Θεσσαλονίκῃ Συνεδρίου τοῦ Τμήματος «Ἐκκλησία καὶ Κοινωνία» ἐπὶ τοῦ θέματος τῆς ταχείας κοινωνικῆς ἐξελίξεως καθὼς καὶ τὸ ζήτημα τῆς μελετωμένης ἑνώσεως τοῦ Π. Σ. Ε. μετὰ τοῦ Δ. Σ. Ι.

Τὸ ἐφετεινὸν Συνέδριον τῆς Κεντρικῆς Ἐπιτροπῆς ἀναμένεται μετὰ πολλοῦ ἐνδιαφέροντος οὐ μόνον ὑπὸ τῶν ξένων ἀντιπροσώπων καὶ μελῶν, ἀλλὰ καὶ ὑπὸ τῶν Ὀρθοδόξων, οἱ ὁποῖοι θὰ ἔχωσι τὴν εὐκαιρίαν νὰ ἴδωσιν ἐκ τοῦ ἐγγὺς τὸν τρόπον λειτουργίας Συνεδρίου τοῦ Π. Συμβουλίου, ἐπὶ θεμάτων τὰ ὁποῖα ἐμφανίζουσι ἰδιαίτερον διὰ τὰς Ὀρθοδόξους περιοχὰς ἐνδιαφέρον οἷα τὸ τοῦ προσηλυτισμοῦ καὶ τῆς θρησκευτικῆς ἐλευθερίας καὶ τὰ κοινωνικὰ καὶ ἠθικὰ προβλήματα.

Ἡ Ὀρθόδοξος συμμετοχὴ καὶ παράστασις εἰς τὸ Συνέδριον προβλέπεται πολυπληθής, θὰ ἀντιπροσωπευθῶσι δὲ διὰ κληρικῶν τὰ ἀρχαῖα Πατριαρχεῖα τῆς Ἀνατολῆς καὶ αἱ πλείονες τῶν Ὀρθοδόξων Ἐκκλησιῶν.

Ἀπὸ μέρους τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου ἐκτὸς τῶν τακτικῶν αὐτοῦ μελῶν προσετέθησαν ἤδη καὶ ἕτερα μέλη, τῆς ἀντιπροσωπείας καταρτισθείσης ὡς ἀκολούθως : Ἐκ μὲν τοῦ Ἐξωτερικοῦ :

Οἱ Σεβ. Μητροπολῖται Φιλίππων, Νεαπόλεως καὶ Θάσου κ. Χρυσόσοτμος, Πρόεδρος, Θεσσαλονίκης κ. Παντελεήμων, Χίου κ. Παντελεήμων, Μυτιλήνης κ. Ἰάκωβος, Ρόδου κ. Σπυρίδων, Κώου κ. Ἐμμανουήλ, Καρπάθου καὶ Κάσου κ. Ἀπόστολος, Λέρου καὶ Καλύμνου κ. Ἰσίδωρος, ὁ Θεοφ. Επίσκοπος Ἐλαίας κ. Ἀθηναγόρας καὶ ὁ Καθηγητὴς Ἐμμανουὴλ Πετράκης, ἐκ Κρήτης. Ἐντεῦθεν δὲ ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Φιλαδελφείας κ. Ἰάκωβος, ὁ Πανοσ. Ἀρχιμ. κ. Μάξιμος Ρεπανέλλης, Σχολάρχης τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς καὶ οἱ Θεολόγοι Καθηγηταὶ τῆς ἐν Χάλκῃ Θεολογικῆς Σχολῆς Μ. Οἰκονόμος κ. Γεώργιος Ἀναστασιάδης, Διάκ. κ. Χρυσόστομος Κωνσταντινίδης, καὶ οἱ κ.κ. Ἐμμ. Φωτιάδης, Κωνστ. Καλλίνικος, Βασίλ. Αναγνωστόπουλος καὶ Βασίλειος Σταυρίδης.

ΘΕΡΙΝΑ ΚΕΝΤΡΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΝΕΩΝ

Πλείονες τῶν χιλίων νέων καὶ νεανίδων προερχομένων ἐκ πεντήκοντα χωρῶν θὰ διαθέσουν τὰς θερινὰς διακοπὰς διὰ νὰ λάβουν μέρος εἰς Κέντρα ἐργασίας, τὰ ὁποῖα διοργανώνει τὸ τμῆμα Νεολαίας τοῦ Παγκοσμίου Συμβουλίου τῶν Ἐκκλησιῶν.

Εφέτος καὶ δὴ κατὰ τοὺς μῆνας Ἰούλιον, Αὔγουστον καὶ Σεπτέμβριον πρόκειται νὰ λειτουργήσουν 45 τοιαῦτα Κέντρα ἐν Εὐρώπῃ, Μ. Ἀνατολῇ, Ἀφρικῇ, Ἀσίᾳ, Ν. Ἀμερικῇ καὶ Ηνωμέναις Πολιτείαις. Εἰς

ἕκαστον κέντρον θὰ μετέχουν 15—25 νέοι διαφόρων φυλῶν καὶ Ὁμολογιῶν μεταξὺ 19—30 ἐτῶν.

Οἱ νέοι οὗτοι θὰ διέλθουν 2—4 ἑβδομάδας ἐργαζόμενοι πρὸς ἐκτέλεσιν διαφόρων κοινωφελῶν ἔργων, οἷα ἡ ἵδρυσις σχολικοῦ κτιρίου ἐν Κορέᾳ, ἡ κατασκευὴ κέντρου ἀναψυχῆς ἐν Οὐαλλίᾳ, ἡ ἀνέγερσις Παρεκκλησίου ἐν Φιλλανδίᾳ κτλ.

Διὰ πρώτην φορὰν θὰ λειτουργήσουν ἐφέτος τοιαῦτα Κέντρα εἰς Αἰθιοπίαν, Ροδαισίαν καὶ Παραγουάην.

ΣΥΝΟΜΙΛΙΑΙ ΜΕΤΑΞΥ ΟΡΘΟΔΟΞΩΝ ΚΑΙ ΛΟΥΘΗΡΑΝΩΝ ΕΝ ΦΙΛΛΑΝΔΙΑ.

Ἐν τῷ Ἐκκλησιαστικῷ Θεολογικῷ Ἰνστιτούτῳ Γεβενπέε τῆς Φιλλανδίας ἐγένοντο θεολογικαὶ συνομιλίαι μεταξὺ Ὀρθοδόξων καὶ Λουθηρανῶν ἀπὸ 23—28 παρελθόντος Μαΐου. Ἡ συνάντησις αὕτη ὠργανώθη ἀπὸ κοινοῦ ὑπὸ τοῦ Φιλλανδικοῦ Οἰκουμενικοῦ Συμβουλίου καὶ τοῦ Ἰνστιτούτου τοῦ Μπωσαί, ἐν συνεχείᾳ πρὸς μίαν σειρὰν ἐπαφῶν κατὰ τὰ παρελθόντα πέντε ἔτη.

Ὡς θέμα τοῦ Συνεδρίου ὑπῆρξε : «Καθολικότης καὶ ἑνότης τῆς Ἐκκλησίας». Ὁμιληταὶ ὑπῆρξαν ὁ Καθηγ. Νικολάϊνεν, Κοσμήτωρ τῆς ἐν Ἑλσίνκι Θεολογικῆς Σχολῆς, οἱ Δρ. Ν. Νησιώτης καὶ Βέλλας ἐκ τοῦ Ἰνστιτούτου τοῦ Μπωσαί, Καθηγ. Οὐσπένσκι, ἐκ Λένινγκραδ, καὶ ὁ κ. Λώρενς, ἐκδότης τοῦ περιοδικοῦ Φρόντιερ ἐκ Λονδίνου.

ΝΕΚΡΟΛΟΓΙΑ

Ο ΠΡΙΜΑΤΟΣ ΤΗΣ ΣΟΥΗΔΙΑΣ ΜΠΡΙΛΙΟΘ

Οἰκουμενικὴ μορφὴ ἐκλιποῦσα.

Καὶ μία ἀκόμη μορφή, ἐκ τῶν περισσοτέρων ἐν ὄψει τοῦ συγχρόνου Οἰκουμενισμοῦ, μετήλλαξε τὴν ἐδῶ ζωὴν μὲ τὴν αἰωνίαν. Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Οὐψάλης καὶ Πριμάτος τῆς Σουηδικῆς Λουθηρανικῆς Ἐκκλησίας Ὕγκβε Μπρίλιοθ ἐκοιμήθη ἐν Κυρίῳ τὴν 27ην Ἀπριλίου ἐ. ἔ., εἰς ἡλικίαν μόλις 67 ἐτῶν.

Ἐπιβλητικὴ μορφὴ τῆς Ἐκκλησίας του, σημαίνων παράγων ἐν τῇ ζωῇ καὶ ἐξελίξει της, μεμορφωμένος καλλιεργητὴς τῆς θεολογικῆς παιδείας, λεπτολόγος ὡς ἐπιστήμων, ἐπιβλητικὸς ὡς Ἐπίσκοπος, εὐρὺς εἰς τὰς σκέψει καὶ τὰς ἐνεργείας, πρὸς τούτοις δὲ καὶ εὐγενὴς ὡς ἄνθρωπος, ἀντιπροσωπεύων καὶ ἐν τούτῳ τὸν εὐγενῆ λαόν του, κατέλαβεν ἐνωρίτατα θέσιν εἰς τὴν συνείδησιν τῆς Ἐκκλησίας του καὶ ἐκλήθη ἐγκαιρότατα εἰς τὴν ὑπηρεσίαν αὐτῆς, ὅσον καὶ εἰς τὴν καλλιέργειαν καὶ ὑπηρεσίαν τῶν ἱερωτέρων ἰδεῶν τοῦ Χριστιανισμοῦ καὶ δὴ τῆς ἑνώσεως τῶν Ἐκκλησιῶν, τῆς ὁποίας ὑπῆρξε θερμουργὸς ἐργάτης.

Ἡ σταδιοδρομία τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Μπρίλιοθ ὑπῆρξε περιεκτικωτάτη. Ἐπιδοθεὶς εἰς τὴν ἀπὸ τῆς ἕδρας καθηγεσίαν, ἐδίδαξε τὸ κατ' ἀρχὰς Ἐκκλησιαστικὴν Ἱστορίαν ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ τῆς Οὐψάλης εἶτα ἐν Ἄμποε τῆς Φιλλανδίας καὶ τελικῶς ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ τῆς Λούνδ, ἐν Σουηδίᾳ, ἔνθεν καὶ ἐκλήθη εἰς τὸ Ἐπισκοπικὸν ἀξίωμα. Τὸ 1937 ἐξελέγη Ἐπίσκοπος τῆς πόλεως Βαίξγιο καὶ τὸ 1950 προεκρίθη ὡς Ἀρχιεπίσκοπος Οὐψάλης καὶ Πριμάτος τῆς Σουηδικῆς Ἐκκλησίας. Ἀπὸ τῆς θέσεως ταύτης κατηύθυνε τὰ τῆς Ἐκκλησίας αὐτοῦ μετὰ πολλῆς δεξιοτεχνίας, ἀποβαίνων ἐν πολλοῖς ὁ ἰσόρροπος παράγων μεταξὺ τῶν διαφόρων τάσεων ἐν τῷ ἰδιοτύπῳ πως Λουθηρανισμῷ τῆς Χώρας του, ὅστις Λουθηρανισμός, ὡς γνωστόν, διακρίνεται διὰ τὰς βαθείας ἐπὶ τῆς μεσαιωνικῆς παραδόσεως ρίζας του, ἀλλὰ καὶ διὰ τὸν ἐξαίρετον καὶ τολμηρὸν δυναμισμόν του. Τὸ παρελθὸν ἔτος, λόγῳ σοβαρᾶς παθήσεως, παρῃτήθη τῆς Ἀρχιεπισκοπικῆς θέσεως, διαμένων ἐν Οὐψάλῃ, ἔνθα καὶ ἐτελεύτησεν.

Γνώστης ὅσον ὀλίγοι τῶν προβλημάτων τῆς Ἐκκλησίας του καὶ τῶν ἐν αὐτῇ ρευμάτων καὶ τάσεων, ἔλαβε θέσιν εἰς πάντα σχεδὸν τὰ ζητήματα, τὰ ἀναφανέντα εἰς τοὺς κόλπους αὐτῆς. Τὸ τελευταῖον τεραστίας ἀπηχή-

σεως ζήτημα τῶν χειροτονιῶν γυναικῶν ἐν τῇ Σουηδικῇ Ἐκκλησίᾳ εὗρεν αὐτὸν εἰς τὰς δυσμὰς τῆς Ἐκκλησιαστικῆς του ἀκμῆς. Τοῦτο ὅμως δὲν ἠμπόδισεν αὐτὸν ἀπὸ τοῦ νὰ ζήσῃ πάσας τὰς φάσεις τοῦ ζητήματος, ἐκτὸς ἴσως τῆς τελευταίας. Αἱ ἀποφάσεις τῶν Κληρικολαϊκῶν Συνόδων τῆς Ἐκκλησίας του ἔφερον ἐν πολλοῖς τὴν σφραγίδα τῆς προσωπικότητός του.

Ἡ Σουηδικὴ Ἐκκλησία καὶ μετ' αὐτῆς ὁλόκληρος ὁ σύγχρονος Λουθηρανισμὸς θὰ ἐπένθησαν τὴν ἀπώλειαν τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Μπρίλιοθ, ὅστις τόσον εὐρέως συνεδύαζεν ἐν ἑαυτῷ τὴν βαρύτητα τῆς χθὲς μὲ τὸν δυναμισμὸν τῆς σήμερον καὶ τὰς ἐλπίδας τῆς αὔριον ἐν τῇ σφριγώσῃ Ἐκκλησίᾳ του.

*
* *

Ἀλλ' εὐρεῖα ὑπῆρξεν ἡ ἐκ τοῦ θανάτου του ἀπήχησις καὶ εἰς τοὺς Οἰκουμενιστικοὺς κύκλους, δεδομένου ὅτι ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Μπρίλιοθ ἀνεδείχθη εἷς ἐκ τῶν περισσότερον σημαινουσῶν μορφῶν τοῦ Οἰκουμενισμοῦ κατὰ τὰ τελευταῖα τεσσαράκοντα ἔτη.

Στενὸς συνεργάτης καὶ συγκαλλιεργητὴς τῶν Οἰκουμενιστικῶν ἰδεῶν τοῦ ἀειμνήστου Ἀρχιεπισκόπου Νάθαν Σάνδερμπλομ, ἀπέβη ἡ δεξιὰ χεὶρ κυριολεκτικῶς αὐτοῦ ἐν τῇ Οἰκουμενιστικῇ προσπαθείᾳ αὐτοῦ. Ὅτε περὶ τὸ 1920 τὸ Σεπτὸν Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον ἀπηύθυνε ταῖς ἁπανταχοῦ Ἐκκλησίαις τοῦ Χριστοῦ τὸ μνημειώδους σημασίας Ἔγγραφον αὐτοῦ περὶ Διεκκλησιαστικῆς συνεργασίας καὶ ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Σόντερμπλόμ μετέτρεπε τὸν ἱερὸν ἐκεῖνον μονόλογον εἰς εὐγενῆ Διεκκλησιασιτκὸν διάλογον, ἐξαίρων τὴν σημασίαν τῆς Πατριαρχικῆς πρωτοβουλίας, ὁ νεαρὸς τότε Μπρίλιοθ ἐκαλεῖτο παρ' αὐτῷ ἵνα ἀναλάβῃ τὸ ἔργον τῆς ὀργανώσεως τῶν κυριωτέρων Κινήσεων τοῦ Οἰκουμενισμοῦ περὶ «Πρακτικοῦ Χριστιανισμοῦ» καὶ περὶ «Πίστεως καὶ Τάξεως». Ἔκτοτε βλέπομεν αὐτὸν ὀργανοῦντα τὸ Συνέδριον τῆς Ἐπιτροπῆς «Ζωὴ καὶ Δρᾶσις» ἐν Στοκχόλμῃ τὸ 1925, μετέχοντα ἐνεργῶς εἰς τὸ Συνέδριον τῆς Ἐπιτροπῆς «Πίστις καὶ Τάξις» ἐν Λωζάννῃ τὸ 1927, συμβάλλοντα οὐσιαστικῶς εἰς πάντα τὰ ἐφεξῆς Συνέδρια καὶ δὴ τῆς τελευταίας ταύτης Ἐπιτροπῆς, ἀπὸ δὲ τοῦ ἔτους 1947 ἐκλεγόμενον καὶ Πρόεδρον τῆς Ἐπιτροπῆς ταύτης περὶ «Πίστεως καὶ Τάξεως», ἧς προΐσταται μέχρι τοῦ ἔτους 1957, κατὰ δὲ τὸ ἐν Λοὺνδ Συνέδριον τῆς αὐτῆς Ἐπιτροπῆς ἐν ἔτει 1952, ἐγνωρίσαμεν αὐτὸν ὡς δεξιὸν καὶ λεπτολόγον Πρόεδρον τοῦ Συνεδρίου ἐκείνου.

Εἶναι ἐκτὸς πάσης ἀμφιβολίας ὅτι ὑπῆρξε πολλαπλῆ καὶ πολύτιμος ἡ συμβολὴ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Μπρίλιοθ εἰς τὴν ὑπόθεσιν τῆς συνεργασίας τῶν Ἐκκλησιῶν.

*
* *

Τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον ἐγνώρισεν αὐτὸν ἐκ τοῦ σύνεγγυς, τόσον ὑπὸ τὴν ἰδιότητα αὐτοῦ ὡς Πριμάτου τῆς φίλης Σουηδικῆς Ἐκκλησίας, ὅσο καὶ ὡς ἐξόχου Οἰκουμενιστοῦ. Ἡ ὑπάρχουσα ἀλληλογραφία μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου ἀποδεικνύει τὴν ὑφὴν τῶν σχέσεων μεταξὺ τῶν δύο Ἐκκλησιῶν, σχέσεων βαινουσῶν πάντως πέραν τῆς συνήθους ἐπιστολιμαίας ἁβρότητος. Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Μπρίλιοθ ὑπῆρξε λεπτὸς φίλος τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου καὶ τῆς Ὀρ-

ϑοδοξίας ἐν τῇ ἐγγὺς Ἀνατολῇ, ὡς καταφαίνεται ἐκ τῆς προθυμίας, μεθ' ἧς ἔλαβε θέσιν εἰς τὰ διάφορα ἀπασχολήσαντα τὰς Ὀρθοδόξους Ἐκκλησίας ζητήματα κατὰ τὰ τελευταῖα ταῦτα ἔτη τῆς μεταπολεμικῆς περιόδου.

Ὅτε δὲ τὸ 1947, εἰδικὴ Ἐπιτροπὴ ἐκ τοῦ ὑπὸ συγκρότησιν διατελοῦντος τότε Π. Σ. Ε. ἐπεσκέπτετο τὰς Ὀρθοδόξους Ἐκκλησίας, εὐχαρίστως ὁ Οἰκουμενικὸς οὗτος Θρόνος ἔβλεπε τὸν αείμνηστον Μπρίλιοθ ἐπισκεπτόμενον τὸ Πάνσεπτον Κέντρον καὶ ὁμιλοῦντα ἀποφθεγματικῶς περὶ τῆς αἴγλης τῆς Ὀρθοδοξίας καὶ περὶ τῆς σημασίας τῆς παρουσίας τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου ἐν τῇ Οἰκουμενικῇ Κινήσει. Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Μπρίλιοθ ἐπίστευεν, ὅτι Οἰκουμενικὴ Κίνησις ἄνευ εὐρυτέρας συμμετοχῆς καὶ συμπαραστάσεως τῆς Ὀρθοδοξίας καὶ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου δὲν δύναται νὰ νοηθῇ. Διὸ καὶ ἦτο εὐρεῖα ἡ προσοχὴ καὶ πολὺς ὁ σεβασμὸς αὐτοῦ πρὸς τὴν Ὀρθοδοξίαν.

Ἡ Α. Θ. Παναγιότης, ἐλθοῦσα ἀμέσως εἰς ἐπικοινωνίαν μετὰ τοῦ Πριμάτου τῆς Σουηδικῆς Ἐκκλησίας Μπρίλιοθ διετήρησε τακτικὴν ἀλληλογραφίαν, ἐπὶ τῇ ἀσθενείᾳ αὐτοῦ ἐξέφρασεν αὐτῷ πολλάκις τὴν συμπάθειαν καὶ τὰς εὐχὰς καὶ ἐπὶ τῷ θλιβερῷ γεγονότι διεβίβασε τὰ θερμὰ Αὐτοῦ συλλυπητήρια πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν αὐτοῦ καὶ τὴν οἰκογένειαν.

Ὑπῆρξε μακαρία ἡ ὁδός, ἢ ἐπορεύθη οὗτος. Εὐχόμεθα μακαριωτάτην τὴν ἐν ᾗ πορεύεται νῦν, ἐν τῷ ὑπερτέρᾳ.

† Διάκ. ΧΡΥΣ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ

ΒΙΒΛΙΟΚΡΙΣΙΑΙ

Παντολέοντος Κομνηνοῦ, Καθηγητοῦ τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς Χάλκης († 24 Ἀπριλίου 1923). Χριστιανικὴ Ἀπολογητικὴ (κατὰ τὰς τὰς παραδόσεις τοῦ Καθηγητοῦ).

Τὸ ἔργον ἐξεδόθη τὸ 1957 ἐν Θεσσαλονίκῃ ἐπιμελείᾳ τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Κασσανδρείας κ. Καλλινίκου Γ. Χαραλαμπάκη. Ἀποτελεῖ Ἐγχειρίδιον Ἱερᾶς Ἀπολογητικῆς καὶ εἶναι προϊὸν τοῦ καλάμου καὶ τῆς διδασκαλίας διαπρεποῦς Θεολόγου τῆς Ἱερᾶς Θεολογικῆς Σχολῆς τῆς Χάλκης. Εἶναι γνήσιον κείμενον καταρτισθὲν κατὰ τὰς παραδόσεις τοῦ ἀειμνήστου Καθηγητοῦ, διδάξαντος ἐν τῇ περιωνύμῳ ταύτῃ Σχολῇ ἀπὸ τοῦ 1897—1923, ἔτους τοῦ θανάτου αὐτοῦ.

Ὁ Παντολέων Κομνηνὸς σπουδάσας ἐν τῇ Ἱερατικῇ Σχολῇ τοῦ Φαναρίου, ἱδρυθείσῃ ὑπὸ τοῦ Πατριάρχου Ἰωακεὶμ τοῦ Γ΄ καὶ τῇ Ρωσσικῇ Ἀκαδημίᾳ τοῦ Κιέβου ἀφιέρωσεν ὁλόκληρον τὴν ζωὴν αὐτοῦ πρὸς θεραπείαν τῆς Ἱερᾶς Ἐπιστήμης καὶ καταρτισμὸν τῶν σπουδαστῶν τῆς Σχολῆς, ἐν τῇ ὁποίᾳ ἐδίδαξε καὶ τὴν ρωσσικὴν γλῶσσαν.

Ἦτο γνώστης τῆς ρωσσικῆς καὶ τῆς γερμανικῆς, ἐδίδαξε δὲ ἐν τῇ Σχολῇ τὴν Ἑβραϊκὴν Ἀρχαιολογίαν, Χριστιανικὴν Ἀρχαιολογίαν, Ἑρμηνείαν τῆς Καινῆς Διαθήκης καὶ Ἀπολογητικήν.

Ἐξέδωκεν αὐτοτελῆ θεολογικὰ ἔργα : «Ἑρμηνείαν εἰς τὴν ἐπὶ τοῦ Ὄρους Ὁμιλίαν τοῦ Κυρίου», Πόλις 1911, «εἰς τὰς Παραβολὰς τοῦ Κυρίου». Πόλις 1913, καὶ εἰς τὸ «κατὰ Ἰωάννην ἅγιον Εὐαγγέλιον», Πόλις 1921—23, ὡς καὶ εἰς τὴν «πρὸς Ρωμαίους Ἐπιστολὴν τοῦ Ἀποστόλου Παύλου».

Ὁ ἐκδότης Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Κασσανδρείας — νῦν Βερροίας — κ. Καλλίνικος, μαθητὴς τοῦ ἀειμνήστου Καθηγητοῦ Παντολέοντος Κομνηνοῦ, συνεδέετο ἰδιαιτέρως μετ' αὐτοῦ, καὶ εἶχεν ἀναμνήσεις ἱεράς. Ὁμιλεῖ δὲ ἐν τῷ προλόγῳ μὲ ἐνθουσιασμὸν διὰ τὴν καθαρότητα τῆς καρδίας καὶ τὸ χριστιανικὸν ἦθος τοῦ ἀειμνήστου Καθηγητοῦ, τοῦ ὁποίου περίφημα εἶναι τὰ ὑπὲρ πάσης ἀνορθωτικῆς ἐν τῇ ἡμετέρᾳ Ἐκκλησίᾳ ἐργασίας καὶ μορφώσεως τοῦ Κλήρου ἐν τῇ «Ἀναγεννήσει» τῆς Πόλεως, τῶν ἐτῶν 1919—22, δημοσιευθέντα πύρινα ἄρθρα.

Ἐντύπωσιν ἰδιαιτέραν καὶ οἰκοδομητικὴν κάμνουν τὰ εὐλαβῆ καὶ εὐγνώμονα αἰσθήματα τῆς Αὐτοῦ Σεβασμιότητος πρὸς τοὺς ἀποιχομένους διδασκάλους καὶ εὐεργέτας ἡμῶν, καὶ τὸ ἔκαμε σύστημα καὶ ἔργον νὰ φέρῃ εἰς φῶς κάτι ἀπὸ ὅσα ἐκεῖνοι ἐδίδαξαν, κατήρτισαν εἰς κείμενον, καὶ νὰ προβάλῃ

τὰς σεμνὰς καὶ φεγγοβόλους φυσιογνωμίας των εἰς τοὺς ἐρχομένους νέους φοιτητάς, εἰς τὴν Κοινωνίαν μας καὶ εἰς τὸ Γένος μας, εἰς τοὺς διψῶντας καὶ ἐν αἰχμῷ εὑρισκομένους. Εἶναι δὲ ἀξία ἐξάρσεως προσέτι ἡ βαθεῖα στοργὴ τῆς Αὐτοῦ Σεβασμιότητος πρὸς τὴν ἠγαπημένην Μητέρα ἡμῶν Χαλκίτιδα Σχολήν. Τὴν πρὸς τὴν Ἱερὰν ταύτην Σχολὴν ὀφειλήν μας μὲ τίποτε δὲν θὰ δυνηθῶμεν νὰ τὴν ἀποτίσωμεν.

Τὸ φῶς της τὸ χρυσίζον, ἀναδιδόμενον ἀνάμεσα ἀπὸ τὴν μυροβόλον νῆσον, θερμαίνει τὰς καρδίας μας καὶ φωτίζει τὰ βήματά μας εἰς τὴν ἐκκλησιαστικήν μας πορείαν. Δεῖξέ μας, γλυκὺ φέγγος, τὸν δρόμον, διότι εἴμεθα εἰς τὴν νύκτα. Φέρε μας εἰς τὸν Σωτῆρα Χριστόν, εἰς τὴν ἀληθινὴν πίστιν, τὴν ὁποίαν μᾶς ἐδίδαξες. Ἐνίσχυσέ μας νὰ μείνωμεν πιστοὶ εἰς αὐτήν, ὅπως πιστοὶ ἦσαν οἱ Καθηγηταί μας, οἱ Πατέρες μας, ἐκεῖνοι οἱ ὁποῖοι σὲ ἐγέννησαν, διὰ νὰ ἀναγεννήσῃς καὶ ἡμᾶς, καὶ ἡλιοστάλακτη σὲ ἐστέγασαν εἰς τὸ περίπυστο τῆς Χάλκης Μοναστῆρι καὶ ἔκτισαν τὸ Σπίτι σου, ὡσὰν ἀνάκτορον, ποὺ τὸ χρυσώνει ὁ ἥλιος μὲ τὴν πορφύραν του, καὶ τὸ λικνίζει ὁ ψίθυρος τοῦ δάσους καὶ τὸ ἀκατάπαυστο τραγοῦδι τῆς Προποντίδος. Αἱ ἀναμνήσεις τῶν Διδασκάλων σου θαλπωρὴ μᾶς εἶναι εἰς τὴν ψυχὴν καὶ ἴαμβοι εἰς τὰ ὦτά μας. Φώτισέ μας, ἱλαρὸν φῶς, σὺ ποὺ μᾶς ἔθελξες εἰς τὴν πρώτην μας ἀφύπνισιν. Θὰ ἔπρεπε πάντα νὰ γυρίζωμεν εἰς ἐσένα, εὐγνώμονες, καὶ προσκομίζοντες εἰς τὸ ἄδυτόν σου ἀπὸ ὅσα πολύτιμα ἔχομεν ἁλιεύση εἰς τὴν θάλασσαν τῆς ζωῆς. Δὲν σοῦ ἔχομεν δώση ἀκόμη τίποτε, ἐνῷ πήραμε ἀπὸ σένα τὸν μεγάλον μαργαρίτην, ἀγαπημένη μας Σχολή.

† Ὁ Π. Δ.

Εὐχαριστήριον. Τιμητικὸς τόμος ἐπὶ τῇ 45ετηρίδι ἐπιστημονικῆς δράσεως καὶ 35ετηρίδι τακτικῆς καθηγεσίας Ἀμίλκα Σ. Ἀλιβιζάτου. Ἀθῆναι 1958. Σσ. ρ+654+LXXXIX+ Εἰκὼν τοῦ τιμωμένου.

Ἐκυκλοφόρησεν ὀγκώδης ὁ τόμος ὁ προγραμματισθεὶς ὑπὸ τῆς Ἐπιτροπῆς Ἐκδόσεως Τιμητικοῦ Τόμου ἐπὶ τῇ συμπληρώσει 45ετηρίδος ἐπιστημονικῆς δράσεως καὶ 35ετηρίδος τακτικῆς καθηγεσίας τοῦ κ. Ἀμίλκα Σ. Ἀλιβιζάτου, Καθηγητοῦ τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν.

Οὗτος ἀποτελεῖται ἐκ πέντε μερῶν. Εἰς τὸ πρῶτον, μετὰ τὴν ἀναγραφὴν τῶν συνθέσεων τῶν δύο Ἐπιτροπῶν, ἤτοι τοῦ Ἑορτασμοῦ καὶ τῆς Ἐκδόσεως Τιμητικοῦ Τόμου, τοῦ προγράμματος καὶ τῆς Ἐγκυκλίου τῆς Ἐπιτροπῆς πρὸς τοὺς μαθητάς, συναδέλφους καὶ φίλους, δημοσιεύονται τὰ ἐπίσημα γράμ-

ματα, ἀπαιτητικὰ συγχαρητήρια.

Εἰς τὸ δεύτερον καταχωροῦνται ἡ προσφώνησις τοῦ Προέδρου τῆ Ἐπιτροπῆς Ἐκδόσεως τοῦ Τιμητικοῦ Τόμου, ἡ βιογραφία τοῦ τιμωμένου : Ἀ μίλκας Σ. Ἀλιβιζάτος. Λόγος τοῦ Κοσμήτορος τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς το Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν Καθηγητοῦ Γερασίμου Ἰ. Κονιδάρη, κατ' ἐντολὴν τῆ Συγκλήτου. (σσ. με'—πα') καὶ ἡ «Ἀναγραφὴ ἔργων καὶ δημοσιευμάτων το Καθηγητοῦ κ. Ἀμίλκα Σ. Ἀλιβιζάτου 1910—1958» ὑπὸ Ἐμμανουὴλ Ι. Κω σταντινίδου καὶ Μιχαὴλ Π. Γρηγόρη. (σσ. πγ—ρ).

Εἰς τὸ τρίτον μέρος δημοσιεύονται αἱ ἀκόλουθοι «Ἐπιστημονικα συμβολαὶ μαθητῶν συναδέλφων καὶ φίλων» :

Andreas Rinkel, Archiepiscopus Ultraiectens, Orthodox un Altkatholisch. (σσ. 1—7).

Milton V. Anastos, Ἐκκλησία καὶ Πολιτεία κατὰ τὴν πρώτην πε ρίοδον τῆς εἰκονομαχίας (726—787). (σσ. 8—21).

John A. E. Gregg, Archiepishop of Armagh, on ἀλήθει and πίστις in the Greek version of the Psalmus and the prophets (σσ. 22—24).

Ἀθανασίου Γρ. Γερομιχαλοῦ, Ὑφηγητοῦ ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ Θεσσα λονίκης, Ἔχομεν ἐν τῷ Ἰωάννῃ Wesley ἀπόλυτον προορισμόν ; (σσ. 25— 36). Εἰσαγωγικά.— Ἡ περὶ Θείας Χάριτος διδασκαλία τοῦ Wesley.

Μ. Γερουλάνου, Ἰατρικὴ καὶ Ἐκκλησία. (σσ. 37—44).

H. Clavier, Faculté de Theologie Protestante, La primaut de Pierre d'après les Pseudo—Clementines. (σσ. 45—55). I. —Le textes, II—Problème d'origine, III—La secte Judéo — Chrétinne, I — La primautè Monarchique de Pierre.— Conclution.

Χαρ. Α. Διαπούλη, Τακτικοῦ Καθηγητοῦ ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ Ἀθη νῶν, Κρίνον τὸ πόλλευκον καὶ τὰ λοιπὰ κρίνα τῆς Γραφῆς. (σσ. 56—69).

Georges Florovsky, Cur deus Homo ?— The motive of th incarnation. (σσ. 70—79).

Georges, Bishop of Cicester, Relations with the Ecumenica Movement. (σσ. 80—81).

Dr. Dusan Glumac, Zu Psalm II, II—12 Vegilu : Nophlu (σσ 82—86).

E. G. Gulin, The Fight Against the Belief in miracles in th New Testament. (σσ. 87—89).

Διονυσίου Α. Ζακυθηνοῦ, Καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶ Σκέψεις τινὲς περὶ Εἰκονομαχίας. (σσ. 90—102).

Γεωργίου Θ Ζώρα, Καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, Ἡ τελευταία δημηγορία τοῦ Παλαιολόγου καὶ ὁ Βαρβεριανὸς Ἑλληνικὸς Κῶδιξ 111 (σσ. 103—117).

Edward Rochie Hardy, A note on the form of chrismation. (σσ. 118—120).

Ἀθανασίου Π Χαστούπη, Δρος Θεολ., Τακτικοῦ Καθηγητοῦ Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, Τὸ ἐν τοῖς Χειρογράφοις τῆς Νεκρᾶς Θαλάσσης Ἐγχειρίδιον Πειθαρχίας. (σσ. 121—169)' Εἰσαγωγή.— Ἀναλυτικὸς πίναξ περιεχομένων τοῦ Ἐγχειριδίου Πειθαρχίας.— Ἐγχειρίδιον Πειθαρχίας. — Βιβλιογραφία.

Βασιλείου Ἰωαννίδου, Καθηγητοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, Ἡ ἑνότης τῆς Ἐκκλησίας κατὰ τὸν Ἀπόστολον Παῦλον. (σσ. 170—187).

Γερασίμου Ι. Κονιδάρη, Καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, Ἡ σπουδαιότης τῶν περὶ τὸ πολίτευμα τῆς ἀρχεγόνου Ἐκκλησίας ἐρευνῶν καὶ διὰ τὴν Οἰκουμενικὴν κίνησιν (Μετὰ στοιχείων τῆς λύσεως). (σσ. 188 —215). Βιβλιογραφία.— Α'. Ἡ σπουδαιότης διὰ τὴν Οἰκουμενικὴν κίνησιν.— Β'. Τὸ πρόβλημα τῶν ἀρχικῶν μορφῶν τοῦ πολιτεύματος τῆς ἀρχεγόνου Ἐκκλησίας καὶ τὰ στοιχεῖα τῆς λύσεώς του.

Σωκράτους Β. Κουγέα, Βεροιλίνειος παραλλαγὴ τοῦ περὶ νηστείας ἐμμέτρου Κανόνος Λουκᾶ τοῦ Χρυσοβέργη. (σσ. 216—226). Τὸ κείμενον.

Φαίδωνος Κουκουλέ, Ἀκαδημαϊκοῦ Καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, Μνεία δεισιδαιμονιῶν τινῶν καὶ μαγικῶν συνηθειῶν εἰς Νομοκανόνας. (σσ. 227—238).

H. Kraemer, Missions and Orthodoxy, (σσ. 238—241).

Konstantin Joh. Merentitis, Die Bergpredigt Jesu. (σσ. 242—261).

Einar Molland, Une trace de la formule Archaique τί κωλύει dans un rite Baptismal (Homélies Clémentines XIII, 5). (σσ. 262—265).

Κων σ. Γ. Μπόννη, Καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, Σωφρόνιος Ἱεροσολύμων ὡς Θεολόγος, Ἐγκωμιαστὴς καὶ Ὑμνογράφος (634—11 Μαρτίου 638). (σσ. 267—292). Α. Βίος τοῦ Ἁγίου Σωφρονίου.—Β'. Συγγράμματα.— Γ' Κρίσεις ἐπὶ τοῦ συγγραφικοῦ ἔργου τοῦ Σωφρονίου.

Alfred Dedo Muller, Der Geistige Umbruch in der Psychotherapie der Gegenwart ind seine grundsatzliche und praklische Bedeutung fur die Seelsorge. (σσ. 293—312).

Γεωργίου Ε. Μυλωνᾶ, Ἡ ἀρχὴ τῆς λατρείας τῶν ἡρώων. (σσ. 313

—319).

Ἐμμανουὴλ Γ. Μυτιληναίου, Πρωτοπρεσβυτέρου — Κατηχητοῦ. Τὸ τίμιον Πρεσβυτέριον καὶ τὸ ἐν τῇ Ἐνορίᾳ ἔργον αὐτοῦ. (σσ. 320—333).

Δημ. Μωραΐτου, Καθηγητοῦ Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, Ἡ ὁμιλία καὶ ὁ λόγος. (σσ. 334—338).

Δ. Ι. Πάλλα Ἐφόρου Ἀρχαιοτήτων, Στέφανοι ἀνηρτημένοι ὑπεράνω τῆς Ἁγίας Τραπέζης. (σσ. 339—353).

Χρυσοστόμου Α. Παπαδοπούλου (+), Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν. Σελίδες ἐκ τῆς ἱστορίας τῆς Ἐκκλησίας Κωνσταντινουπόλεως κατὰ τὸν ΙΘ΄. αἰῶνα. (σσ. 354—359).

Γεωργίου Θ. Σακελλαρίου, Καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν. Μία καρποφόρος μέθοδος βελτιώσεως τοῦ κοινωνικοῦ βίου (σσ. 360—372).

Dr. Hildegard Schaeder, Opferdienst und Wacheramt. (σ. σ 373—384).

Prof. D. Dr. Edmund Schlin K.D.D., (Universitat Heidelberg), Wandlungen im Protestantischen Verstandnis der Ostkirche. (σσ. 385—399).

The Rev. Eric Segelberg, S. Theol. Lic., Upsala., Εὐχὴ τοῦ θυμιάματος to wards the history of a prayer in the Liturgy. (σσ. 400—408).

Μάρκου Ἀντ. Σιώτου, Τακτ. Καθηγητοῦ Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης. Ἐπίκλησις τοῦ Ἁγίου Πνεύματος ἐν τῷ κειμένῳ τῆς Κυριακῆς Προσευχῆς. (Μία παλαιοτάτη παραλλαγὴ τοῦ χωρίου Λουκᾶ ια΄ 2). (σσ. 409—428). 1. Χαρακτὴρ καὶ ἀξία τῆς ὑπὸ ἐξέτασιν παραλλαγῆς. —2. Ἐκπρόσωποι τῆς παραλλαγῆς. — 3. Ἡ ἐπὶ τῆς παραλλαγῆς γενομένη ἔρευνα καὶ ὁ ἔλεγχος τῶν πορισμάτων αὐτῆς.— 4. Προϋποθέσεις καὶ ἀφετηρία πρὸς ἑρμηνείαν παραλλαγῆς.— 5. Τὰ σχετικὰ πρὸς τὴν ὑπὸ ἐξέτασιν παραλλαγὴν ἱστορικὰ δεδομένα. 6— Ἡ εἴσοδος τῆς ὑπὸ ἐξέτασιν παραλλαγῆς εἰς τὸ εὐαγγελικὸν κείμενον τοῦ Λουκᾶ.

Morton Smith, An Unpublished Life of St. Isidore of Pelusium.

(σσ. 429—438). Βίος καὶ πολιτεία τοῦ ὁσίου π(ατ)ρ(ὸ)ς ἡμῶν Ἰσιδώρου τοῦ Πηλουσιώτου.

Μητροπολίτου Ρόδου Σπυρίδωνος, Κῶδιξ Ἀπολλώνων. (σσ. 439—448).

D. Dr. Wilhelm Stâhlin, Bischop I. R., Universitât professor, über die Bedeutung der partikel ὡς. (σσ. 449—454).

Professor D. Carl Stange, Die Griechisch — Orhtodoxe Kirche und die Oikumene. (σσ. 455—456).

Βασιλείου Θ. Σταυρίδου, Καθηγητοῦ τῆς Ι. Θεολογικῆς Σχολῆς τῆς Χάλκης. Ποία ἡ συμβολὴ τῆς Ὀρθοδοξίας ἐν τῇ Οἰκουμενικῇ Κινήσει (σσ. 457—461).

Π. Ν. Τρεμπέλα, Καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν Η Θεία Εὐχαριστία κατὰ τὴν συνάρθρωσιν αὐτῆς πρὸς τὰ ἄλλα Μυστήρια καὶ μυστηριοειδεῖς τελετάς. (σσ. 462—472).

Νικολάου Β. Τωμαδάκη Τακτικοῦ Καθηγητοῦ τῆς Βυζαντινῆς Φιλολογίας τοῦ Ἀθήνησι Πανεπιστημίου. Ἐκλογὴ Ἀρχιερέων Κρήτης ἔξω τῆς ἕδρας τῆς Μητροπόλεως κατὰ τοὺς τελευταίους χρόνους. (σσ 473—482).

Λεωνίδου Ἰω. Φιλιππίδου. Τακτικοῦ Καθηγητοῦ τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν. Τὸ ἐφημερικὸν εἰς τὴν οὐσίαν του. (σσ 483—489).

Basil Vellas, Professor in the University of Athens, The Autority ot the Bible according to the Eastern Orthodox Chrurch. (σσ. 490—503).

Herbert Waddams, Tribute to Dr. Hamilcas Alivisatos. (σσ. 504—505).

Sir Frank Willis, C. B. E. (Χαρακτηρισμὸς τοῦ Καθηγητοῦ). (σ. 506).

Π. Κ. Χρήστου, Καθηγητοῦ τοῦ Ἀριστοτελείου Πανεπιστημίου. Ἡ φυγὴ τοῦ Γρηγορίου. (σσ. 507—515).

Prof. Dr. Slefan Zankow, Einheitsbestrebungen unter den Orthodoxen Kirchen (des Ostens). (σσ. 516—531).

Prof. B. Zenkovs, Une Philosophie chretienne est possible? (σσ. 532—536).

Σ. Ἀγουρίδου, Καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης. Ἁμαρτία καὶ ἀναμαρτησία κατὰ τὴν Α΄. ἐπιστολὴν τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου. (σσ. 537—569). Εἰσαγωγὴ — Ἡ ἑνότης περὶ τῆς ἁμαρτίας καὶ ἀναμαρτησίας διδασκαλίας ἐν τῇ Α΄. ἐπιστολῇ Ἰωάννου.— Ἡ ἁμαρτία κατὰ τὴν Α΄ ἐπιστολὴν Ἰωάννου.— Ἡ ἀναμαρτησία κατὰ τὴν Α΄. ἐπιστολὴν Ἰωάννου.— Ἡ ἁμαρτία «πρὸς θάνατον» καὶ ἡ ἁμαρτία «οὐ πρὸς θάνατον». — Ἱστορικὰ πλαίσια τῆς περὶ ἀναμαρτησίας διδασκαλίας ἐν τῇ Α΄. ἐπιστολῇ.

Β. Ἀνογνωστοπούλου, Καθηγητοῦ Ι. Θεολ. Σχολῆς Χάλκης, Ἡ περὶ τῆς Θεοτόκου διδασκαλία τοῦ Ἰωάννου τοῦ Δαμασκηνοῦ. (σσ. 570—578). Τὰ κατὰ τὴν γέννησιν καὶ τὸν βίον τῆς Θεοτόκου.— Τὰ κατὰ τὴν Κοίμησιν τῆς

Θεοτόκου.— Ἡ πρὸς τὴν Θεοτόκον ὀφειλομένη τιμὴ καὶ προσκύνησις.

Prof. Dr. Basil Exarchos, Thessalonike, Das Soziale Problem als ein innerkirchliches Problem. (σσ. 579—592), καὶ

Ἰωάννου Σπ. Ράμφου, Πρωτοπρεσβυτέρου, Μνῆμαι σεισμῶν. (σσ. 593—617).

Εἰς τὸ τέταρτον μέρος καταχωροῦνται «Ἐκδηλώσεις μαθητῶν, συναδέλφων καὶ φίλων ἐπὶ τῷ Ἐπιστημονικῷ Ἰωβηλαίῳ» (σσ. 619—651) καὶ εἰς τὸ πέμπτον τέλος μέρος δημοσιεύονται οἱ «Ἐκδηλώσεις ἐπὶ τῇ ἑβδομηκονταετηρίδι (1887—1957)». (σσ. I—LXXXVIII).

ΑΔΑΜΑΝΤΙΟΣ ΣΤ. ΑΝΕΣΤΙΔΗΣ

Θεολογία. Ἐπιστημονικὸν περιοδικὸν ἐκδιδόμενον κατὰ τριμηνίαν ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος. Διευθύνουσα Ἐπιτροπή : Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν Θεόκλητος καὶ οἱ καθηγηταὶ Παναγ. Μπρατσιώτης, Βασίλειος Βέλλας καὶ Ἰωάννης Καρμίρης. Τόμος ΚΘ΄. Ἐν Ἀθήναις 1958. Σχ. 8ον, σσ. 677 +29 εἰκόνες.

Κυκλοφορήσαντος τοῦ δ΄ τεύχους τῆς «Θεολογίας» συνεπληρώθη ὁ ΚΘ΄ (1958) τόμος τοῦ περιοδικοῦ. Ἐν αὐτῷ δημοσιεύονται αἱ ἀκόλουθοι μελέται, σημειούμεναι κατὰ τὴν ἀλφαβητικὴν τάξιν τῶν ἐπωνύμων τῶν συγγραφέων αὐτῶν :

Ἀμίλκα Σ. Ἀλιβιζάτου, Ἡ κωδικοποίησις τῶν ἱ. κανόνων «τῶν Ἀνατολικῶν Ἐκκλησιῶν» τῆς Ρωμαιοκαθολικῆς Ἐκκλησίας. (σσ. 475—496).

Τάσου Ἀθ. Γριτσοπούλου, Κύριλλος Γ΄ Σπανὸς ὁ ἐπιβάτης τοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου. (σσ. 92—104, (407) 271—(417) 281).

τοῦ αὐτοῦ, Μητροπολίτης Ἀμυκλῶν καὶ Τριπολιτζᾶς Δανιὴλ Παναγιωτόπουλος. (σσ. 395—410, 568—(182) 582, συνεχίζεται).

Basileios L. Dentakis, Ioannes Kyparissiotes Stoicheiodes Ekthesis ton Theologikon sheseon. (σσ. 115—124, (437) 301— (447) 311, 411—420, συνεχίζεται).

Παναγιώτου Δημητροπούλου, Ἡ πίστις τῆς ἀρχαίας Ἐκκλησίας ὡς κανὼν ζωῆς (33—600 μ. Χ.). (Συμβολὴ εἰς τὴν ἱστορίαν τῆς ἀνακαινιστικῆς ἐπιδράσεως τοῦ Χριστιανικοῦ βίου ἐπὶ τοῦ κόσμου). (σσ. 541—558). Α΄.

Ἐκκλησία καὶ εἰδωλολατρικὸν κράτος. — Συνεχίζεται.,

Κ. Ι. Δυοβουνιώτου (+), Τὰ ἐν τῇ βιβλιοθήκῃ τοῦ Ξ. Α. Σιδερίδου κατάλοιπα αὐτοῦ (σσ. 5—17, 183—194, 347—355). Συνέχεια ἐκ τοῦ ΚΗ (1957) τόμου καὶ σ. 508 καὶ τέλος.,

Ἀνδρέου Θεοδώρου, δ. Θ. Ἡ περὶ ἀποκαταστάσεως τῶν πάντων ἰδέα. (Ἱστορικὴ ἐπισκόπησις). (σσ. 530—540). Εἰσαγωγή : Ἔννοια καὶ χρῆσις τοῦ ὅρου γενικῶς. — I. Ἡ Ἀποκατάστασις ἐν τῷ ἀρχαίῳ προχριστιανικῷ κόσμῳ. Εἰσαγωγικά. — II. Προστωϊκὴ φιλοσοφία. Συνεχίζεται.,

Χρυσοστόμου Κωνσταντινίδου, Καθηγητοῦ Θεολογικῆς Σχολῆς Χάλκης,

Προσηλυτισμός. Οἰκουμενικὴ Κίνησις καὶ Ὀρθόδοξος Ἐκκλησία. (σσ. 18—36, 169—182, 497—511). Συνέχεια ἐκ τοῦ τόμου ΚΗ (1957) καὶ σ. 531. — Ἡ περὶ τοῦ προσηλυτισμοῦ ἔκθεσις τῆς Μικτῆς Ἐπιτροπῆς. — Ἡ Ἔκθεσις κρινομένη. — Ὁ προσηλυτισμὸς καθ' ἑαυτόν. — Συνεχίζεται.,

Κ. Δ. Μουρατίδου, δ. Θ., Ἡ οὐσία τῆς Ἐκκλησίας κατὰ τὴν διδασκαλίαν Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου. (σσ. 65—91, (369) 233—(406) 270 377—394). Α΄. Ἡ Ἐκκλησία ἀποτελεῖ Μυστήριον μέγα. — Β΄. Ἡ Ἐκκλησία ὡς ἡ ἀπαρχὴ καὶ ἡ τελείωσις τῆς μετὰ τῶν ἀνθρώπων κοινωνίας τοῦ Θεοῦ. — Γ΄. Ἡ Ἐκκλησία ὡς θεῖος καὶ ἀνθρώπινος παράγων.,

Ν. Θ. Μπουγάτσου, πτ. Θ., Ἡ ἰδεολογικὴ ἐπίδρασις τῆς Ἁγίας Γραφῆς ἐπὶ τοῦ ἔργου τοῦ ἐθνικοῦ ποιητοῦ Διον. Σολωμοῦ. (σσ. 105—114, (418) 282—(436) 300, 421—433). I. Ἀγωγὴ καὶ ἐκπαίδευσις τοῦ Διον. Σολωμοῦ. — 1. Ἐσωτερικαὶ ἐνδείξεις περὶ τῆς χρήσεως τῆς Ἁγίας Γραφῆς. —3. Ἐξωτερικαὶ ἐνδείξεις περὶ τῆς χρήσεως τῆς Ἁγ. Γραφῆς. — 4. Ἰδεολογικὴ ἐπίδρασις τῆς Ἁγίας Γραφῆς ἐπὶ τοῦ Διον. Σολωμοῦ γενικῶς. — 5. Ἡ Τέχνη καὶ ὁ Θεός. — 6. Τὰ περὶ Θεοῦ. — 7. Τὰ περὶ τοῦ Ἰησοῦ. — 8. Ὁ Κόσμος. — 9. Οἱ Ἄγγελοι καὶ οἱ Δαίμονες. — 10. Ὁ ἄνθρωπος ὡς ἄτομον.— 11. Ἡ κοινωνία καὶ τὸ ἔθνος.— 12. Ὁ Θάνατος. Ἡ μετὰ θάνατον ζωή. Ἡ Δευτέρα Παρουσία. — Βιβλιογραφία. — Πίναξ χωρίων τοῦ Σολωμοῦ ἀπηχούντων γραφικὰ κείμενα ἢ γραφικὴν διδασκαλίαν.,

Arch. Panteleimon E. Rodopoulos, The Sacramentary of Serapion from A Thesis for the degree of B. Litt. With in the University of Oxford. σσ. 45-54, 208-217). Συνέχεια ἐκ τοῦ ΚΗ (1957) σ. 591. —10. Baptism. Ordinasions etc. — II. Doctrinal Teaching in the Sacramentary.,

S. Savvas, Etude de quatre Eglises du XIIE siecle se trouvant en Argolide. (σσ 368—376+3πιν. 559—567+16πιν).,

Βασιλείου Θ. Σταυρίδου, Καθηγητοῦ τῆς Ἱ. Θεολογικῆς Σχολῆς Χάλκης, Αἱ Ὠριγενιστικαὶ ἔριδες. (σσ. 37—44, 193—207, 356—367, 512—529). (Συνέχεια ἐκ τοῦ ΚΗ (1957) σ. 577.— Γ΄. Ἡ 6΄ φάσις τῶν Ὠριγενιστικῶν ἐρίδων (τέλος Δ΄ — ἀρχαὶ Ε΄ αἰῶνος). — Δ΄. Ἡ γ΄ φάσις τῶν Ὠριγενιστικῶν ἐρίδων (ϛ΄ αἰώ.). — Πίναξ Ὠριγενείων πλανῶν.,

Ἀρχιμ. Θεοκλήτου Φιλιππαίου, Ἔγγραφα Ἐπισκοπῆς Αἰγίνης λόγου ἄξια. (σσ. 55—64, 218—232).,

Ἀναστ. Π. Χριστοφιλοπούλου Τὸ Ἑλληνικὸν Ὀρθόδοξον Ἐκκλησιαστικὸν Δίκαιον κατὰ τὸ ἔτος 1956. (σσ. 125—135, (448) 312—322). Α΄. Γενικὸν μέρος. — Β΄. Ὀργάνωσις τῆς Ἐκκλησίας — Γ΄. Διοίκησις τῆς Ἐκκλησίας. — Δ΄. Ἐκκλησιαστικὸν ποινικὸν δίκαιον. — Ε΄. Ἐκκλησιαστικὰ δικαστήρια καὶ δικονομία.— Παράρτημα. — Πίναξ συγγραφέων.

Εἰς τὰ κριτικὰ καὶ βιβλιογραφικὰ δελτία τοῦ τόμου δημοσιεύονται τὰ ἑπόμενα σημειώματα καταχωρούμενα ἐνταῦθα κατὰ τὴν ἀλφαβητικὴν τάξιν τῶν συγγραφέων αὐτῶν :

Β. Βέλλα, **H. H. Rowley**, The Teacher of Righteousness and the dead sea scrolls. Manchester 1957. (σσ. 441—442).,

Ι. Ν. Καρμίρη, Βιβλιογραφικὸν δελτίον. (σσ. 461—474, 647—660).,

Τοῦ αὐτοῦ, Dokumente der Orthodoxen Kirchen zur Okumenischen Frage. Band II. Wortund Mysterium. Der Briefwechel über Glauben und Kirche 1573—1581 Zwischen den Tübingen Theologen und dem Patriarchen von Konstantinopel. Herausgegeben vom Aussenamt der Evangelischen Kirche in Deutschland. Witten (Lutherverlag) 1958, σ. 300, σχ. 8., (σσ. 596—600).,

Gerassime Konidaris, Repons due à des remarques. (σ. σ. 643—646),

Γ. Α. Μέγα, Rudolf Kriss und Kriss — Heinrich, Peregrinatio Neoellenica. Wallfahrtswanderungen im Heutigen Griechenland und in Unteritalien, mit. 126 Bildern. Wien 1955. 1955. 8ο, σ. VIII+ 232. (σσ. 145—151),

Κωνσταντίνου Ἰω. Μερεντίτου Κριτικὴ ἀνάλυσις τοῦ ἔργου τοῦ Λεωνίδου Ἰω. Φιλιππίδου, διδάκτορος τῆς Θεολογίας τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, διδάκτορος τῆς Φιλοσοφίας τοῦ Πανεπιστημίου Λειψίας, τακτικοῦ Καθηγητοῦ τῆς Ἱστορίας τῶν Θρησκευμάτων ἐν τῇ Θεολογικῇ Σχολῇ τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν : «Ἱστορία τῆς ἐποχῆς τῆς Καινῆς Διαθήκης ἐξ ἀπόψεως παγκοσμίου καὶ πανθρησκειακῆς» Ἀθῆναι 1958. Σχ. 8ον. μεγάλου σελ. α΄—κη΄

+ 1—1054. (σσ. 601—641).

Π. Ι. Μπρατσιώτου. Das Johannes Evangelium auf papyrus. Zum neu veröffentlichten papyrus bodmer II. Von Kurt — Aland. Sonderdruck aus «Forschungen und Forschritt». Band 31. Heft 2. Februar 1957. Akademieverlag Berlin. (σ. 136).

Τοῦ αὐτοῦ, Jean Daniélou, Philon d' Alexandrie. Librairie Arthème Fayard, Paris 1958. σελ. 220 (σσ 136—138).

Τοῦ αὐτοῦ Sources Chrétiennes. Editions du Cerf. Paris. Tomes 45 et 52. Ambroise de Milan. Traité sur l'Evangile de s. Luc. I. (1956 σελ. 247). II. (1958), σελ. 240). — Tome 50, Jean Chrysostome, Huit Catheheses Baptismales Inédites. (1957, σελ. 282). Tome 51. Symeon le nouveau Theologien. Chapitres Theologiques et pratiques. (1957, σελ. 140). (σσ. 138—139).

Τοῦ αὐτοῦ, Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου, Πνευματικαί ἀκτινοβολίαι ἀπὸ τὸν ἄμβωνα τῆς Ἀντιοχείας. Νεοελληνικὴ ἀπόδοσις Παναγ. Στάμου. Τύποις Φῶς. Χ. Ε. Ε. Ν. Ἀθῆναι 1957. σελ. 326. (σσ. 139—140).

Τοῦ αὐτοῦ, Ἀρχιμ. Ἰωὴλ Γιαννακοπούλου, Ἡ Παλαιὰ Διαθήκη κατὰ τοὺς Ο΄ Κείμενον. Ἑρμηνευτικὴ παράφρασις. Σχόλια. Προβλήματα. Χάρται. Τεῦχος ὄγδοον Α΄. Βασιλειῶν. 1957. Σελ. 204 — Τεῦχος ἔνατον Β΄. Βασιλειῶν. 1957. Σελ. 166 — Τόμος Ι΄. Γ΄. Βασιλειῶν. 1958. Σελ. 210.— Τόμος ΙΑ΄. Δ΄. Βασιλειῶν. 1958. Σελ. 182.— Τόμος ΙΒ΄. Α΄. Παραλειπομένων. 1958. Σελ. 161.— Τόμος ΙΓ΄ Β΄. Παραλειπομένων. 1958. Σελ. 200. (σσ. 140—141, 441).

Τοῦ αὐτοῦ, Μνημεῖα τοῦ μεταβυζαντινοῦ δικαίου. 1. Ὁ κῶδιξ τοῦ Νοταρίου Ἀθηνῶν Παναγῆ Πόλου 1822—1833, ἐκδιδόμενος ὑπὸ τοῦ καθηγητοῦ Γ. Α. Πετροπούλου. Ἀθῆναι 1957. Σελ. 786. Παράρτημα τῆς Ἐπιστημονικῆς Ἐπετηρίδος τῆς Νομικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν. 2. Νοταριακαὶ πράξεις Παξῶν διαφόρων νοταρίων τῶν ἐτῶν 1658—1810, ἐκδιδόμεναι ὑπὸ Γ. Α. Πετροπούλου. Ἀθῆναι 1958. Σελ. λα΄+566. Παράρτημα τῆς Ἐπιστημονικῆς Ἐπετηρίδος τῆς Νομικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν. (σσ. 141—142, 440).

Τοῦ αὐτοῦ Παναγ. Κανελλοπούλου Γεννήθηκα τὸ 1402. Ἀθῆναι 1957. Σελ. 730. (σσ. 142—145).

Τοῦ αὐτοῦ, Jean Daniélou, Les Manuscrits de la mer morte et les origines du Christianisme. Editions de l'Orante. Paris 1957. Σελ. 124.

Τοῦ αὐτοῦ Theologie du Judéo — Christianisme. Histoire

des doctrines chrétiennes avant Nicée, vol. I. Visage Inconnu de l'Eglise primitive. Desclée. Tournai, Belgique 1957. Σελ. 457. (σσ. 323—325).,

Τοῦ αὐτοῦ, Eusêbe de Césarée, Histoire Ecclesiastique III, Texte Grec. Traduction et notes par G. Bardy. Editions du Cerf. Paris 1958. Σελ. VIII+177. (σ. 325).,

Τοῦ αὐτοῦ, Nicéphore Moshopoulos, La terre Sainte. Essai sur l'histoire politique et diplomatique des lieus Saintes de la chrétienté. Athenes 1957. Σελ. 436. (σσ. 325—237).,

Τοῦ αὐτοῦ, Νικολάου Β. Τωμαδάκη. Εἰσαγωγὴ εἰς τὴν Βυζαντινὴν Φιλολογίαν. Β΄. Ἔκδοσις. Τόμος Α΄. Τεῦχος Α΄. 1956. Σελ. 1—156. Τεῦχος Β΄. 1958. Σελ. 157—366. (σσ. 434—435).,

Τοῦ αὐτοῦ. Hans Freiherr von Kampen Hauses, Griechische Kirchenvâter, 2 Aufl. 1956. W. Kohlhammer Verlag. Stutgart. Σελ. 172. (σσ. 435—436).,

Τοῦ αὐτοῦ, Sources Chrétiennes. No. 53, Hermas, Le Pasteur. Introduction, Texte critique, Traduction et notes par Robert Joly. Paris 1958. Σελ. 407. No. 56. Athanase d'Alexandrie. Apologie à l'empereur Constance. Introduction, texte, traduction et notes par Jan M. Szumusiac. Les éditions du cerf. Paris 1958. Σελ. 192. (σσ. 436—437).,

Τοῦ αὐτοῦ. Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου, Περὶ μετανοίας λόγοι ἐννέα. Νεοελληνικὴ ἀπόδοσις ὑπὸ Παναγιώτου Στάμου. Ἐν Ἀθήναις 1958. Σελ. 125. (σ. 437).,

Τοῦ αὐτοῦ. Ρωμανοῦ τοῦ Μελῳδοῦ, Ὕμνοι. Τόμος Τρίτος. Μέρος Α΄. Κονδακάρια τοῦ Σινᾶ. Ὑπὸ Νικ. Λιβαδάρα. Ἐν Ἀθήναις. Τύποις Μυρτίδου. 1957. Σελ. 460. Μέρος Β΄. Ἔκδοσις κριτική. Ὕμνοι ΚΘ΄. — Λς΄. Ἀφιέρωμα εἰς Ν. Τωμαδάκην ὑπὸ ὁμάδος μαθητῶν του. 1958. Σελ. 400. (σσ. 437—440).,

Τοῦ αὐτοῦ. Ἰωάννου Κ. Παπαζαχαρίου. Χριστιανισμὸς καὶ ποινικὸν δίκαιον. Ἀθῆναι. Σελ. 124. (σ. 441).,

Τοῦ αὐτοῦ. Ernest Wright, Biblische Arhâologie. Κατὰ μετάφρασιν ἐκ τοῦ ἀγγλικοῦ ὑπὸ Dr. Christine V. Mertens. Cöttingen 1958. Σελ. 300. (σσ. 583—584).,

Τοῦ αὐτοῦ, Sabatino Moscati, Ancient Semitic civilizations. London. Elek Books 1957. Σελ. 254. (σσ. 584—585).,

Τοῦ αὐτοῦ, Claus Westermann, Tausend Jahre umd ein

Tag. Unsere Zeit im alten testament. Kreuz —Verlag. Stuttgart. 1957. Σελ. 275· (σσ. 585—586).

Τοῦ αὐτοῦ, Βασιλείου Μ. Βέλλα. Γραμματικὴ τῆς Ἑβραϊκῆς γλώσσης. Ἀθῆναι 1959. Σελ. 140. (σ. 586).

Τοῦ αὐτοῦ, Ἀθανασίου Χαστούπη. Τὸ ἐν τοῖς χειρογράφοις τῆς Νεκρᾶς Θαλάσσης ἐγχειρίδιον Πειθαρχίας. Ἐν Ἀθήναις 1957. Σελ. 51. (σσ. 586—587).

Τοῦ αὐτοῦ, Σοφοκλέους Δ. Λώλη. Ἐσχατολογία καὶ Ἱστορία. Θεσσαλονίκη 1958. Σελ. 39· (σσ. 587—592).

Τοῦ αὐτοῦ, Jean Cassien, Conférences I. Introduction, texte Latin, Traduction en notes (I—VII) par Dom. E. Pichery, Editions du Cerf. Paris 1955. Σελ. 282. Tome II. (VII—XVII). 1958. Σελ. 286. (σσ. 592—593).

Τοῦ αὐτοῦ, A. Salles, Trois Antiques rituels du Baptesme. Les éditions du cerf. Paris. 1958. Σελ. 66· (σ. 593).

Τοῦ αὐτοῦ, Γεωργίου Π. Καρύδη. Φιλοσοφικαὶ καὶ Παιδαγωγικαὶ ἰδέαι τοῦ Ἡροδότου. Ἀθῆναι 1957. Σελ. 68. (σ. 594).

Τοῦ αὐτοῦ, Σπύρ. Μ. Καλλιάφα. Ἐπίτομος Γενικὴ Παιδαγωγική. Ἐν Ἀθήναις 1958. Σελ. 184. (σ. 594).

Τοῦ αὐτοῦ, Georges A. Megas, Greek Calendar customs. Athens 1958. P. 159. (σσ. 595—596).

Τοῦ αὐτοῦ, Ἀρ. Ἀσπιώτου, Ψυχιάτρου. Τὸ κορίτσι κα ἡ κοινωνία. Συνεργασία τῆς κ. Ε. Διαλέτη. Ἀθῆναι 1958· Σελ. 80. (σ. 596).

Δ. Ι. Πάλλα, Ἀπάντησις εἰς ἀντικριτικὴν (Περὶ τὸ βιβλίον τοῦ Ν. Μουτσοπούλου, Ἡ ἀρχιτεκτονικὴ τῶν Ἐκκλησιῶν καὶ τῶν Μοναστηρίων τῆς Γορτυνίας, ἐν Ἀθήναις 1956). (σσ. 151—164).

Τοῦ αὐτοῦ Ἀναστασίου Κ. Ὀρλάνδου, Ἡ ξυλόστεγος παλαιοχριστιανικὴ βασιλικὴ τῆς μεσογειακῆς λεκάνης. Μελέτη περὶ τῆς γενέσεως, τῆς καταγωγῆς, τῆς ἀρχιτεκτονικῆς μορφῆς καὶ τῆς διακοσμήσεως τῶν χριστιανικῶν οἴκων λατρείας ἀπὸ τῶν ἀποστολικῶν χρόνων μέχρις Ἰουστινιανοῦ. Τόμος πρῶτος. Ἀθῆναι 1952· σελ. α—δ+1. 234. Τόμος δεύτερος. Ἀθῆναι 1954. Σελ. 235—606+α—κη΄. Εὑρετήριον τοῦ Α΄ καὶ Β΄ τόμου. Ἀθῆναι 1956. Σελ. 1—136. Βιβλιοθήκη τῆς ἐν Ἀθήναις Ἀρχαιολογικῆς Ἑταιρείας ἀρ. 35· (σσ. 335—345).

Dr. Hild Schader (Franfurt a. M.), Archimandrite Dr. J. Kotsonis — Athen, Die Interkommunion mit den Andersglaubigen in kanonischer sicht. Griechisch, Athen 1957, 333 S. — Die Stellung

der Laten im Kirlichen Organismus. Nach dem kanonischen recht der Orthodoxen kirche des Osten. Athen 1956. 69 S. — Prof. L. N. Parijskij. — Leningrad, Die rolle der Laien im Leben der Russischen Orthodoxen Kirche. Aus dem Russischen ubers. In «Kirche in der Zeit», Jg. 1956 I. S. 12—15. (σσ. 442—445).

Π. Σιμωτᾶ, M. Du Buit, Geographie de la terre Sainte. Τόμ. I σ. 257. Τόμ. II, χάρται 18. Paris 1958. (σσ. 641—642).

Μ. Α. Σιώτη, Λεωνίδου Ἰωάν. Φιλιππίδου, Τακτικοῦ Καθηγητοῦ τῆς Ἱστορίας τῶν Θρησκευμάτων ἐν τῇ Θεολογικῇ Σχολῇ τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν : «Ἱστορία τῆς Ἐποχῆς τῆς Καινῆς Διαθήκης ἐξ απόψεως παγκοσμίου καὶ πανθρησκειακῆς». Ἀθῆναι 1958. Σχῆμα 8ον μέγα σελ. κη´ —1054. (σσ. 445—454).

Ἰβὰν Σνεγαρόβ, Γεωργίου Β. Τούλια. Ἡ Ἐκκλησία τῆς Βουλγαρίας κατὰ τὸν Μεσαίωνα (Βογόμηλοι — Κοσμᾶς). Ἀθῆναι 1957. (σσ. 454 460).

Βασιλείου Θ. Σταυρίδου, Cahier de la nouvelle revue Theologique, X. Regards sur l'Orthodoxie, 1054—1954. Paris, Casterman, 1954, PP. 139. (σσ. 327—331).

Τοῦ αὐτοῦ, R. Janin. A. A.., Les Eglises orientales et les rites orientaux, Paris Letouzey et Anê: 1955, PP. 548. (σσ. 331—335).

Τὸν τόμον συμπληροῖ σημείωμα ἐπιστημονικῶν ειδήσεων ὑπὸ Β. Α. Δεντάκη : Ἡ ὑπὸ Hans — Georg Beck δευτέρα ἔκδοσις τῆς Βυζαντινῆς Θεολογίας τοῦ Ehrhard. (σσ. 165—168).

Ἐν τέλει δημοσιεύονται : Πίναξ πραγμάτων καὶ ὀνομάτων τοῦ ΚΘ´ τόμου καὶ Εὑρετήριον Ξένων ὀνομάτων τοῦ ΚΘ´ τόμου. (σσ. 661—673).
3.4.1959.

ΑΔΑΜΑΝΤΙΟΣ ΣΤ. ΑΝΕΣΤΙΔΗΣ

«ORTODOKSIA» — Ahlâki ve Dinî Resale
İmtiyaz sahibi ve Umum Neşriyat Müdürü
Adalar Metropoliti, DOROTEOS YEORGIADIS
Büyükada, Çınar caddesi, 62.
Basıldığı yer ve tarih : 3-9-1959.
Rum Patrikhanesi adına, Vasil Vasiliadis Matbaası.

«Ο Ρ Θ Ο Δ Ο Ξ Ι Α»
Τριμηνιαῖον Ἠθικοθρησκευτικὸν Περιοδικὸν
Ἰδιοκτήτης — Διευθυντής :
Ὁ Μητροπολίτης Πριγκηποννήσων ΔΩΡΟΘΕΟΣ.